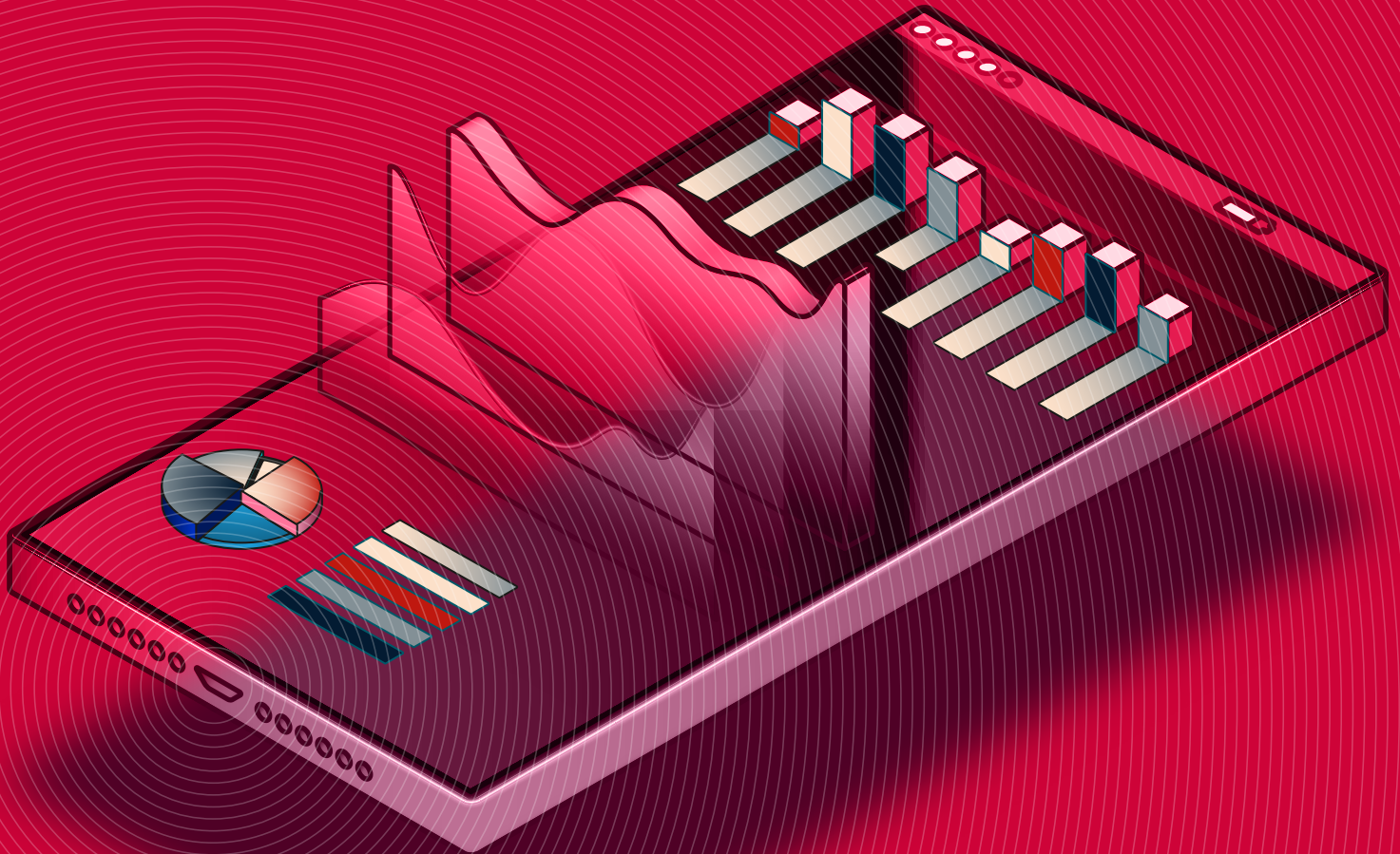

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ՝
ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐԻ, ԳԾԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐԻ
ԵՎ ՔԱՐՏԵԶՆԵՐԻ ՏԵՍՔՈՎ

www.nih.am

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ 2025

ԺՈՂՈՎԱԳՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ
ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-
ԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՄԱԿԱՆ
ՈՆԵՍՏՐԱԿՆԵՐ ԵՎ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՂՐԱՅԻՆ
ՆԵՐՈՒՄ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՒՋՄԱԿԱՌՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ 2025

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ՝
ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐԻ, ԳԾԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐԻ
ԵՎ ՔԱՐՏԵԶՆԵՐԻ ՏԵՍՔՈՎ

ՀՏԴ 61:050.8
ԳՄԴ 5+95.3
Ա. 720

Համակարգչային ձևավորումն ու էջադրումը՝
Անդրեյ Աստվածատրյանի

Ա. 720 Առողջություն և առողջապահություն. վիճակագրական տվյալներ՝ աղյուսակներ, գծապատկերներ և քարտեզներ; Հայաստան 2025 / Դ. Անդրեասյան, Գ. Մուրադյան, Լ. Միրզոյան, Հ. Դավթյան, Ս. Փահլևանյան, Ի. Գփոյան, Ա. Սիմոնյան, Ա. Արզումանյան, Ի. Թորգոմյան. – Եր.: ՀՀ ԱՆ «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան Առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ, 2025.–100 էջ:

«Առողջություն և առողջապահություն. վիճակագրական տվյալներ՝ աղյուսակներ, գծապատկերներ և քարտեզներ» տարեգիրքը ներկայացնում է Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդագրության, բնակչության առողջության վիճակի և առողջապահական համակարգի գործունեության հիմնական ու առանցքային ցուցանիշները:

Տարեգրքում ներառված են ՀՀ բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի կողմից տրամադրված պաշտոնական տվյալները, որոնք ստացվել են ՀՀ առողջապահության նախարարության «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի Առողջապահական վիճակագրության և հետազոտությունների ազգային կենտրոնում:

Տարեգրքում ներկայացված ցուցանիշները հիմնված են 2024 թ. վերջի և նախորդ տարիների վիճակագրական տվյալների վրա: Առաջին անգամ ներկայացված են նաև միջազգային համեմատական տվյալներ: Հատուկ ուշադրություն է դարձվել դրանց համադրելիության ապահովմանը՝ կիրառելով ՄԱԿ-ի, Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության, Առողջապահական չափորոշիչների և գնահատման ինստիտուտի (IHME) և այլ հեղինակավոր կառույցների սահմանած չափորոշիչները:

Տարեգիրքում ընդգրկված են նաև «ՀՀ առողջապահության համակարգի զարգացման ռազմավարություն 2023–2026 թթ.»-ի թիրախային արդյունքները:

Այս հրատարակությունը հնարավորություն է տալիս ոչ միայն պատկերացում կազմել Հայաստանի առողջապահության ներկա վիճակի մասին, այլև գնահատել տարածաշրջանային ու գլոբալ միտումները, ինչպես նաև հետևել առաջիկա տարիներին ոլորտում նախատեսվող ռազմավարական փոփոխություններին:

Տեղեկագիրը նախատեսված է առողջապահական համակարգի կազմակերպիչների, բժիշկների, ոլորտային փորձագետների, հետազոտողների, ինչպես նաև առողջապահական քաղաքականության մշակման և կառավարման գործընթացում ներգրավված մասնագետների համար:

ՀՏԴ 61:050.8
ԳՄԴ 5+95.3

ISBN 978-9939-879-98-7

© ՀՀ ԱՆ «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան
Առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ, 2025

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	4
ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ	8
ՆԱԽԱԲԱՆ	9
ԳԼՈՒԽ 1. ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	10
Աղյուսակ 1. Մշտական բնակչությունն ըստ մարզերի (հազար մարդ), 2022–2024	11
Գծապատկեր 1. Մշտական բնակչության կշիռը (%) ըստ սեռի և տարիքի, 01.01.2025	11
Գծապատկեր 2. Քաղաքային և գյուղական մշտական բնակչության կշիռը (%), 1980–2025	12
Գծապատկեր 3. Մշտական բնակչության թիվը, մարզեր, 01.01.2025	12
Գծապատկեր 4. Քաղաքային և գյուղական մշտական բնակչության թիվը, մարզեր, 01.01.2025	12
Գծապատկեր 5. Բնակչության կշիռը (%), տարիքային խմբեր, 2024	13
Աղյուսակ 2. Կյանքի սպասվող տևողությունն ըստ սեռի, 1995–2023	13
Գծապատկեր 6. Կյանքի սպասվող տևողությունն ըստ սեռի, 1995, 2000–2024	14
Աղյուսակ 3. Բնակչության բնական շարժը, 2024	14
Գծապատկեր 7. Կենդանածիններ, մահացածներ, մանկական մահացություն, բնական աճ, 1976–2024	15
ԳԼՈՒԽ 2. ՄԱՀԱՑՈՒԹՅՈՒՆ	16
Աղյուսակ 4. Բնակչության մահացության կշիռը (%) ըստ հիվանդությունների ընդհանուր մահացության կառուցվածքում, 1990–2024	17
Գծապատկեր 8. Բնակչության մահացության կշիռը (%) ըստ հիվանդությունների, 2024	18
Քարտեզ 1. Բնակչության մահացությունը բոլոր հիվանդություններից, ըստ 100 000 բնակչի, մարզեր, 2024	19
Քարտեզ 2. Մանկական մահացությունը բոլոր հիվանդություններից, 1000 ծնվածների հաշվով, մարզեր, 2024	19
Աղյուսակ 5. Բնակչության մահացությունն առավել տարածված ՈՎՀ-ից, մարզեր, ըստ 100 000 բնակչի, 2024	20
Գծապատկեր 9. Առավել տարածված հիվանդություններից մահացության կշիռն (%) ընդհանուր մահերի կառուցվածքում, 1990–2024	21
Գծապատկեր 10. Առավել տարածված հիվանդություններից մահացության կշիռը (%), ըստ սեռի, 2024	21
Աղյուսակ 6. Բնակչության մահացությունն ըստ հիվանդությունների, սեռատարիքային խմբեր, 2024	22
Գծապատկեր 11. Բնակչության մահացությունն առավել տարածված հիվանդություններից, սեռատարիքային խմբեր, 2024	23
Գծապատկեր 12. Բնակչության մահացությունն առավել տարածված հիվանդություններից, մարզեր, 2024	24
Գծապատկեր 13. Մահացությունն ԱՀՀ, 2010–2024	27
Գծապատկեր 14. Մահացությունը ԶԳ, ՍԻՀ, ՈԻԱՀ, 2014–2024	28
Գծապատկեր 15. Մահացությունը ՉՆ, 2014–2024	28
Գծապատկեր 16. Մահացությունը ՇԴ, 2014–2024	28
Գծապատկեր 17. Մահացությունը թոքերի քրոնիկ օբստրուկտիվ հիվանդություններից, 2014–2024	29
Գծապատկեր 18. Մայրական մահացություն, 2000–2024	29
Գծապատկեր 19. Մայրական մահացություն, եռամյա միջին ցուցանիշ, 2003–2024	29
ԳԼՈՒԽ 3. ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	30
Աղյուսակ 7. 15 տարեկան և բարձր բնակչության հիվանդացությունն ըստ հիվանդությունների, 100 000 բնակչի, 1995–2024	31
Աղյուսակ 8. 15 տարեկան և բարձր բնակչության շրջանում հիվանդությունների տարածվածությունն ըստ հիվանդությունների, 100 000 բնակչի, 1995–2024	32
Գծապատկեր 20. Վարակիչ և մակաբուծական հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995 – 2024	33
Գծապատկեր 21. Նորագոյացություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995 –2024	33
Գծապատկեր 22. Արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024	33
Գծապատկեր 23. Ներզատական համակարգի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024	34
Գծապատկեր 24. Նյարդային համակարգի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024	34
Գծապատկեր 25. Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024	34
Գծապատկեր 26. Հոգեկան և վարքի խանգարումներով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 2014–2024	35
Գծապատկեր 27. Ականջի և պլուսմա ելունի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024	35
Գծապատկեր 28. Մարսողական օրգանների հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024	35
Գծապատկեր 29. Շնչառական օրգանների հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024	36
Գծապատկեր 30. Մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024	36
Գծապատկեր 31. Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024	36
Գծապատկեր 32. Միզսեռական համակարգի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024	37
Գծապատկեր 33. Կլինիկական և լաբորատոր հետազոտությունների ընթացքում բացահայտված և այլ խորագրերում չդասակարգված ախտանիշներ, նշաններ և շեղումներ նորմայից, հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024	37

Գծապատկեր 34. Վնասվածքներով, թունավորումներով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995 – 2024	37
Գծապատկեր 35. Քնածին շեղումներ (զարգացման արատներ), դեֆորմացիաներ և քրոմոսոմային խանգարումներով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024	38
Գծապատկեր 36. Ակտիվ տուբերկուլյոզով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1986–2024	38
Գծապատկեր 37. Տուբերկուլյոզով հիվանդացությունն ըստ սեռատարիքային խմբերի, 2024	38
Գծապատկեր 38. ԱՇՀՀ հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 2010–2024	39
Գծապատկեր 39. ԱՇՀՀ տարածվածությունն ըստ նոզոլոգիաների, 2010–2024	39
Գծապատկեր 40. ԱՇՀՀ հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների, 2010–2024	40
Գծապատկեր 41. Սրտամկանի սուր ինֆարտով հիվանդացությունն ըստ սեռի, 2024	40
Գծապատկեր 42. ՍՍԻ արտահիվանդանոցային հաստատություններում գրանցված պացիենտների, հիվանդանոցային հոսպիտալացման և մահացության դեպքերը, 2010–2024	41
Աղյուսակ 9. ԱՇՀՀ տարածվածությունն ըստ նոզոլոգիաների, սեռատարիքային խմբերի, 2024	41
Աղյուսակ 10. ԱՇՀՀ հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների, սեռատարիքային խմբեր, 2024	42
Աղյուսակ 11. ԱՇՀՀ հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների՝ մեծահասակ բնակչություն, մարզեր, 100 000 բնակչի, 2024	42
Աղյուսակ 12. ԱՇՀՀ տարածվածությունն ըստ նոզոլոգիաների՝ մեծահասակ բնակչություն, մարզեր, 100 000 բնակչի, 2024	43
Աղյուսակ 13. ՆՀՀ տարածվածությունն ըստ նոզոլոգիաների, տարիքային խմբեր, 2024	43
Աղյուսակ 14. ՆՀՀ հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների, սեռատարիքային խմբեր, 2024	43
Գծապատկեր 43. ՇԴ (1 և 2 տիպ) տարածվածություն և հիվանդացություն, 2010–2024	44
Աղյուսակ 15. ՆՀՀ հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների՝ մեծահասակ բնակչություն, մարզեր, 100 000 բնակչի, 2024	44
Աղյուսակ 16. ՆՀՀ տարածվածությունն ըստ նոզոլոգիաների՝ մեծահասակ բնակչություն, մարզեր, 100 000 բնակչի, 2024	45
Գծապատկեր 44. ՉՆ հիվանդացությունը, 1985–2024	45
Աղյուսակ 17. ՉՆ հիվանդացությունն ըստ սեռատարիքային խմբերի, 2024	45
Աղյուսակ 18. Առավել տարածված ՉՆ հիվանդացությունը, սեռատարիքային խմբեր, 2024	46
Գծապատկեր 45. Առավել տարածված ՉՆ հիվանդացությունը և տարածվածությունն ըստ նոզոլոգիաների 2010–2024	46
Աղյուսակ 19. ՉՆ տարածվածությունն ըստ առավել տարածված տեսակների, մարզեր, 2024	48
Գծապատկեր 46. ՉՆ տարածվածությունը, մարզեր, 2024	48
Գլուխ 4. ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ	49
Գծապատկեր 47. Արտահիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող հաստատությունների կանանց կոնսուլտացիաներում գրանցված հղիների թիվը, մարզեր, 2024	50
Աղյուսակ 20. Հղիության ընթացքը և առողջության որոշ բնութագրեր, 2000–2024	50
Աղյուսակ 21. Հղիության ընթացքում ախտորոշված հիվանդություններ, 2000–2024	50
Գծապատկեր 48. Հղիության ընթացքում ախտորոշված առավել տարածված հիվանդություններ, 2024	51
Աղյուսակ 22. Ծննդաբերական և հետծննդյան շրջանի բարդություններ, 1995–2024	51
Աղյուսակ 23. Ծնունդներն ու կեսարյան հատումները ծննդօգնություն իրականացնող կազմակերպություններում, 1990–2024	52
Գծապատկեր 49. Ծնունդները և դրանցից կեսարյան հատումների դեպքերը, մարզեր, 2024	52
Գծապատկեր 50. Ծնունդները և դրանցից կեսարյան հատումների դեպքերը, ք. Երևան, 2024	52
Գծապատկեր 51. Կեսարյան հատումների կշիռը (%) ընդհանուր ծնունդներից, 1990–2024	53
Գծապատկեր 52. Կեսարյան հատումների կշիռը (%) ընդհանուր ծնունդներից, մարզեր, 2024	53
Գծապատկեր 53. Առաջնակի կեսարյան հատումների կշիռը (%) ընդհանուր ծնունդներից և կեսարյան հատումներից ըստ մարզերի, 2024	54
Աղյուսակ 24. Ծննդօգնություն իրականացնող կազմակերպություններում գրանցված կենդանածիններն ըստ մարմնի զանգվածի, 1990–2024	54
Աղյուսակ 25. Նորածինների հիվանդացությունը, 1995–2024	55
Աղյուսակ 26. Ծննդօգնություն իրականացնող կազմակերպություններում գրանցված ծնունդներ, կենդանածիններ, վաղ նեոնատալ (ծննդաբերական բաժանմունքներում), պերինատալ մահացություն, մարզեր, 2024	55
Աղյուսակ 27. Նորածնային (նեոնատալ 0–27 օր) մահացություն, 2014–2024	56
Գծապատկեր 54. Մեռելածնություն, վաղ նորածնային (0–6 օր) և պերինատալ մահացություն, 1990–2024	56
Գծապատկեր 55. Մանկական, նեոնատալ և պոստնեոնատալ մահացություն, 2014–2024	56
Աղյուսակ 28. 0–1 տարեկան երեխաների հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների, 2024	57
Գլուխ 5. ԻՄՈՒՆԱԿԱՆԻԱԳԵԼՈՒՄ	58
Աղյուսակ 29. Վարակային հիվանդություններով հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների, 1995, 2000–2024	59
Աղյուսակ 30. Պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության ցուցանիշներ (%)	59
Գծապատկեր 56. Վարակային հիվանդություններով հիվանդացություն, 1995–2024	60
Աղյուսակ 31. Պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության կշիռը (%), մարզեր, 2024	60
Քարտեզ 3. ԱԿԴՓ/ՎՀԲ/ՀԻԲ/ԻՊՊ–3 պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության կշիռը (%), մարզեր, 2024	61

Քարտեզ 4. ՎՀԲ պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության կշիռը (%), մարզեր, 2024	61
Քարտեզ 5. Ռոտա-2 պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության կշիռը (%), մարզեր, 2024	62
Քարտեզ 6. ԿԿԽ-1 պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության կշիռը (%), մարզեր, 2024	62
Քարտեզ 7. ԲՑԺ պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության կշիռը (%), մարզեր, 2024	63
Գլուխ 6. ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	64
Գծապատկեր 57. Հիվանդանոցային բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունների թիվը, 1985–2024	65
Աղյուսակ 32. Հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններն ըստ պրոֆիլների, մարզեր, 2024	65
Գծապատկեր 58. Հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպությունների բաշխվածությունն ըստ պրոֆիլների, մարզեր, 2024	65
Գծապատկեր 59. Հոսպիտալացում, 1990, 1995 և 2000–2024	66
Գծապատկեր 60. Հոսպիտալացում, մարզեր, 2024	66
Գծապատկեր 61. Հիվանդանոցային մահացություն, 1990–2024	66
Գծապատկեր 62. Հիվանդանոցային մահացությունն ՈՒԱՀ, ՍՍԻ, ՇԴ և այրվածքներից՝, 1990, 1995 և 2000–2024 (15 տարեկան և բարձր տարիքային խումբ)	67
Քարտեզ 8. Մահճակալների թիվը և հոսպիտալացում, մարզեր, 2024	67
Աղյուսակ 33. Արտահիվանդանոցային և նեղ մասնագիտական բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններն ըստ պրոֆիլների, մարզեր, 2024	68
Գծապատկեր 63. Պոլիկլինիկաների և ամբուլատորիաների թիվը, մարզեր, 2024	68
Գծապատկեր 64. Արտահիվանդանոցային բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունների հաճախումները(ներառյալ տնային), 1990–2024	68
Գծապատկեր 65. Արտահիվանդանոցային բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունների հաճախումները, 2019–2024	69
Քարտեզ 9. Արտահիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններում գրանցված բնակչության, ընտանեկան բժիշկների և թերապևտների թիվը, մարզեր, 2024	69
Գլուխ 7. ԿԱԴՐԱՅԻՆ ՆԵՐՈՒԺ	70
Աղյուսակ 34. Բարձրագույն բժշկական և ոչ բժշկական ուսումնական կազմակերպությունների շրջանավարտների թիվն ըստ մասնագիտությունների, 2019–2024	71
Գծապատկեր 66. ԵՊԲՀ շրջանավարտների թիվը, 1980–2024	71
Գծապատկեր 67. ԵՊԲՀ, մասնավոր բժշկական և ոչ բժշկական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների շրջանավարտների թիվը, 2011–2024	71
Աղյուսակ 35. Բժիշկների և միջին բուժանձնակազմի թիվը, 2013–2024	72
Գծապատկեր 68. Բժիշկների և միջին բուժանձնակազմի թիվը, 2013–2024	72
Գծապատկեր 69. Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններում բժիշկների և միջին բուժանձնակազմի բաշխվածությունը, մարզեր, 2024	72
Գծապատկեր 70. Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպությունների բժիշկների թիվը, 2013–2024	73
Գծապատկեր 71. Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպությունների բժիշկների թիվն ըստ սեռի, 2024	73
Աղյուսակ 36. Բժիշկների բաշխվածությունն ըստ մասնագիտական պրոֆիլների, 2024	74
Աղյուսակ 37. Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններում բժիշկների բաշխվածությունն ըստ մասնագիտությունների, 10 000 բնակչի հաշվով, մարզեր 2024	74
Գծապատկեր 72. Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններում թերապևտների, ԸԲ, մանկաբույժների և մանկաբարձ-գինեկոլոգների բաշխվածությունը, մարզեր, 2024	75
Գծապատկեր 73. Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններում վիրաբույժների, սրտաբանների, ներզատաբանների բաշխվածությունը, մարզեր, 2024	75
Գծապատկեր 74. Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններում անեսթեզիոլոգների, վարակաբանների, ուռուցքաբանների բաշխվածությունը, մարզեր, 2024	75
Քարտեզ 10. ԱՇՀՀ տարածվածությունը և սրտաբանների թիվը, մարզեր, 2024	76
Քարտեզ 11. ԹՔՕՀ տարածվածությունը և թոքաբանների թիվը մարզեր, 2024	76
Քարտեզ 12. ՇԴ (տիպ 1, 2) տարածվածությունը և ներզատաբանների թիվը մարզեր, 2024	77
Քարտեզ 13. ՉՆ տարածվածությունը և ուռուցքաբանների թիվը մարզեր, 2024	77
Գլուխ 8. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	78
Գծապատկեր 75. Կյանքի սպասվող տևողությունն ըստ սեռի, երկրների, 2023	79
Գծապատկեր 76. Կյանքի սպասվող տևողություն, 2020	79
Գծապատկեր 77. Կյանքի սպասվող տևողությունն ըստ երկրների, 2000, 2019, 2023	80
Գծապատկեր 78. Մահվան հիմնական պատճառները աշխարհում և Հայաստանում, 2021	81
Գծապատկեր 79. Մահացության հիմնական պատճառները (100 000 բնակչի հաշվով)՝ Հայաստան, Կենտրոնական Եվրոպա, Կենտրոնական Ասիա և ԱՄՆ, 2021	82
Գծապատկեր 80. ՈՎՀ մահացություն (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990– 2021	83

Գծապատկեր 81. ԱՇՀՀ մահացությունն (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990–2021	83
Գծապատկեր 82. ՇԴ մահացությունն (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990–2021	84
Գծապատկեր 83. ՉՆ մահացությունն (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990–2021	84
Գծապատկեր 84. Կրծքագեղձի քաղցկեղից մահացությունն ըստ երկրների, 2023	85
Գծապատկեր 85. Շնչափողի, բրոնխների, թոքերի քաղցկեղից մահացություն, 2023	85
Գծապատկեր 86. Վնասվածքներից մահացությունը (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990–2021	86
Գծապատկեր 87. Մինչև 1 տարեկան երեխաների մահացությունն ըստ երկրների, 2023:	86
Գծապատկեր 88. Մայրական մահացությունն ըստ երկրների, 2023	87
Գծապատկեր 89. ԱՇՀՀ տարածվածությունը (100 000 բնակչի հաշվով), 1990–2021	87
Գծապատկեր 90. ՇԴ տարածվածությունն (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990–2021	88
Գծապատկեր 91. ՇԴ տարածվածությունն աշխարհում, 2024	88
Գծապատկեր 92. ՉՆ տարածվածությունն (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990–2021	89
Գծապատկեր 93. ՉՆ հիվանդացությունը և մահացությունը (100 000 բնակչի հաշվով), Հայաստան, ԱՄՆ, Եվրոպա, Ասիա, 2022	89
Գծապատկեր 94. Շնչափողի, բրոնխների և թոքերի քաղցկեղի հիվանդացությունը և մահացությունը (100,000 բնակչի հաշվով)՝ Հայաստան, ԱՄՆ, Եվրոպա, Ասիա, 2022	90
Գծապատկեր 95. Կրծքագեղձի քաղցկեղի հիվանդացությունը և մահացությունը (100,000 բնակչի հաշվով)՝ Հայաստան, ԱՄՆ, Եվրոպա, Ասիա, 2022	90
Գծապատկեր 96. Վնասվածքների տարածվածությունը (100 000 բնակչի հաշվով), 1990–2021	91
Գծապատկեր 97. Մահճակալային ֆոնդը՝ Միացյալ Արաբական Էմիրություններ, Հայաստան, Եվրոպա և Կենտրոնական Ասիա, Եվրոյի գոտի, 2020	91
Գծապատկեր 98. Բժիշկների թիվը, 2022	92
Գծապատկեր 99. Միջին բուժանձնակազմի թիվը , 2022	92
ԳԼՈՒԽ 9. ՀՀ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ 2023–2026 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	93
Գծապատկեր 100. Կյանքի սպասվելիք միջին տևողությունը ծնվելիս (տարիներով)	94
Գծապատկեր 101. Կանանց կյանքի սպասվելիք միջին տևողություն	94
Գծապատկեր 102. Տղամարդկանց կյանքի սպասվելիք միջին տևողություն	95
Գծապատկեր 103. Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններից վաղաժամ (մինչև 65 տարեկան) ընդհանուր մահացություն	95
Գծապատկեր 104. Զարորակ նորագոյացություններից վաղաժամ (մինչև 65 տարեկան) ընդհանուր մահացություն	96
Գծապատկեր 105. Շաքարային դիաբետից վաղաժամ (մինչև 65 տարեկան) ընդհանուր մահացություն	96
Գծապատկեր 106. 0–1 տարեկան մանկական մահացություն	97
Գծապատկեր 107. Մինչև 5 տարեկան մանկական մահացություն	97
Գծապատկեր 108. Մայրական մահացություն	98
Գծապատկեր 109. ԱԱՊ հաստատություններ հաճախումների միջին թիվ	98
Գծապատկեր 110. Մահճակալին պացիենտի անցկացրած միջին օրեր	99
Գծապատկեր 111. Մահճակալային զբաղվածության ցուցանիշ	99

ՏԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ

ԱԱՊ	Առողջության առաջնային պահպանման
ԱՆ	Առողջապահության նախարարություն
ԱԾՀՀ	Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ
ԱՎՀԱԿ	Առողջապահության վիճակագրական և հետազոտությունների ազգային կենտրոն
ԳԾՀ	Գերճնշումային հիվանդություններ
ՀՀ	Հայաստանի Հանրապետություն
ՀՄԴ 10	Հիվանդությունների և առողջության հետ կապված խնդիրների 10-րդ վերանայման դասակարգիչ
ՆՀՀ	Ներզատական համակարգի հիվանդություններ
ՇԴ	Շաքարային դիաբետ
ՈՎՀ	Ոչ վարակիչ հիվանդություններ
ՈԻԱ	Ուղեղի արյունազեղում
ՈԻԱՀ	Ուղեղանոթային հիվանդություններ
ՈԻԻ	Ուղեղի ինֆարկտ
ՉՆ	Չարորակ նորագոյացություններ
ՍԻՀ	Սրտի իշեմիկ հիվանդություն
ՍԿԻ	Սրտամկանի կրկնակի ինֆարկտ
ՍՍԻ	Սրտամկանի սուր ինֆարկտ
ՍԶՌՀ	Սրտի քրոնիկ ռեմատիկ հիվանդություններ
ՎԿ	Վիճակագրական կոմիտե
Հիվանդացություն	կյանքում առաջին անգամ ախտորոշված հիվանդություն
Տարածվածություն	ընդհանուր հիվանդացությունն, որում նաև ներառվում է հիվանդացության դեպքերը
ա.թ.	այդ թվում
բ.ա.	բացարձակ արժեք
հ.ա.	հարաբերական արժեք

ՆԱԽԱԲԱՆ

Բժշկական վիճակագրությունը առողջապահական համակարգի գործունեության վերլուծության և գնահատման հիմնարար աղբյուր է, որն ապահովում է համակարգի արդյունավետության, մատչելիության և որակի օբյեկտիվ գնահատումը: Այն կարևորագույն գործիք է առողջապահական քաղաքականությունների, ռազմավարությունների, կանխարգելիչ և բուժական միջամտությունների, ինչպես նաև ապագա ներդրումային և կառավարման ուղղությունների մշակման համար:

Ժողովրդի առողջական վիճակը սերտորեն կապված է երկրի սոցիալ-տնտեսական մակարդակի, զարգացման հեռանկարների և բնակչության բարեկեցության հետ: Առողջապահության ոլորտում առկա հիմնախնդիրների հաղթահարման արդյունավետությունը մեծապես կախված է համալիր, որակյալ, հավաստի և թափանցիկ վիճակագրական տեղեկատվության առկայությունից: Այսպիսով, ցանկացած առողջապահական բարեփոխման և կառավարման գործընթացի հիմքում պետք է դրված լինի բժշկական վիճակագրության վերլուծությունը:

Աշխարհում լայնորեն ընդունված միջազգային փորձը վկայում է, որ առողջապահական համակարգերի կայուն և արդյունավետ զարգացումը հնարավոր է միայն այն դեպքում, երբ կառավարման, քաղաքական որոշումների ընդունման և ռեսուրսների բաշխման գործընթացները հիմնված են հավաստի վիճակագրական տվյալների վրա: Այդպիսի տեղեկատվության միջոցով հնարավոր է ստանալ ամբողջական պատկեր բնակչության հիվանդացության, մահացության միտումների, բժշկական հաստատությունների ծանրաբեռնվածության, ծառայությունների որակի, աշխարհագրական և սոցիալական հասանելիության, ինչպես նաև մարդկային ռեսուրսների ապահովման վերաբերյալ:

Սույն տարեգիրքը նպատակ ունի ներկայացնել Հայաստանի առողջապահական համակարգի մասին ամբողջական պատկերացում՝ հիմնվելով հավաստի վիճակագրական տվյալների վերլուծության և տեսողական ներկայացման վրա: Տվյալների տեսողական մատուցումը գծապատկերների, քարտեզների և ժամանակագրական շարքերի տեսքով, էապես հեշտացնում է բարդ տեղեկատվության ընկալումը, վերլուծությունը և մեկնաբանումը:

Ներկայացված տվյալները դասակարգված են ըստ սեռատարիքային խմբերի և մարզերի: Դրանք ներառում են նաև մինչև քառասուն տարեկա ընթացքում հավաքագրված ժամանակագրական տեղեկատվություն՝ ապահովելով առողջապահական ցուցանիշների համեմատելիություն և շարունակական վերլուծության հնարավորություն: Տվյալների այսպիսի ներկայացումը թույլ է տալիս ոչ միայն արձանագրել առողջապահական իրավիճակը, այլև վերլուծել երկարաժամկետ միտումները, կանխատեսել ապագա զարգացումները և արդյունավետ պլանավորել առողջապահական միջոցառումները:

Տարեգիրքն ընդգրկում է ութ հիմնական բաժին՝ ժողովրդագրական ցուցանիշներ, մահացություն, բնակչության առողջության վիճակագրություն, մայրության և մանկության առողջություն, իմունոպրոֆիլակտիկա, առողջապահական ռեսուրսներ ու ծառայություններ, ինչպես նաև կադրային ներուժ: Յուրաքանչյուր բաժին կառուցված է հավաստի տվյալների, վերլուծությունների և դրանց տեսողական ներկայացումների հիման վրա՝ նպաստելով առողջապահական համակարգի համապարփակ և օբյեկտիվ գնահատմանը:

ԳԼՈՒԽ 1
ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

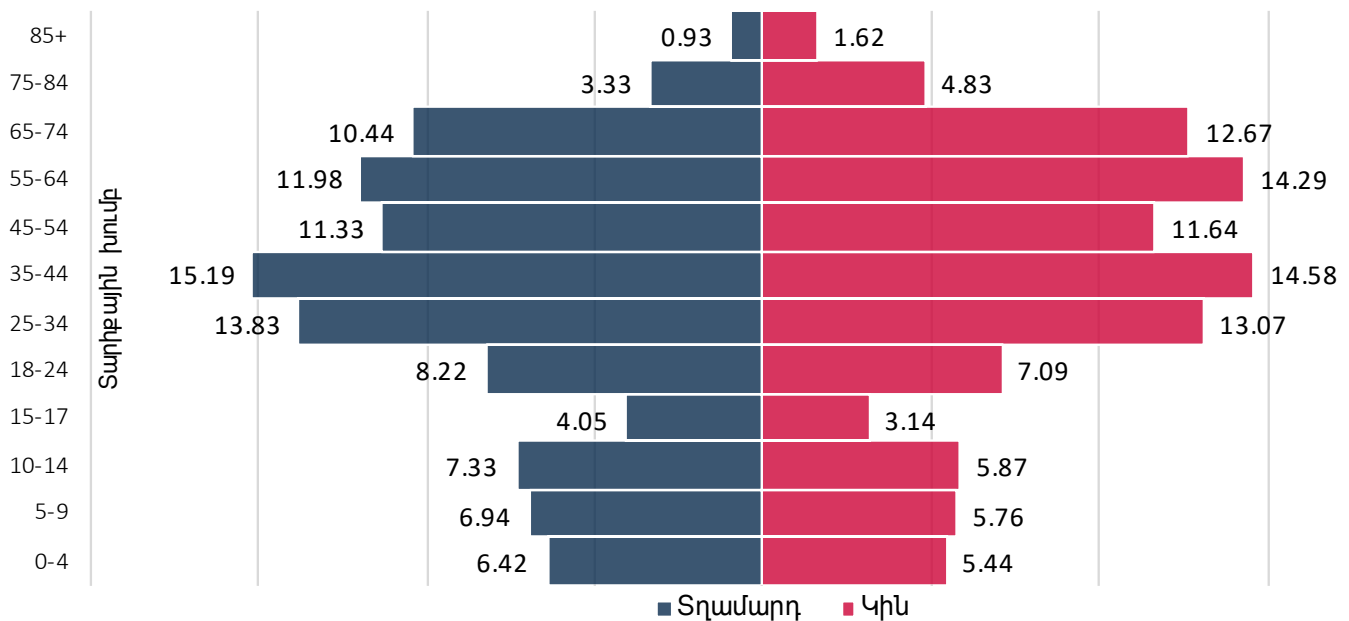
Աղյուսակ 1.

Մշտական բնակչությունը ըստ մարզերի (հազար մարդ), 2022-2024

	առ 01.01.2023			առ 01.01.2024			առ 01.01.2025		
	ընդամենը	քաղաք	գյուղ	ընդամենը	քաղաք	գյուղ	ընդամենը	քաղաք	գյուղ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ	2977.1	1898.1	1079.0	2991.2	1915.3	1075.9	3076.2	1971.2	1105.0
Երևան	1098.9	1098.9	–	1106.3	1106.3	–	1141.1	1141.1	–
Արագածոտն	125.7	26.8	98.9	131.8	27.2	104.6	135.5	28.3	107.2
Արարատ	259.3	72.3	187.0	255.5	71.1	184.4	267.6	75.6	192.0
Արմավիր	266.6	82.9	183.7	259.7	83.7	176.0	267.9	87.2	180.7
Գեղարքունիք	228.7	65.9	162.8	213.2	67.6	145.6	215.7	68.7	147.0
Լոռի	211.5	124.0	87.5	226.3	126.9	99.4	229.2	127.8	101.4
Կոտայք	253.8	137.4	116.4	278.1	151.7	126.4	293.3	160.8	132.5
Շիրակ	230.5	133.6	96.9	238.9	136.9	102.0	242.4	138.3	104.1
Սյունիք	134.6	90.2	44.4	116.4	78.3	38.1	116.7	77.3	39.4
Վայոց Ձոր	47.7	16.2	31.5	48.5	16.9	31.6	49.1	16.9	32.2
Տավուշ	119.8	49.9	69.9	116.5	48.7	67.8	117.7	49.2	68.5

Գծապատկեր 1.

Մշտական բնակչության կշիռը (%) ըստ սեռի և տարիքի, 01.01.2025

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

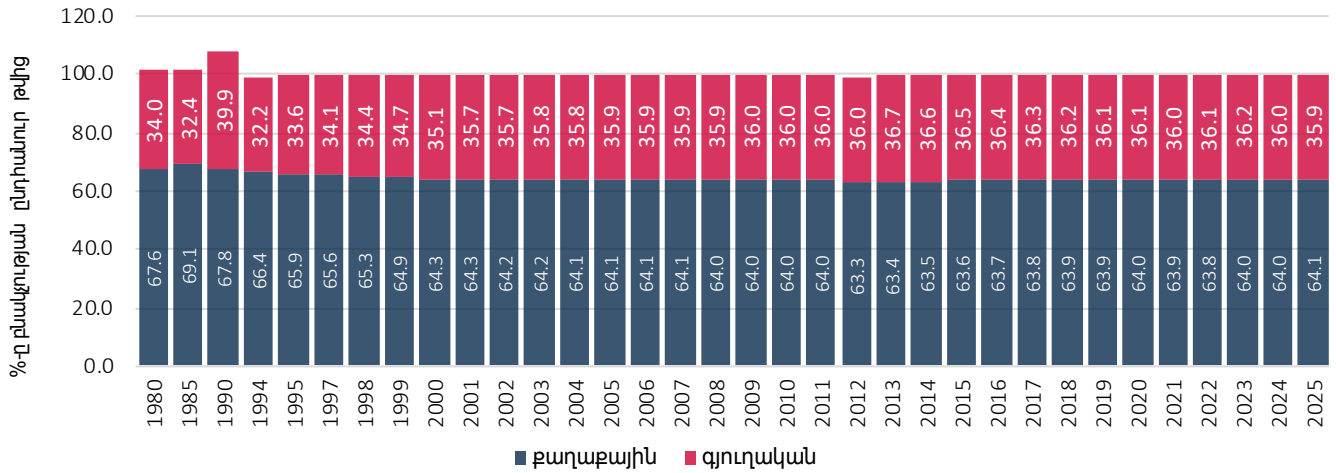
ՄԱՃԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ
ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-
ԽԱՐԳԵԼՈՒՄԱՌՈՂՋԱՄԱՎԱԿԱՆ
ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԿԱՐԴԱՅԻՆ
ՆԵՐՈՒԹՄԻՋԱՋԳԱՅԻՆ
ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

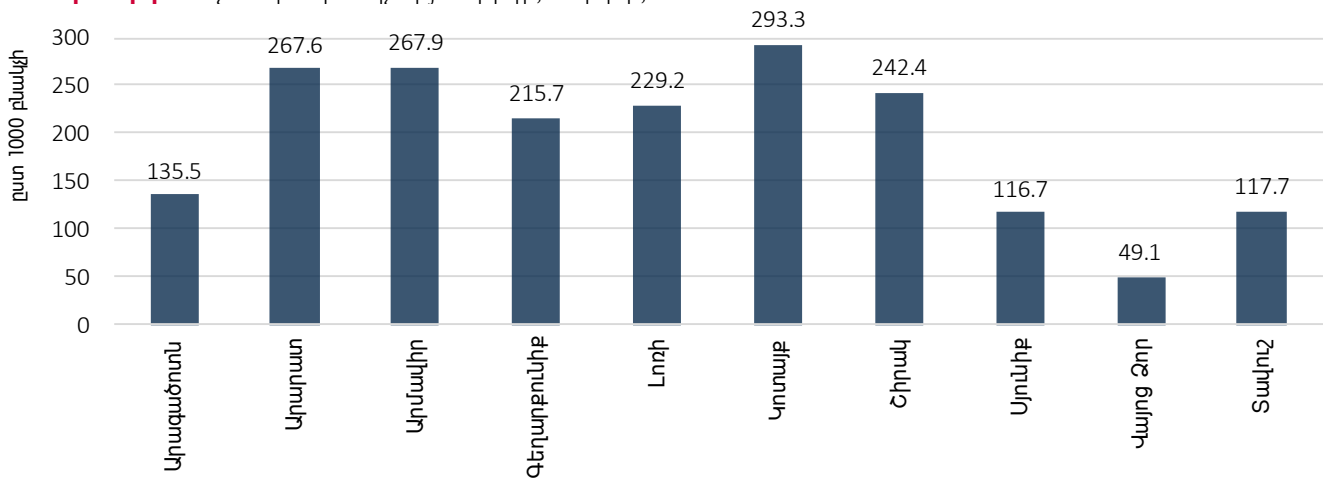
ՌԱՋՄԱԿԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

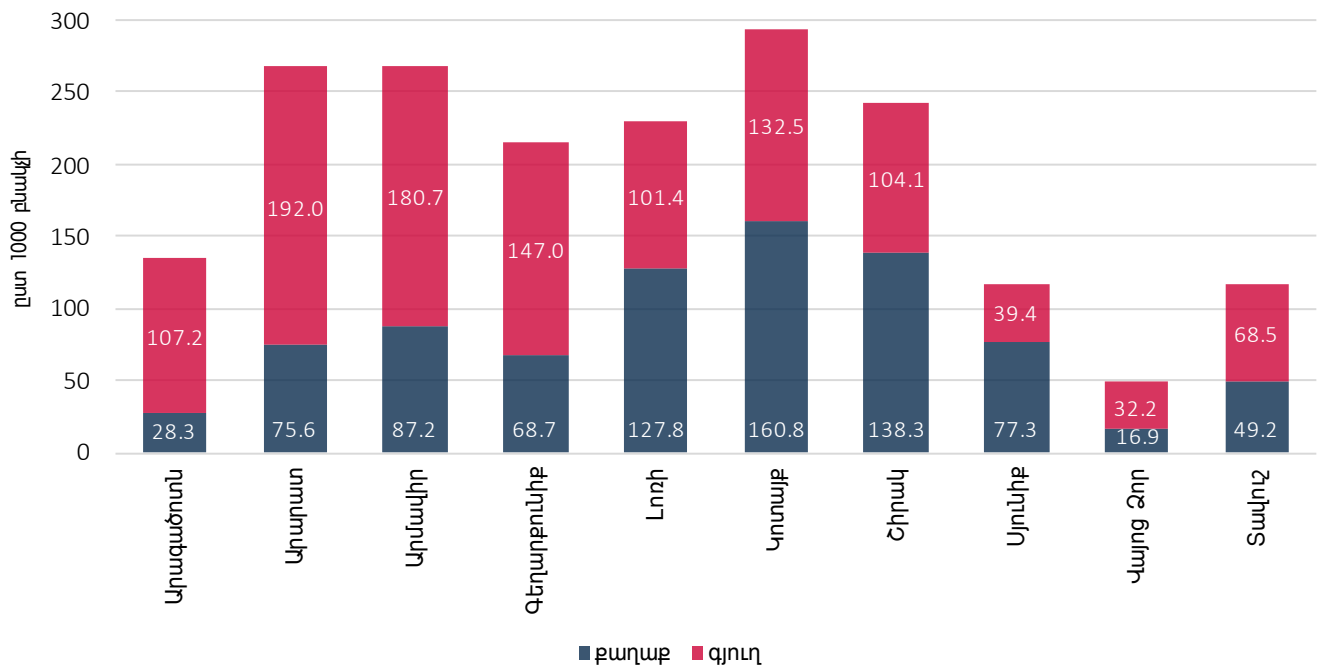
Գծապատկեր 2. Քաղաքային և գյուղական մշտական բնակչության կշիռը (%), 1980–2025

Գծապատկեր 3. Մշտական բնակչության թիվը, մարզեր, 01.01.2025

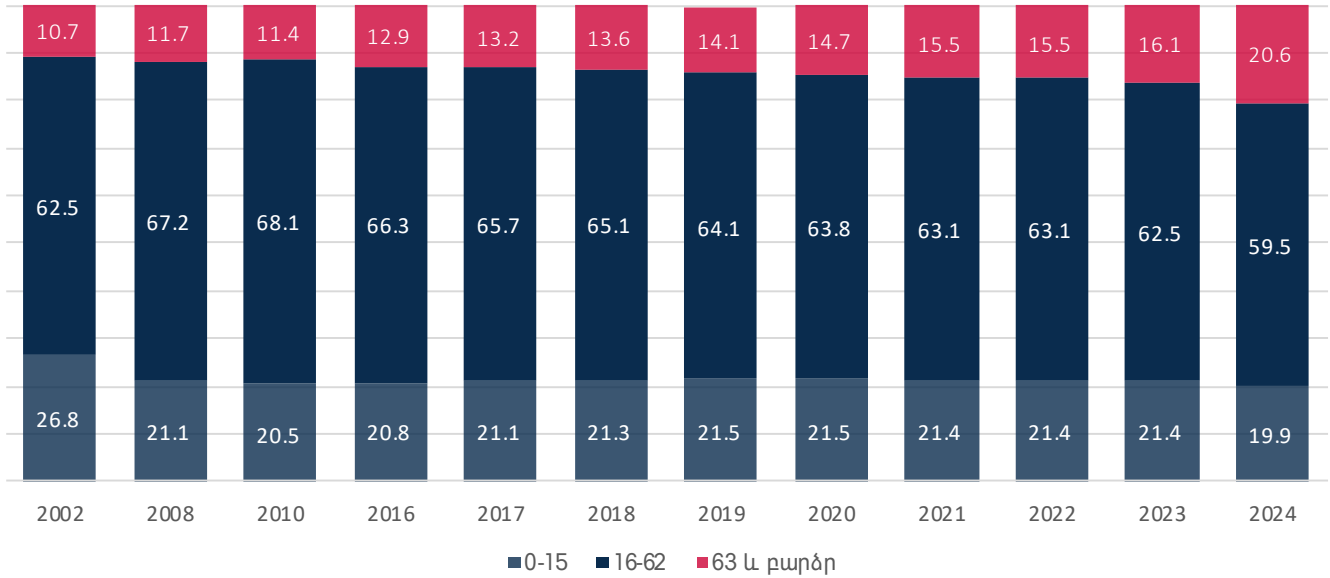
Գծապատկեր 4. Քաղաքային և գյուղական մշտական բնակչության թիվը, մարզեր, 01.01.2025

Գծապատկեր 5.

Բնակչության կշիռը (%), տարիքային խմբեր, 2024

Աղյուսակ 2.

Կյանքի սպասվող տևողությունն ըստ սեռի, 1995-2024

ՏԱՐԻՆԵՐ	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	ԱՐԱԿԱՆ	ԻԳԱԿԱՆ
1995	70.7	66.5	74.7
1997	71.5	68.2	74.7
2000	72.9	70.1	75.8
2001	73.1	70.0	76.1
2002	73.0	69.8	75.9
2003	72.9	69.9	75.8
2004	73.4	70.3	76.4
2005	73.5	70.3	76.5
2006	73.3	70.0	76.4
2007	73.5	70.2	76.6
2008	73.8	70.4	76.9
2009	73.9	70.6	77.0
2010	74.1	70.6	77.2
2011	74.2	70.7	77.5
2012	74.3	70.9	77.5
2013	74.8	71.5	77.9
2014	75.0	71.8	78.1
2015	75.0	71.7	78.2
2016	75.0	71.6	78.3
2017	75.4	71.9	78.7
2018	75.9	72.4	79.0
2019	76.5	73.1	79.5
2020	73.5	68.4	78.6
2021	72.4	67.4	77.4
2022	75.1	71.4	78.3
2023	77.7	74.1	81
2024	78.6	75.1	81.7

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ
ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-
ԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

ԱՌՈՂՋՄՈԱԿԱՆ
ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՐԴԱՅԻՆ
ՆԵՐՈՒԹ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՌԱԶՄԱԿԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

Գծապատկեր 6.

Կյանքի սպասվող տևողությունն ըստ սեռի, 1995, 2000-2024

Աղյուսակ 3.

Բնակչության բնական շարժը, 2024

Կենդանի ծնվածների թիվն ընդամենը*		այդ թվում՝	
		արական	իգական
բ.ա.	հ.ա.	բ.ա.	բ.ա.
33593	11.073	17571	16022
Մահացածների թիվն ընդամենը*		այդ թվում՝	
		արական	իգական
բ.ա.	հ.ա.	բ.ա.	բ.ա.
25435	8.384	13139	12296
Մինչև 1 տարեկան մահացած երեխաների թիվն ընդամենը**		այդ թվում՝	
		արական	իգական
բ.ա.	հ.ա.	բ.ա.	բ.ա.
209	6.15	130	79
Բնական աճ*		այդ թվում՝	
		արական	իգական
բ.ա.	հ.ա.	բ.ա.	բ.ա.
8158	2.689	4432	3726

բ.ա * 1000 բնակչի հաշվով

հ.ա.** 1000 կենդանածինների հաշվով

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՀԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ
ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-
ԽԱՐԳԵԼՈՒՄԱՌՈՂՋԱՄԱՀԱԿԱՆ
ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ
ՇԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՎԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒԹ

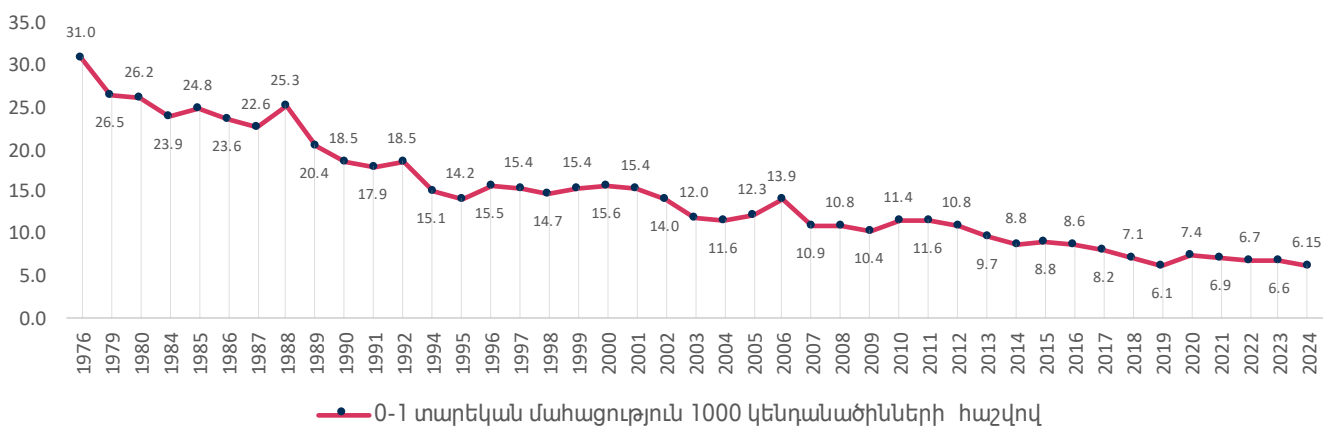
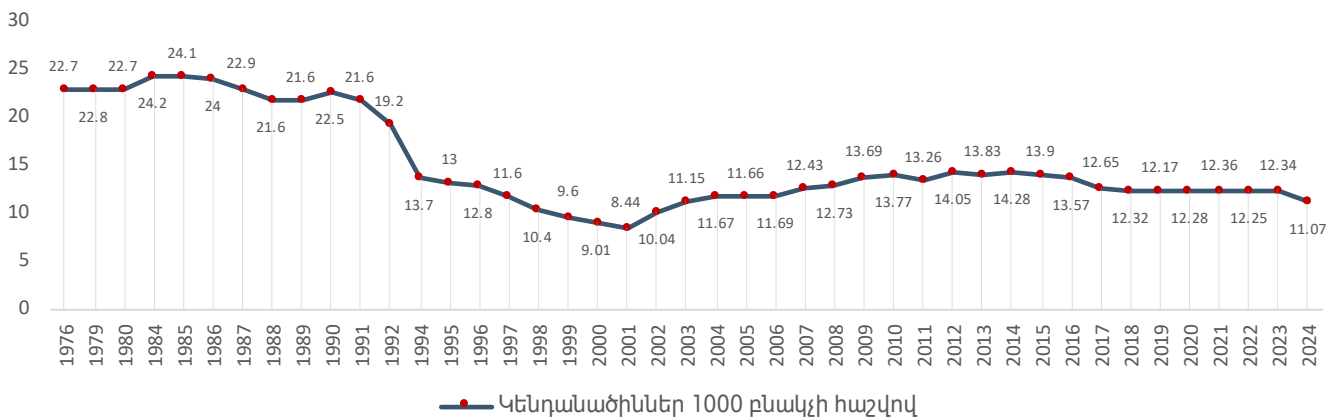
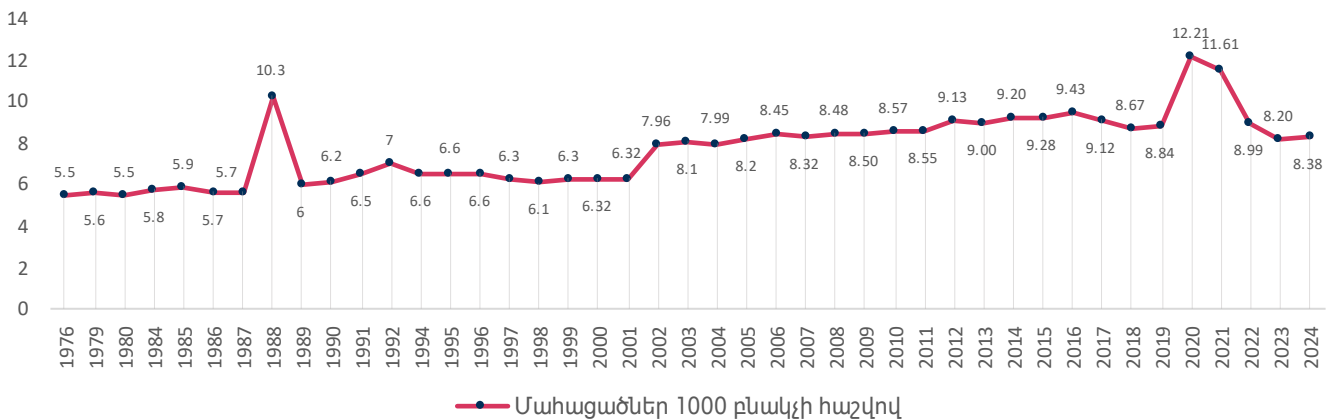
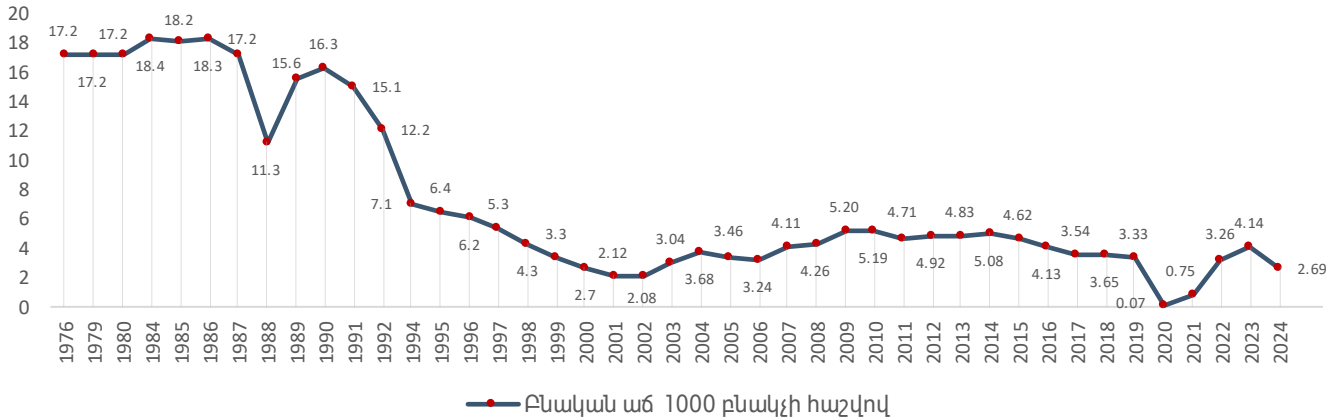
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գծապատկեր 7.

Կենդանածիններ, մահացածներ, մանկական մահացություն, բնական աճ, 1976-2024

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՃԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ
ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԻՄՈՂՆԱԿԱՆ
ՈՒՄՈՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ
ՇԱՐՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԱՌՈՂՋԱՄԱՆԱԿԱՆ
ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ ԵՎ
ՇԱՐՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԿԱՐԴԱՅԻՆ
ՆԵՐՈՒԹՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՒՄՆԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԼՈՒԽ 2
ՄԱՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Աղյուսակ 4.

Բնակչության մահացության կշիռը (%) ըստ հիվանդությունների
ընդհանուր մահացության կառուցվածքում, 1990-2024

Հիվանդություն	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024
Վարակիչ և մակաբուծական հիվանդություն	2.1	1.4	1.2	0.9	1.1	1.1	0.4	0.6	0.6	*
այդ թվում՝ տուբերկուլյոզ – բուլոր ձևերը	0.4	0.6	0.7	0.6	0.6	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0
Նորագոյացություններ	16.1	13.9	16.5	17.7	19.8	21.9	15.0	19.3	21.0	20.7
այդ թվում՝ չարորակ	15.8	13.6	16.5	17.7	19.7	21.8	14.8	19.1	20.8	20.4
Արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություն, առանձին խանգարումներ՝ իմուն մեխանիզմի ներգրավմամբ	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Ներզատական համակարգի հիվանդություն, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	2.6	4.0	5.5	6.1	5.2	4.7	1.4	1.5	1.8	1.7
այդ թվում՝ շաքարային դիաբետ	2.3	3.7	5.3	6.0	5.0	4.6	1.3	1.4	1.6	1.4
Հոգեկան խանգարումներ	0.2	0.6	0.3	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Նյարդային համակարգի հիվանդություն	0.6	0.7	0.7	0.5	0.6	0.4	0.7	1.0	1.1	1.1
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություն	49.3	54.2	54.9	55.3	48.9	46.0	47.3	53.4	53.3	53.0
Շնչառական օրգանների հիվանդություն	8.1	6.4	5.9	5.6	5.9	7.6	8.3	8.9	8.6	9.3
Մարսողական օրգանների հիվանդություն	3.4	3.6	3.3	4.1	5.8	5.9	3.7	4.3	4.9	5.2
Մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություն	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություն	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.0
Միզասեռական համակարգի հիվանդություն	1.9	1.7	1.6	1.4	2.9	3.0	0.8	0.8	0.9	0.8
Հղիություն, ծննդաբերություն և հետծննդաբերական շրջան	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ), դեֆորմացիաներ և քրոմոսոմային խանգարումներ	1.1	0.6	0.8	0.5	1.5	1.4	0.2	0.2	0.3	0.2
Պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ	2.2	1.0	0.9	0.9	0.7	0.6	0.5	0.6	0.6	0.5
Կլինիկական և լաբորատոր հետազոտության ընթացքում բացահայտված և այլ խորագրեր ըստ չդասակարգված ախտանիշեր, նշաններ և շեղումներ նորմայից	3.0	4.7	3.5	2.1	2.9	2.0	0.9	1.3	1.8	2.0
Վնասվածքներ, թունավորումներ և արտաքին պատճառների ներգործության որոշ այլ հետևանքներ	9.0	6.9	4.6	4.2	4.5	4.9	10.6	4.7	4.4	4.0
Կովիդ-19	–	–	–	–	–	–	9.8	3.0	0.2	0.0

*Տվյալները ճշգրտման փուլում են

Ժողովրդագրություն

ՄԱՀԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-ԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

ԱՌՈՂՋԱՄԱՀԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՐԴԱՅԻՆ ՆԵՐՈՒԺ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

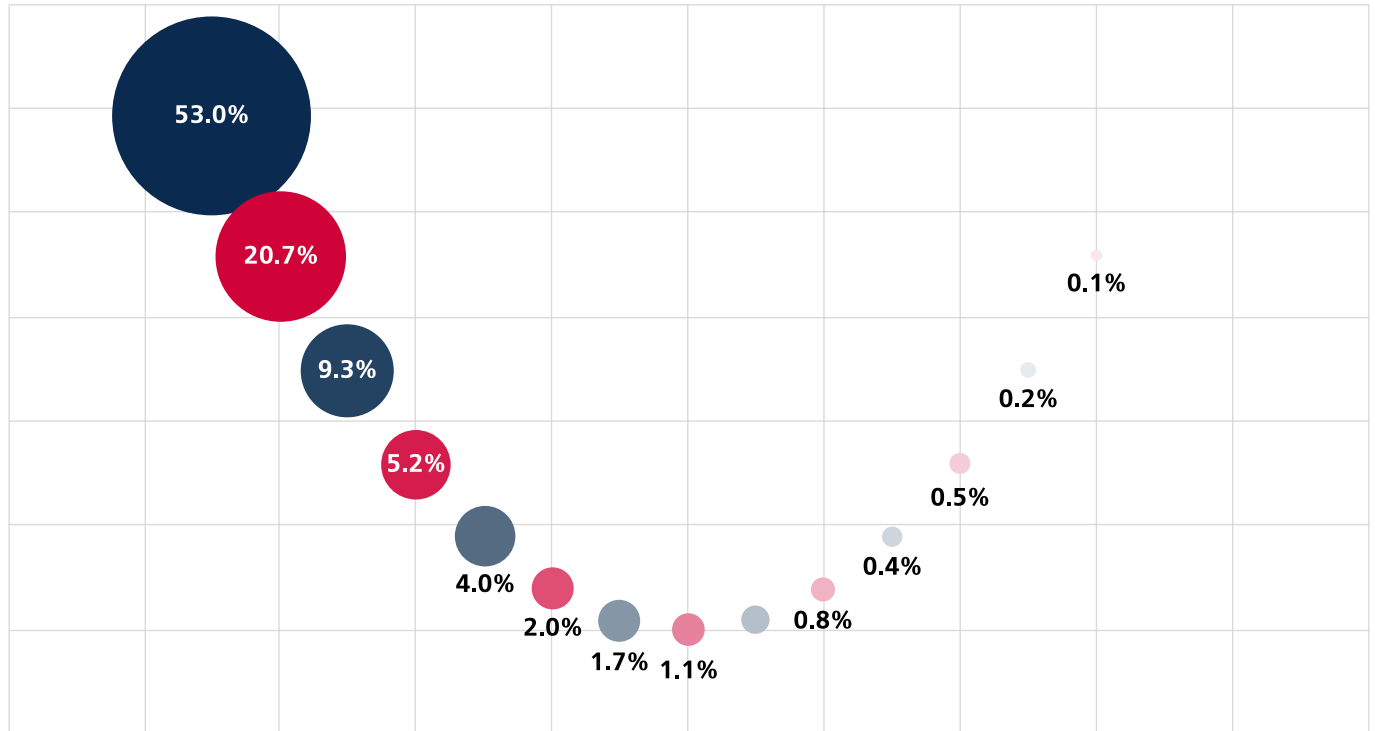
ՈԱԶՄԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գծապատկեր 8.

Բնակչության մահացության կշիռը (%) ըստ հիվանդությունների, 2024

Հիվանդությունների մահացության ցուցանիշը

- Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ, 53.0%
- Նորագոյացություններ այդ թվում չարորակ, 20.7%
- Շնչառական համակարգի հիվանդություններ, 9.3%
- Մարսողական համակարգի հիվանդություններ, 5.2%
- Վնասվածքներ, թունավորումներ և արտաքին պատճառներ, 4.0%
- Կլինիկական և լաբորատոր հետազոտության ընթացքում բացահայտված ախտանիշներ, 2.0%
- Ներզատական համակարգի հիվանդություն, հիվանդություններ, 1.7%

- Նյարդային համակարգի հիվանդություններ, 1.1%
- Վարակիչ և մակաբուժական հիվանդություններ, *
- Միզասեռական համակարգի հիվանդություն, 0.8%
- Այլ պատճառներ, 0.4%
- Պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ, 0.5%
- Բնածին արատներ, դեֆորմացիաներ և քրոմոսոմային անոմալիաներ, 0.2%
- Արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություն, առանձին խանգարումներ՝ իմուն մեխանիզմի ներգրավմամբ, 0.1%
- Կովիդ-19, 0.0%

Ժողովրդագրություն

Մահացողություն

Արողությունների ցուցանիշներ

Մոր եւ մահվան արողություն

Ինտենսիվ-խնամք

Արողությունների ցուցանիշներ

Կարգավիճակ

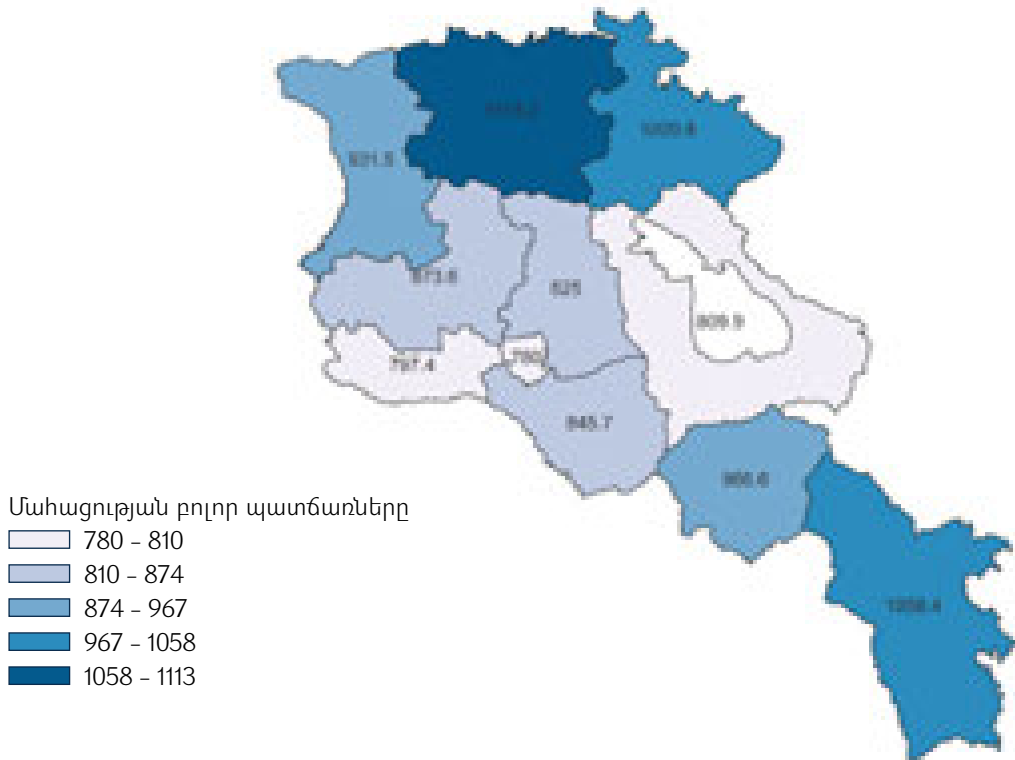
Միջազգային փոխանակություն

Ռազմավարություն

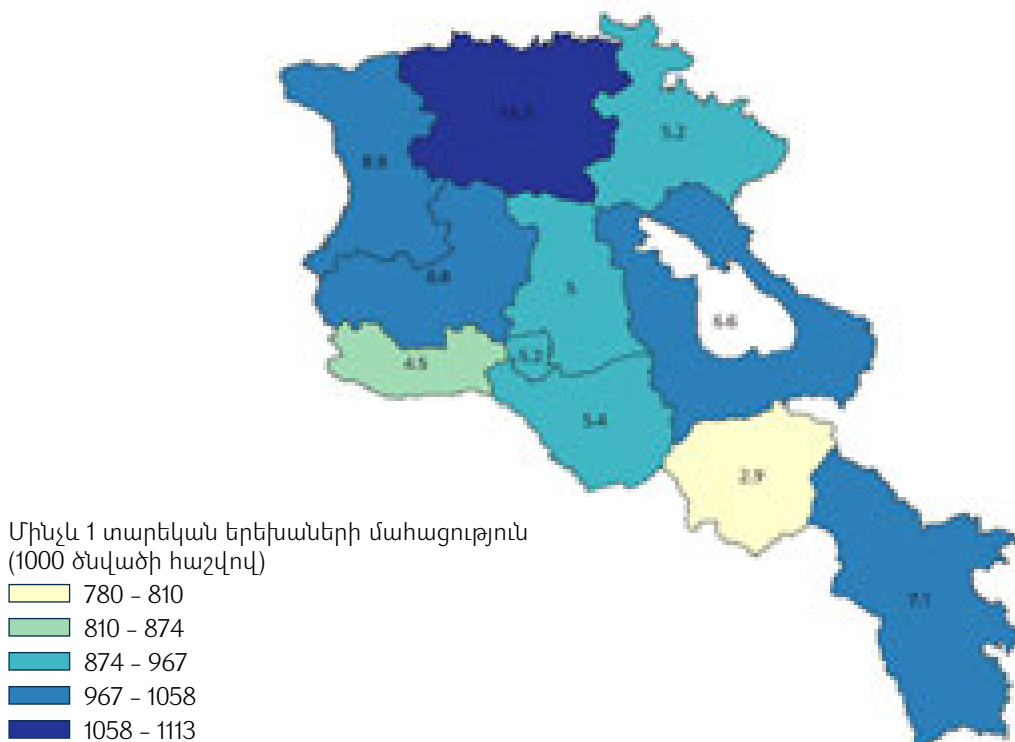
Քարտեզ 1.

Բնակչության մահացությունը բոլոր հիվանդություններից, ըստ 100 000 բնակչի, մարզեր, 2024

Քարտեզ 2.

Մանկական մահացությունը բոլոր հիվանդություններից, 1000 ծնվածների հաշվով, մարզեր, 2024

Ժողովրդագրություն

Մահացություն

Արդյունաբերական
ցուցանիշներ

Մոր եվ մահվան
արդյունաբերություն

Ինտենսիվ
համաճարակաբանություն

Արդյունաբերական
ոչ ստանդարտացված
ստանդարտացված

Կարգավիճակ
ներքին

Միջազգային
փոխանցումներ

Ռազմավարություններ

Աղյուսակ 5.

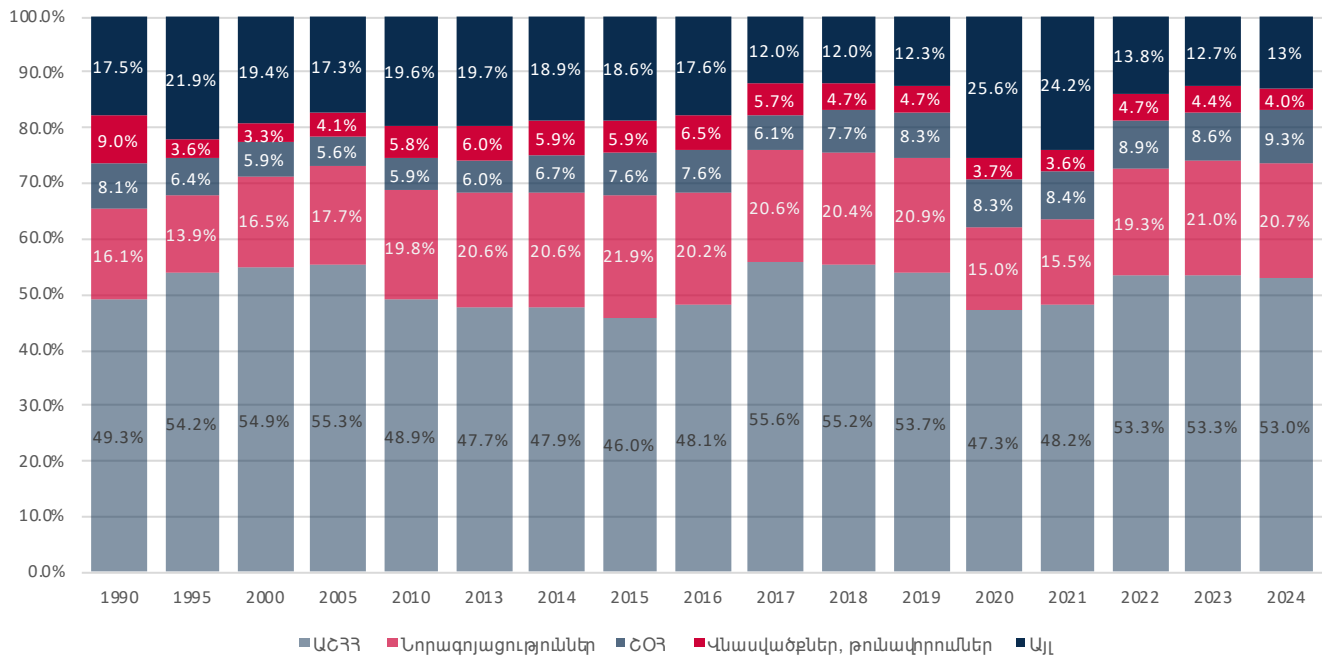
Բնակչության մահացությունն առավել տարածված ՈՎՀ-ից, մարզեր, ըստ 100 000 բնակչի, 2024

Հիվանդություններ	Երևան	Արագածոտն	Արարատ	Արմավիր	Գեղարքունիք	Լոռի	Կոտայք	Շիրակ	Սյունիք	Վայոց ձոր	Տավուշ	ՀՀ
ԱՇՀՀ	382.3	498.1	463.7	471.2	374.8	632.4	437.5	434.3	491.0	442.6	638.8	444.8
այդ թվում՝												
ԳԾՀ	24.7	38.9	5.0	4.2	5.1	12.3	10.2	6.2	5.2	4.1	6.0	14.9
սրտի իշեմիկ հիվանդություն	218.5	329.8	322.2	293.4	45.7	187.5	120.8	253.5	368.2	299.2	43.6	218.2
այդ թվում՝ սրտամկանի սուր ինֆարկտ	57.0	89.8	22.2	20.8	17.2	125.6	20.0	15.0	18.0	14.3	13.7	43.9
ուղեղի անոթային հիվանդություն	35.4	56.1	76.1	93.3	49.9	160.7	81.6	101.0	36.1	82.0	36.7	65.7
2արորակ նորագոյացություններ												
ստամոքս	11.1	9.0	11.5	12.1	15.4	9.7	15.1	12.5	13.7	26.6	12.0	12.2
կոլոռեկտալ	19.2	15.0	12.2	12.1	9.8	11.0	22.8	18.3	12.9	18.4	18.8	16.5
շնչափող, թոք	34.1	44.1	46.3	34.1	33.6	37.8	39.6	35.7	101.3	30.7	38.4	39.2
կրծքագեղձ	29.1	26.9	16.6	22.4	15.9	28.1	23.4	37.3	21.7	24.0	48.3	14.2
շագանակագեղձի	16.0	19.4	10.8	9.2	5.6	15.9	11.0	18.3	10.6	16.8	19.3	6.6
Ներզատական համակարգ	18.5	8.2	5.0	7.6	5.1	29.0	11.6	27.0	8.6	4.1	4.3	14.6
այդ թվում՝												
շաքարային դիաբետ	18.0	7.5	4.6	4.5	4.7	6.6	10.5	27.0	3.4	0.0	4.3	12.0
Ստորին շնչառական ուղիների քրոնիկ հիվանդություններ	13.9	5.2	5.0	4.9	3.3	3.5	4.6	20.4	3.4	6.1	1.7	9.1

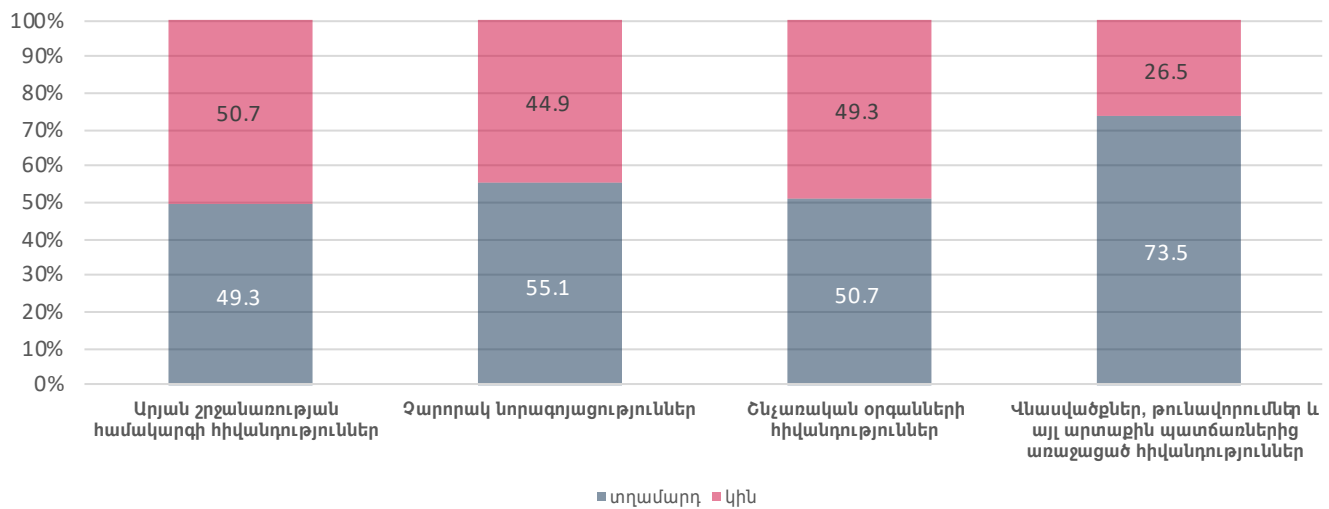
Գծապատկեր 9.

Առավել տարածված հիվանդություններից մահացության կշիռն (%)
ընդհանուր մահերի կառուցվածքում, 1990–2024

Գծապատկեր 10.

Առավել տարածված հիվանդություններից մահացության կշիռը (%), ըստ սեռի, 2024

Ժողովուրդագրություն

Մահացողություն

Արողջո՞րթե՞ս
Ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
արողջո՞րթե՞ս

Իմունապահ-
պահպանում

Արողջամիտ
նշանակություններ
եւ
սահմանափակումներ

Կարգավիճակ

Միջազգային
կոդերի համակարգ

Ռազմավարություն

Աղյուսակ 6.

Բնակչության մահացությունն ըստ հիվանդությունների, սեռատարիքային խմբեր, 2024*

ՄԱՀԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

22

Հիվանդություններ	Շրջանակ՝ ըստ տարիքային խմբերում		Դեռահաս				Շրջանակ՝ ըստ տարիքային խմբերում		Զրոյանակ				Շրջանակ՝ ըստ տարիքային խմբերում		Դեռահաս			
			0-49 տարիքային խումբ		50-89 տարիքային խումբ				0-49 տարիքային խումբ		50-89 տարիքային խումբ				0-49 տարիքային խումբ		50-89 տարիքային խումբ	
	ը. մ.	հ. մ.	ը. մ.	հ. մ.	ը. մ.	հ. մ.	ը. մ.	հ. մ.	ը. մ.	հ. մ.	ը. մ.	հ. մ.	ը. մ.	հ. մ.	ը. մ.	հ. մ.		
Շրջանակ՝ հարաբերականորեն	2324	145.4	694	94.1	672	104.1	2834	199.3	907	73.8	879	159.1	9184	170.8	1403	43.7	1814	129.4
Մահացող հարաբերականորեն	40	2.9	11	0.9	10	1.3	35	2.3	11	0.9	10	1.8	75	2.4	22	0.9	20	1.7
Արյուն և սրտանոսանքի օրգաններին հիվանդություններ, առանձին խանութային	17	1.1	8	0.8	5	0.8	13	1.0	6	0.8	3	0.8	32	1.1	14	0.8	8	0.7
Ներշնչողական համակարգի հիվանդություններ, առանձին և երակային խանութային խանութային, այդ թվում	180	17.3	35	2.7	33	5.1	144	11.4	33	4.3	30	9.0	444	14.8	88	3.3	83	6.8
Մարտկապիկի վնասումներ և, 3 ամիս	243	19.2	24	1.8	24	3.7	122	8.8	34	2.4	34	8.2	348	12.9	54	2.3	54	4.8
Համակարգի խանութային	3	0.3	-	-	-	-	3	0.1	3	0.2	-	-	3	0.2	2	0.1	-	-
Կրակային համակարգի հիվանդություններ	145	10.1	31	2.4	17	2.4	128	8.8	47	3.8	31	9.4	287	9.9	78	3.1	48	4.0
Արյուն և սրտանոսանքի հիվանդություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Արյուն և սրտանոսանքի համակարգի հիվանդություններ	6347	428.0	583	43.4	543	87.2	6646	483.3	1799	146.3	1729	312.2	13479	444.8	2340	94.8	2348	190.9
Մարտկապիկի օրգաններին հիվանդություններ, այդ թվում	1105	71.8	147	11.4	118	18.3	1186	83.8	290	24.3	260	47.1	2503	77.9	445	17.7	378	31.5
Մարտկապիկի օրգաններին հիվանդություններ	77	4.8	12	0.9	12	1.9	198	13.8	47	3.8	45	8.1	279	18.2	59	2.3	57	4.8
Մարտկապիկի օրգաններին հիվանդություններ	659	39.8	83	6.4	81	12.3	683	47.8	264	21.3	253	45.8	1921	43.8	347	13.8	334	27.8
Մարտկապիկի օրգաններին հիվանդություններ	14	0.9	2	0.2	2	0.3	14	1.0	6	0.9	6	1.1	28	0.9	8	0.3	8	0.7
Մարտկապիկի օրգաններին հիվանդություններ	12	0.8	7	0.5	6	0.9	6	0.4	3	0.2	3	0.5	18	0.6	10	0.4	9	0.8
Մարտկապիկի օրգաններին հիվանդություններ	99	6.8	19	1.8	17	2.4	109	7.4	27	2.2	27	4.9	204	6.7	44	1.8	44	3.7
Հիվանդություններ, հիվանդություններ և հիվանդություններ	7	1.0	7	0.3	2	0.3	-	-	-	-	-	-	7	1.0	7	0.3	2	0.3
Մարտկապիկի օրգաններին հիվանդություններ	52	19.2	52	4	-	-	80	24.7	80	6.4	-	-	130	23.1	130	9.2	-	-
Մարտկապիկի օրգաններին հիվանդություններ	21	1.3	18	1.4	4	0.6	35	2.3	32	2.8	2	0.4	34	1.8	30	2.0	6	0.5
Մարտկապիկի օրգաններին հիվանդություններ	224	14.1	31	4.0	43	7.0	281	18.4	134	11.1	124	22.4	907	14.7	187	7.4	149	14.1
Մարտկապիկի օրգաններին հիվանդություններ	273	17.1	138	10.7	93	14.4	757	52.8	343	45.8	349	63.2	1030	34.8	701	27.8	442	36.9
Մարտկապիկի օրգաններին հիվանդություններ	3	0.3	2	0.2	2	0.3	-	-	-	-	-	-	3	0.1	2	0.1	2	0.2
Մարտկապիկի օրգաններին հիվանդություններ	11294	748.3	1040	102.2	1446	242.7	13039	918.4	4379	364.8	3779	683.8	23435	838.4	4339	252.1	5474	458.8

* 22 բնակչության տվյալների փոփոխության (ճշգրտման) հիման վրա իրականացվել է վերահաշվարկ

Ժողովրդագրություն

Մահացություններ

Աղյուսակներ և տեղեկություններ

Մոր եւ սակավահասակներ

Ինտենսիվ հիվանդություններ

Աղյուսակներ և տեղեկություններ

Կարգավորումներ

Միջազգային կապերի հիմնական

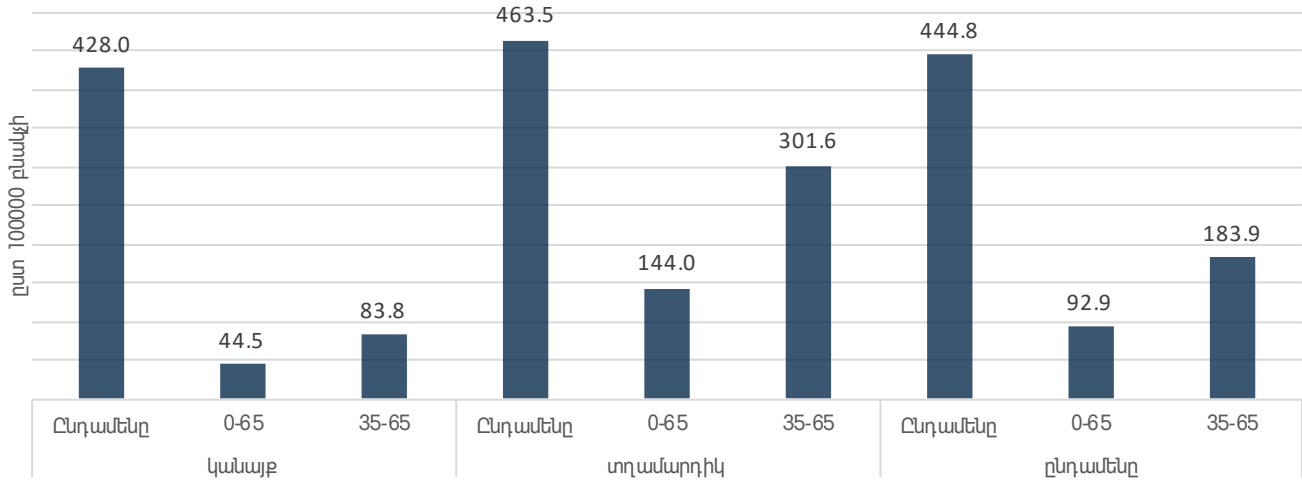
Ուղղորդվածություն

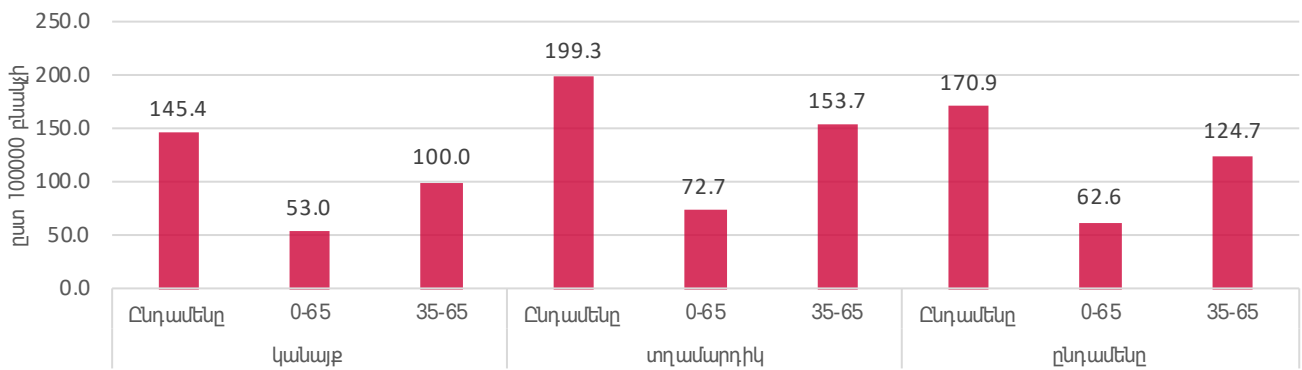
Գծապատկեր 11.

Բնակչության մահացություն առավել տարածված հիվանդություններից, սեռատարիքային խմբեր, 2024

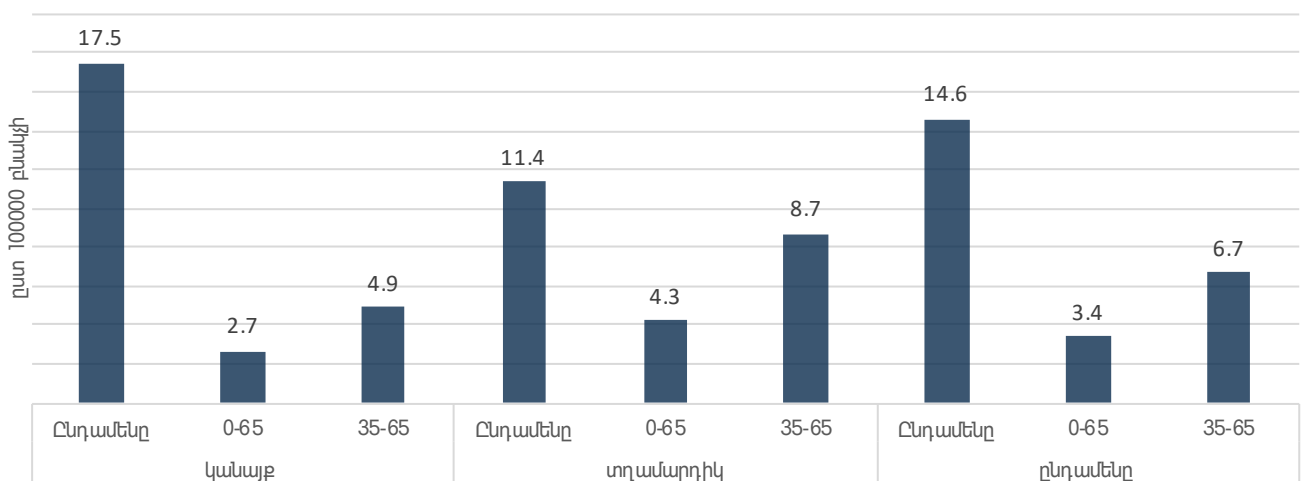
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ

Զարորակ նորագոյացություններ

Ներգատական համակարգի հիվանդություններ

Ժողովրդագրություն

Մահացություն

Արդյունաբերական
ցուցանիշներ

Մոր եւ մահվան
արդյունաբերություն

Ինտենսիվ
համակարգ

Արդյունաբերական
նյութերի և
քիմիկատների

Կարգավիճակ
ներքին

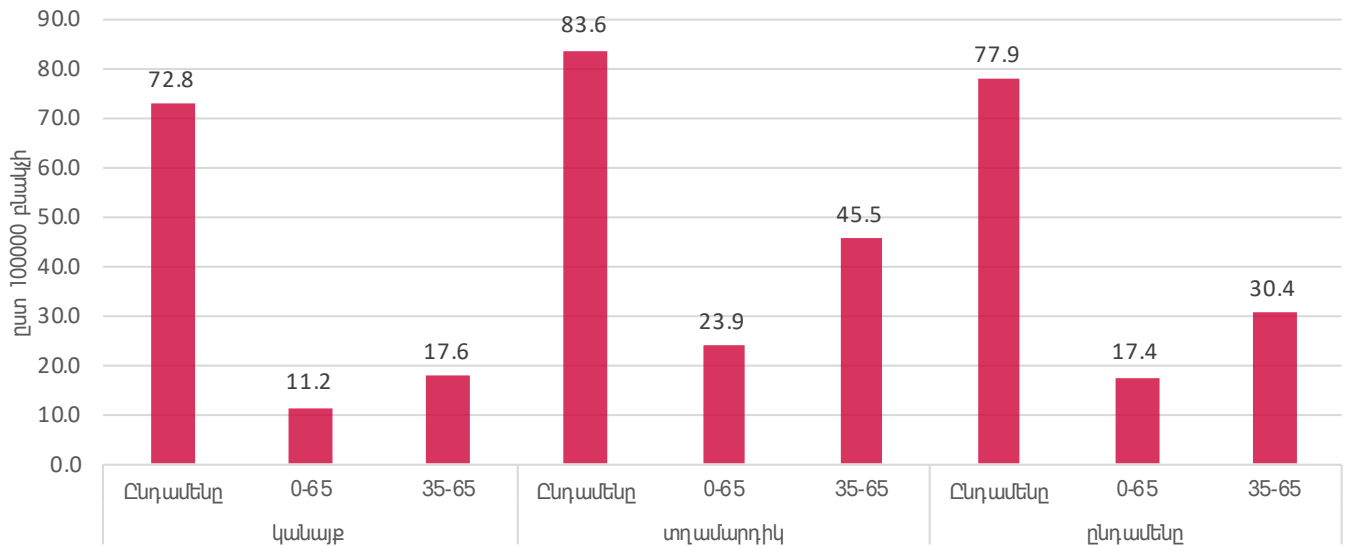

Միջազգային
փոխանցություն

Ռազմավարություն

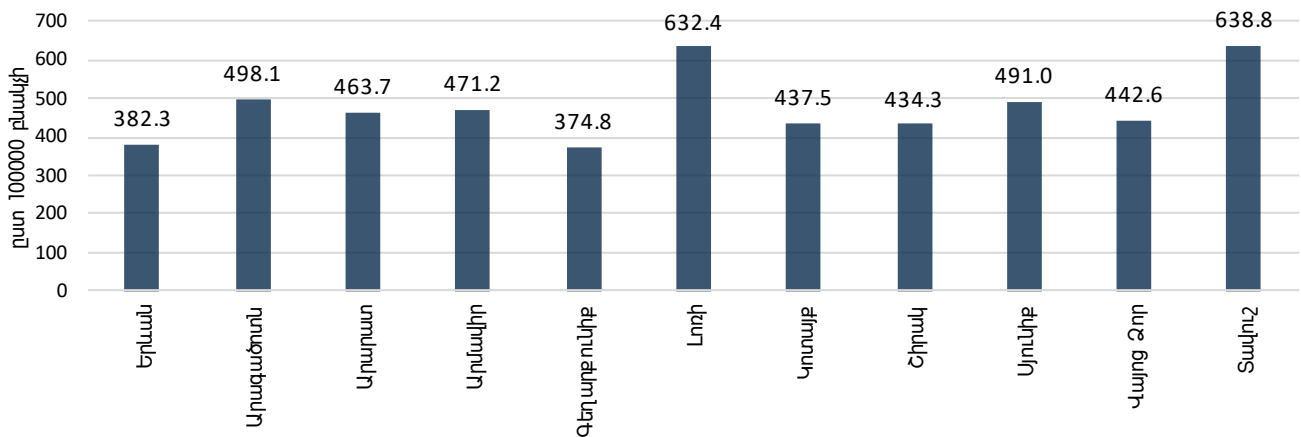
Շնչառական օրգանների հիվանդություն

Գծապատկեր 12.

Բնակչության մահացությունն առավել տարածված հիվանդություններից, մարզեր, 2024

Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ

Ներգատական համակարգի հիվանդություններից, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ

Ժողովրդագրություն

Մահացողություն

Առողջությունը
Ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
Առողջություն

Ինֆուսակա-
նաբերություն

Առողջապահական
նեյտրալիտետի
Ծառայություններ

Կարգավոր-
ված

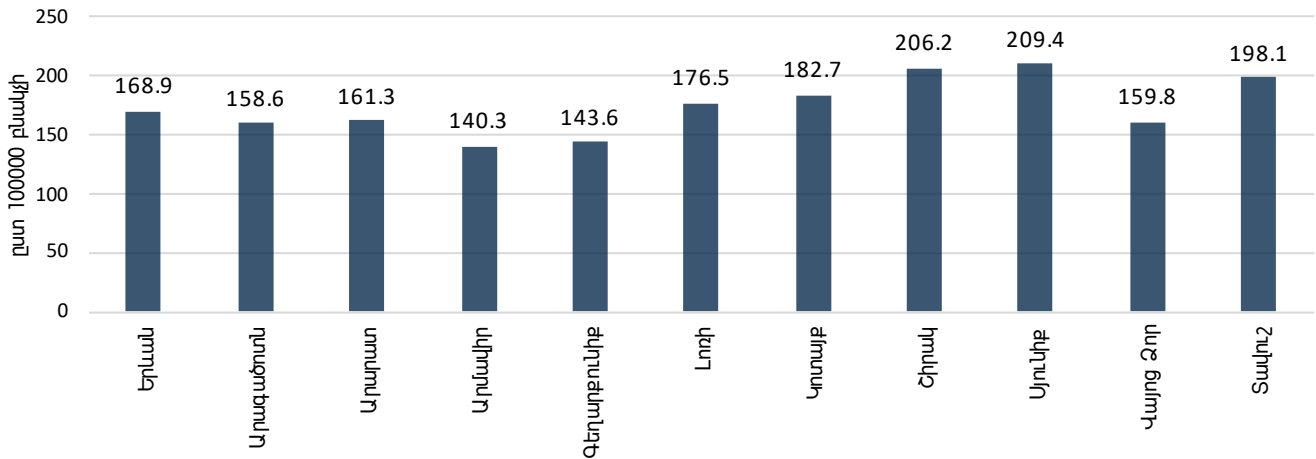

Միջազգային
Կենտրոններ

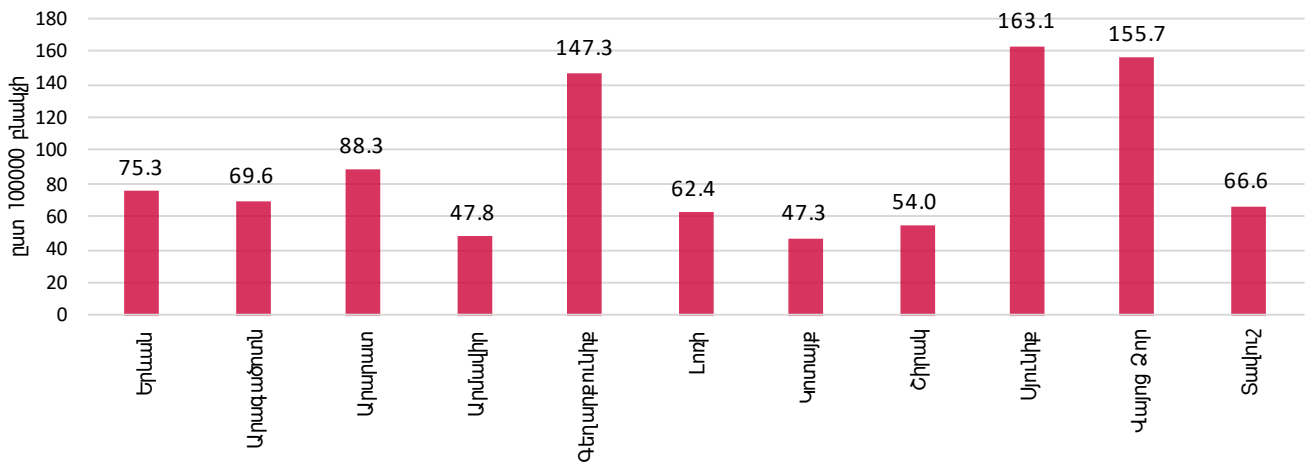

Ռազմավարություն

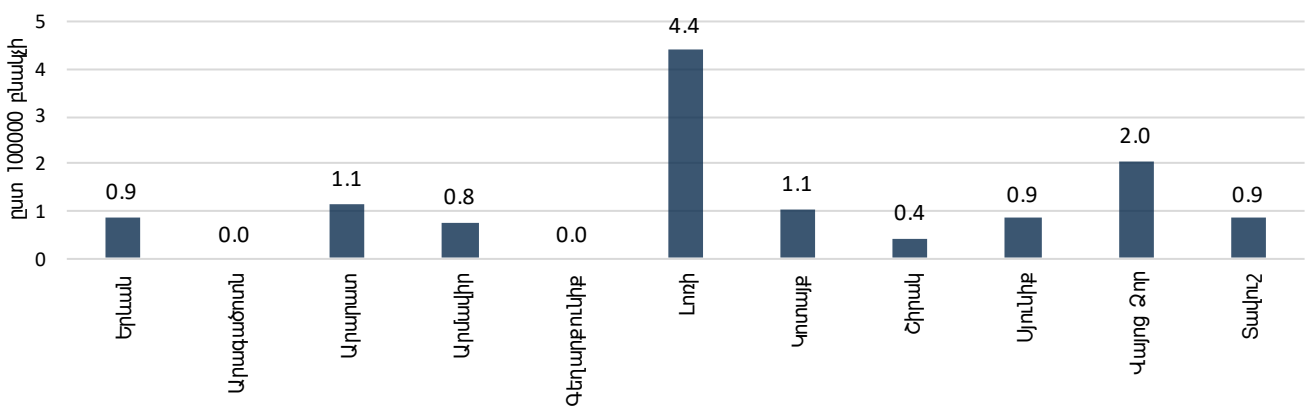
Զարրակ նորագոյացոյթուններ

Շնչառական օրգանների հիվանդոյթուններ

Արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդոյթուններ, առանձին խանգարումներ՝ իմուն մեխանիզմի ներգրավմամբ

Ժողովրդագրութիւն

Մաշնութիւն

Արդիւնութիւն
Տրոսմանիւն

Մոր եւ մակա
Արդիւնութիւն

Իմունայն-
հարգելու

Արդիւնութիւն
Ռեսուրսներ եւ
Տնտեսութիւններ

Կարմիր
Ներու

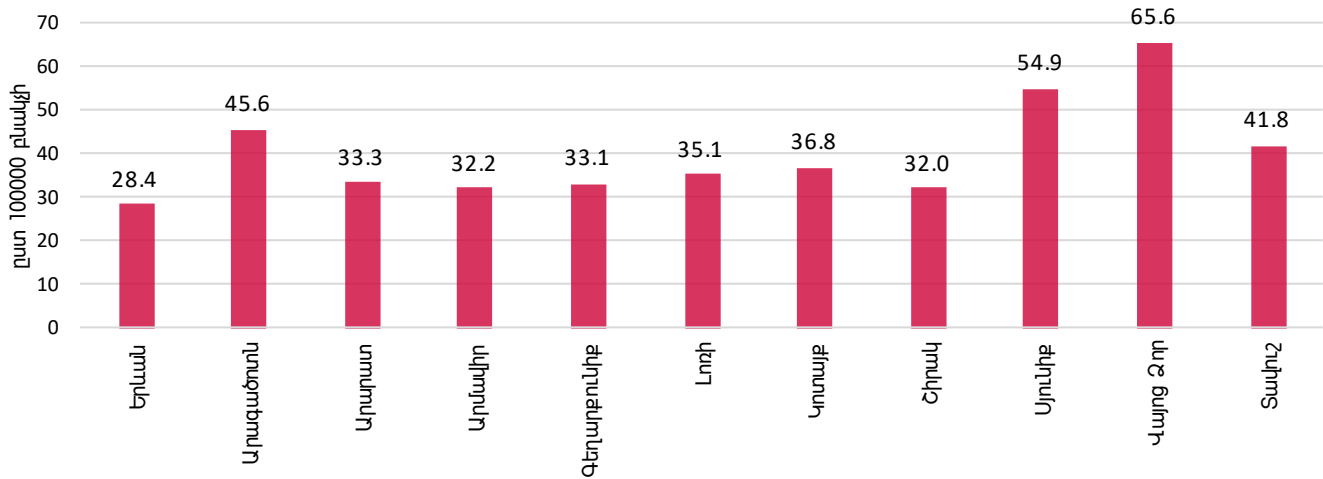

Միջնակարգ
Կիսակարգութիւն

Ռաջմակարգութիւն

Վնասվածքներ, թունավորումներ և արտաքին պատճառների ներգործության որոշ այլ հետևանքներ

Նյարդային համակարգի հիվանդություններ

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Առողջապահության
ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
առողջություն

Ինֆեկցիոն-
հարգելի

Առողջապահական
ոչ սոսիալական եւ
ստոմանություններ

Կանանց
և երեխաների

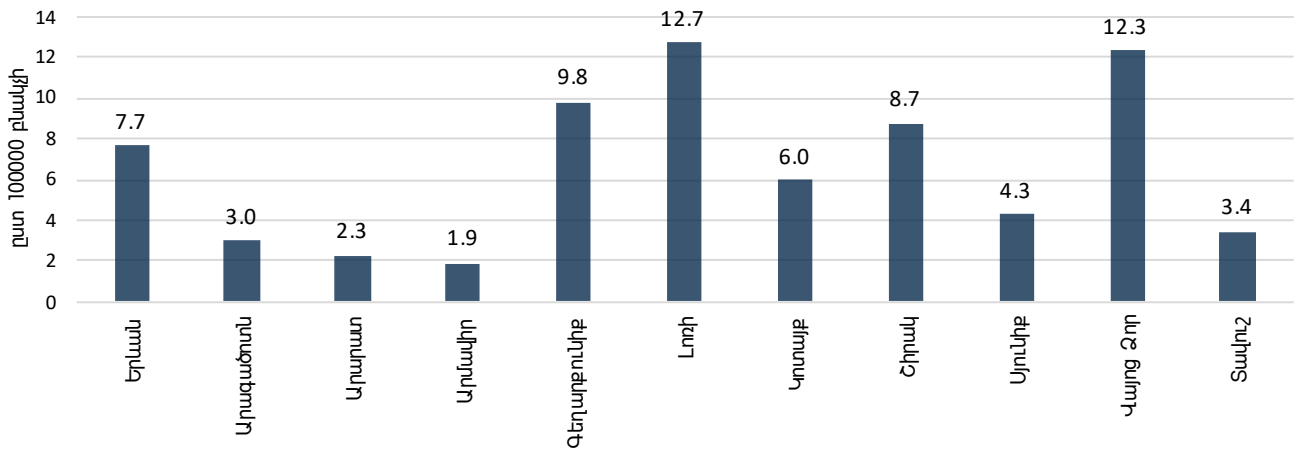

Միջազգային
պահանջարկություն

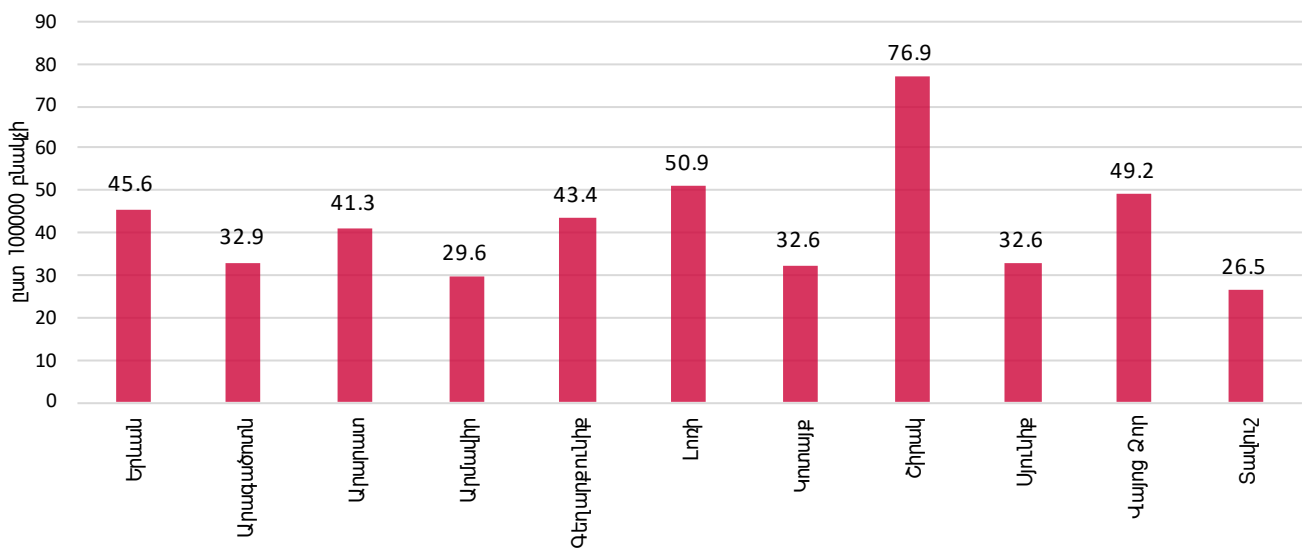

Ուղղվածություններ
2023-2026

Միգրացիայի համակարգի հիվանդություններ

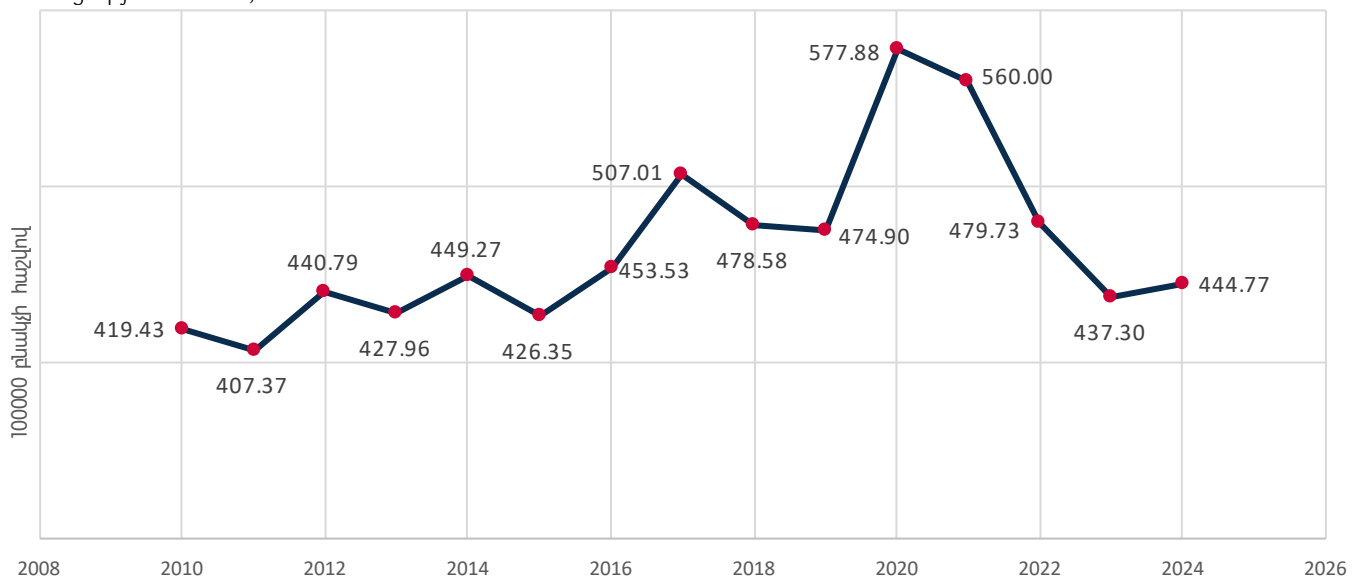

Մարտոդական օրգանների հիվանդություններ

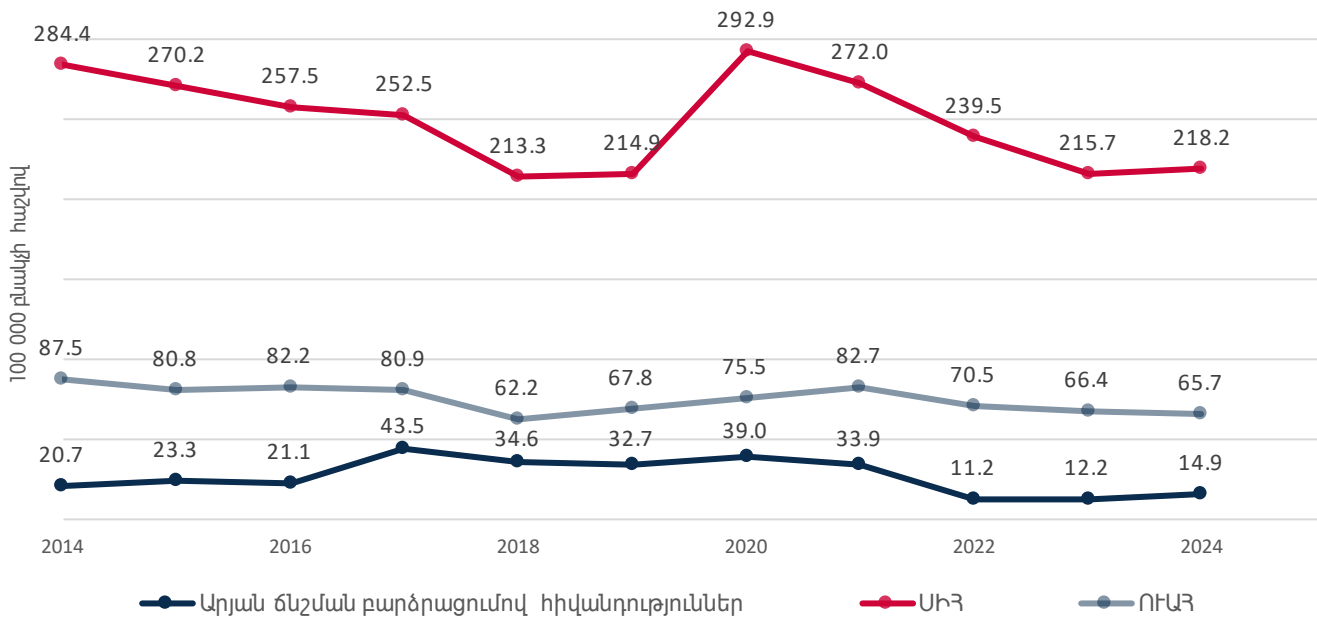
Գծապատկեր 13.

Մահացությունն ԱՀՀՀ, 2010–2024

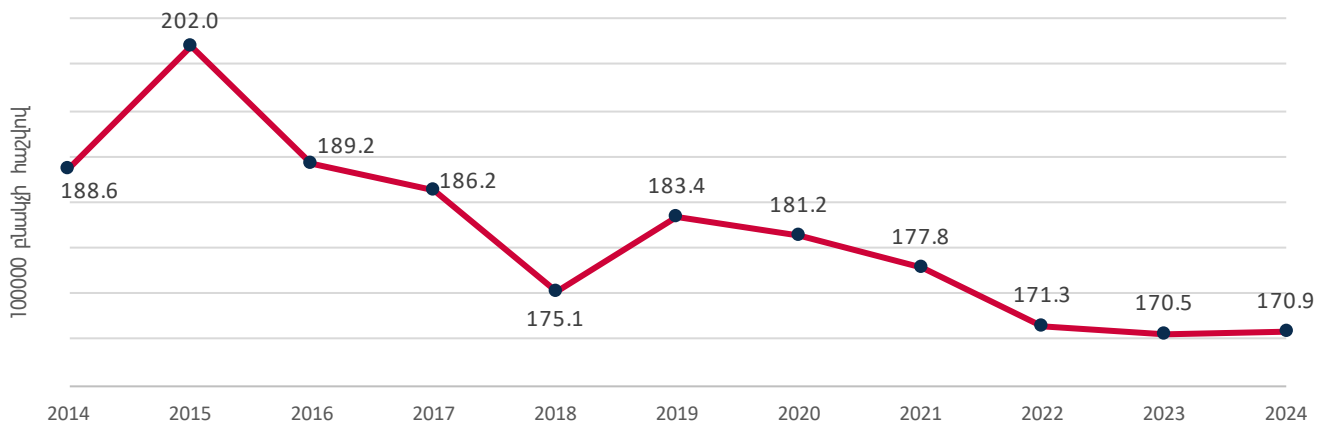
Գծապատկեր 14.

Մահացությունը ԶԳ, ՍԻՀ, ՈԻԱՀ, 2014-2024

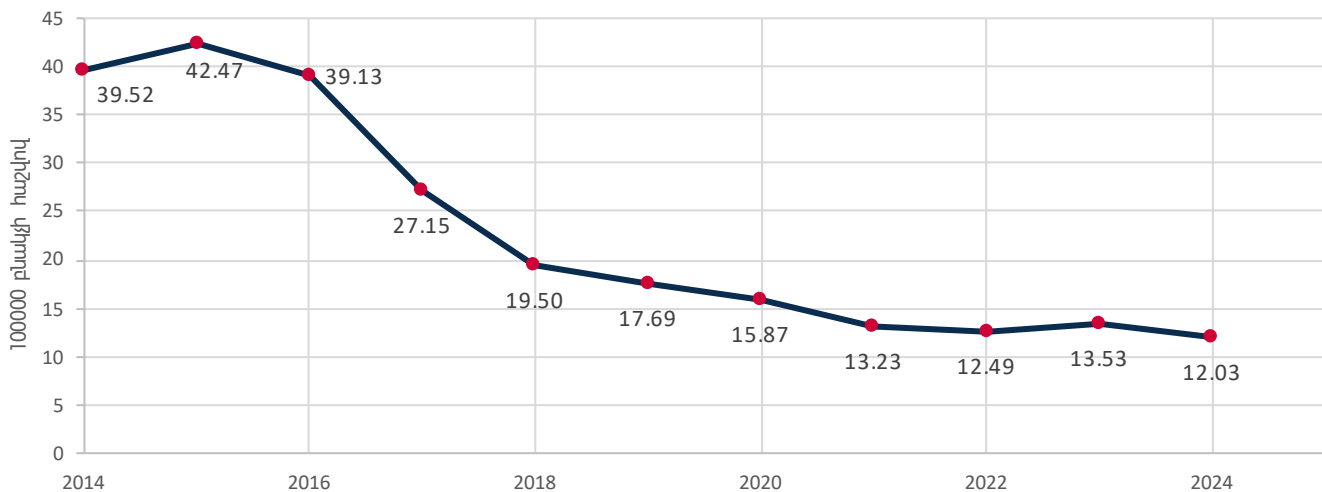
Գծապատկեր 15.

Մահացությունը ՉՆ, 2014-2024

Գծապատկեր 16.

Մահացությունը ՇԴ, 2014-2024

ԺՈՂՈՎԱԴՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՀԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՊՐՈՋՈՒԹՅԱՆ
ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ
ԱՊՐՈՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-
ԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

ԱՊՐՈՋԱՄԱՆԱԿԱՆ
ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ
ՇԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՐԴԱՅԻՆ
ՆԵՐՈՒԺ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

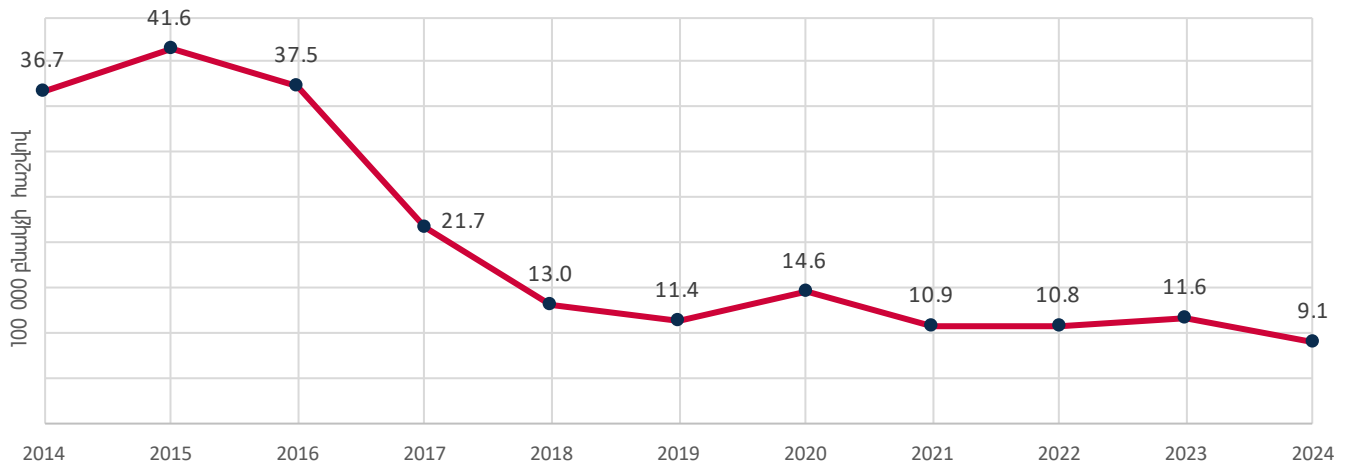

ՈԱՑՄԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

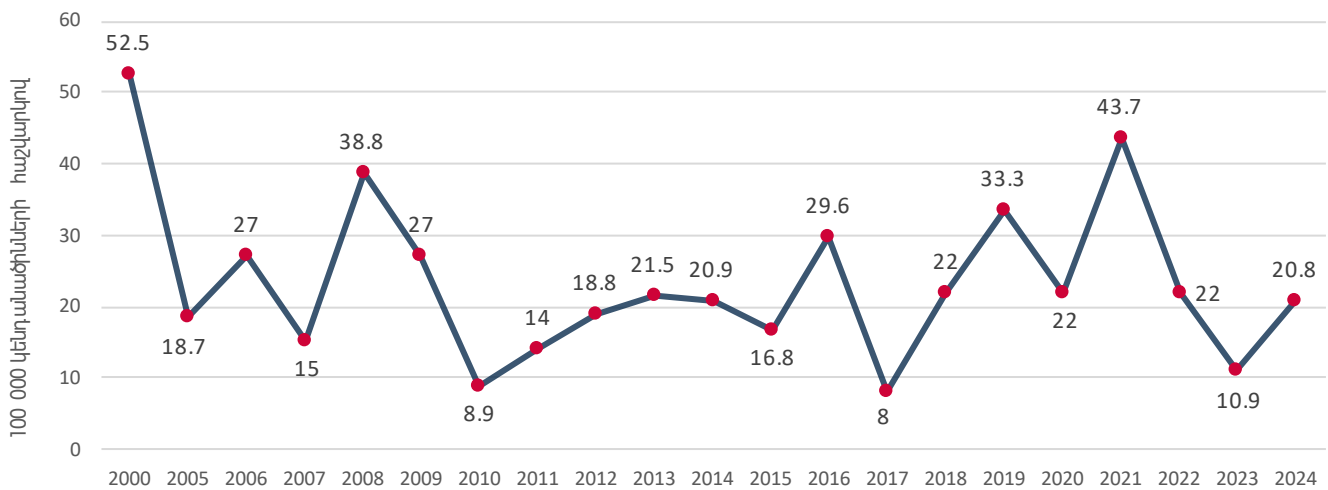
Գծապատկեր 17.

Մահացությունը թոքերի քրոնիկ օբստրուկտիվ հիվանդություններից, 2014-2024

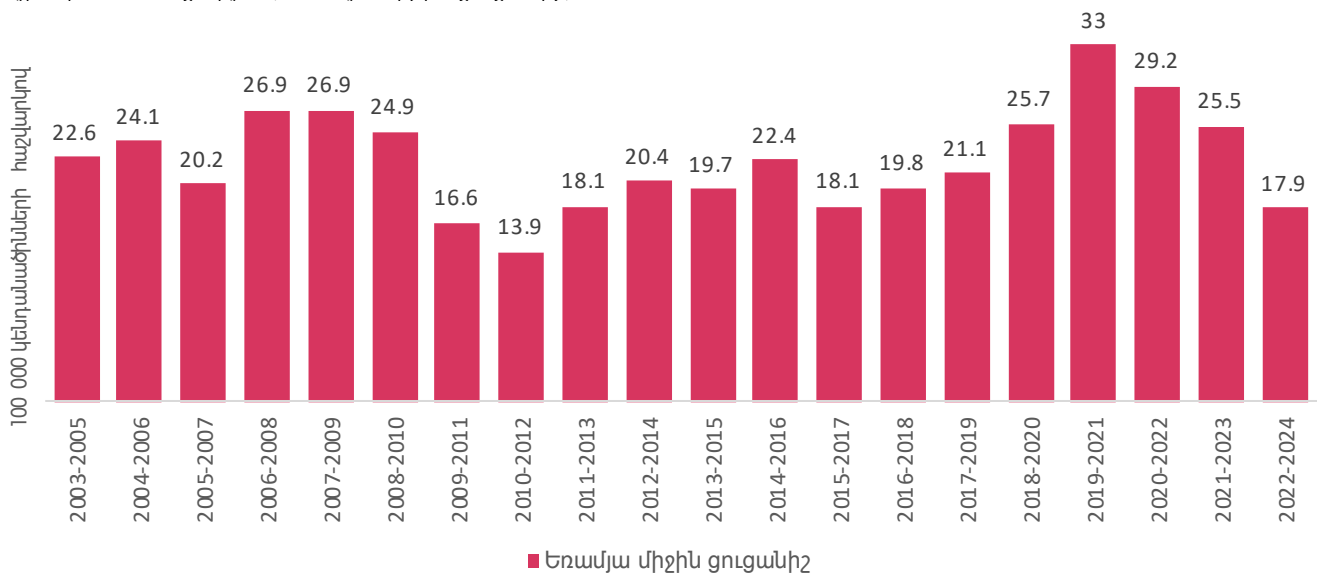
Գծապատկեր 18.

Մայրական մահացություն, 2000-2024

Գծապատկեր 19.

Մայրական մահացություն, եռամյա միջին ցուցանիշ, 2003-2024

Ժողովրդագրություն

Մահացություն

Արդյունաբերական
հիվանդություններ

Մոր եւ մանկան
սրտ-անոթային հիվանդություններ

Ինտենսիվ
ուղեգրություն

Արդյունաբերական
ուղեգրություններ եւ
ստանդարտներ

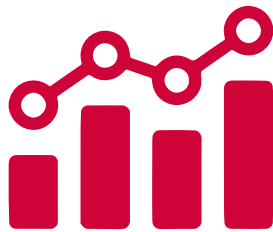
Կարգադրություն

Միջազգային
փոխանակություն

Ուղեգրություններ

ԳԼՈՒԽ 3
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

Աղյուսակ 7.

15 տարեկան և բարձր բնակչության հիվանդացությունն ըստ հիվանդությունների, 100 000 բնակչի, 1995–2024

Հիվանդություններ	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	15496.9	11470.9	16781.9	22742.1	26307.8	33307.2	31038.3	28410.2	28347.6
այդ թվում՝									
Վարակիչ և մակարածական հիվանդություններ	703.5	961.7	1388.6	1826.9	1918.4	7971.1	4226.0	2861.3	2325.9
այդ թվում Կովիդ -19	–	–	–	–	–	6421.3	2219.3	113.0	45.2
Նորագոյացություններ	178.0	198.0	269.9	317.9	413.1	427.8	490.5	476.9	513.1
Արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվ. առանձին խանգարումներ՝ իմուն մեխանիզմի ներգրավմամբ	50.0	60.7	144.1	204.2	231.1	250.2	308.5	286.1	315.6
Ներզատական համակարգի հիվանդություններ սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	131.2	170.9	394.2	431.2	665.1	724.4	864.5	873.8	838.6
այդ թվում շաքարային դիաբետ	68.0	96.1	214.4	264.9	360.0	428.7	477.3	535.2	452.8
Հոգեկան խանգարումներ	149.9	137.2	206.9	326.4	270.6	228.7	248.3	278.3	257.9
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	911.2	601.0	457.5	686.9	927.0	941.0	929.6	1111.6	1061.4
Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի հիվանդություններ	–	–	751.0	1425.7	1751.4	1706.6	2322.8	2356.7	2107.8
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	–	–	342.3	662.1	989.1	988.1	1086.6	1045.7	1087.5
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	734.8	680.2	1368.3	1874.7	2293.1	1925.1	2248.9	2205.8	2342.8
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	6085.1	4630.4	6347.1	8034.0	7848.2	9384.6	8940.7	7796.1	7745.6
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	1198.6	667.4	949.2	1151.0	1501.8	1409.8	1420.9	1320.1	1424.9
Մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	999.5	453.9	748.9	1164.0	1534.2	1575.0	1562.3	1471.5	1634.0
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	220.1	185.5	368.4	714.2	948.5	1066.8	1144.2	1056.8	1277.8
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	759.7	593.5	1017.8	1637.0	2153.4	2158.8	2409.4	2238.0	2286.6
Հղիություն, ծննդաբերություն և հետծննդաբերական շրջան (բարդություններ)	951.0	1230.9	1654.9	1457.4	2125.8	1950.9	2460.9	3695.4	2995.7
Բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ), դեֆորմացիաներ և քրոմոսոմային խանգարումներ	4.9	6.1	22.7	28.2	32.8	23.2	47.5	24.4	25.2
Կլինիկական և լաբորատոր հետազոտությունների ընթացքում բացահայտված և այլ խորագրերում չդասակարգված ախտանիշեր նշաններ և շեղումներ նորմայից	76.0	18.9	39.4	137.9	195.9	186.5	290.0	367.2	654.0
Վնասվածքներ, թունավորումներ և արտաքին հիվանդությունների ներգործության որոշ այլ հետևանքներ	2937.2	1647.4	1365.7	1621.9	1947.4	1724.3	1726.2	1577.9	1592.1

Ժողովրդագրոհություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական ցուցանիշներ

Մոր եւ սակավ
արդյունաբերությունԻնտերակտիվ
համակարգԱրդյունաբերական
դեպարտամենտի
ստատիստիկական

Կարգավիճակ

Միջազգային
կապերի ցուցանիշներ

Ունեցվածքի ցուցանիշներ

Աղյուսակ 8.

15 տարեկան և բարձր բնակչության շրջանում հիվանդությունների տարածվածությունն ըստ հիվանդությունների, 100 000 բնակչի, 1995-2024

Հիվանդություններ	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	35944.1	25536.8	31964.1	41968.6	52604.8	64077.7	63234.3	62196.1	62347.9
<i>այդ. թվում՝</i>									
Վարակիչ և մակարածական հիվանդություններ	1333.4	1488.3	1899.4	2241.4	2326.1	8278.9	4453.5	2874.1	2358.0
<i>այդ. թվում՝</i> Կովիդ -19	-	-	-	-	-	6421.3	2219.3	113.0	45.2
Նորագոյացություններ	1084.6	931.1	1218.9	1433.1	2114.0	2561.7	2763.2	2667.8	2805.3
Արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվ. առանձին խանգարումներ՝ իմուն մեխանիզմի ներգրավմամբ	107.0	124.6	237.0	325.0	471.3	563.9	652.0	699.7	760.3
Ներզատական համակարգի հիվանդություններ սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	1765.6	1703.2	2236.6	2776.8	4402.7	6050.2	6749.5	6962.0	7071.2
<i>այդ. թվում՝</i> շաքարային դիաբետ	1349.5	1331.3	1575.8	2056.4	3186.9	4470.6	4850.9	4708.3	4928.4
Հոգեկան խանգարումներ	2126.1	1795.8	1897.3	2295.6	2437.1	2646.5	2772.8	3423.9	3367.2
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	2718.8	1784.9	1265.3	1587.8	2077.2	2236.7	2301.5	2481.2	2369.3
Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի հիվանդություններ	-	-	1626.2	3117.2	4161.3	4327.5	5334.8	5255.5	5090.6
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	-	-	584.4	1019.6	1515.0	1519.6	1666.9	1667.9	1746.9
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	5587.9	4046.5	4429.9	6598.5	9723.8	10703.8	11324.7	11937.2	12078.2
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	8145.4	5824.8	7534.5	9292.1	9253.8	10988.5	10584.6	9402.5	9301.5
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	4992.3	2751.3	2751.4	2823.5	3163.3	3010.3	2942.6	2938.2	3027.4
Մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	1503.7	659.0	1037.4	1541.1	2010.0	2081.0	2050.9	2054.3	2192.5
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ	961.5	723.5	941.2	1462.4	2082.9	2347.9	2515.3	2509.5	2737.2
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	1948.1	1382.9	1948.1	2869.8	3702.0	3938.2	4092.5	4077.9	4060.0
Հղիություն, ծննդաբերություն և հետծննդաբերական շրջան (բարդություններ)*	1273.5	1530.0	2043.4	1947.9	2753.7	2414.4	2616.6	3787.0	3110.3
Բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ), դեֆորմացիաներ և քրոմոսոմային խանգարումներ	47.3	42.7	77.3	95.1	96.7	79.3	104.4	98.4	111.2
Կլինիկական և լաբորատոր հետազոտությունների ընթացքում բացահայտված և այլ խորագրերում չդասակարգված ախտանիշներ նշաններ և շեղումներ նորմայից	79.4	20.5	43.1	146.1	227.0	257.9	378.8	479.9	789.6
Վնասվածքներ, թունավորումներ և արտաքին հիվանդությունների ներգործության որոշ այլ հետևանքներ	3064.6	1688.5	1495.4	1678.0	1950.8	1724.3	1726.2	1577.9	1592.1

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՋԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

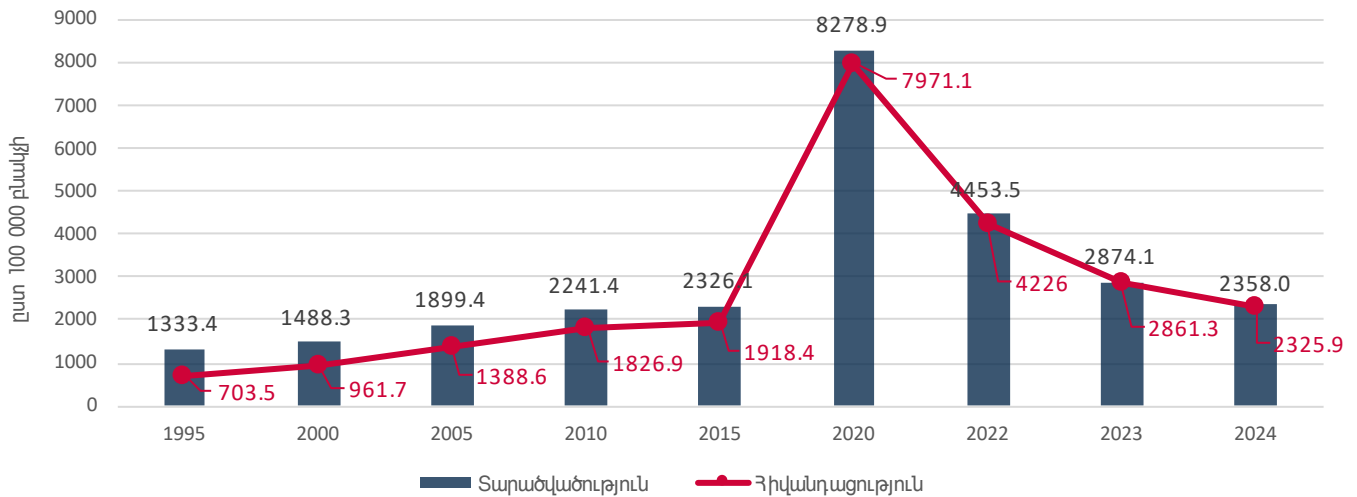
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ
ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-
ԽԱՐԳԵԼՈՒՄԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱՎԱՆ
ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՎՈՐՈՍՅՈՒՆ
ՆԵՐՈՒԹՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈԱՋՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

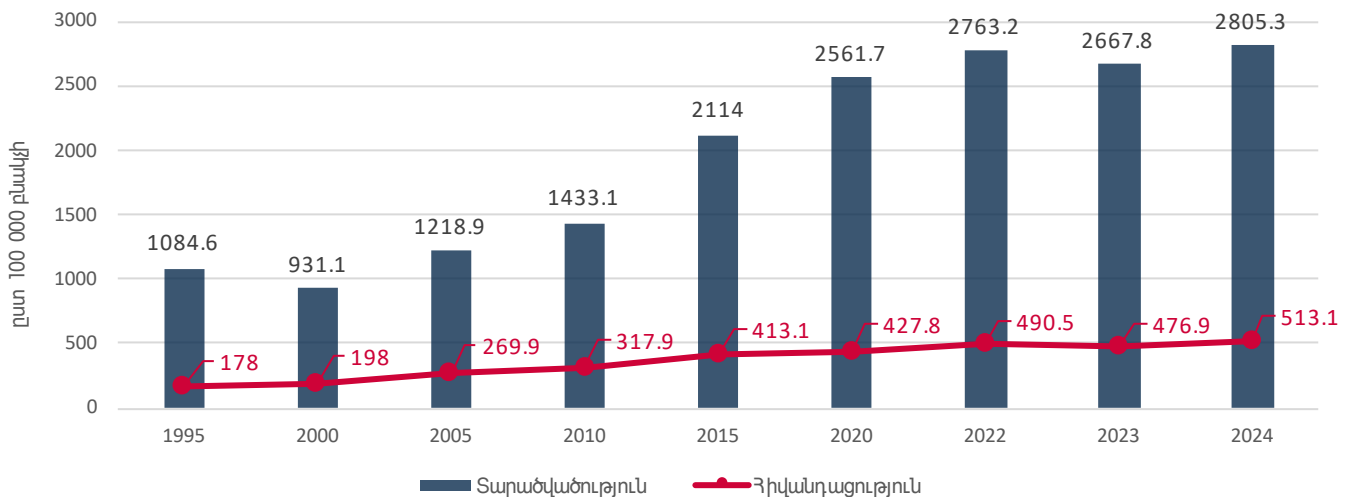
Գծապատկեր 20.

Վարակիչ և մակաբուծական հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995 – 2024

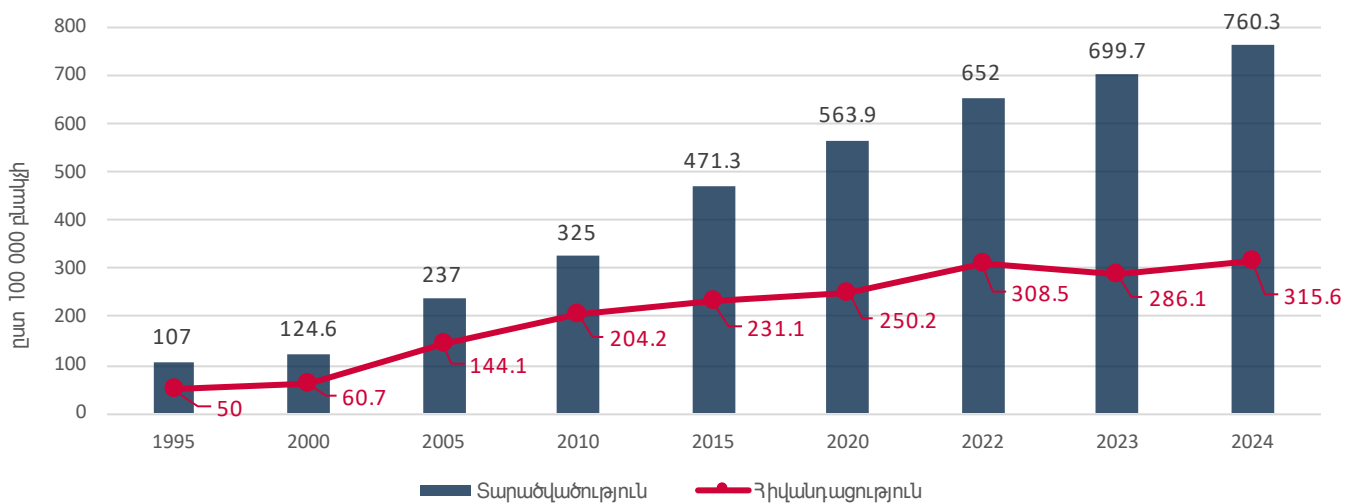
Գծապատկեր 21.

Նորագոյացություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995 – 2024

Գծապատկեր 22.

Արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական
ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
սրտաբանություն

Ինտենսիվ
սրտաբանություն

Արդյունաբերական
ոչ սրտաբանական
սրտաբանություններ

Կարգավիճակ
ներքին

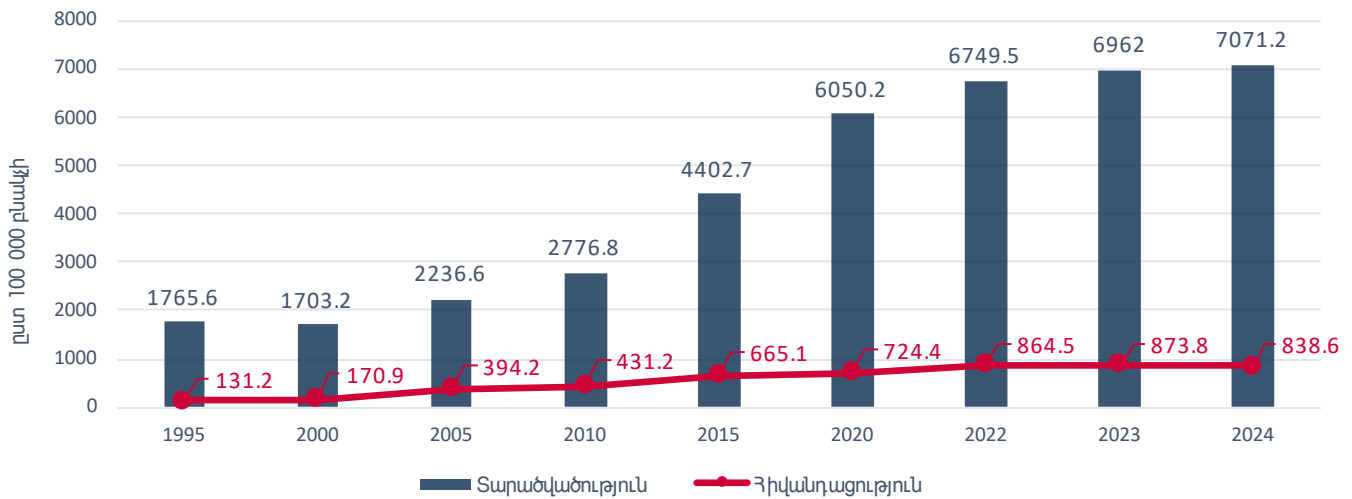
Միջազգային
փոխանցական

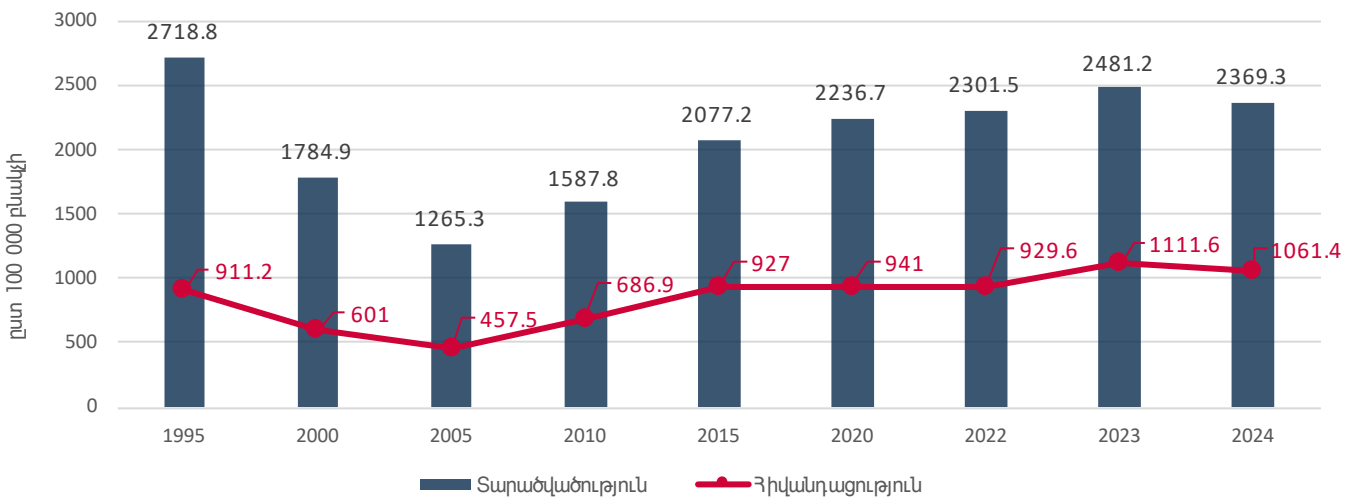
Ունեւնականություն

Գծապատկեր 23.

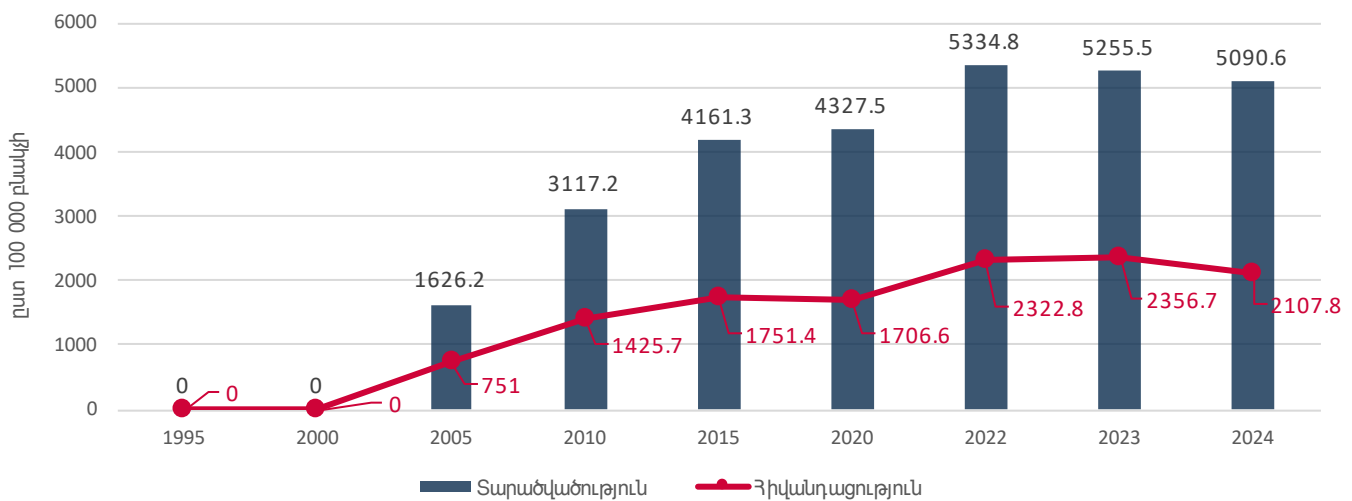
Ներգատական համակարգի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995-2024

Գծապատկեր 24.

Նյարդային համակարգի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995-2024

Գծապատկեր 25.

Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995-2024

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

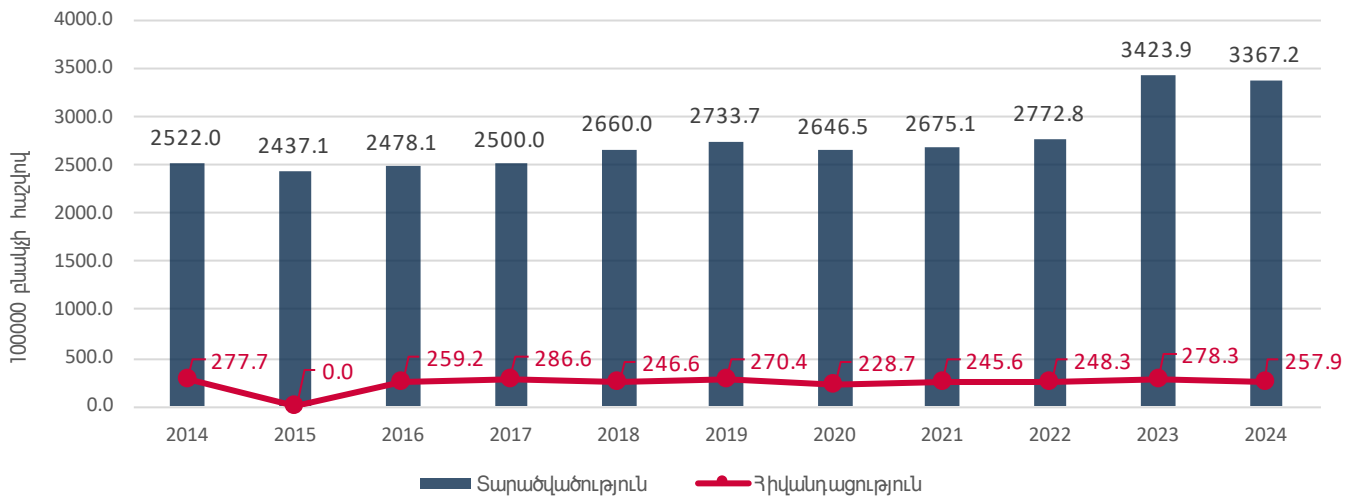
Արտադրության
ցուցանիշներՄոր եւ մանկան
սրտաբանությունԻնտելեկտուալ
համակարգերԱռողջապահական
ոբյեկտներ եւ
ծառայություններԿարգավոր
ներուծՄիջազգային
փոխանցումներ

Ուսումնականություն

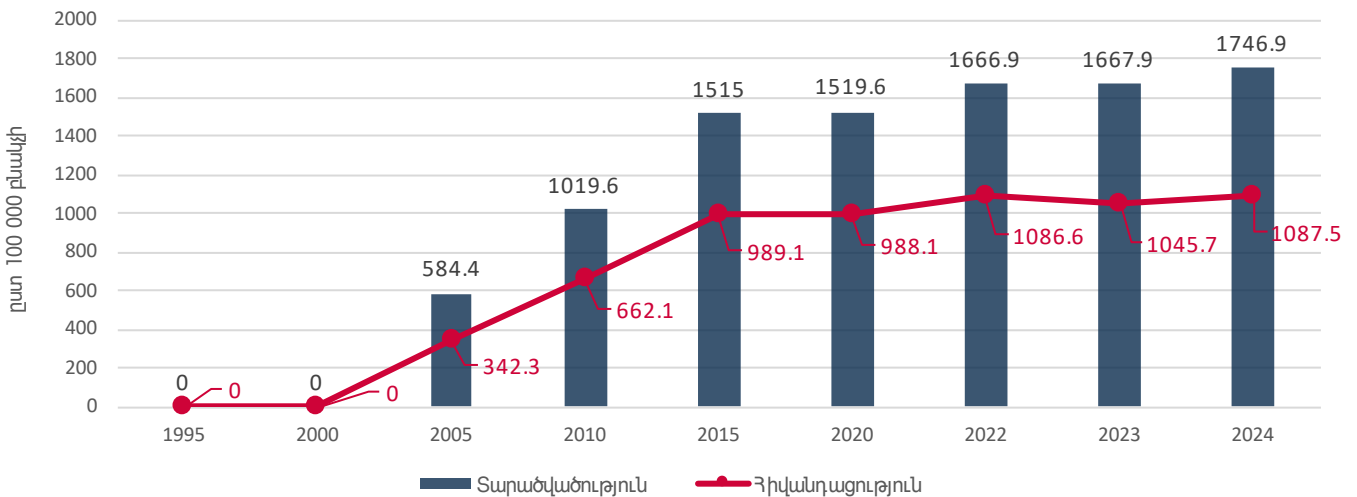
Գծապատկեր 26.

Հոգեկան և վարքի խանգարումներով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 2014-2024

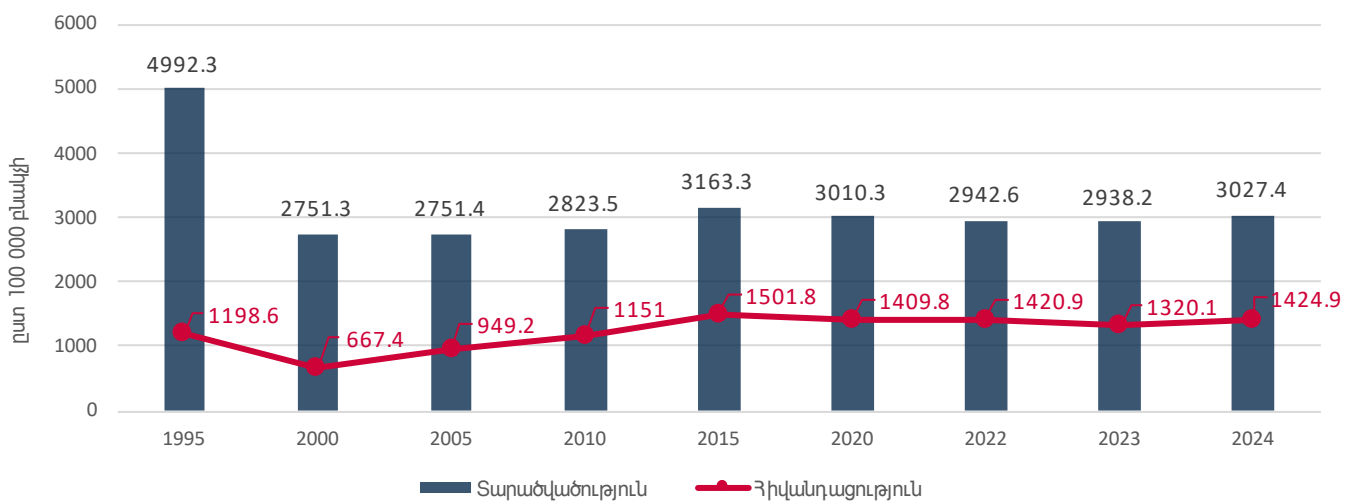
Գծապատկեր 27.

Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995-2024

Գծապատկեր 28.

Մարսողական օրգանների հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995-2024

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Առողջության
ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
առողջություն

Իմունային-
համակարգ

Առողջապահական
ոբյեկտներ եւ
սահմանափակումներ

Կարգադրություն

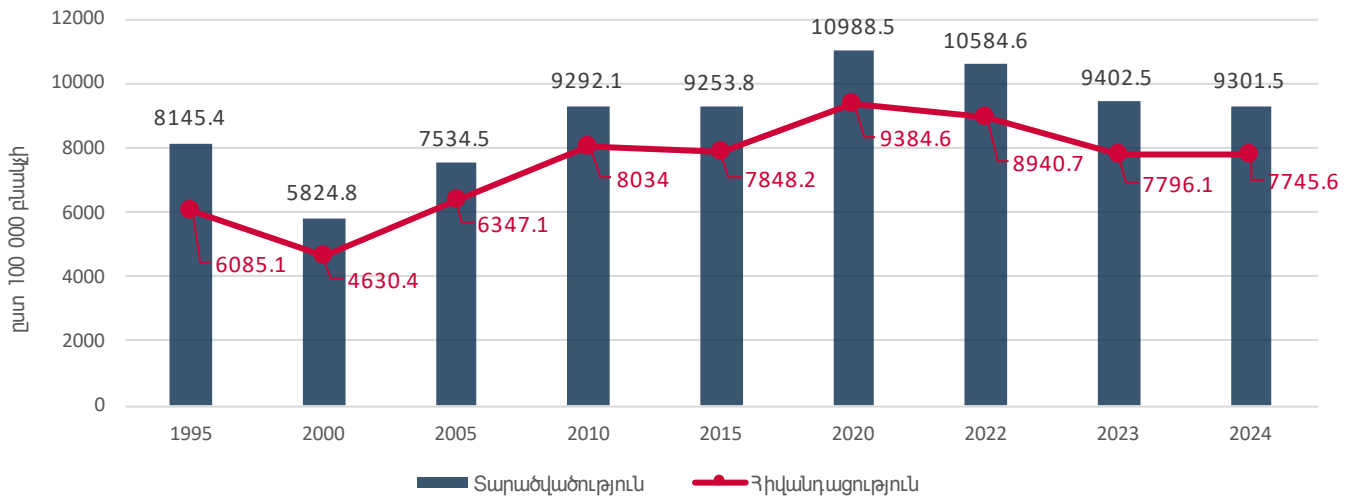
Միջազգային
փոխանակություն

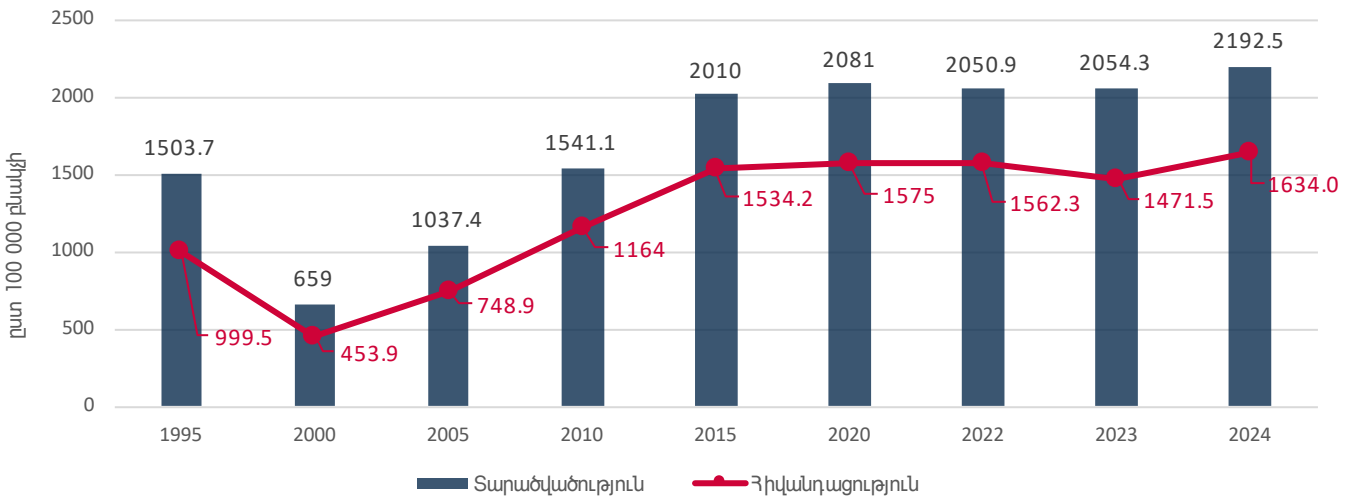
Ունեցվածություններ

Գծապատկեր 29.

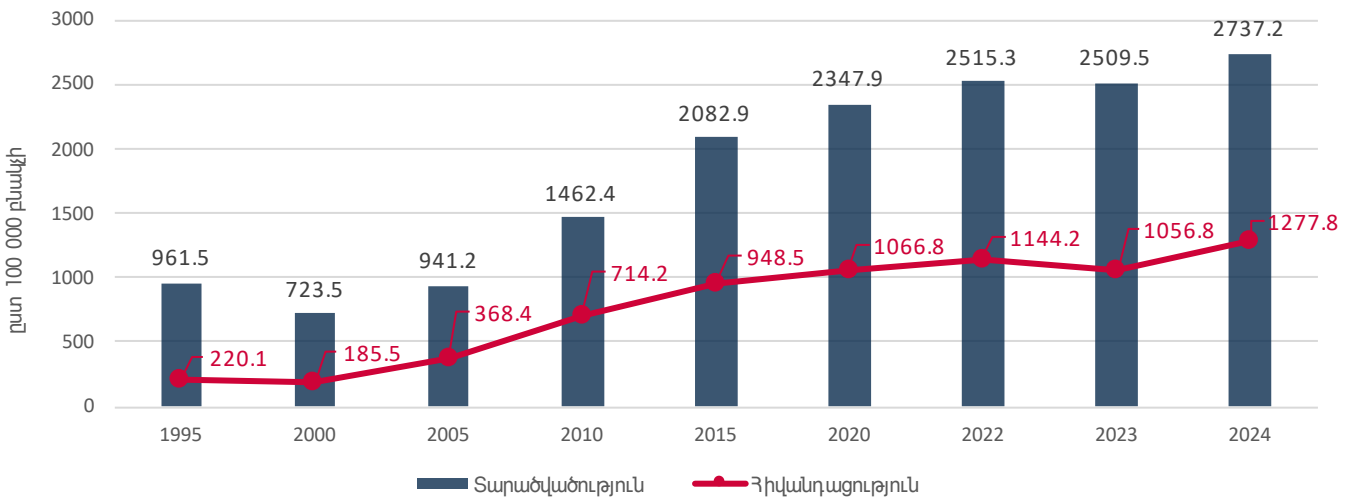
Շնչառական օրգանների հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995-2024

Գծապատկեր 30.

Մաշկի և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995-2024

Գծապատկեր 31.

Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995-2024

Ժողովրդագրություն

Մաշկաբանություն

Արդյունաբերական ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան մորթիություն

Ինտենսիվ-համաճարակաբանություն

Արդյունաբերական օբյեկտներ եւ ծառայություններ

Կարգադրություն

Միջազգային փոխանցություններ

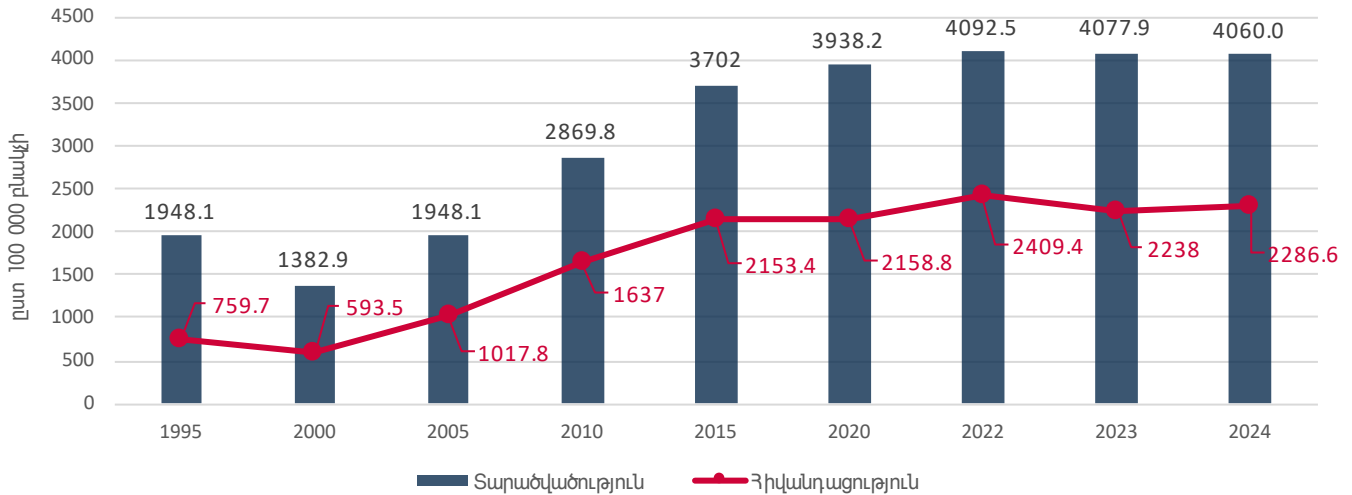

Ուղղորդվածություն

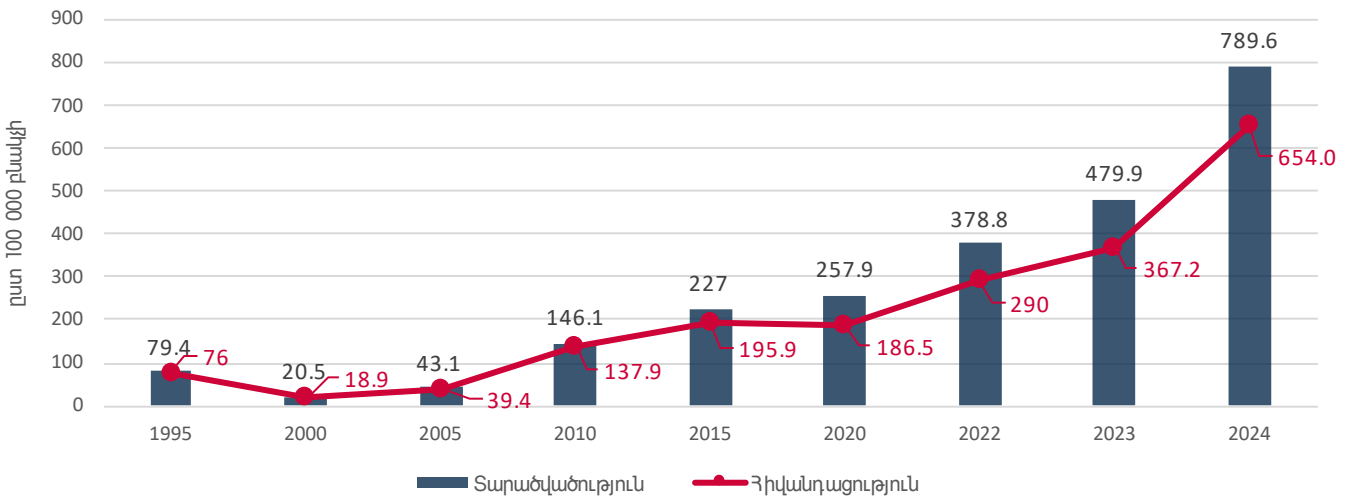
Գծապատկեր 32.

Միջասեռական համակարգի հիվանդություններով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024

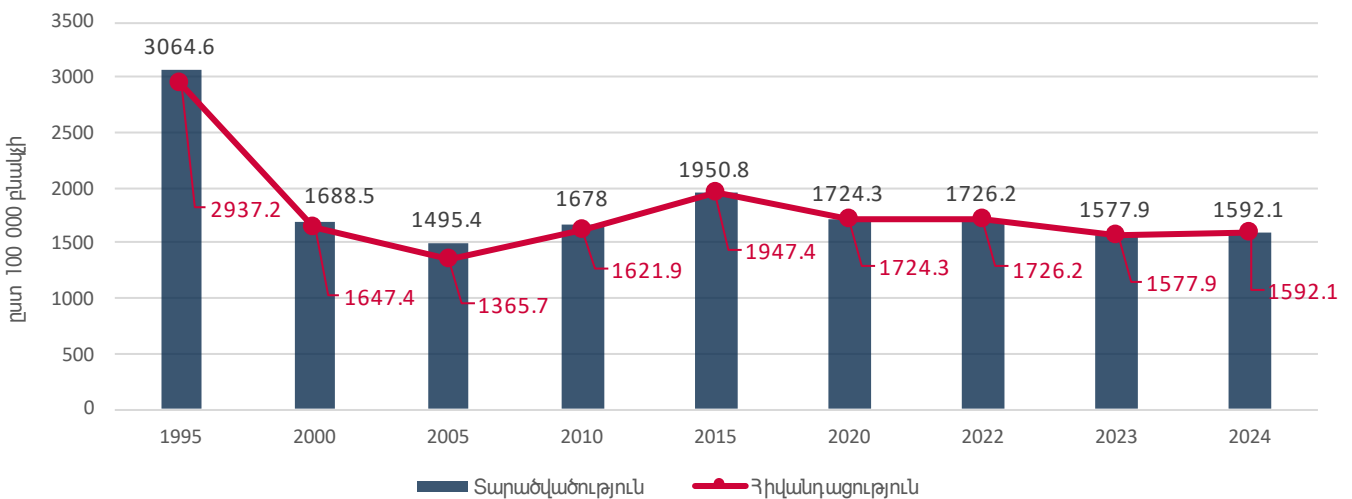
Գծապատկեր 33.

Կլինիկական և լաբորատոր հետազոտությունների ընթացքում բացահայտված և այլ խորագրերում չդասակարգված ախտանիշներ, նշաններ և շեղումներ նորմայից, հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995–2024

Գծապատկեր 34.

Վնասվածքներով, թունավորումներով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995 – 2024

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արտադրության
ցուցանիշներ

Մոր եւ սակավ
արտադրություն

Իստիսակա-
հարգելու

Արտադրության
դեպոզիտներ եւ
ստացություններ

Կարգա-
կան

Միջազգային
փոխանցություն

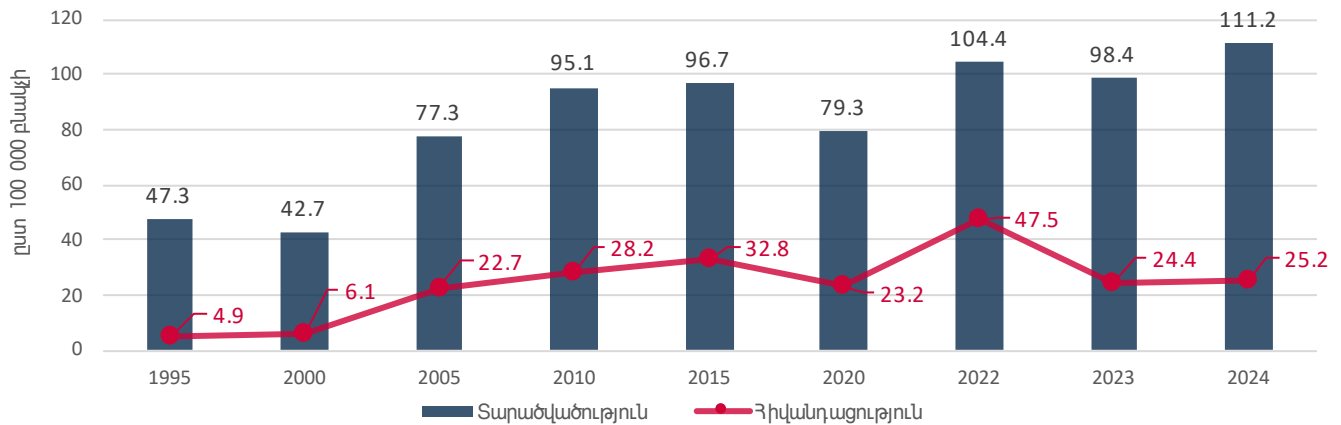

Ուսման արտադրություն

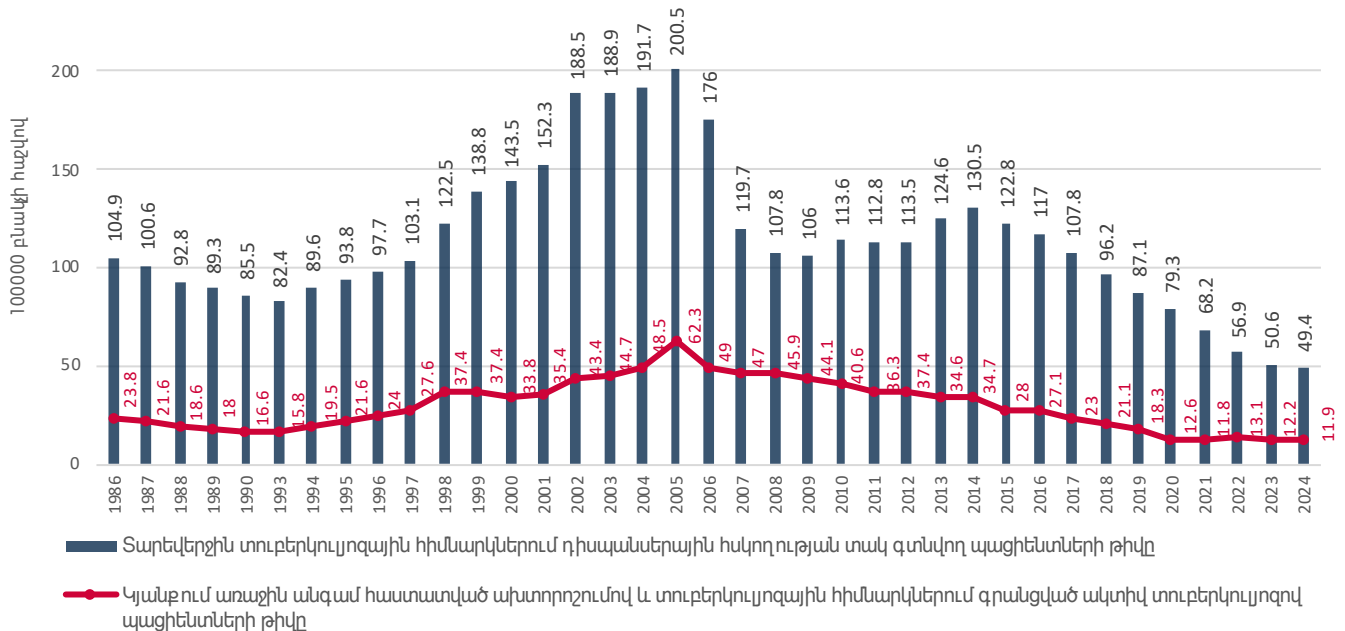
Գծապատկեր 35.

Բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ), դեֆորմացիաներ և քրոմոսոմային խանգարումներով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1995-2024

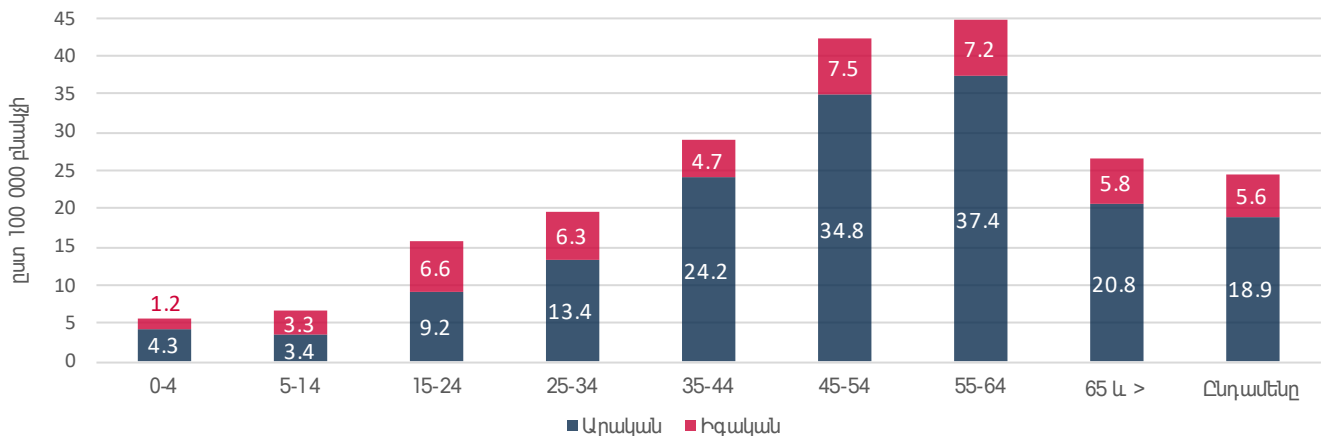
Գծապատկեր 36.

Ակտիվ տուբերկուլյոզով հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 1986-2024

Գծապատկեր 37.

Տուբերկուլյոզով հիվանդացությունն ըստ սեռատարիքային խմբերի, 2024

Ժրովարյան գործունեություն

Մանկություն

Արդյունավետ
ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
արդյունավետ

Իմունապա-
համակարգ

Առողջապահական
ոչ տնային բժշկական
սնունդներ

Կարգավոր-
ված

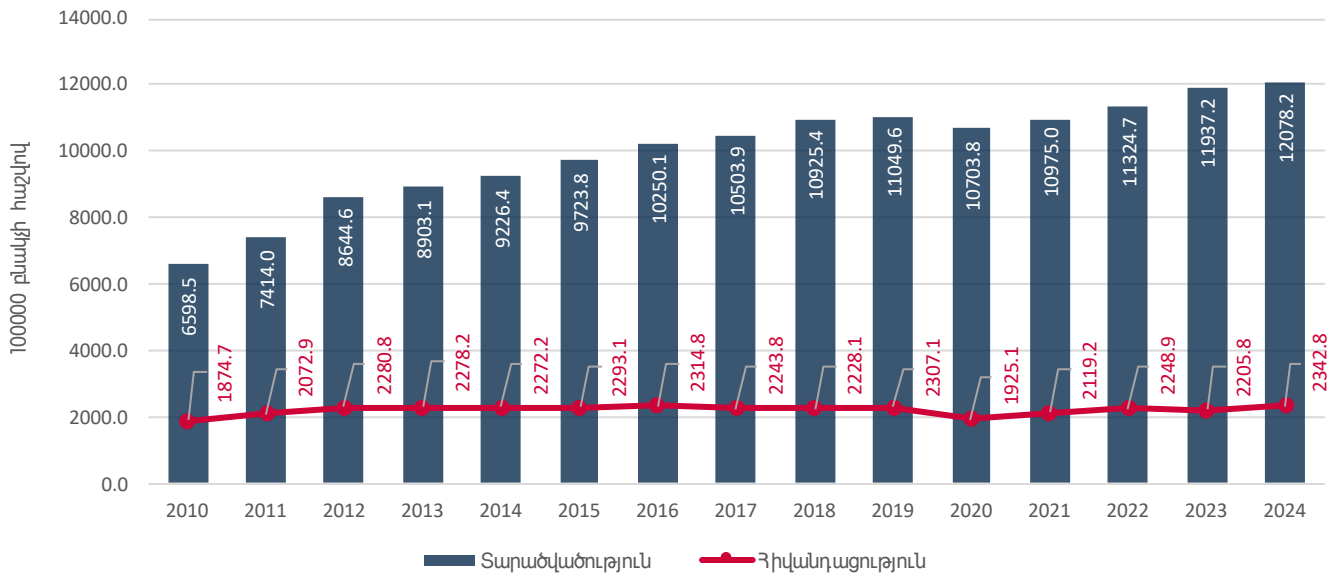
Միջազգային
փոխանակություն

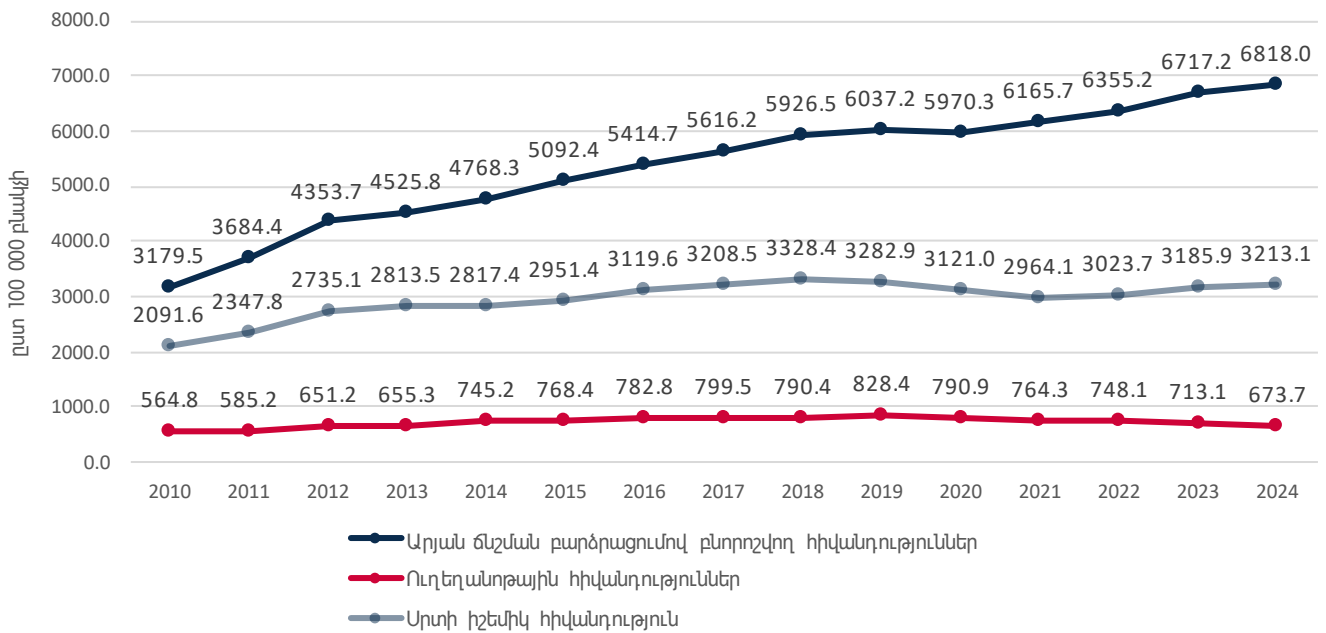
Ուսման արդյունավետություն

Գծապատկեր 38.

ԱՇՀՀ հիվանդացությունը և տարածվածությունը, 2010-2024

Գծապատկեր 39.

ԱՇՀՀ տարածվածությունն ըստ նոզոլոգիաների, 2010-2024

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արտադրական ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկալ սոցիալական

Ինտենսիվ-համաճարակ

Արտադրական ցուցանիշներ եւ ցուցանիշներ

Կարգավիճակ

Միջազգային փոխանցական

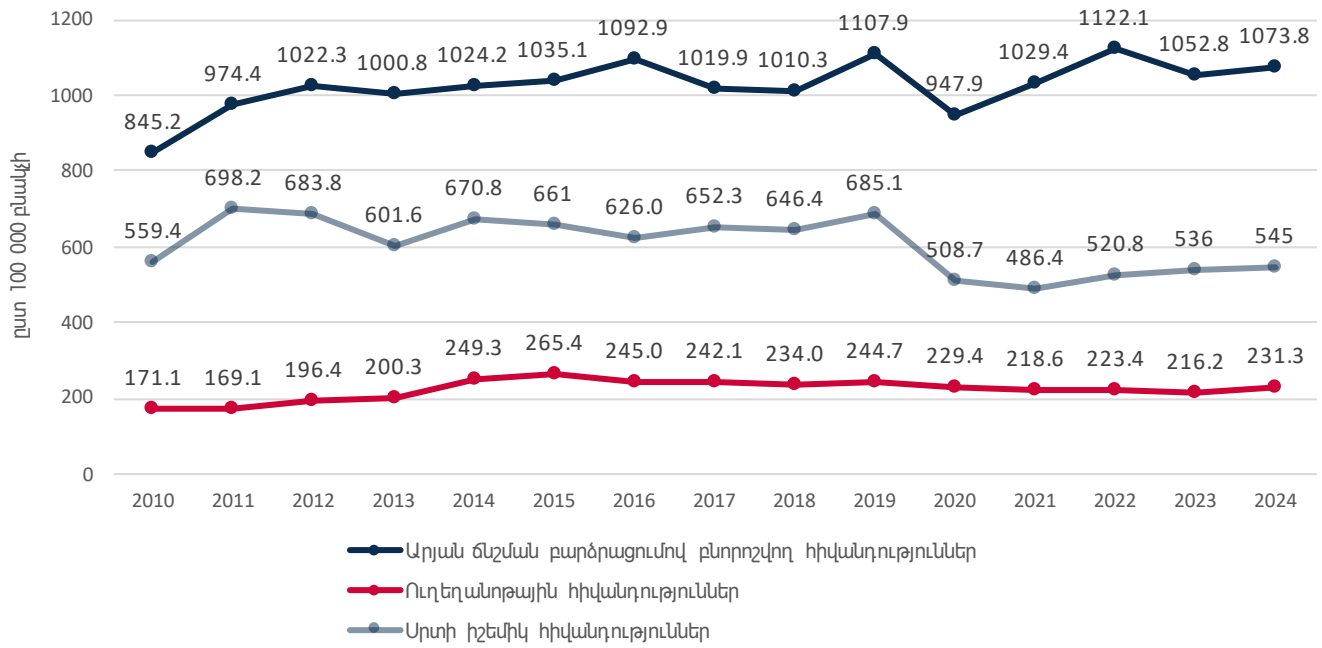

Ուսման ցուցանիշներ

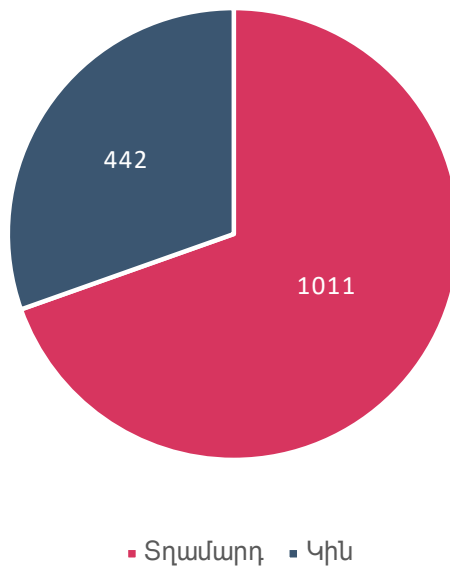
Գծապատկեր 40.

ԱՇՀՀ հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների, 2010-2024

Գծապատկեր 41.

Սրտամկանի սուր ինֆարտով հիվանդացությունն ըստ սեռի, 2024

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Առողջության
ցուցանիշներ

Սուր եւ մակալ
առողջություն

Իստիսակա-
հարգելու

Առողջապահական
նրբություններ
ստանդարտներ

Կարգավիճակ

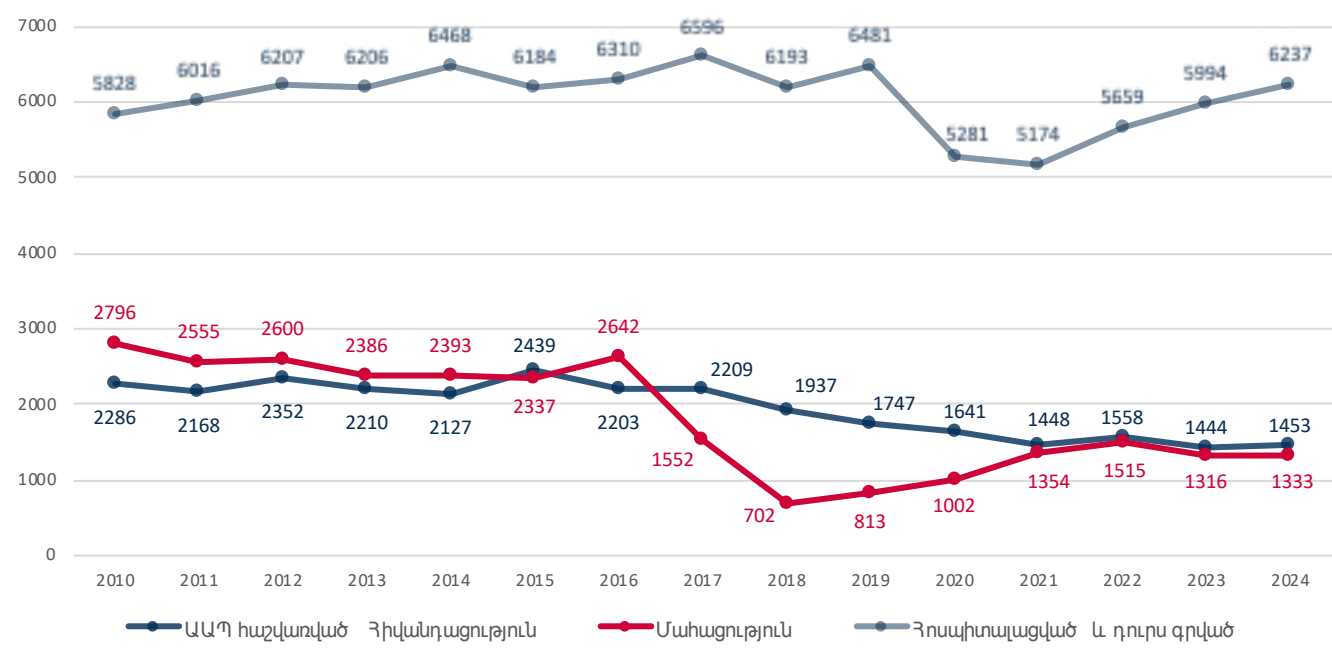
Միջազգային
կոնվենցիաներ

Ռազմավարություն

Գծապատկեր 42.

ՍՍԻ արտահիվանդանոցային հաստատություններում գրանցված պացիենտների, հիվանդանոցային հոսպիտալացման և մահացության դեպքերը, 2010-2024

Գծապատկերում ներկայացված են 2010-2024թթ. ՍՍԻ հոսպիտալացված և դուրս գրված, մահացության և ԱԱԴ հաստատություններում գրանված պացիենտների թիվը: 2015-ից պետությունն անվճար իրականացնում է «Stant for life»՝ կյանքեր փրկող ծրագիրը, որը 2018 թվականներից ընդլայնվել է: Եթե 2015 թվականին սրտամկանի սուր ինֆարկտից մահացությունն ընդհանուր մահացության կառուցվածքում կազմել է 8.4%, իսկ ԱՇՀՀ հառուցվածքում՝ 18.3%, ապա 2024-ին՝ 5.2%, 9.8%: Հարկ է նաև նշել, որ ՍՍԻ հոսպիտալացված և դուրս գրված պացիենտների միայն 23.2% հետագայում հաշվառման կանգնում ԱԱԴ հաստատությունների սրտաբանների մոտ:

Աղյուսակ 9.

ԱՇՀՀ տարածվածությունն ըստ նոզոլոգիաների, սեռատարիքային խմբերի, 2024

Հիվանդություն	ՀՄԴ 10	Մեծահասակներ		0-14 տարեկան		15-17 տարեկան	
		ը. ա.	հ. ա.	ը. ա.	հ. ա.	ը. ա.	հ. ա.
ԱՇՀՀ՝ Ընդամենը	I00-I99	296119	12576.2	1015	177.9	1367	1261.1
ԱՔՈՀ	I05-I09	2590	110.0	21	3.7	6	5.5
ԳՃՀ	I10-I13	167579	7117.1	69	12.1	348	321.0
ՍԻՀ	I20-I25	79122	3360.3	1	0.2	17	15.7
ա.թ.՝ կրծքահեղձուկ	I20	24833	1054.7	0	0.0	5	4.6
ՍՍԻ	I21	1453	61.7	0	0.0	0	0.0
ՍԿԻ	I22	506	21.5	0	0.0	0	0.0
ՈԻԱՀ	I60-I69	16577	704.0	13	2.3	15	13.8
ա.թ.՝ ՈԻԱ	I60-I62	1743	74.0	5	0.9	0	0.0
ՈԻԻ	I63	2287	97.1	0	0.0	0	0.0
Ինսուլտ՝ չճշտված, որպես արյունազեղում/ ինֆարկտ	I64	2213	94.0	1	0.2	0	0.0
ՈԻԻ չառաջացնող նախա/ և ուղեղային զարկերակների խցանում և նեղացում	I65-I66	3994	169.6	0	0.0	12	11.1

Աղյուսակ 10.

ԱՇՀՀ հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների, սեռատարիքային խմբեր, 2024

Հիվանդություն	ՀՄԴ 10	Սեռ	Ընդամենը	0-14	15-17	Մեծահասակներ					
						18-24	25-39	40-49	50-59	60-65	65 և >
ԱՇՀՀ՝ Ընդամենը	100-199		58161	459	750	761	3085	8809	14559	14918	14820
ԱՔՌՀ	105-109	ա	194	5	2	8	12	41	40	56	30
		ի	173	1	0	7	11	24	48	41	41
ԳԾՀ	110-113	ա	12749	29	167	219	832	2157	3413	3038	2894
		ի	13734	7	34	118	762	2336	3710	3531	3236
ՍԻՀ	120-125	ա	8258	0	13	44	289	1188	2298	2360	2066
		ի	5166	0	4	8	130	702	1348	1618	1356
այդ. թվում՝ կրծքահեղձուկ	120	ա	2547	0	3	6	99	389	734	745	571
		ի	1641	0	2	3	46	206	447	512	425
ՍՍԻ	121	ա	1011	0	0	0	30	144	302	309	226
		ի	442	0	0	2	6	40	109	160	125
ՍԿԻ	122	ա	346	0	0	1	3	24	76	130	112
		ի	160	0	0	0	4	11	30	68	47
ՈՒԱՀ	160-169	ա	2793	2	5	22	71	319	657	838	879
		ի	2912	5	8	10	105	303	643	925	913
ա.թ. ՈՒԱ	160-162	ա	434	2	0	4	8	38	110	129	143
		ի	391	3	0	2	11	35	97	129	114
ՈՒԻ	163	ա	486	0	0	0	13	39	108	165	161
		ի	440	0	0	1	7	32	86	149	165
Ինսուլտ՝ չճշտված. որպես արյունազեղում/ ինֆարկտ	164	ա	466	0	0	15	2	61	96	140	152
		ի	408	0	0	5	3	35	83	130	152
ՈՒԻ չառաջացնող նախա/ և ուղեղային զարկերակների խցանում և նեղացում	165-166	ա	673	0	5	3	16	80	158	198	213
		ի	761	0	7	0	24	84	175	233	238

Աղյուսակ 11.

ԱՇՀՀ հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների՝ մեծահասակ բնակչություն, մարզեր, 100 000 բնակչի, 2024

Հիվանդություն	ՀՄԴ 10	ՀՀ	Երևան	Արագածոտն	Արարատ	Արմավիր	Գեղարքունիք	Լոռի	Կոտայք	Շիրակ	Սյունիք	Վայոց ձոր	Տավուշ
ԱՇՀՀ՝ ընդամենը	100-199	2418.8	1405.4	3354.1	2870.0	5342.0	3048.8	3115.1	2287.8	2465.6	1930.7	2384.2	2390.9
ա.թ.՝ ԳԾՀ	110-113	533.1	621.6	1622.4	1304.2	2212.2	1453.4	1444.2	1174.6	1314.0	930.7	1245.2	1017.0
ՍԻՀ	120-125	569.4	332.6	696.6	652.6	1289.1	735.1	810.9	573.4	556.6	323.9	528.6	556.8
ՍՍԻ	121	61.7	28.8	149.3	78.1	62.4	105.2	65.4	80.3	56.8	109.1	111.7	72.7
Ստենոկարդիա (կրծքահեղձուկ)	120	177.7	92.3	202.0	213.3	345.5	352.5	191.4	177.8	156.5	171.6	343.3	209.1
ՈՒԱՀ	160-169	241.4	150.4	340.5	309.9	398.4	299.9	366.1	166.7	191.7	448.9	258.9	283.0

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական
ցուցանիշներՄոր եւ մանկան
սրտային հիվանդություններԻնտելեկտուալ
հարգելիությունԱռողջապահական
ընտանիքներ եւ
սոցիալական անվտանգություններԿարգավիճակ
ներքինՄիջազգային
կապեր և անվտանգություն

Ուսումնականություն

Աղյուսակ 12.

ԱՇՀՀ տարածվածությունն ըստ նոզոլոգիաների՝ մեծահասակ բնակչություն, մարզեր, 100 000 բնակչի, 2024

Հիվանդություն	ՀՄԴ 10	ՀՀ	Երևան	Արագածոտն	Արարատ	Արմավիր	Գեղարքունիք	Լոռի	Կոտայք	Շիրակ	Սյունիք	Վայոց ձոր	Տավուշ
ԱՇՀՀ՝ ընդամենը	I00-I99	12576.2	11028.0	12677.1	12547.8	19602.6	15289.9	13007.5	10509.3	10074.7	12994.3	16997.3	14845.5
ա.թ.ԳԾՀ	I10-I13	7117.1	6012.6	7319.0	6601.2	11584.1	9422.0	6958.4	5665.7	6132.6	8264.8	9588.6	8868.2
ՍԻՀ	I20-I25	3360.3	3328.7	3043.9	3427.0	4777.3	3673.1	3960.7	2739.1	2219.3	2668.2	4356.9	3128.4
ՍՍԻ	I21	61.7	28.8	149.3	78.1	62.4	105.2	65.4	80.3	56.8	109.1	111.7	72.7
Ստենոկարդիա (կրծքահեղձուկ)	I20	1054.7	967.8	742.4	1032.9	1205.7	1839.7	679.0	1026.5	901.5	1277.3	1866.5	1165.9
ՌԻԱԿ	I60-I69	704.0	493.2	747.3	829.4	902.1	671.9	861.2	706.6	748.2	1305.7	1117.2	986.4

Աղյուսակ 13.

ՆՀՀ տարածվածությունն ըստ նոզոլոգիաների, տարիքային խմբեր, 2024

Հիվանդություն	ՀՄԴ 10	Մեծահասակներ		0-14 տարեկան երեխաներ		15-17 տարեկան երեխաներ	
		բ. ա.	հ. ա.	բ. ա.	հ. ա.	բ. ա.	հ. ա.
ՆՀՀ՝ ընդամենը	E00-E90	171018	7263.1	6149	1077.4	3146	2902.2
Ոչ թունավոր խալիպի ձևեր	E04	16473	699.6	251	44.0	188	173.4
Թիրեոտոքսիկոզ	E05	3366	143.0	24	4.2	17	15.7
Աուտոիմուն թիրեոիդիտ	E06.3	10494	445.7	275	48.2	326	300.7
ՇԴ - տիպ 1	E10	9055	384.6	623	109.2	281	259.2
ՇԴ - տիպ 2	E11	112050	4758.8	0	0.0	0	0.0
Պարբերական հիվանդություն	E85.0	5525	234.6	1421	249.0	448	413.3

Աղյուսակ 14.

ՆՀՀ հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների, սեռատարիքային խմբեր, 2024

Հիվանդություն	ՀՄԴ 10	Սեռ	Ընդամենը	0-14	15-17	Մեծահասակներ					
						18-24	25-39	40-49	50-59	60-65	65 և >
ՆՀՀ՝ ընդամենը	E00-E90		22509	1854	1089	800	2578	4005	4818	3861	3504
Ոչ թունավոր խալիպի ձևեր	E04	ա	744	26	23	49	144	183	147	84	88
		ի	2070	28	72	108	488	534	440	238	162
Թիրեոտոքսիկոզ	E05	ա	206	2	1	12	44	47	52	25	23
		ի	481	2	3	30	103	139	98	68	38
Աուտոիմուն թիրեոիդիտ	E06.3	ա	564	50	26	35	101	134	93	70	55
		ի	1754	63	117	119	365	381	320	228	161
ՇԴ - տիպ 1	E10	ա	395	55	18	18	42	67	84	63	48
		ի	473	44	9	16	36	80	104	112	72
ՇԴ - տիպ 2	E11	ա	4650	0	0	42	287	857	1280	1116	1068
		ի	5733	0	0	48	293	875	1589	1412	1516
Պարբերական հիվանդություն	E85.0	ա	325	83	31	57	57	43	34	15	5
		ի	265	83	16	32	43	43	27	15	6

Ժողովրդագրություն

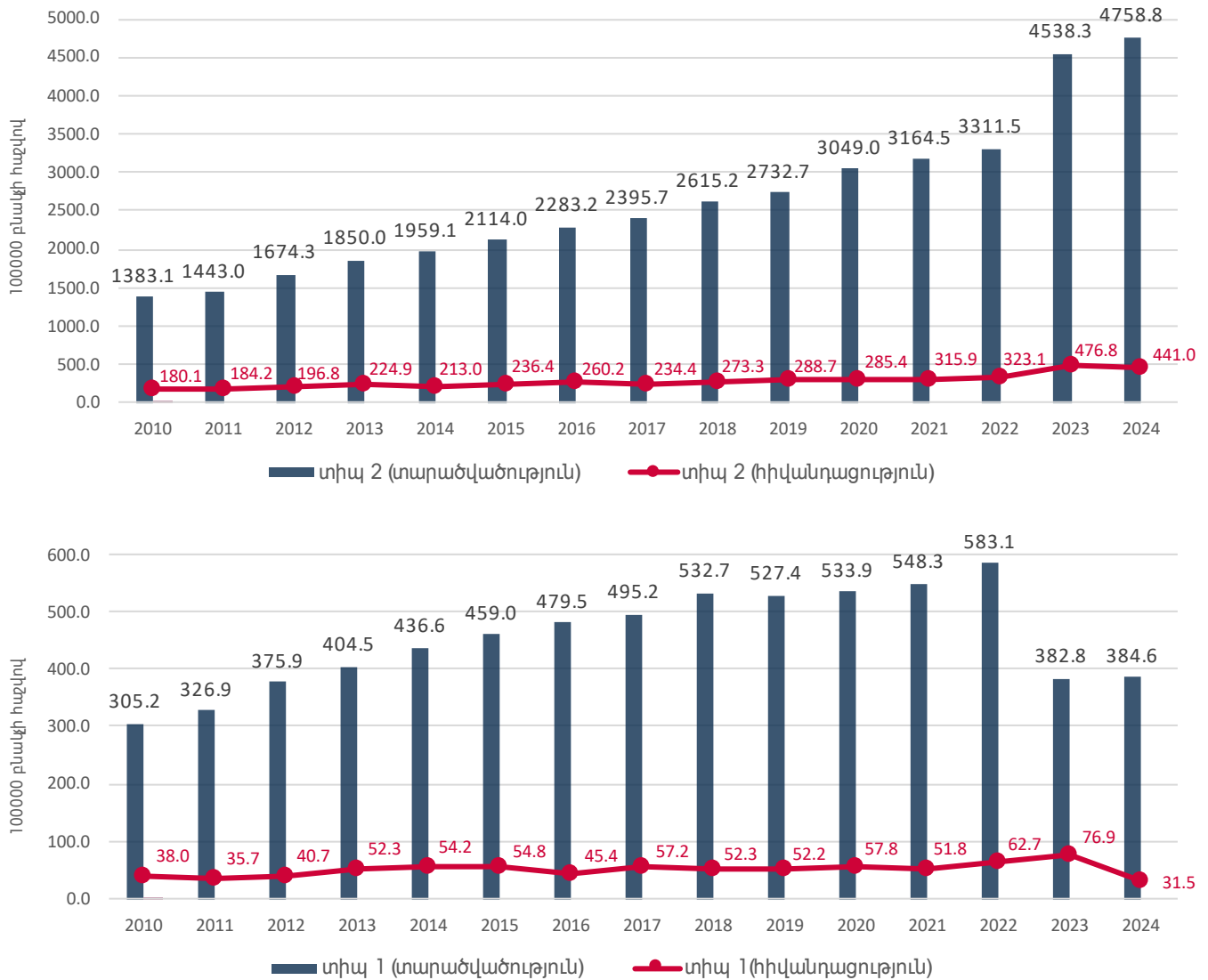
Մաշակութային

Արտադրական
ցուցանիշներՄոր եւ սակավ
արտադրականԻնտերակտիվ
համակարգԱրտադրական
նշաններ եւ
ստանդարտներԿարգադր
ներքինՄիջազգային
փոխանցումներ

Ռազմավարություն

Գծապատկեր 43.

ՇԴ (1 և 2 տիպ) տարածվածություն և հիվանդացություն, 2010-2024

Աղյուսակ 15.

ՆՀՀ հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների՝ մեծահասակ բնակչություն, մարզեր, 100 000 բնակչի, 2024

Հիվանդություն	ՀՄԴ 10	ՀՀ	Երևան	Արագածոտն	Արարատ	Արմավիր	Գեղարքունիք	Լոռի	Կոտայք	Շիրակ	Սյունիք	Վայոց ձոր	Տավուշ
ՆՀՀ. սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	E00-E90	831.0	511.8	905.4	1068.3	1664.0	652.5	1083.9	893.2	872.2	888.6	893.7	1134.1
Ոչ թունավոր խափափ ծներ	E04	113.2	75.1	120.0	149.0	235.6	105.2	122.0	128.6	110.4	71.6	128.1	142.0
Թիրեոտոքսիկոզ	E05	28.8	15.5	20.5	59.1	47.9	25.7	33.0	30.6	24.4	19.3	5.4	88.6
Աուտոիմուն թիրեոիդիտ	E06.3	85.4	54.9	72.2	59.1	354.5	43.8	109.3	67.8	36.8	31.8	89.9	88.6
ՇԴ տիպ 1	E10	31.5	9.0	51.7	39.6	38.9	45.7	36.4	33.9	36.8	80.7	70.8	88.6
ՇԴ տիպ 2	E11	441.0	243.4	496.6	684.5	742.9	346.9	618.3	552.9	482.9	508.0	468.7	579.5
Պարբերական հիվանդություն	E85.0	16.0	12.1	19.5	27.2	10.5	13.1	17.9	18.6	24.9	5.7	51.8	12.5

Ժողովրդագրություն

Սառնակություն

Առողջության ցուցանիշներ

Մոր եվ տակալ առողջություն

Իստիսակալ-սարգելու

Առողջապահական ռեսուրսներ եվ Ժամանակակիցություններ

Կարգադրություն

Միջազգային փոխանակություններ

Ունեցվածություններ

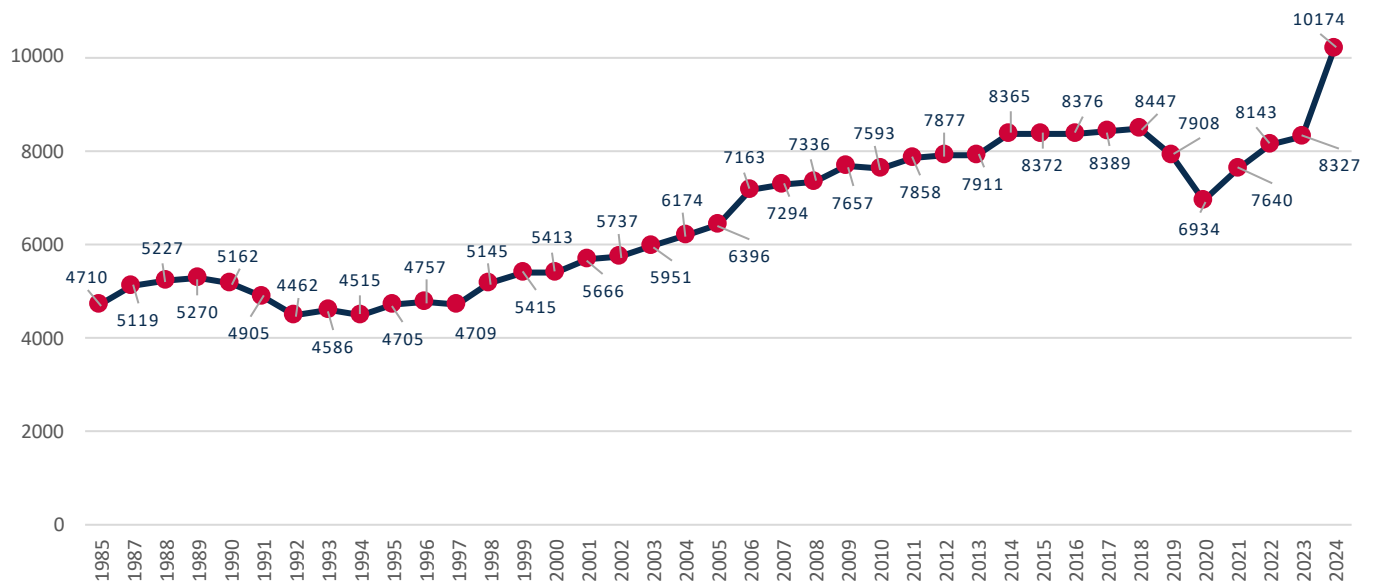
Աղյուսակ 16.

ՆՀՀ տարածվածությունն ըստ նոգոլոգիաների՝ մեծահասակ բնակչություն, մարզեր, 100 000 բնակչի, 2024

Հիվանդություն	ՀՄԴ 10	ՀՀ											
		Երևան	Արագածոտն	Արարատ	Արմավիր	Գեղարքունիք	Լոռի	Կոտայք	Շիրակ	Սյունիք	Վայոց ձոր	Տավուշ	
		հ. ա.	հ. ա.	հ. ա.	հ. ա.	հ. ա.	հ. ա.	հ. ա.	հ. ա.	հ. ա.	հ. ա.	հ. ա.	հ. ա.
ՆՀՀ, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	E00-E90	7263.1	6930.4	7870.2	8034.4	8272.1	5846.6	7279.4	7692.2	6682.2	7584.1	7624.0	8238.6
Ոչ թունավոր խափափ ձևեր	E04	699.6	736.0	644.9	898.3	660.0	774.0	583.0	792.9	427.7	453.4	855.6	654.5
Թիրեոտոքսիկոզ	E05	143.0	68.5	391.2	289.8	136.8	109.6	92.0	222.8	159.2	88.6	327.0	222.7
Աուտոիմուն թիրեոիդիտ	E06.3	445.7	528.6	362.9	320.7	770.8	294.9	487.0	312.4	304.8	272.7	234.3	294.3
ՇԴ տիպ 1	E10	384.6	125.6	692.7	569.4	484.3	420.2	504.3	498.1	583.1	514.8	604.9	856.8
ՇԴ տիպ 2	E11	4758.8	4797.1	4858.5	4298.0	5322.0	3447.1	4676.1	4968.9	4507.3	5512.5	5081.7	5650.0
Պարբերական հիվանդություն	E85.0	234.6	214.1	258.5	222.5	132.8	310.0	290.3	324.5	346.0	103.4	258.9	100.0

Գծապատկեր 44.

ՉՆ հիվանդացությունը, 1985-2024

Աղյուսակ 17.

ՉՆ հիվանդացությունն ըստ սեռատարիքային խմբերի, 100 000 բնակչի, 2024

Տարիքային խմբեր	ընդամենը		տղամարդ		կին	
	բ. ա.	հ. ա.	բ. ա.	հ. ա.	բ. ա.	հ. ա.
0 - 14	107	18.7	56	18.7	51	18.4
15-17	26	24.0	13	22.8	13	25.2
18-24	102	44.2	53	45.5	49	42.8
25-34	331	81.4	97	48.2	234	114.0
35-44	841	186.7	236	109.7	605	257.1
45-54	1164	333.9	376	233.8	788	419.6
55-59	948	539.6	416	531.3	532	546.2
60 - 64	1560	698.3	769	783.1	791	631.8
65 և >	5095	981.9	2671	1293.5	2424	775.9
Ընդամենը	10174	335.4	4687	326.9	5487	343.0

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան առողջություն

Իմունաբանական

Առողջապահական ռեսուրսներ եւ
տնտեսություններ

Կարգավիճակ

Միջազգային
կոնվենցիաներ

Ռազմավարություն

Աղյուսակ 18.

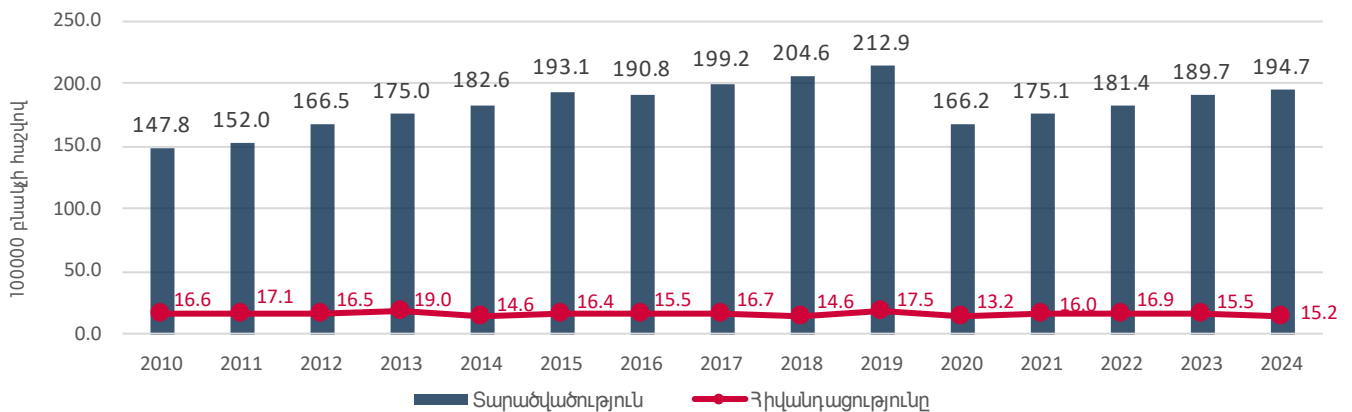
Առավել տարածված ՉՆ հիվանդությունները, սեռատարիքային խմբեր, 2024

Հիվանդություններ	ՀՄԴ 10	Ընդամենը	0 - 14	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60 - 64	65 և >
ԻԳԱԿԱՆ											
Կրծքագեղձի	C50	1634	1		3	41	217	302	186	257	627
Արգանդի պարանոցի	C53	243				5	31	57	35	38	77
Արգանդի մարմնի	C54	392				3	17	47	33	86	206
Չվարանի	C56	218	3	1	3	3	15	39	27	42	85
Շնչափողի, բրոնխների, թոքի	C33- C34	180					8	18	14	36	104
Ստամոքսի	C16	157				7	6	14	13	22	95
Հաստ աղու	C18	327			2	2	10	32	36	43	202
Լյարդի և ներլյարդային լեղուղիների	C22	60	1			1	1	2	8	7	40
Մաշկի ՉՆ	C44	303			2	4	9	16	13	35	224
ԱՐԱԿԱՆ											
Շնչափողի, բրոնխների, թոքի	C33- C34	806	0			1	10	50	63	156	526
Կոկորդի	C32	185					1	15	25	38	106
Ստամոքսի	C16	244				3	2	32	30	37	140
Հաստ աղու	C18	309			1	1	16	24	21	42	204
Լյարդի և ներլյարդային լեղուղիների	C22	89	1					7	16	24	41
Շագանակագեղձի	C61	568	0		1	5	1	10	29	97	425
Միզապարկի	C67	492				1	16	31	55	76	313
Մաշկի ՉՆ	C44	331			3	5	19	28	28	43	205

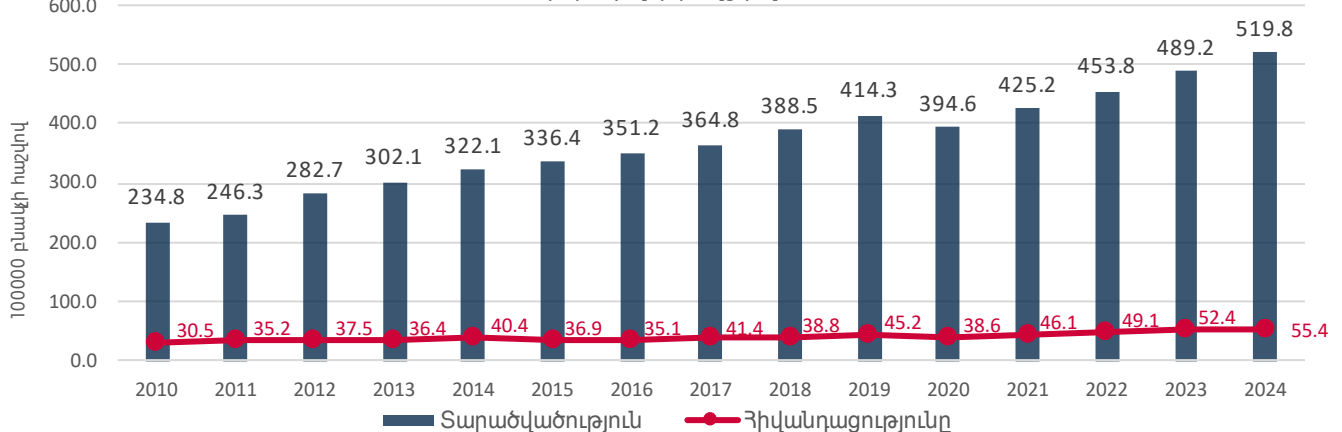
Գծապատկեր 45.

Առավել տարածված ՉՆ հիվանդությունները և տարածվածությունն ըստ նոզոլոգիաների 2010-2024

Արգանդի վզիկի քաղցկեղ

Կրծքագեղձի քաղցկեղ

Ժողովրդագրություն

Մաշնություն

Արդյունաբերական ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան անողջություն

Ինտելեկտուալ-համագեղություն

Առողջապահական ռեսուրսներ եւ ծառայություններ

Կարմաշուներ

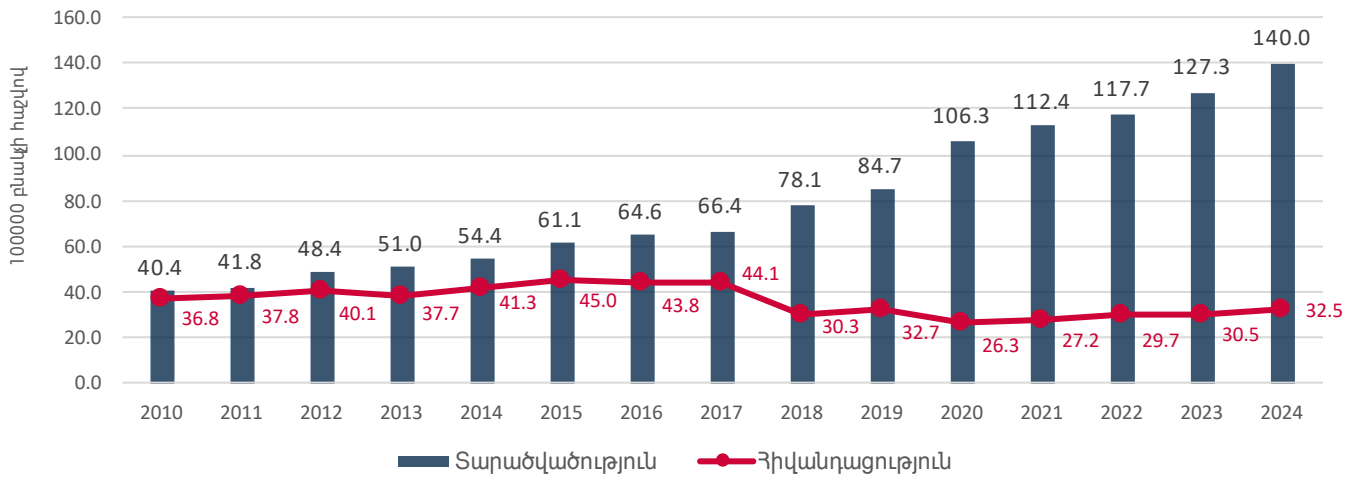
Միջավայրի փոփոխություն

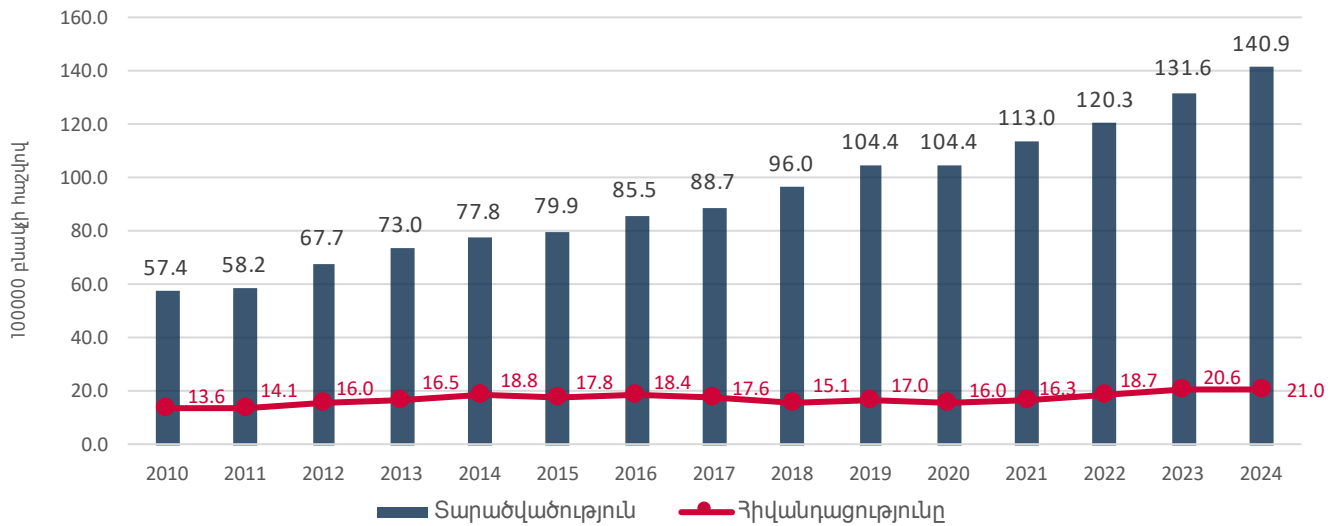
Ուսման արդյունքներ

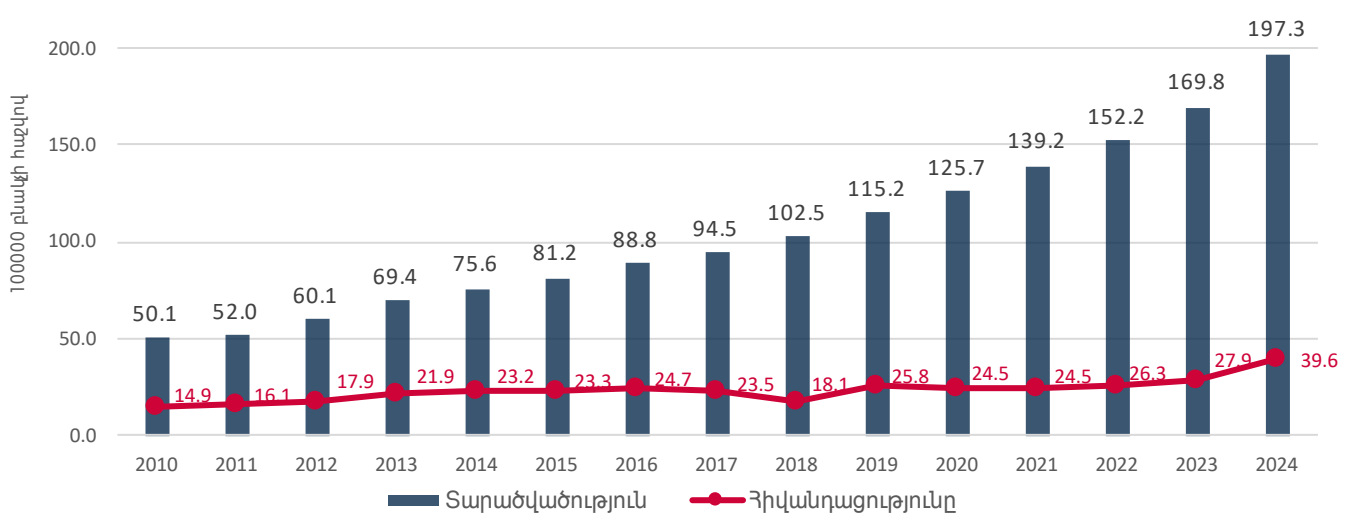
Շնչափողի, բրոնխների, թոքի բաղկեր

Հաստ աղու բաղկեր

Շականակազեղծի բաղկեր

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՀԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ
ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-
ԽԱՐԳԵԼՈՒՄԱՌՈՂՋՍՈՒՄԱԿԱՆ
ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ
ՇԱՐՈՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԿԱՐԴԱՅԻՆ
ՆԵՐՈՒԺՄԻՋԱՆԳԱԿԱՆ
ԿԻՋԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈԱՋՄԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

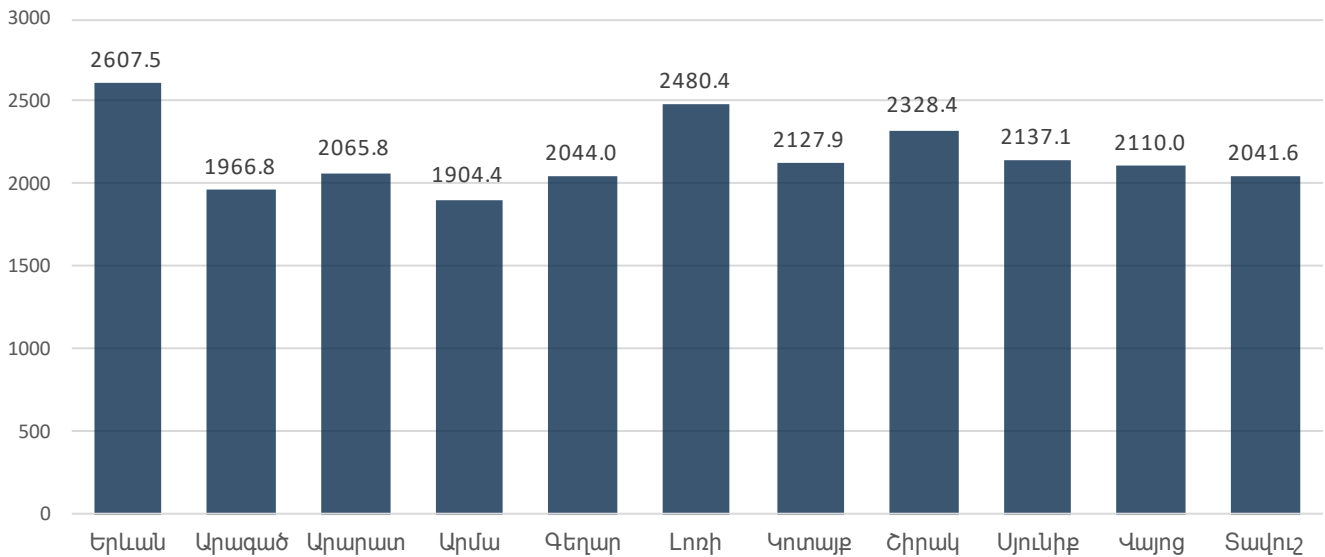
Աղյուսակ 19.

ՉՆ տարածվածությունն ըստ առավել տարածված տեսակների, մարզեր, 2024

Հիվանդություն	ՀՄԴ-10	ՀՀ	Երևան	Արագածոտն	Արարատ	Արմավիր	Գեղարքունիք	Լոռի	Կոտայք	Շիրակ	Սյունիք	Վայոց ձոր	Տավուշ
ՉՆ - ընդամենը	C00-C97	2306.8	2607.5	1966.8	2065.8	1904.4	2044.0	2480.4	2127.9	2328.4	2137.1	2110.0	2041.6
Ստամոքսի	C16	80.5	71.6	105.5	70.6	58.2	92.7	100.3	81.8	99.0	101.1	87.6	85.0
Հաստաղու	C 18	140.9	174.0	102.6	111.0	102.3	115.4	164.0	122.4	131.2	112.3	93.7	136.8
Ուղիղ աղու, ուղիղաղու-սիգմայածն միացության, հետանցքի	C19-C21	70.1	86.4	48.0	62.4	60.8	54.2	75.9	62.7	54.0	60.0	48.9	62.9
Շնչափողի, բրոնխների, թոքի	C33-C34	140.0	154.6	145.4	130.8	107.5	119.1	154.5	118.3	168.7	129.4	116.1	113.0
Կրծքագեղձի	C50	519.8	667.3	344.6	433.5	415.1	338.4	524.4	444.3	476.5	448.2	376.8	458.8
Արգանդի պարանոցի	C53	194.7	160.6	178.7	184.5	182.1	228.8	245.3	198.3	278.6	256.7	182.5	215.2
Արգանդի մարմնի	C54	171.5	195.5	131.5	139.5	153.5	113.5	214.0	153.3	184.7	160.0	154.8	134.1
Շագանակագեղձի	C61	197.3	271.2	137.2	158.2	143.5	128.5	193.1	169.3	163.4	179.9	146.4	134.4
Միզապարկի	C67	147.9	163.7	135.8	122.2	116.5	141.9	153.6	134.3	160.9	126.8	226.1	134.2
Ավշային և արյունաստեղծ հյուսվածքների	C81-C96	183.6	197.1	174.2	175.6	144.1	175.7	192.8	169.8	198.4	170.5	215.9	171.6

Գծապատկեր 46.

ՉՆ տարածվածությունը, մարզեր, 2024

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Առողջապահության
ցուցանիշներՄոր եղևնի
առողջությունԻնտելեկտուալ
հարգելիԱռողջապահական
ոբյեկտներ եղևնի
առողջություններ

Կարգավիճակ

Միջազգային
փոխանցություն

Ուղղորդվածություն

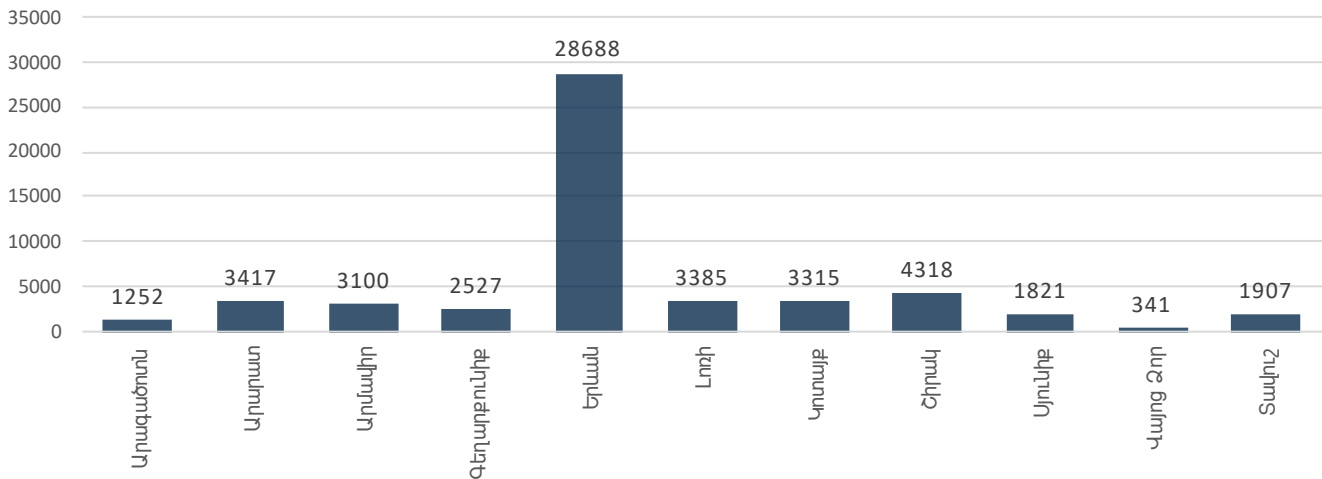

ԳԼՈՒԽ 4
ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

Գծապատկեր 47.

Արտահիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող հաստատությունների կանանց կոնսուլտացիաներում գրանցված հղիների թիվը, մարզեր, 2024

Աղյուսակ 20.

Հղիության ընթացքը և առողջության որոշ քննիչներ, 2000-2024

	2000		2005		2010		2015		2020		2023		2024	
	բ.ա.	%	բ.ա.	%	բ.ա.	%	բ.ա.	%	բ.ա.	%	բ.ա.	%	բ.ա.	%
Հղիների թիվն ընդամենը	47710		51678		66213		64323		58114		56820		54071	
Հղիությունն ավարտած կանանց թիվը՝ ընդամենը	35108		37789		46114		44370		38686		37755		35250	
այդ թվում														
Ժամկետային ծնունդներով	32664	93	35452	93.8	42050	91.2	39890	89.9	33917	87.7	33113	87.7	30816	87.4
վաղաժամ ծնունդներով	1317	3.8	1268	3.4	1884	4.1	1996	4.5	1987	5.1	2074	5.5	2059	5.8
Վիժվածություն, ինքնաբեր և բժշկական ցուցումներով	1127	3.2	1069	2.8	2180	4.7	2484	5.6	2782	7.2	2568	6.8	2375	6.7

Աղյուսակ 21.

Հղիության ընթացքում ախտորոշված հիվանդություններ, 2000-2024

	2000		2005		2010		2015		2020		2023		2024	
	բ.ա.	%	բ.ա.	%	բ.ա.	%	բ.ա.	%	բ.ա.	%	բ.ա.	%	բ.ա.	%
Հիվանդություններ														
Միզասեռական համակարգ*	6104	17.4	5312	14.1	5260	11.4	5850	13.2	4219	10.9	4186	11.1	3756	10.7
ԱՇՀՀ	364	1	233	0.6	128	0.3	274	0.6	356	0.9	1104	2.9	1116	3.2
Սակավարյունություններ	5500	15.7	4042	10.7	5909	12.8	5720	12.9	5815	15.0	6392	16.9	6795	19.3
Գերճնշումային հիվանդություններ	964	2.7	1074	2.8	1521	3.3	1239	2.8	1566	4.0	1726	4.6	1632	4.6
այդ թվում՝ նախաէկլամպսիա և էկլամպսիա	105	0.3	175	0.5	191	0.4	216	0.5	461	1.2	335	0.9	312	0.9
Երակային բարդություններ	1537	4.4	1547	4.1	2068	4.5	2614	5.9	2806	7.3	3216	8.5	3282	9.3
Նախածննդաբերա կան արյունահոսություններ կապված արյան մակարդեղիության խանգարման հետ	4	0.01	1	0.003	-	-	23	0.05	127	0.33	208	0.55	222	0.63

%- հղիությունն ավարտած կանանց թվից

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Առողջապահության
ստատիստիկա

ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-
ԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

ԱՌՈՂՋԱՄԱՀԱՎԱՆ
ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ ԵՎ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՐԴԱՅԻՆ
ՆԵՐՈՒԺ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈԱԶՄԱԿԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

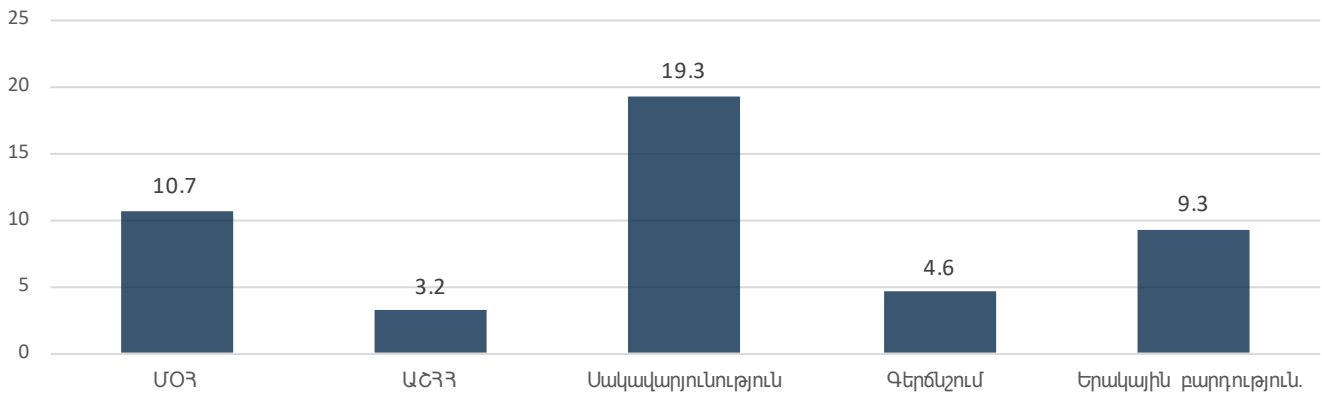

2023
2026

Գծապատկեր 48.

Հղիության ընթացքում ախտորոշված առավել տարածված հիվանդություններ, 2024

Աղյուսակ 22.

Ծննդաբերական և հետծննդյան շրջանի բարդություններ, 1995–2024

	1995		2000		2005		2010		2015		2020		2023		2024	
	բ.ա.	հ.ա.	բ.ա.	հ.ա.**	բ.ա.	հ.ա.**	բ.ա.	հ.ա.**	բ.ա.	հ.ա.**	բ.ա.	հ.ա.**	բ.ա.	հ.ա.**	բ.ա.	հ.ա.
Արյունահոսություն կապված առաջադիր ընկերքի և ընկերքի շերտազատման հետ	417	9.2	495	14	665	17.5	926	20.7	886	21.0	652	17.8	544	15.1	603	18.0
Ծննդաբերության գործունեության շեղումներ (անոմալիաներ)	3099	68.2	2122	60.1	2940	77.4	2611	58.4	2541	60.3	3159	86.4	2731	76.0	2726	81.2
Շեքի III – IV աստիճանի պատվածքներ	17	0.37	17	0.48	31	0.82	14	0.31	17	0.40	18	0.49	27	0.75	23	0.68
Արգանդի պատվածք	7	0.15	9	0.25	2	0.05	5	0.11	3	0.07	3	0.08	2	0.06	2	0.06
Ծննդաբերության և հետծննդյան սեպսիս	20	0.44	27	0.76	28	0.74	58	1.3	9	0.2	10	0.27	10	0.28	11	0.33
պերիտոնիտ՝ կեսարյան հատման վիրահատությունից հետո	5	0.11	1	0.03	4	0.11	12	0.27	5	0.12	4	0.11	1	0.03	-	-
Երակային բարդություններ	858	18.9	1393	39.5	1376	36.2	1208	27.0	1684	40.0	1630	44.6	1170	32.6	749	22.3
Գերճնշումային հիվանդություններ իղիության ժամանակ	1579	34.7	1687	47.8	1722	45.3	2003	44.8	2356	55.9	1918	52.4	2372	66.0	2157	64.2
Նախաէկլամպսիա և էկլամպսիա	120	2.64	449	12.7	540	14.2	344	7.7	355	8.4	463	12.7	512	14.3	504	15.0
Սակավարյունություններ	2707	59.56	4607	130.6	4675	123.1	5038	112.6	4289	101.8	4353	119.0	4119	114.7	4021	119.7
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	210	4.62	333	9.4	199	5.2	130	2.9	372	8.8	439	12.0	610	17.0	458	13.6
Արյունահոսություն՝ ընկերքային և հետծննդյան շրջաններում	1614	35.51	1403	39.8	1096	28.8	963	21.5	630	15.0	534	14.6	453	12.6	352	10.5

**հ.ա. 1000 ծննդից

ԺՌՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՀԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-ԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

ԱՌՈՂՋԱՄԱՀԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՐԴԱՅԻՆ ՆԵՐՈՒՄ

ՄԻՋԱՋԳԱՅԻՆ ԿԻՋԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՌԱԶՄԱԿԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

Աղյուսակ 23.

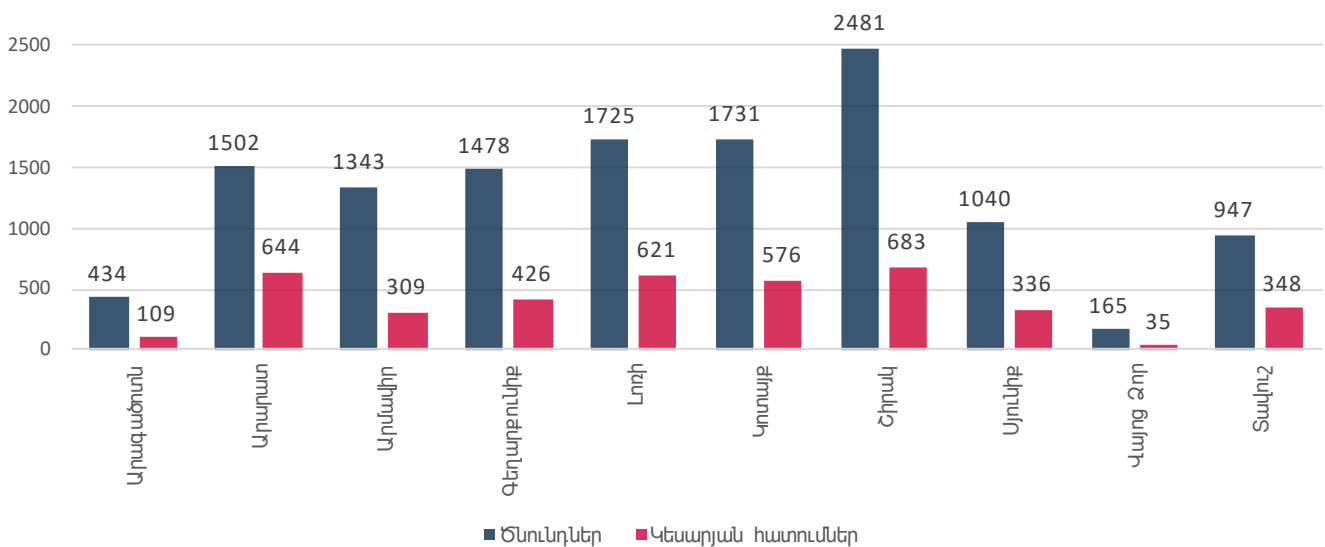
Ծնունդներն ու կեսարյան հատումները ծննդոգնություն իրականացնող կազմակերպություններում, 1990-2024

Տարիներ	Ծնունդներ	Կեսարյան հատում	
		բ.ա.	հ.ա.
1990	80039	2687	33.6
1995	45445	2093	46.1
2000	35279	2553	72.4
2005	37992	4248	111.8
2010	44739	8439	188.6
2015	42123	11472	272.3
2016	40809	11525	282.4
2017	37832	11727	310
2018	36769	11961	325.3
2019	36064	12403	343.9
2020	36570	13144	359.4
2021	36259	13612	375.4
2022	35606	13689	384.5
2023	35917	14198	395.3
2024	33584	13472	401.1

հ.ա. - 1000 ծննդից

Գծապատկեր 49.

Ծնունդները և դրանցից կեսարյան հատումների դեպքերը, մարզեր, 2024

Գծապատկեր 50.

Ծնունդները և դրանցից կեսարյան հատումների դեպքերը, ք. Երևան, 2024

Ժողովուրդագրություն

Մաշակութային

Առողջապահական ցուցանիշներ

ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-ԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

ԱՌՈՂՋՄՈՒԿԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՐԴԱՅԻՆ ՆԵՐՈՒԹ

ՄԻՋԱՋԳԱՅԻՆ ԿԻՋԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

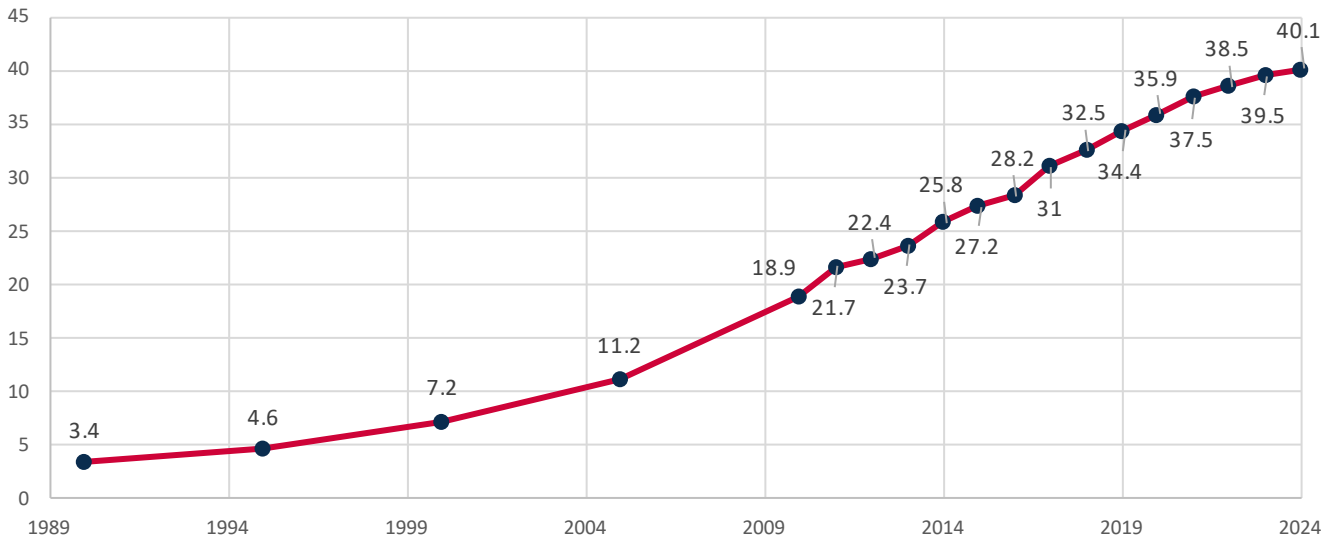

ՈԱԶՄԱԿԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

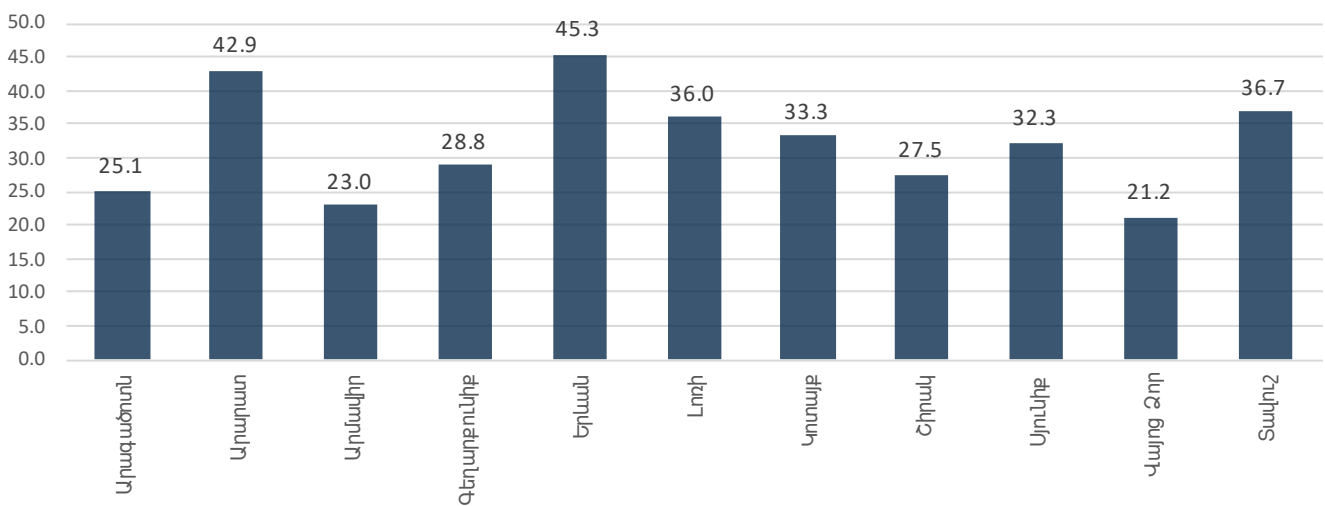
Գծապատկեր 51.

Կեսարյան հատումների կշիռը (%) ընդհանուր ծնունդներից, 1990–2024

Գծապատկեր 52.

Կեսարյան հատումների կշիռը (%) ընդհանուր ծնունդներից, մարզեր, 2024

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական
ցուցանիշներ

Մոր եվ մանկան
սրտաբանություն

Ինտենսիվ
սրտաբանություն

Արդյունաբերական
նյութերի և
սնունդի արդյունաբերություն

Կարգավիճակ

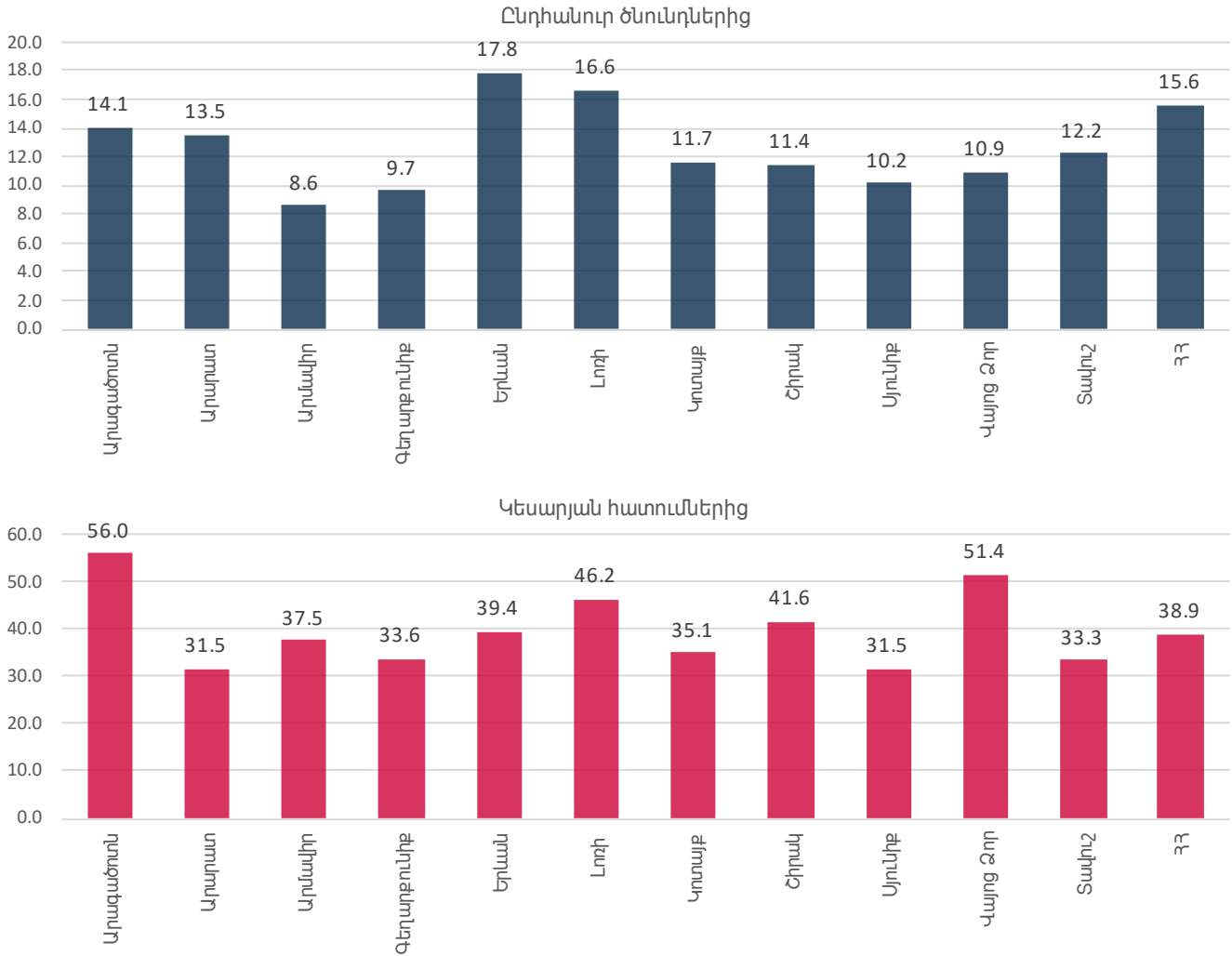
Միջազգային
փոխանցումներ

Ռազմավարություն

Գծապատկեր 53.

Առաջնակի կեսարյան հատումների կշիռը (%) ընդհանուր ծնունդներից և կեսարյան հատումներից ըստ մարզերի, 2024

Աղյուսակ 24.

Ծննդոգնություն իրականացնող կազմակերպություններում գրանցված կենդանածիններն ըստ մարմնի զանգվածի, 1990-2024

Տարիներ	Կենդանածինների թիվը	Մարմնի զանգվածը ծնվելիս							
		գրամներով				% -ը կենդանածիններից			
		1000 գր. պակաս	1000-2499	2500-3499	3500 գր. և ավելի	1000 գր. պակաս	1000-2499	2500-3499	3500 գր. և ավելի
1990	80022	115	5094	51366	23447	0.14	6.4	64.2	29.3
1995	45430	56	3587	31470	10317	0.12	7.9	69.3	22.7
2000	35142	101	2798	23503	8740	0.3	8.0	66.9	24.8
2005	37681	103	2633	25022	9923	0.3	7.0	66.4	26.3
2010	44330	97	3276	29305	11652	0.2	7.4	66.1	26.3
2015	41841	114	3491	28512	9724	0.3	8.3	68.2	23.2
2016	40613	98	3366	27576	9573	0.2	8.3	67.9	23.6
2017	37709	109	3729	25371	8500	0.3	9.9	67.3	22.5
2018	36577	106	2978	24544	8949	0.3	8.1	67.1	24.5
2019	35985	121	3155	24174	8535	0.3	8.8	67.2	23.7
2020	36601	121	3142	24587	8751	0.3	8.6	67.2	23.9
2021	36236	121	3052	24809	8254	0.3	8.4	68.5	22.8
2022	35667	153	3153	24450	7911	0.4	8.8	68.6	22.2
2023	36002	135	3001	24763	8103	0.4	8.3	68.8	22.5
2024	33616	135	2746	22151	8584	0.4	8.2	65.9	25.5

Աղյուսակ 25.

Նորածինների հիվանդացությունը, 1995-2024

	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024
Հիվանդ ծնված և հիվանդացած նորածինների թիվը 1000 հասուն ծնվածների նկատմամբ									
Բոլոր հիվանդությունները	84.1	94.0	86.1	71.8	94.1	102.1	101.7	98.1	92.6
այդ թվում՝									
բնածին շեղումներ	11.0	15.5	13.4	12.9	16.0	18.2	18.2	18.5	17.6
ծննդաբերական վնասվածքներ	8.1	9.4	9.2	10.4	11.2	12.3	12.6	13.0	11.1
ներարգանդային թթվածնաքաղց և շնչահեղձություն ծննդաբերության ժամանակ	33.4	43.5	33.5	21.9	15.8	13.2	10.8	9.9	8.5
բնածին թոքաբորբ	1.1	1.4	2.7	3.2	5.2	9.6	10.7	12.2	10.1
սեպտիցեմիա	0.09	0.4	0.2	0.4	0.9	0.8	0.7	1.0	0.8
հեմոլիտիկ հիվանդություն	4.4	4.1	3.8	4.4	6.7	7.9	8.5	9.3	11.4
Հիվանդ ծնված և հիվանդացած նորածինների թիվը 1000 անհաս ծնվածների նկատմամբ									
Բոլոր հիվանդությունները	544.3	626.4	616.1	570.0	674.2	706.4	674.7	705.1	734.3
այդ թվում՝									
բնածին շեղումներ	46.2	58.4	38.7	41.0	47.5	43.6	40.3	50.6	46.9
ծննդաբերական վնասվածքներ	21.0	25.5	23.2	10.1	7.1	43.9	8.9	8.8	7.4
ներարգանդային թթվածնաքաղց և շնչահեղձություն ծննդաբերության ժամանակ	266.3	324.7	340.9	219.9	102.2	75.4	73.6	70.3	95.8
բնածին թոքաբորբ	14.6	27.1	31.0	46.7	77.9	93.7	100.0	111.4	84.8
սեպտիցեմիա	1.1	4.9	4.7	12.8	23.6	29.0	22.2	22.8	19.4
հեմոլիտիկ հիվանդություն	14.9	13.2	11.2	6.0	18.2	25.6	17.1	27.4	37.9

Աղյուսակ 26.

Ծննդոգնություն իրականացնող կազմակերպություններում գրանցված ծնունդներ, կենդանածիններ, վաղ նեոնատալ (ծննդաբերական բաժանմունքներում), պերինատալ մահացություն, մարզեր, 2024

Մարզեր	Ծնունդների թիվը	Կենդանածինների թիվը	Մեռելածինների թիվը	0-6 օրական հասակում (ծննդաբերական բաժանմունքներում) մահացած նորածինների թիվը	Պերինատալ մահացության ցուցանիշ	Վաղ նեոնատալ մահացության ցուցանիշ
ՀՀ	33584	33616	453	66	15.2	2.0
այդ թվում՝						
Երևան	20738	20751	376	56	20.4	2.7
Արագածոտն	434	434	2		4.6	-
Արարատ	1502	1508	2	2	2.6	1.3
Արմավիր	1343	1338	13		9.6	-
Գեղարքունիք	1478	1486	2	1	2.0	0.7
Լոռի	1725	1728	13	1	8.0	0.6
Կոտայք	1731	1739	8	3	6.3	1.7
Շիրակ	2481	2474	28	3	12.4	1.2
Սյունիք	1040	1039	4		3.8	-
Վայոց Ձոր	165	164	2		12.0	-
Տավուշ	947	955	3		3.1	-

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական և ծառայությունների

Մոր եվ մանկան առողջություն

Ինտելեկտուալ-համագործակցություն

Առողջապահական ծառայություններ

Կարգավիճակ

Միջազգային կապեր

Ռազմավարություն

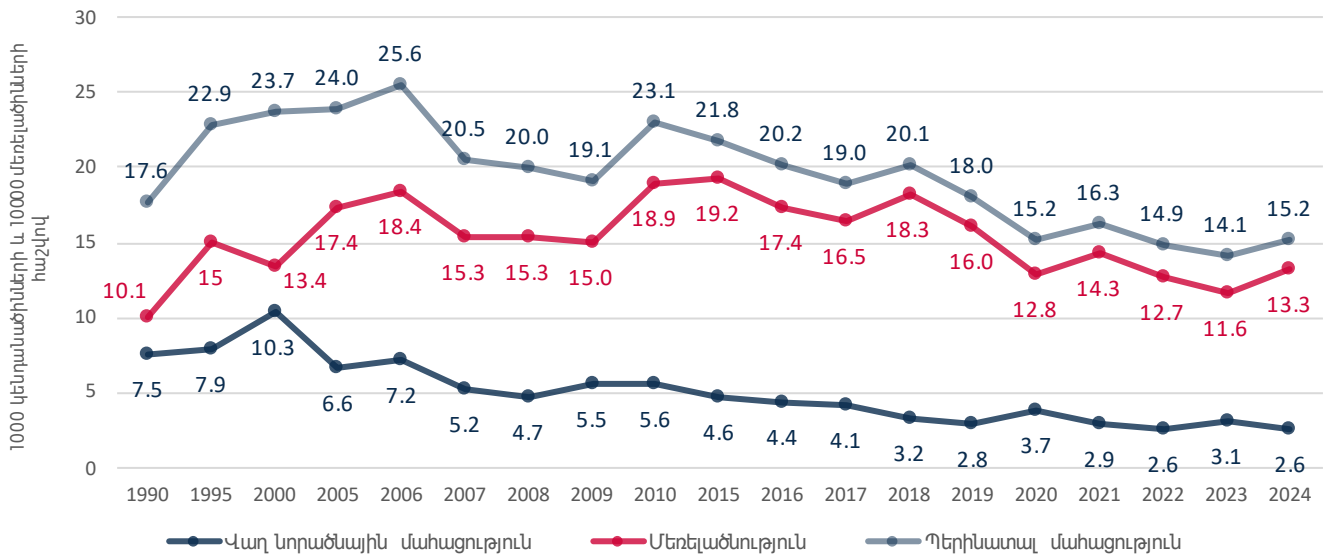
Աղյուսակ 27.

Նորածնային (նեոնատալ 0-27 օր) մահացություն, 2014-2024

Տարի	Թիվը	Նեոնատալ մահացության ցուցանիշ
2014	287	6.7
2015	262	6.3
2016	249	6.1
2017	235	6.2
2018	182	5.0
2019	169	4.7
2020	204	5.6
2021	179	4.9
2022	183	5.0
2023	184	5.0
2024	143	4.3

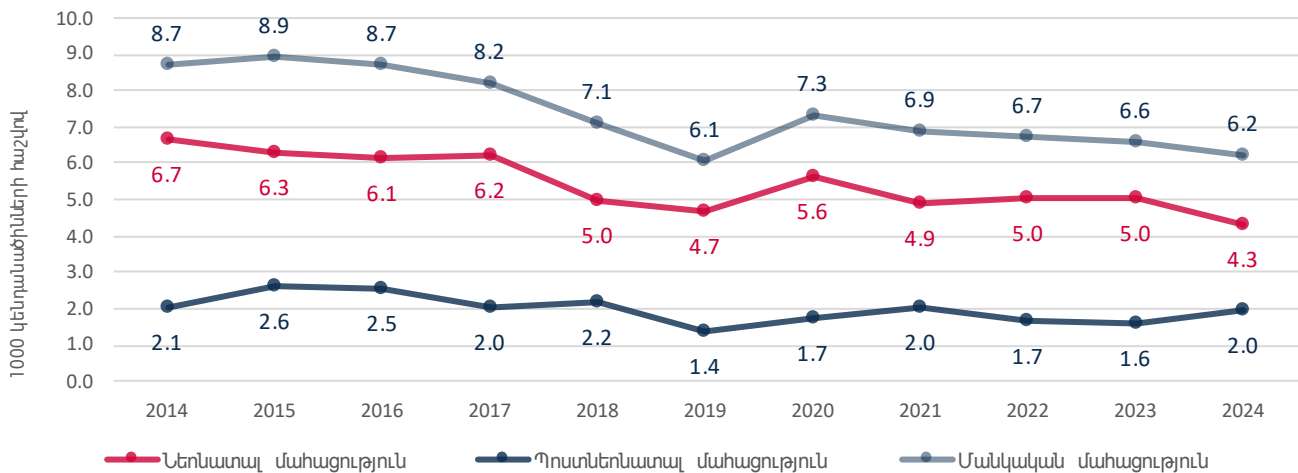
Գծապատկեր 54.

Մեռելաձնություն, վաղ նորածնային (0-6 օր) և պերինատալ մահացություն, 1990-2024

Գծապատկեր 55.

Մանկական, նեոնատալ և պոստնեոնատալ մահացություն, 2014-2024

ԺՈՂՈՎԴՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-ԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱՎԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՐԴԱՅԻՆ ՆԵՐՈՒԺ

ՄԻՋԱՋԳԱՅԻՆ ԿԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՌԱՋՄԱԿԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

2023
2026

Աղյուսակ 28.

0-1 տարեկան երեխաների հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների, 2024

Հիվանդություն	ՀՄԴ- 10	Տարիք	
		0 մինչև 1 տարեկան	
		ը. ա.	հ. ա.*
Ընդամենը հիվանդություններ, որոնցից՝	A00-T98	33015	94612.4
Վարակիչ և մակարածական հիվանդություններ	A00-B99	1724	4940.5
այդ թվում՝ աղիքային վարակիչ հիվանդություններ	A00-A09	952	2728.2
Արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ, իմուն մեխանիզմները ներգրավող առանձին խանգարումներ	D50-D89	2154	6172.8
այդ թվում՝ սակավարյունություններ	D50-D64	2062	5909.2
ՆՀՀ, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	E00-E90	420	1203.6
այդ թվում՝ բնածին հիպոթիրեոզ	E03.1	28	80.2
Կվաճիորկոր/սննդային մարազմ. ծանր սպիտակուցաէներգետիկ չճշտված անբավարարություն, չափավոր և թույլ աստիճանի սպիտակուցաէներգետիկ անբավարարություն	E40.E41 E43.44.0	53	151.9
Ռախիտ II-III	E55.0	81	232.1
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	G00-G99	267	765.2
Մանկական ուղեղային կաթված	G80	43	123.2
Հիդրոցեֆալիա	G91	39	111.8
Աչքի և նրա հավելյալ ապարատի հիվանդություններ	H00-H59	2085	5975.1
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	H60-H95	2160	6190.0
ՇՕՀ	J00-J99	16923	48496.9
Թոքաբորբեր	J12-J18	1166	3341.5
ՄՕՀ	K00-K93	2071	5934.9
ՄՀՀ	N00-N99	775	2220.9
Պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ	P00-P96	1610	4613.8
Բնածին զարգացման արատներ, դեֆորմացիաներ և քրոմոսոմային խանգարումներ, այդ թվում՝	Q00-Q99	1222	3501.9
Սրտի և արյան շրջանառության բնածին արատներ	Q20-Q28	691	1980.2
Կարծր քիմքի երկատու (գայլի երախ)	Q35	23	65.9
Շրթունքի երկատու (սապաստակի շրթունք)	Q36	21	60.2
Կոնքազդրային հոդի դիսպլազիա	Q65	113	323.8
Օստեոխոնդրոդիսպլազիաներ	Q78.0	12	34.4
Դաունի համախտանիշ	Q91	36	103.2
Վնասվածքներ, թունավորումներ և արտաքին պատճառների ներգործության այլ առանձին հետևանքներ	S00-T98	294	842.5
Այլ հիվանդություններ		1310	3754.1

*100000 բնակչի հաշվով

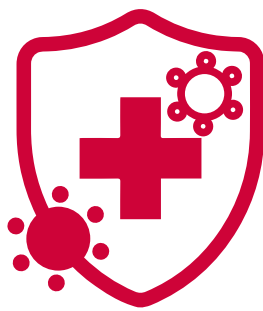
Ժողովրդագրություն

Մշակութային

Արդյունաբերական
ստատիստիկաՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԻՍՏԻՆԱԿԱՆ-
ԽԱՐԱԳԵԼՈՒՄԱՌՈՂՋԱՄԱՆԱԿԱՆ
ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՎԱՐԴԱՅԻՆ
ՆԵՐՈՒԹՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՒՍՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԼՈՒԽ 5
ԻՄՈՒՆԱԿԱՆԻԱՐԳԵԼՈՒՄ

Աղյուսակ 29.

Վարակային հիվանդություններով հիվանդացությունն ըստ նոզոլոգիաների, 1995, 2000-2024

Ընդամենը հիվանդություններ																
Հիվանդություններ	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2023	2024	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2023	2024
	բացարձակ արժեք								հարաբերական արժեք**							
Պոլիոմիելիտ	3	-	-	-	-	-	-	-	0.8	-	-	-	-	-	-	-
Սուր թորշոմած կաթվածահարություն (պոլիոսկրոպաթիա)*	-	22	10	13	17	9	14	5	-	0.6	0.31	0.40	0.57	0.30	0.47	0.16
Դիֆթերիա	29	-	-	-	-	-	-	-	0.8	-	-	-	-	-	-	-
Կարմրուկ	187	15	2281	2	33	-	554	532	5.0	0.39	70.9	0.06	1.1	-	18.7	17.5
Կապույտ հազ	12	10	6	4	27	14	56	122	0.3	0.26	0.19	0.12	0.9	0.47	1.9	4.0
Փայտացում	1	1	2	3	-	1	-	1	0.03	0.02	0.06	0.09	-	0.03	-	0.03
Էպիդեմիկ պարոտիտ	806	3431	167	38	4	2	5	12	21.4	90.2	5.2	1.17	0.13	0.06	0.17	0.40
Կարմրախտ	2135	673	620	-	-	-	-	-	57.0	17.69	19.3	-	-	-	-	-
այդ թվում՝ մինչև 14 տարեկան երեխաներ																
Հիվանդություններ	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2023	2024	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2023	2024
	բացարձակ արժեք								հարաբերական արժեք**							
Պոլիոմիելիտ	3	-	-	-	-	-	-	-	0.3	-	-	-	-	-	-	-
Սուր թորշոմած կաթվածահարություն (պոլիոսկրոպաթիա)*	-	22	9	13	17	9	14	5	-	2.4	1.32	2.2	2.9	1.5	2.5	0.9
Դիֆթերիա	18	-	-	-	-	-	-	-	1.6	-	-	-	-	-	-	-
Կարմրուկ	161	14	928	-	19	-	360	308	15.0	1.56	136.4	-	3.2	-	63.6	54.0
Կապույտ հազ	12	10	6	4	27	12	49	116	1.1	1.11	0.88	0.67	4.6	2.0	8.7	20.3
Փայտացում	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	0.17	-	0.17	-	-
Էպիդեմիկ պարոտիտ	763	2892	131	31	4	2	5	7	71.0	322.4	19.3	5.22	0.68	0.33	0.9	1.2
Կարմրախտ	2051	646	444	-	-	-	-	-	190.8	72.0	65.3	-	-	-	-	-

*Նկոդությունը սահմանվել է 1996 թվականից

** հ.ա. 100000 բնակչի հաշվով

Աղյուսակ 30.

Պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության ցուցանիշներ (%)

Պատվաստանյութեր	1995	2000	2005	2010	2015	2019	2020	2022	2023	2024
ՎՀԲ /Վիրուսային հեպատիտ Բ/	-	-	89.2	94.3	97.92	97.21	97.29	96.02	96.41	96.87
ԲՑԺ /Տուբերկուլոզ/	84.0	96.8	94.8	99.1	99.3	98.76	99.00	98.31	98.54	98.44
ԱԿԴՓ/ՎՀԲ/ՀԻԲ/ԻՊՊ-3 /Կապույտ հազ, դիֆթերիա, փայտացում, վիրուսային հեպատիտ Բ, հեմոֆիլիուս ինֆլուենզա Բ, ինակտիվացված պոլիոմիելիտ/	98.0	93.3	85.6	93.8	94.36	91.75	91.70	92.89	93.97	94.35
ՕՊՊ-3 /Պոլիոմիելիտ/	93.0	96.2	89.4	95.5	96.22	93.67	-	-	-	-
Ռոտա-2 /Ռոտավիրուսային վարակ/	-	-	-	-	93.35	91.68	92.16	91.0	93.11	94.08
ԿԿԽ-1 /Կարմրուկ, կարմրախտ, խոզուկ/	96.0	91.6	94.4	97.3	97.00	95.29	94.44	94.65	95.76	96.14
ՊՆՆՈ-3 /ՊՆՆՈ-3/ՎԿԲ/ՀԻԲ/ԻՊՊ-3, ՊՆՆՈ-3, Ռոտա-2	-	-	-	-	-	91.6	91.96	92.9	93.96	94.29

ՎՀԲ - ներդրվել է 1999թ Նոյեմբերից

Ռոտա - ներդրվել է 2012թ Նոյեմբերից

ԱԿԴՓ/ՎՀԲ/ՀԻԲ - ներդրվել է 2009թ սեպտեմբերից՝ մինչ այդ մինչև 1 տարեկան երեխաների կապույտ հազի, դիֆթերիայի, փայտացման դեմ պատվաստումները կատարվել են ԱԿԴՓ պատվաստանյութով, իսկ 2020 թվականի ապրիլից ներդրվել է ԱԿԴՓ/ՎՀԲ/ՀԻԲ/ԻՊՊ՝ մինչ այդ պոլիոմիելիտի դեմ պատվաստումները իրականացվել են ՕՊՊ պատվաստանյութով:

ԿԿԽ - ներդրվել է 2002թ. հուլիսից՝ մինչ այդ կարմրուկի և խոզուկի դեմ պատվաստումներն իրականացվել են կարմրուկի և խոզուկի մոնովալենտ պատվաստանյութերով:

ՊՆՆՈ - ներդրվել է 2015թ. սեպտեմբերից:

Մինչև 1 տարեկան երեխաներ - ՎՀԲ, ԲՑԺ, ԱԿԴՓ/ՎՀԲ/ՀԻԲ/ԻՊՊ-3, ՊՆՆՈ-3, Ռոտա-2

Մինչև 2 տարեկան երեխաներ - ԿԿԽ-1, ԱԿԴՓ/ԻՊՊ

Մինչև 7 տարեկան երեխաներ - ԿԿԽ-2, ԱԿԴՓ/ԻՊՊ

ԺՈՂՈՎԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՀԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ
ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-
ԽԱՐԳԵԼՈՒՄԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱՎԱՆ
ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԿԱՐԴԱՅԻՆ
ՆԵՐՈՒԺՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գծապատկեր 56.

Վարակային հիվանդություններով հիվանդացություն, 1995-2024

Աղյուսակ 31.

Պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության կշիռը (%), մարզեր, 2024

Մարզեր	ՀՀ	Արագածոտն	Արարատ	Արմավիր	Գեղարքունիք	Լոռի	Կոտայք	Շիրակ	Սյունիք	Վայոց ձոր	Տավուշ	Երևան
ՎՀԲ (Վիրուսային հեպատիտ B)	96.87	98.37	97.50	97.91	97.82	98.58	96.95	97.39	98.64	98.8	97.94	95.1
ԲՑԺ (Տուբերկուլյոզ)	98.44	98.91	98.88	98.38	98.84	98.76	98.25	99.24	99.14	100.0	99.09	97.77
ԱԿԴՓ / ՎՀԲ / ՀԻԲ / ԻՊՊ-3 (Կապույտ հազ, դիֆթերիա, փայտացում, վիրուսային հեպատիտ B, հեմոֆիլիոս ինֆլուենզա B, ինակտիվացված պոլիոմիելիտ)	94.35	97.04	95.03	95.11	95.42	94.59	95.76	96.5	94.92	96.99	97.11	91.95
Ռոտա-2 (Ռոտավիրուսային վարակ)	94.08	97.29	94.59	95.17	95.55	93.49	95.05	96.1	96.71	96.59	97.44	91.5
ԿԿԽ-1 (Կարմրուկ, կարմրախտ, խոզուկ)	96.14	98.49	97.58	96.54	97.97	97.04	96.35	98.35	97.09	97.61	97.90	93.81
Պնևմո-3 (Պնևմակոկային վարակ)	94.29	97.23	95.03	95.25	95.38	94.5	95.57	96.54	95.0	96.99	97.19	91.77

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական
գործունեություն

Մոր եղևնի
արդյունաբերություն

Իմունապաշտպանություն

Արդյունաբերական
ուղեորները եղևնի
սահմանափակումներ

Կարգապահություն

Միջազգային
փոխանակություն

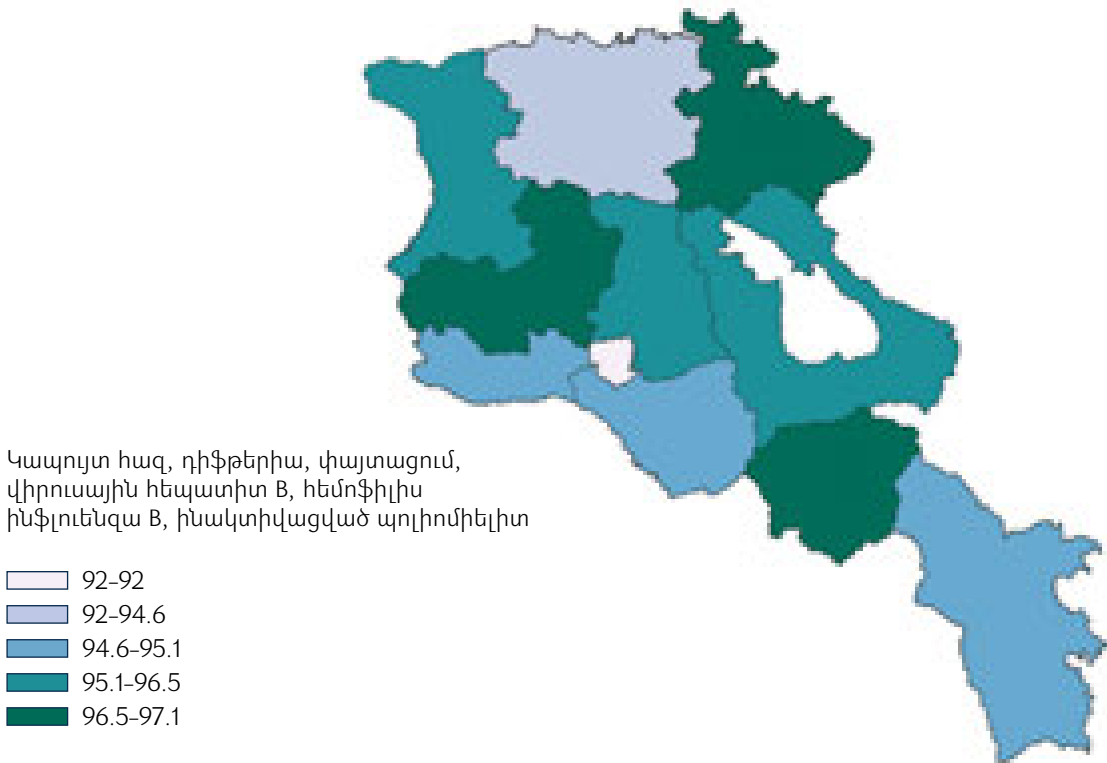

Ռազմավարություն

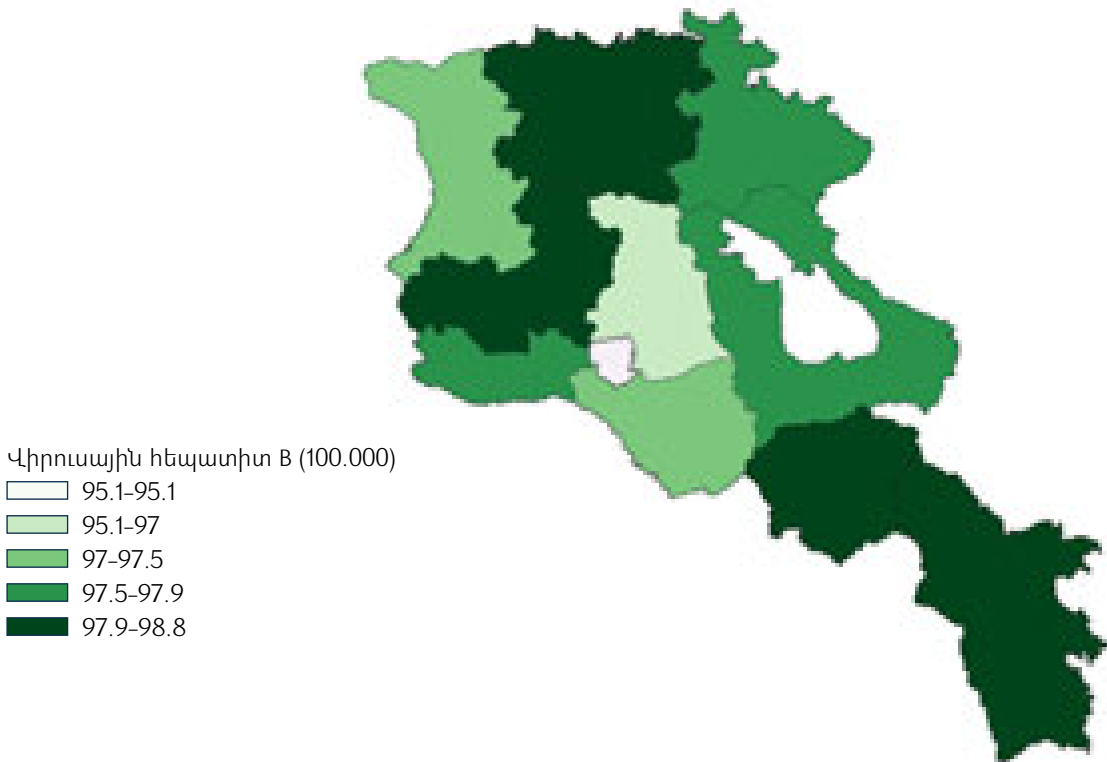
Քարտեզ 3.

ԱԿԴՓ/ՎՀԲ/ՀԻԲ/ԻՊՊ-3 պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության կշիռը (%), մարզեր, 2024

Քարտեզ 4.

ՎՀԲ պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության կշիռը (%), մարզեր, 2024

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Առողջության
ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
առողջություն

Իմունակա-
նապահպանում

Առողջապահական
օբյեկտներ եւ
ծառայություններ

Կարգավիճակ

Միջազգային
սկզբունքներ

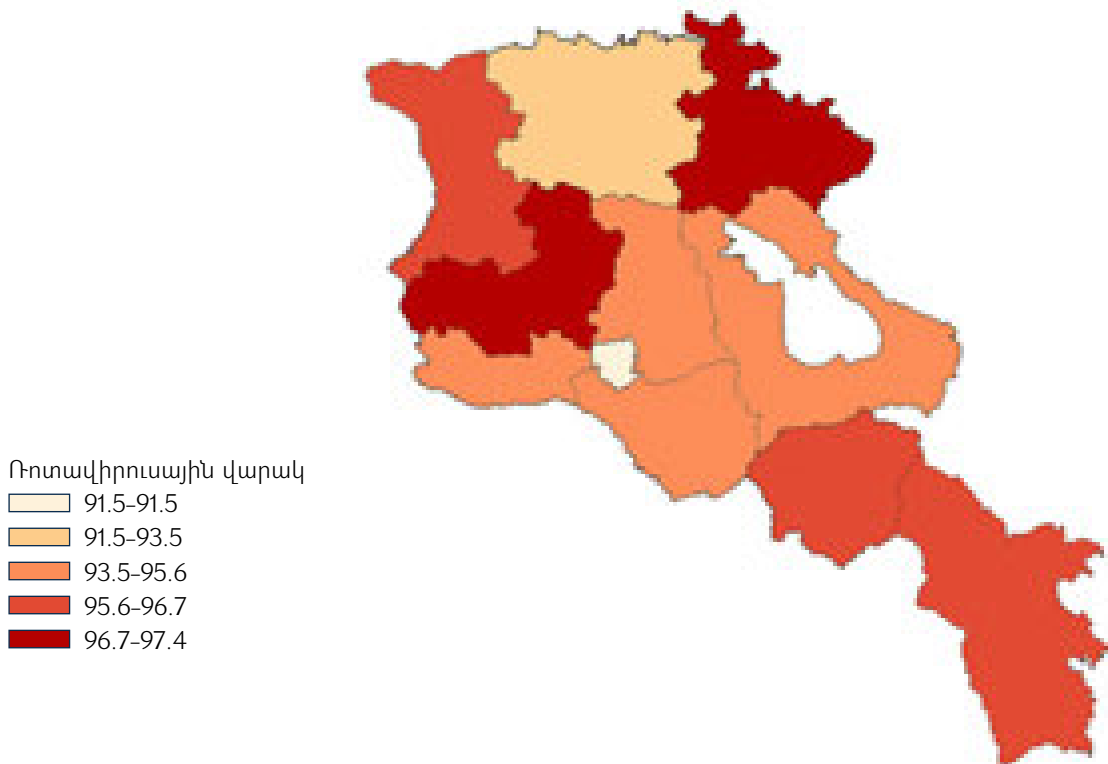

Ռազմավարություն

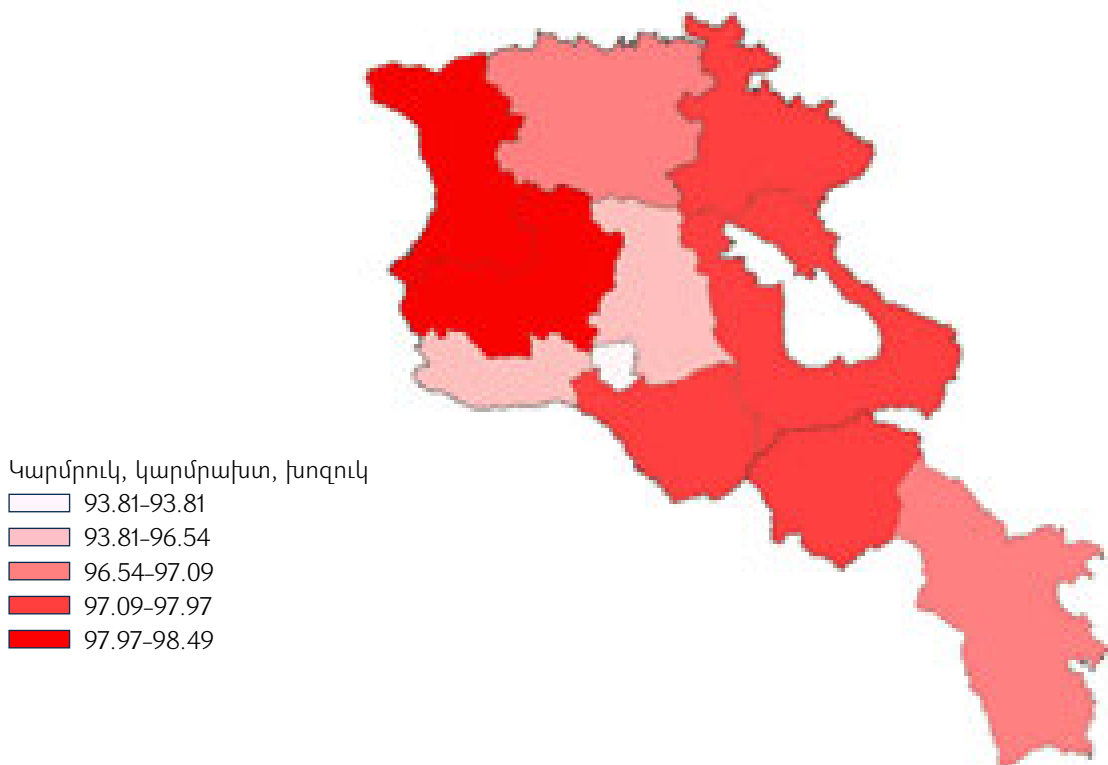
Քարտեզ 5.

Ռոտա-2 պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության կշիռը (%), մարզեր, 2024

Քարտեզ 6.

ԿԿԽ-1 պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության կշիռը (%), մարզեր, 2024

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Առողջության
ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
առողջություն

Իմունակա-
նաբանություն

Առողջապահական
օբյեկտներ եւ
ծառայություններ

Կարգավիճակ
ներում

Միջազգային
կապեր

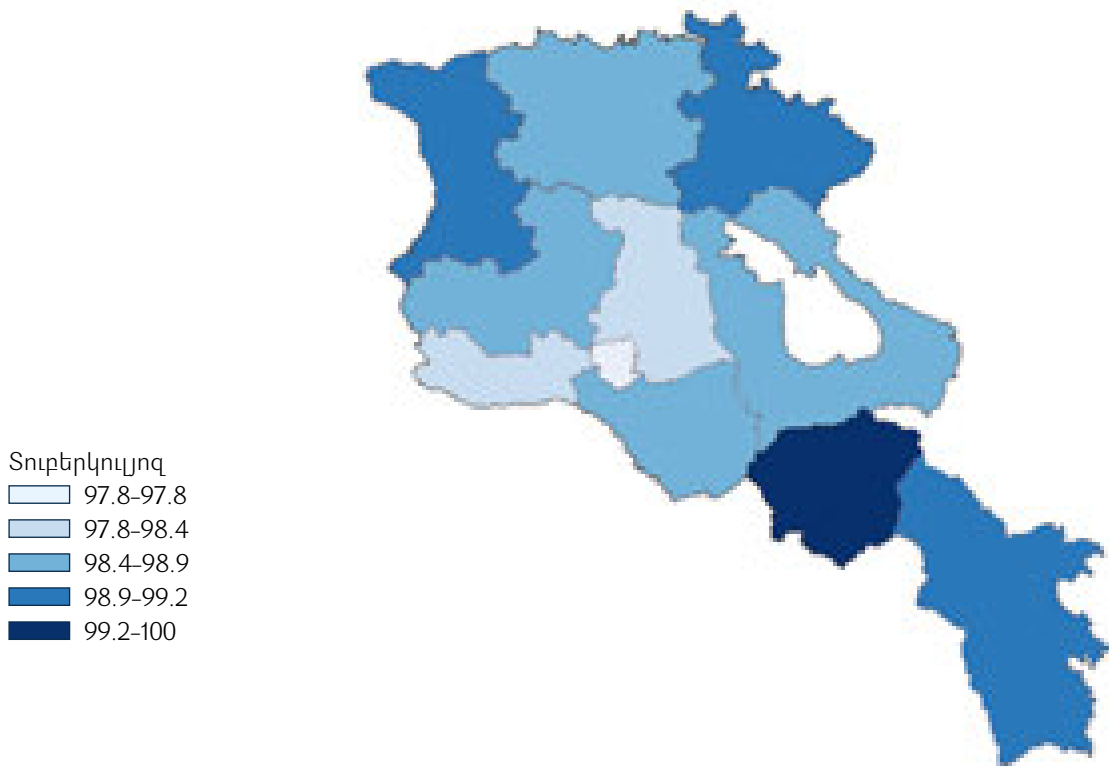

Ռազմավարություն

Քարտեզ 7.

ԲՑԺ պատվաստումներում երեխաների ընդգրկվածության կշիռը (%), մարզեր, 2024

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Առողջության
ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
առողջություն

Իմունակա-
նաբանություն

Առողջապահական
նրբորեն եւ
ստանդարտներ

Կարգադրություն

Միջազգային
կապեր

Ռազմավարություն

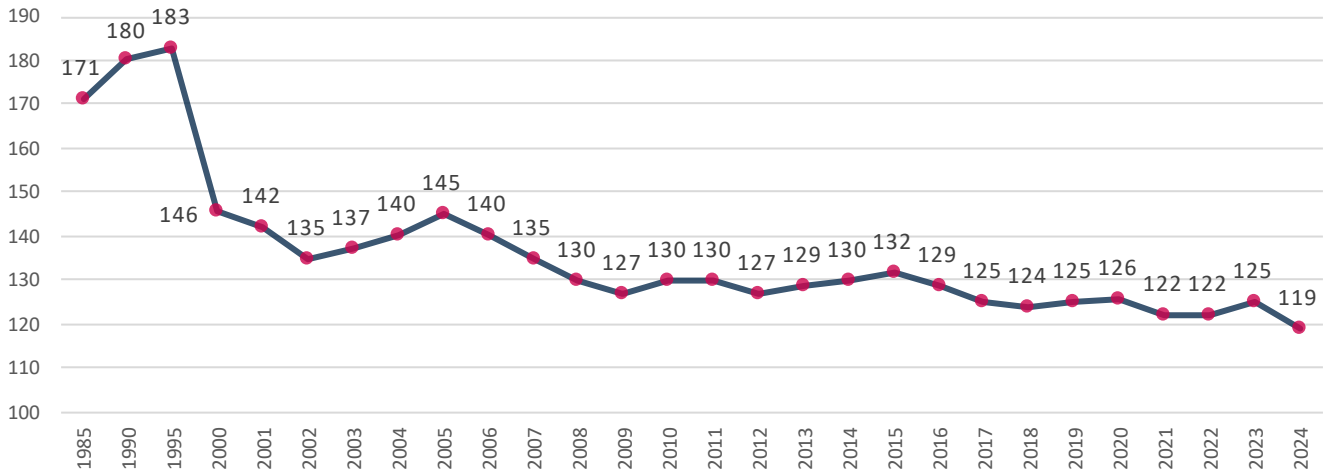

ԳԼՈՒԽ 6
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ
ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Գծապատկեր 57.

Հիվանդանոցային բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունների թիվը, 1985-2024

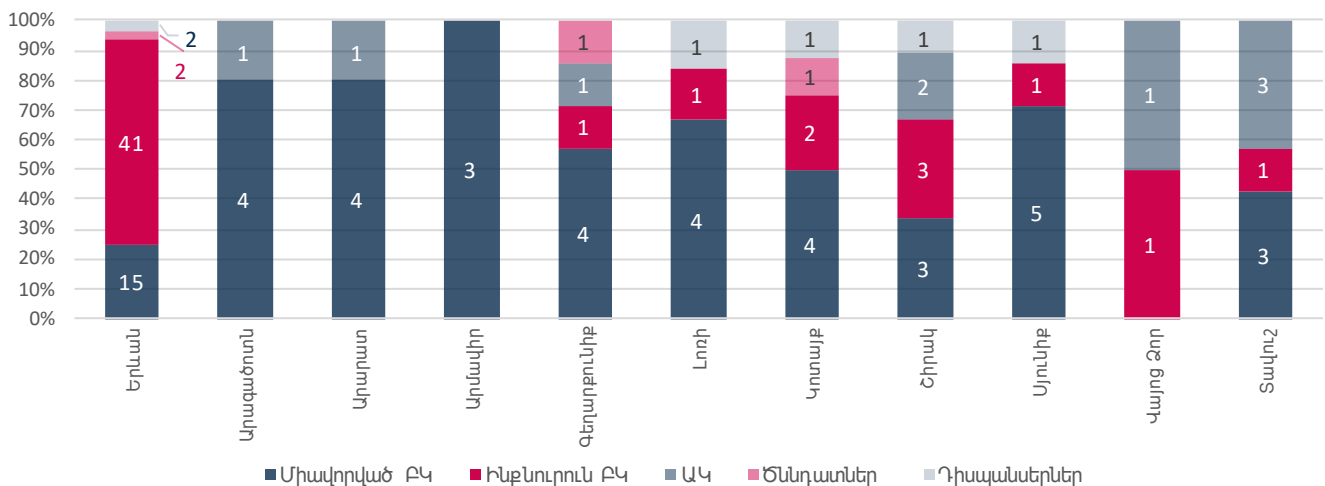
Աղյուսակ 32.

Հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններն ըստ պրոֆիլների, մարզեր, 2024

	ՀՀ ընդամենը	Երևան	Արագածոտն	Արարատ	Արմավիր	Գեղարքունիք	Լոռի	Կոտայք	Շիրակ	Սյունիք	Վայոց ձոր	Տավուշ
Բուժկազմակերպություններ՝ Ընդամենը	119	60	5	5	3	7	6	8	9	7	2	7
այդ թվում՝												
Միավորված բժշկական կենտրոններ (հիվանդանոցային և արտահիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններ՝ պոլիկլինիկաներ)	49	15	4	4	3	4	4	4	3	5	-	3
Ինքնուրույն բժշկական կենտրոններ (հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններ)	51	41				1	1	2	3	1	1	1
Առողջության կենտրոններ (հիվանդանոցային և արտահիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններ)	9		1	1		1			2		1	3
Ծննդատներ	4	2				1		1				
Դիսպանսերներ՝ հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող	6	2					1	1	1	1		

Գծապատկեր 58.

Հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպությունների բաշխվածությունն ըստ պրոֆիլների, մարզեր, 2024

Ժողովրդագրոհություն

ՄԱՃԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՍՏԻՆԱԿԱՆ-ԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՐԴԱՅԻՆ ՆԵՐՈՒԹ

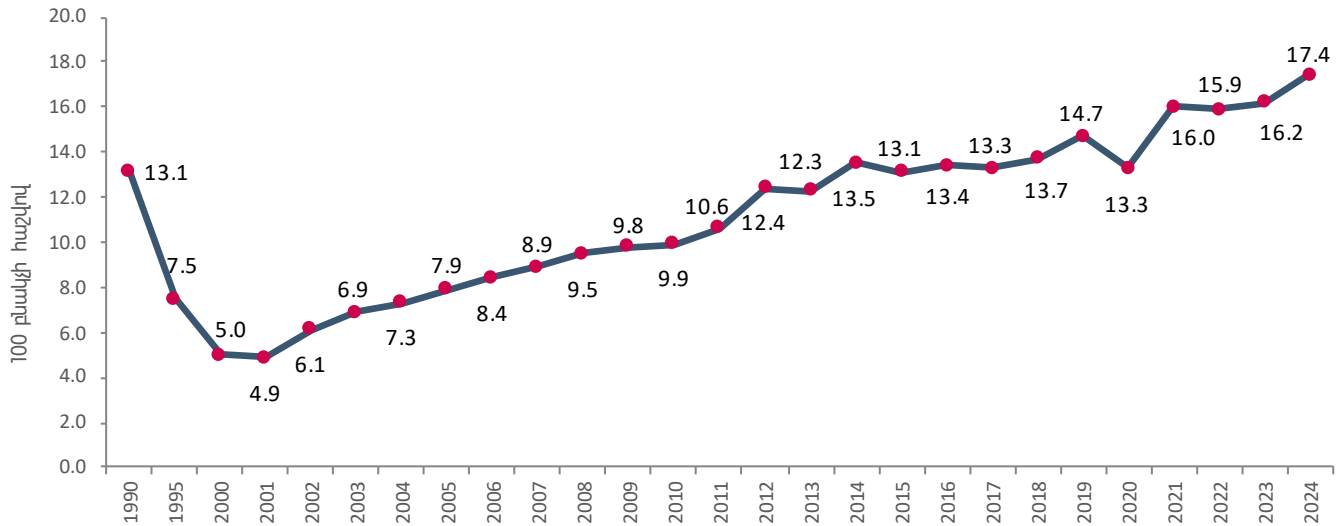
ՄԻՋԱՄԵԳԱՅԻՆ ԿԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՒՍՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

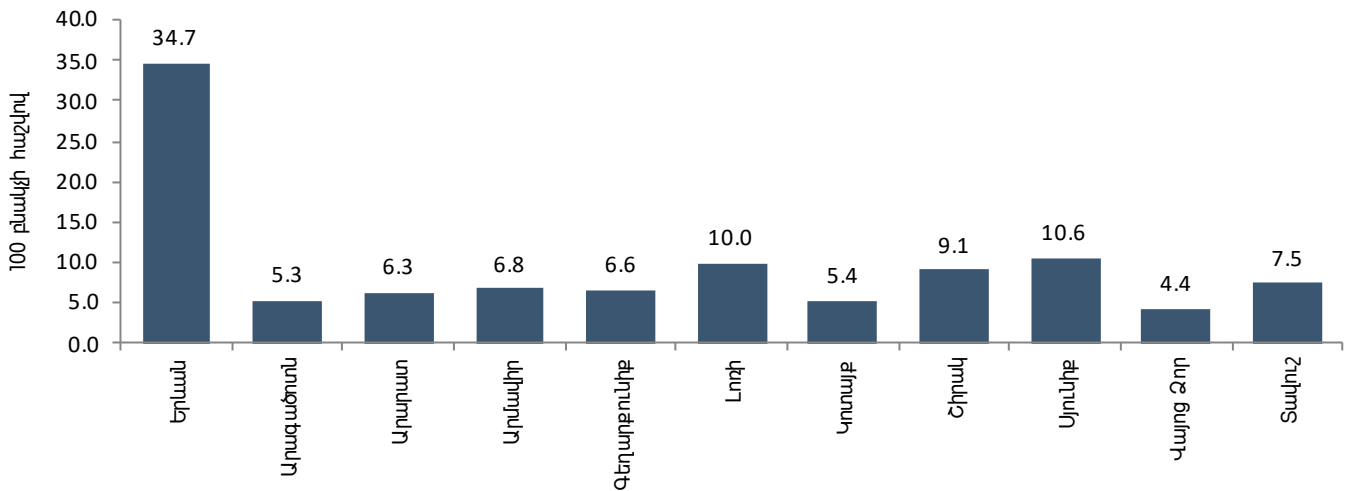
Գծապատկեր 59.

Հոսափտալացում, 1990, 1995 և 2000–2024

Գծապատկեր 60.

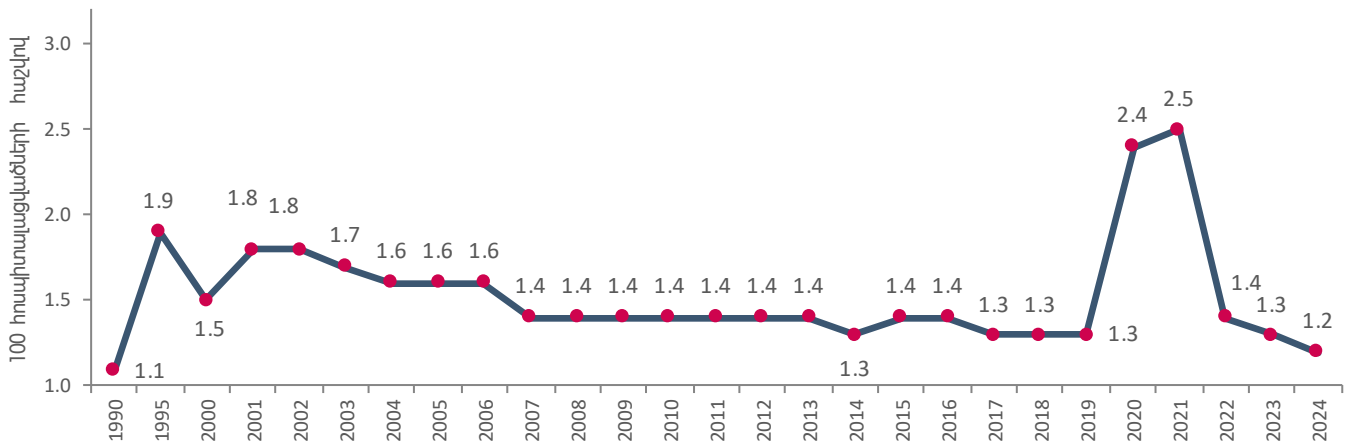
Հոսափտալացում, մարզեր, 2024

*Ցուցանիշը հաշվարկվել է ելնելով Երևանի բնակչության թվից, սակայն հարկ է նշել, որ Երևանի բուժհաստատությունները սպասարկում են նաև մարզային բնակչությանը

Գծապատկեր 61.

Հիվանդանոցային մահացություն, 1990–2024

Ժողովրդագրություն

Մշակութային

Արդյունաբերական
գոյացումներՄոր եւ մանկան
արդյունաբերությունԻնտերակա-
նաբերությունԱրդյունաբերական
ռեսուրսներ եւ
ծառայություններ

Կարգադրություն

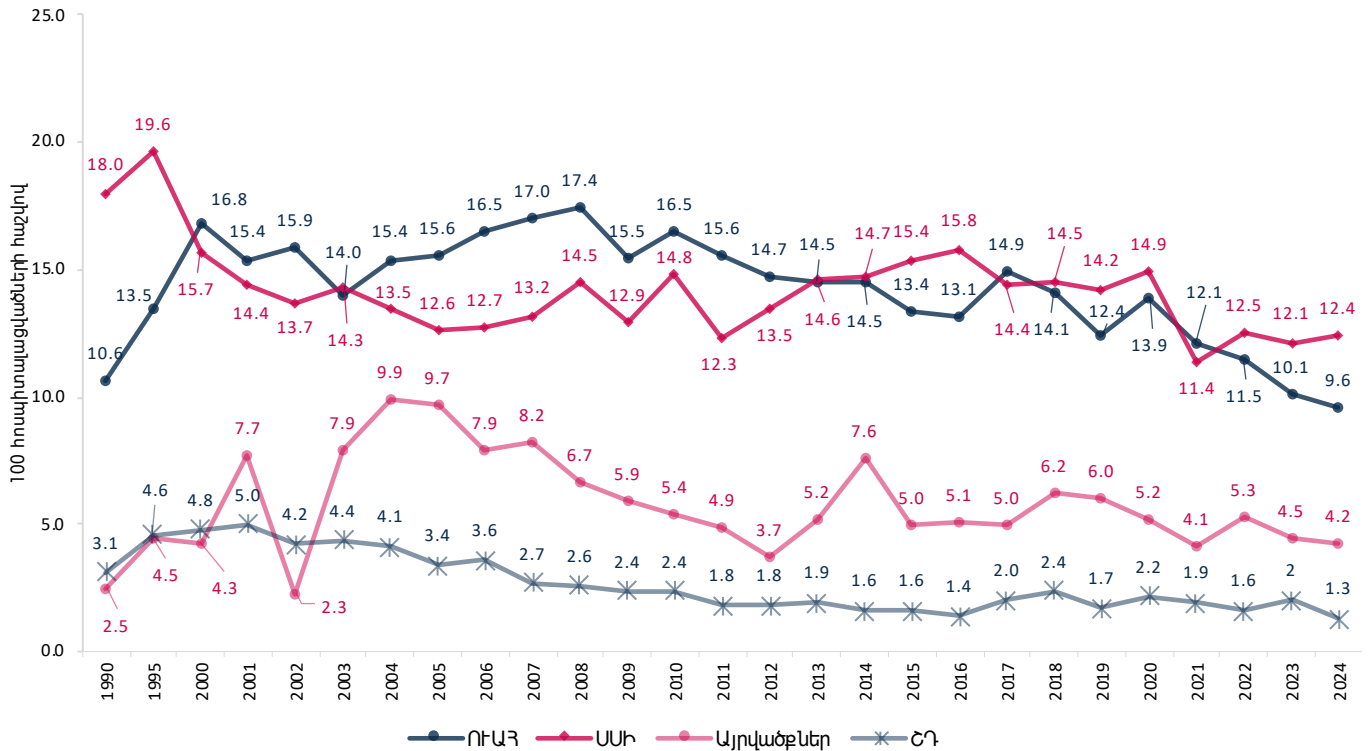
Միջազգային
փոխանցություններ

Ունեւնականություն

Գծապատկեր 62.

Հիվանդանոցային մահացություն՝ ՌԻԱՀ, ՍՍԻ, ՇԴ և այրվածքներից, 1990, 1995 և 2000-2024 (15 տարեկան և բարձր տարիքային խումբ)

Քարտեզ 8.

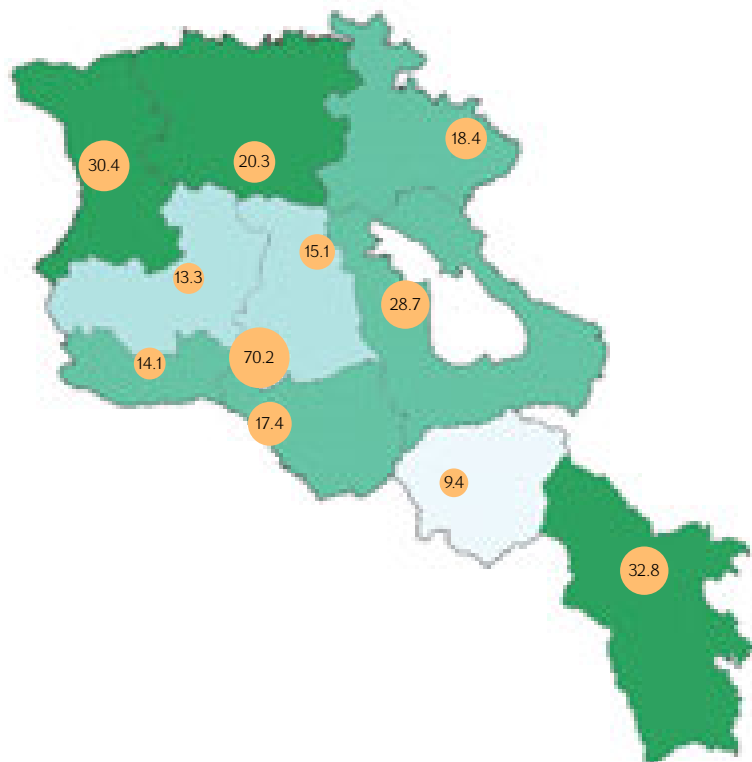
Մահճակալների թիվը և հոսպիտալացում, մարզեր, 2024

Մահճակալների թիվը
(10.000 բնակչի հաշվով)

- 9.4-9.4
- 9.4-15.1
- 15.1-20.3
- 20.3-32.8
- 32.8-70.2

Հոսպիտալացում
(100 բնակչի հաշվով)

- 4.4 - 4.4
- 4.4 - 5.4
- 5.4 - 7.5
- 7.5 - 10.6
- 10.6 - 34.7

Ժողովրդագրություն

Մշակութային

Արդյունաբերական

Մոր եւ մանկան

Ինտելեկտուալ

Արդյունաբերական

Կրթություն

Միջազգային

Ռազմավարություն

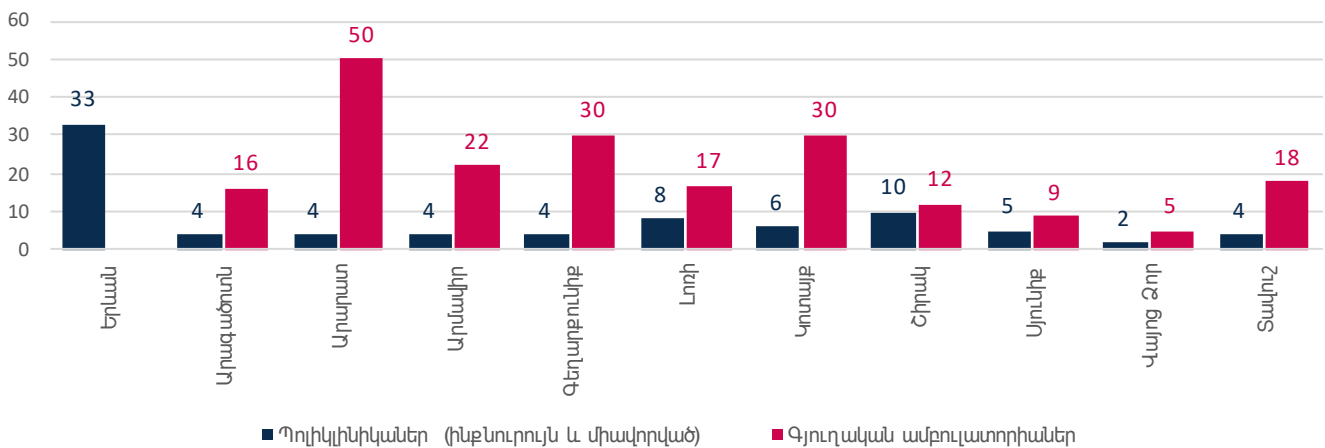
Աղյուսակ 33.

Արտահիվանդանոցային և նեղ մասնագիտական բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններին ըստ պրոֆիլների, մարզեր, 2024

	ՀՀ ընդամենը	Երևան	Արագածոտն	Արարատ	Արմավիր	Գեղարքունիք	Լոռի	Կոտայք	Շիրակ	Սյունիք	Վայոց ձոր	Տավուշ
Պոլիկլինիկաներ	84	33	4	4	4	4	8	6	10	5	2	4
այդ թվում՝												
Մեծահասակների ինքնուրույն	34	17			1		4	2	7		2	1
Մանկական ինքնուրույն	1	1										
Միավորված պոլիկլինիկաներ՝ ԲԿ կազմում	49	15	4	4	3	4	4	4	3	5		3
Գյուղական ամբուլատորիաներ	209		16	50	22	30	17	30	12	9	5	18
Առողջության կենտրոններ (արտահիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող)	21	4	3		2		4	5	1			2
Առողջության կենտրոններ (նեղ մասնագիտական բժշկական օգնություն իրականացնող)	51	43		2		1	3	1			1	
Բուժական մանկաբարձական կետեր	622		92	43	39	54	89	29	99	103	35	39

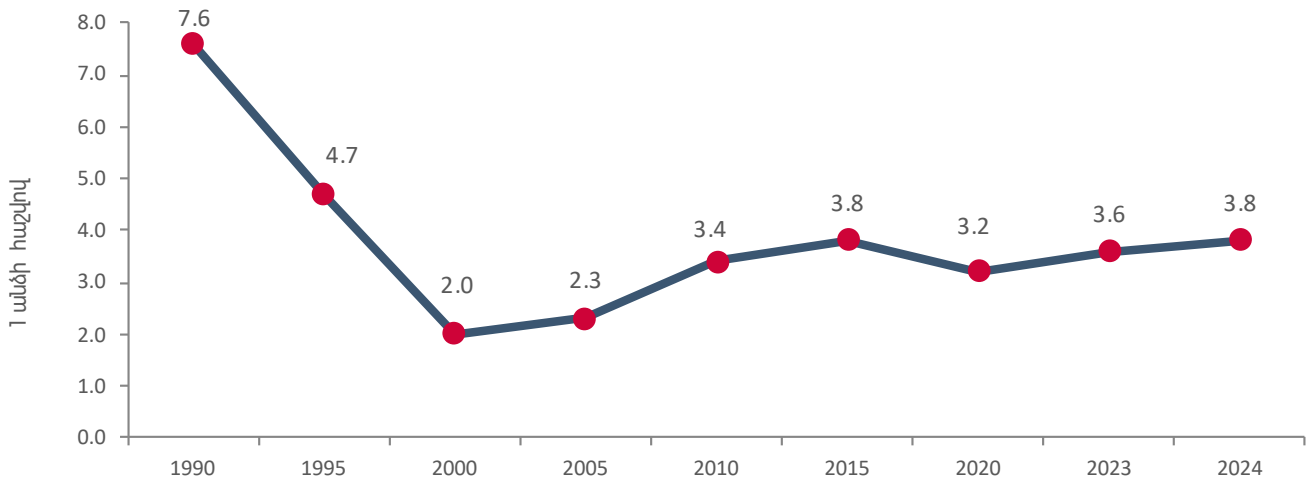
Գծապատկեր 63.

Պոլիկլինիկաների և ամբուլատորիաների թիվը, մարզեր, 2024

Գծապատկեր 64.

Արտահիվանդանոցային բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունների հաճախումները (ներառյալ տնային), 1990-2024

Ժողովրդագրություն

ՄԱՃԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՍՈՒՆԱԿԱՆ-ԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՐԴԱՅԻՆ ՆԵՐՈՒԺ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՌԱՋՄԱԿԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

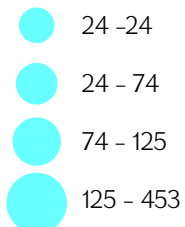
Գծապատկեր 65.

Արտահիվանդանոցային բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունների հաճախումները, 2019-2024

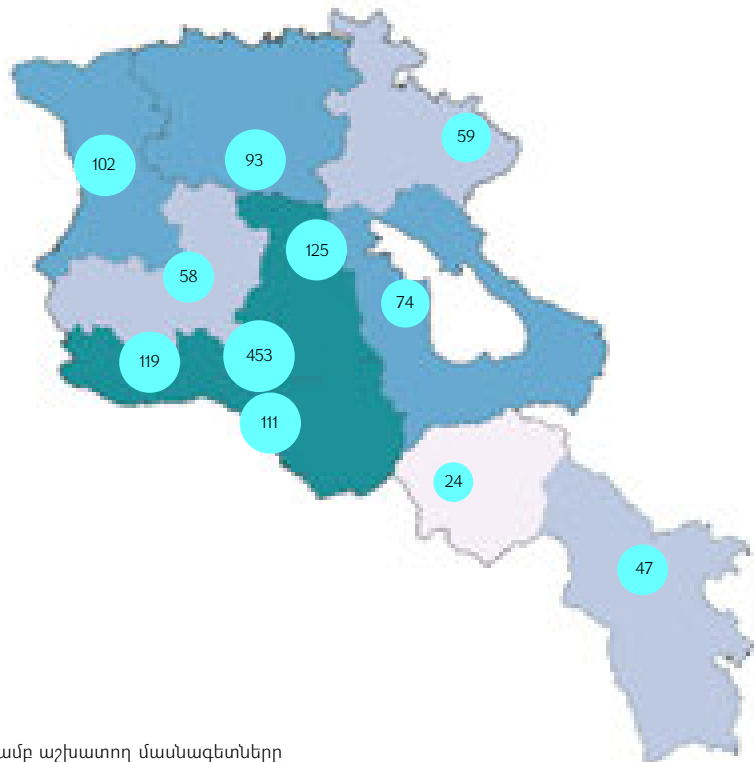
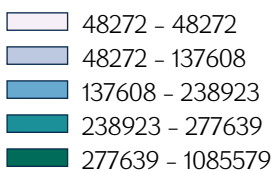
Քարտեզ 9.

Արտահիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններում գրանցված բնակչության, ընտանեկան բժիշկների և թերապևտների թիվը, մարզեր, 2024

Թերապևտներ և
ընտանեկան բժիշկներ

Գրանցված բնակչության
թիվը

* Ներառված են ներքին համատեղությամբ աշխատող մասնագետները

Ժողովրդագրություն

Մշակութային

Արտադրության
ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
արտադրություն

Ինտելեկտուալ
հարգելի

Արտադրության
օգնություններ եւ
ծառայություններ

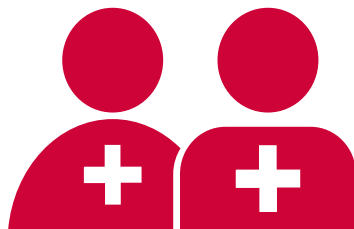
Կարգադրություն

Միջազգային
կապեր

Ռազմավարություն

ԳԼՈՒԽ 7
ԿԱԴՐԱՅԻՆ ՆԵՐՈՒԺ

Աղյուսակ 34.

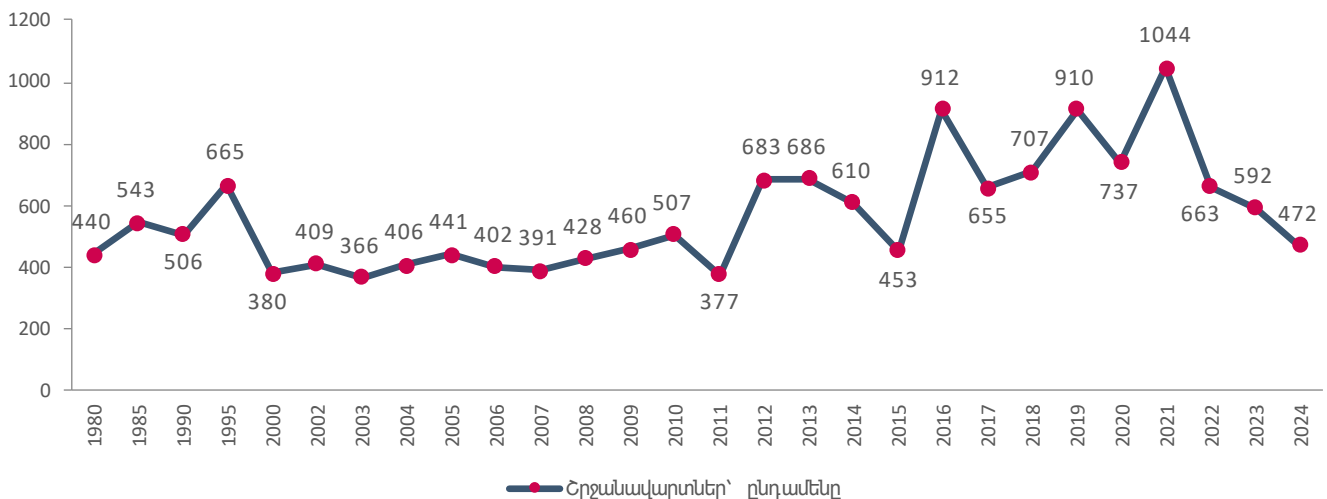
Բարձրագույն բժշկական և ոչ բժշկական ուսումնական կազմակերպությունների շրջանավարտների թիվը ըստ մասնագիտությունների, 2019-2024

	2020		2021*		2022		2023		2024	
	ԵՊԲՀ	Մասնավոր	Պետական բարձրագույն բժշկական և ոչ բժշկական	Մասնավոր բարձրագույն բժշկական և ոչ բժշկական	Պետական բարձրագույն բժշկական և ոչ բժշկական	Մասնավոր բարձրագույն բժշկական և ոչ բժշկական	Պետական բարձրագույն բժշկական և ոչ բժշկական	Մասնավոր բարձրագույն բժշկական և ոչ բժշկական	Պետական բարձրագույն բժշկական և ոչ բժշկական	Մասնավոր բարձրագույն բժշկական և ոչ բժշկական
Բուժական գործ	422	117	553	413	458	168	476	413	322	681
Բուժական գործ զինված ուժերում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ստոմատոլոգիա	194	310	174	242	179	175	155	247	193	170
Դեղագիտություն	121	39	286	54	200	7	134	-	116	22
Հանրային առողջություն	-	-	30	11	26	25	4	13	31	5
Ընդամենը	737	466	1043	720	863	375	769	673	662	878

*2021թ-ից տվյալներն իրենց մեջ ներառում են առաջին և երկրորդ աստիճանի կրթական ծրագրեր իրականացնող բարձրագույն հաստատությունների շրջանավարտների թվերը

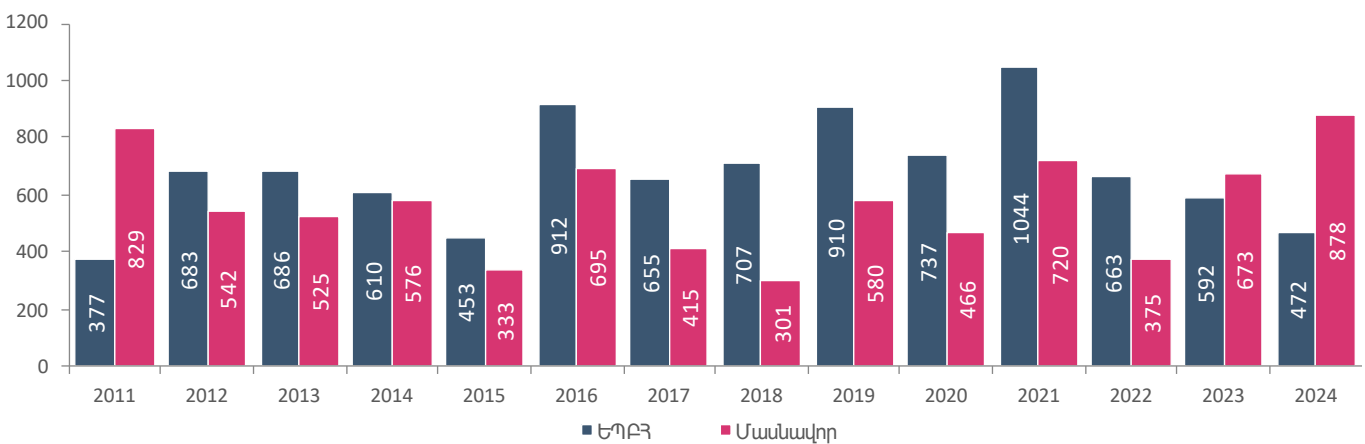
Գծապատկեր 66.

ԵՊԲՀ շրջանավարտների թիվը, 1980-2024

Գծապատկեր 67.

ԵՊԲՀ, մասնավոր բժշկական և ոչ բժշկական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների շրջանավարտների թիվը, 2011-2024

Ժողովուրդագրություն

Մաշակութային

Առողջություն
Ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
առողջություն

Ինտելեկտ-
հարգելու

Առողջապահական
ոլեոլորներ եւ
սոցիալական

ԿԱԴՐԱՅԻՆ
ՆԵՐՈՒԺ

Միջազգային
փոխհարաբերություն

Ուսումնականություն

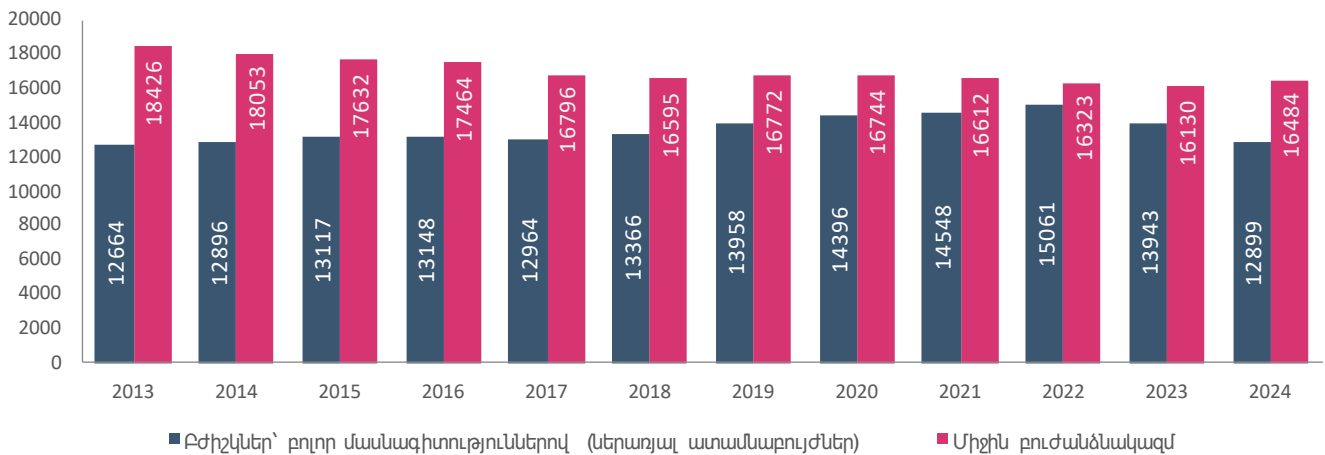
Աղյուսակ 35.

Բժիշկների և միջին բուժանձնակազմի թիվը, 2013-2024

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Բժիշկներ՝ բոլոր մասնագիտություններով	12664	12896	13117	13148	12964	13366	13958	14396	14548	15061	13943	12899
Միջին բուժանձնակազմ	18426	18053	17632	17464	16796	16595	16772	16744	16612	16323	16130	16484
Ընդամենը	31090	30949	30749	30612	29760	29961	30730	31140	31160	31384	30073	29383

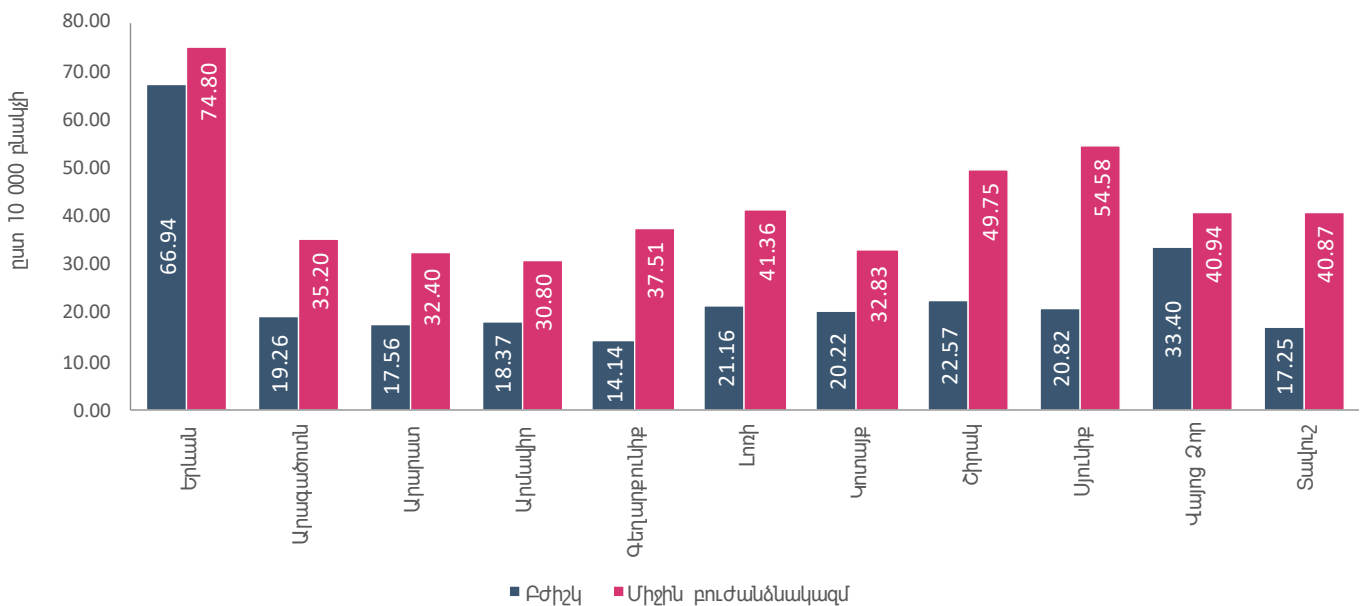
Գծապատկեր 68.

Բժիշկների և միջին բուժանձնակազմի թիվը, 2013-2024

Գծապատկեր 69.

Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններում բժիշկների և միջին բուժանձնակազմի բաշխվածությունը, մարզեր, 2024

Ժողովրդագրություն

Մշակութային

Արտադրական ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան արտադրական

Ինտենսիվ-համապատասխան

Արտադրական օգնություն եւ քաղաքացիական

ԿԱԴՐԱՅԻՆ ՆԵՐՈՒԺ

Միջազգային փոխկապակցություն

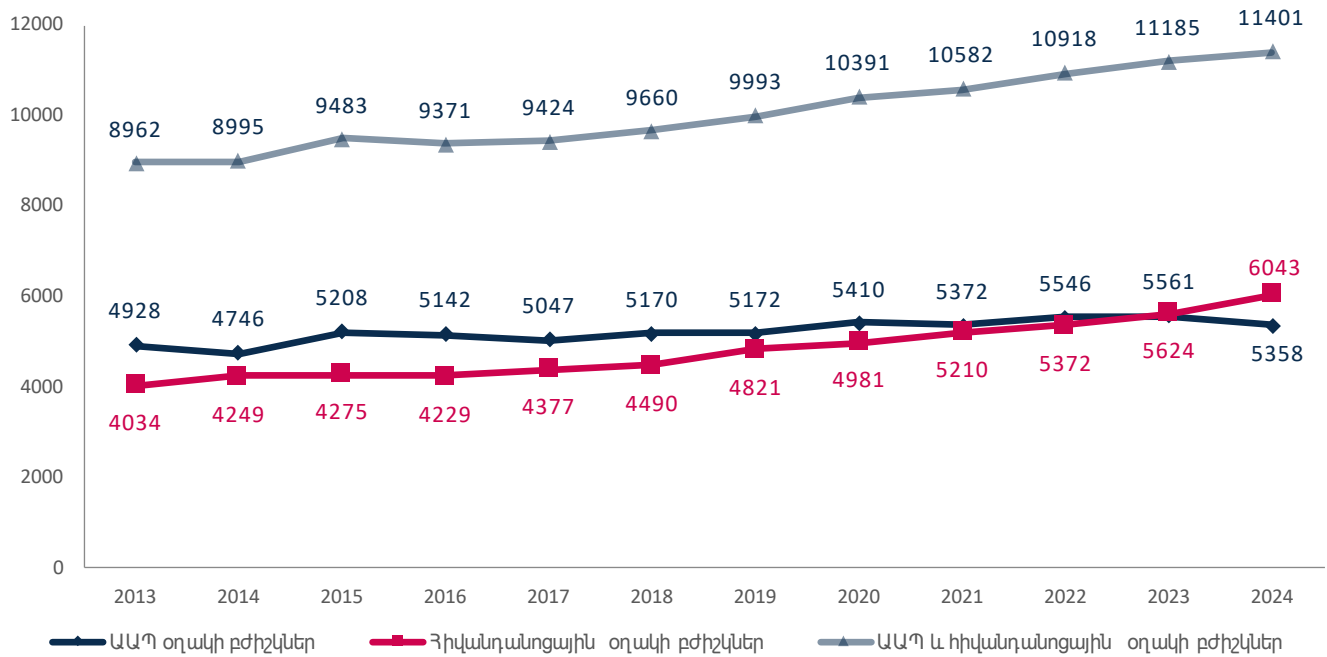

Ունեւնականություն

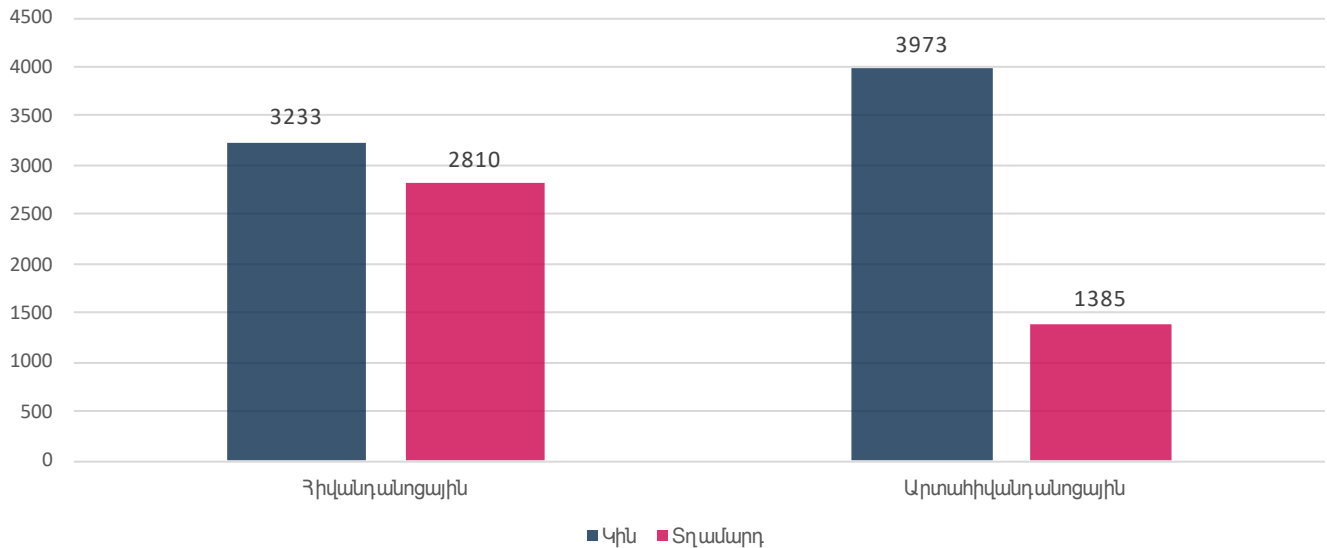
Գծապատկեր 70.

Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպությունների բժիշկների թիվը, 2013-2024

Գծապատկեր 71.

Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպությունների բժիշկների թիվն ըստ սեռի, 2024

Ժողովրդագրություն

Մշակութային

Արտադրական
ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
արտադրական

Ինտենսիվ
հարգելու

Արտադրական
նշաններ եւ
ստանդարտներ

Կադրային
նշաններ

Միջազգային
կապեր

Ուղեվարկներ

Աղյուսակ 36.

Բժիշկների բաշխվածությունն ըստ մասնագիտական պրոֆիլների, 2024

	ՀՀ	ԱՀԲՕԻՀ	Հիվանդանոցային	ՀՀ	ԱՀԲՕԻՀ	Հիվանդանոցային
	բ.ա.			10 000 բն. հաշվով		
Բժիշկներ – ընդամենը (ներառյալ ատամնաբույժներ)	12899	5358	6043	41.93	17.42	19.64
այդ թվում՝						
Գործադիր մարմնի ղեկավար և տեղակալներ	889	542	283	2.89	1.76	0.92
Թերապևտիկ պրոֆիլ	3677	1816	1554	15.38	7.59	6.50
այդ թվում՝						
Թերապևտներ	839	595	144	3.51	2.49	0.60
Ընտանեկան բժիշկներ*	700	655	14	2.27	2.13	0.04
Սրտաբաններ	466	126	303	1.95	0.53	1.27
Ուռուցքաբան	108	47	56	0.45	0.20	0.23
Նյարդաբաններ	312	130	154	1.30	0.54	0.64
Ներզատաբան	240	143	78	1.00	0.60	0.33
Ակնաբույժներ	366	158	193	1.53	0.66	0.81
Քիթ-կոկորդ-ականջաբաններ	278	116	137	1.16	0.49	0.57
Հոգեբուժական պրոֆիլ	166	105	38	0.69	0.44	0.16
Մաշկաբան – վեներոլոգներ	186	153	22	0.78	0.64	0.09
Մանկաբարձ- գինեկոլոգներ	782	345	391	4.82	2.13	2.41
Մանկական գինեկոլոգներ	19	12	6	0.58	0.37	0.18
Վիրաբուժական պրոֆիլ	2035	239	1662	8.51	1.00	6.95
Ստոմատոլոգիական պրոֆիլ	857	472	24	3.58	1.97	0.10
Մանկաբուժական պրոֆիլ	1165	562	515	17.01	8.20	7.52
Մանկական վիրաբուժական պրոֆիլ	212	24	181	3.09	0.35	2.64
Մանկական ստոմատոլոգիական պրոֆիլ	97	60	9	1.42	0.88	0.13
Հիգիենիկ համաճարակային պրոֆիլ	322	58	67	1.05	0.19	0.22
Գործիքային և լաբորատոր պրոֆիլ	1309	560	703	4.26	1.82	2.29

Աղյուսակ 37.

Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններում բժիշկների բաշխվածությունն ըստ մասնագիտությունների, 10 000 բնակչի հաշվով, մարզեր 2024

	Արագածոտն	Արարատ	Արմավիր	Գեղարքունիք	Երևան	Լոռի	Կոտայք	Շիրակ	Սյունիք	Վայոց ձոր	Տավուշ
Թերապևտ	2.22	2.26	1.91	1.37	4.76	4.3	1.04	1.66	1.36	3.79	1.58
ԸԲ	2.51	1.2	2.35	1.34	0.7	0.39	3.27	2.81	3.34	1.63	2.29
Մանկաբույժ	2.52	5.56	5.14	3.46	18.42	8.38	2.38	3.76	4.58	6.56	4.45
Վիրաբույժ	0.96	1.3	0.79	0.93	2.71	1.32	0.86	1.39	1.47	2.44	1.02
Ուռուցքաբան	0.1	0.15	0.15	0.19	0.86	0.17	0.14	0.16	0.23	0	0.23
Անեսթեզիոլոգ	1.33	0.49	0.49	0.32	2.89	0.65	1.02	0.83	0.77	1.22	0.25
Սրտաբան	0.29	0.55	0.79	0.19	3.42	1.09	0.77	1.23	1.59	0.54	0.45
Ներզատաբան	0.58	0.3	0.54	0.37	1.5	0.75	0.68	0.75	0.57	0.54	0.45
Մանկաբարձ-գինեկոլոգ	2.66	1.85	2.5	1.49	7.8	2.55	3.07	2.53	3.33	3.17	2.48
Վարակաբան	0.19	0.3	0.29	0.12	0.49	0.17	0.32	0.48	0.34	0.54	0.11

-Ներառված են ներքին համատեղությամբ աշխատող մասնագետները

Ժողովրդագրոհություն

ՄԱՃԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

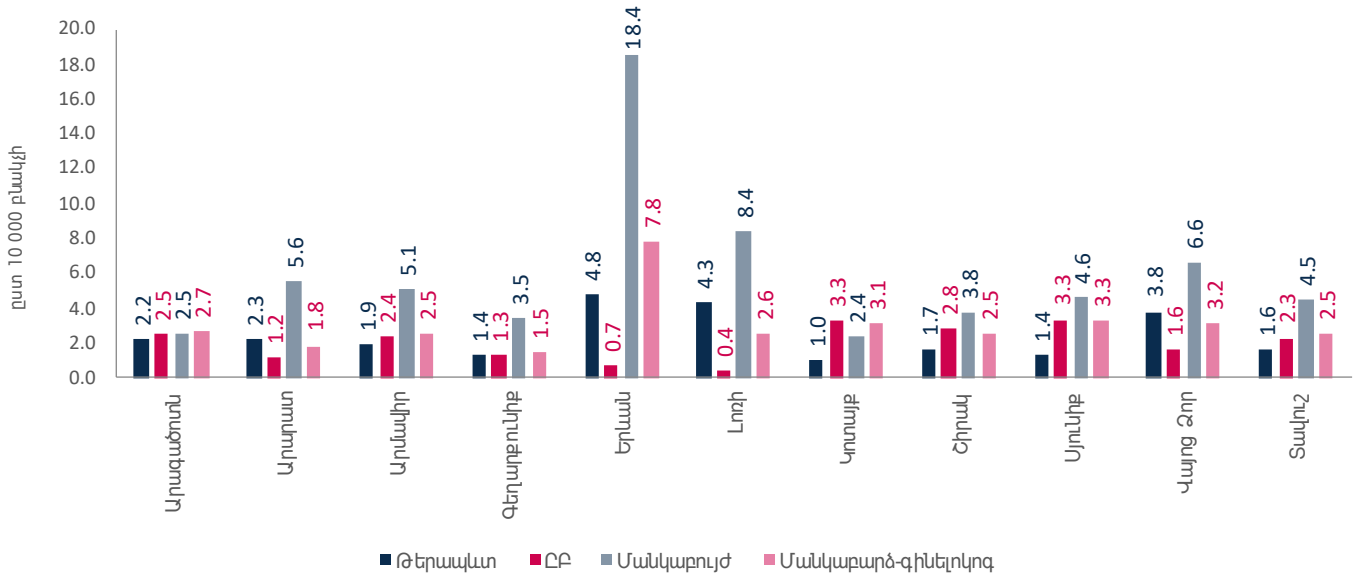
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ
ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ
ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-
ԽԱՐՁԵԼՈՒՄԱՌՈՂՋԱՄԱՆԱԿԱՆ
ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ ԵՎ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԿԱԴՐԱՅԻՆ
ՆԵՐՈՒԺՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈԱՋՄԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

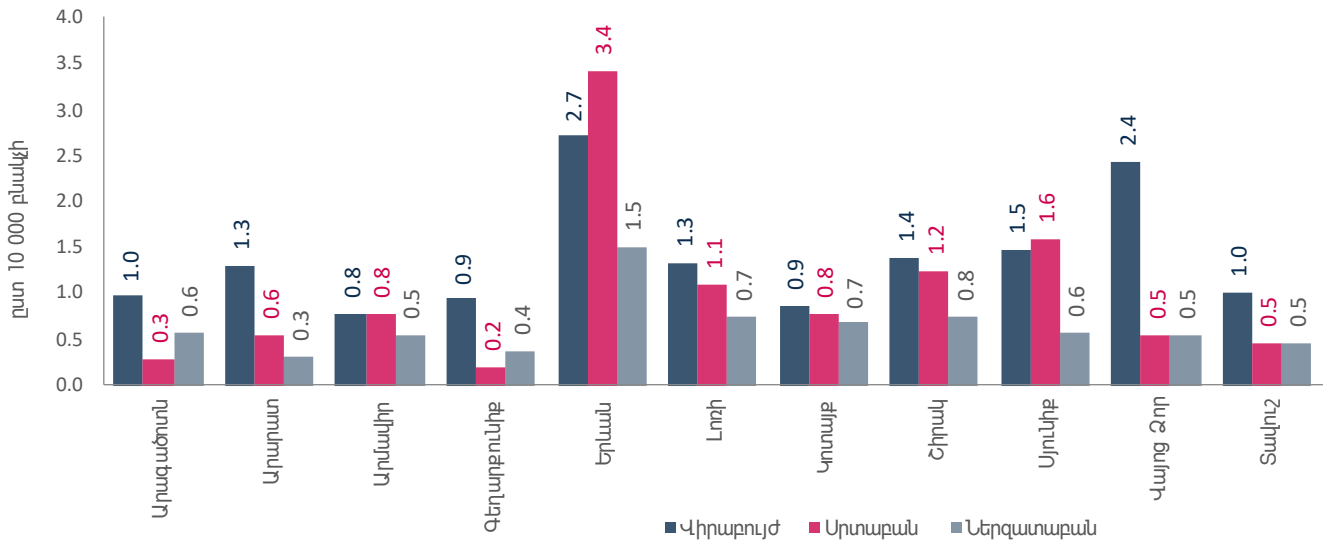
Գծապատկեր 72.

Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններում թերապևտների, ՇԲ, մանկաբույժների և մանկաբարձ-գինեկոլոգների բաշխվածությունը, մարզեր, 2024

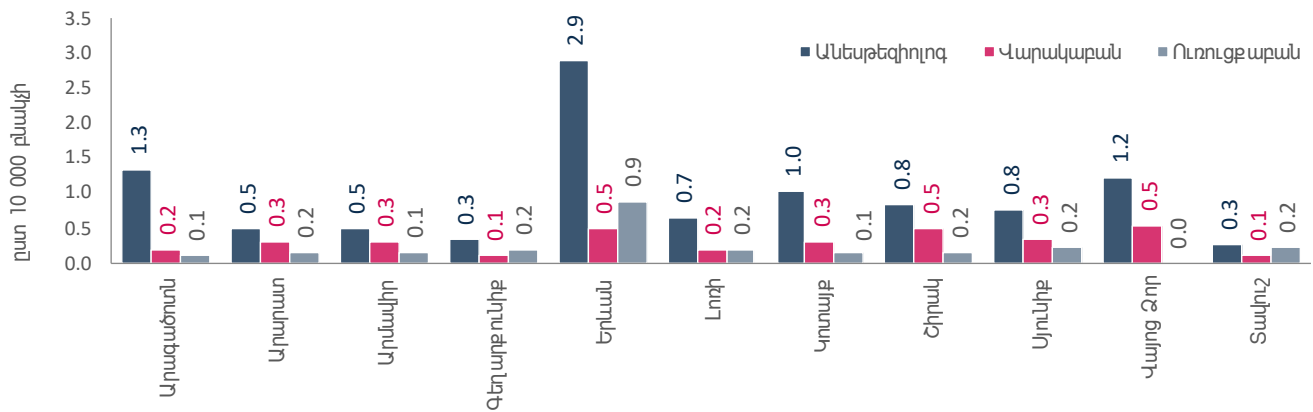
Գծապատկեր 73.

Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններում վիրաբույժների, սրտաբանների, ներզատաբանների բաշխվածությունը, մարզեր, 2024

Գծապատկեր 74.

Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող կազմակերպություններում անեսթեզիոլոգների, վարակաբանների, ուռուցքաբանների բաշխվածությունը, մարզեր, 2024

Ժողովրդագրություն

Մշակութային

Արտադրական ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան առողջություն

Ինտենսիվ-համաբույժ

Առողջապահական համակարգի ծառայություններ

ԿԱԴՐԱՅԻՆ ՆԵՐՈՒԺ

Միջազգային փոխկապակցություն

Ունեւնականություն

Քարտեզ 10.

ԱՇՀՀ տարածվածությունը և սրտաբանների թիվը, մարզեր, 2024

Սրտաբաններ

● 4 – 4

● 4 – 6

● 6 – 21

● 21 – 28

● 28 – 455

ԱՇՀՀ տարածվածությունը
(100.000 բնակչի հաշվով)

■ 7796 – 7966

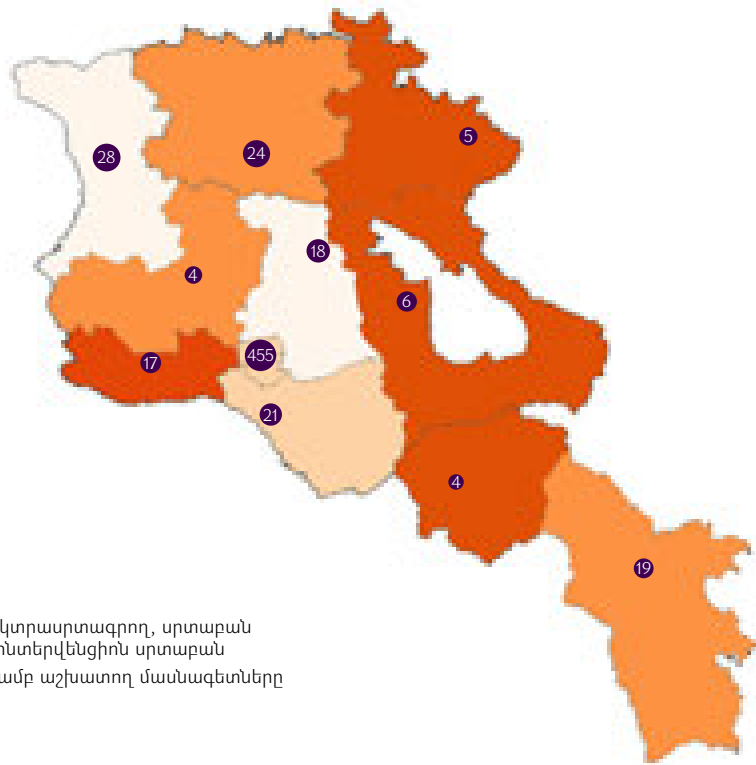
■ 7966 – 9388

■ 9388 – 10022

■ 10022 – 12824

■ 12824 – 15122

* Մասնական սրտաբան, սրտաբան էլեկտրասրտագրող, սրտաբան ռեանիմատոլոգ, սրտային վիրաբույժ, ինտերվենցիոն սրտաբան
 * Ներառված են ներքին համատեղությամբ աշխատող մասնագետները

Քարտեզ 11.

ԹԺՔՕՀ տարածվածությունը և թոքաբանների թիվը մարզեր, 2024

Սրտաբաններ

● 1 – 1

● 1 – 5

● 5 – 25

● 25 – 35

ԱՇՀՀ տարածվածությունը
(100.000 բնակչի հաշվով)

■ 645 – 645

■ 645 – 1135

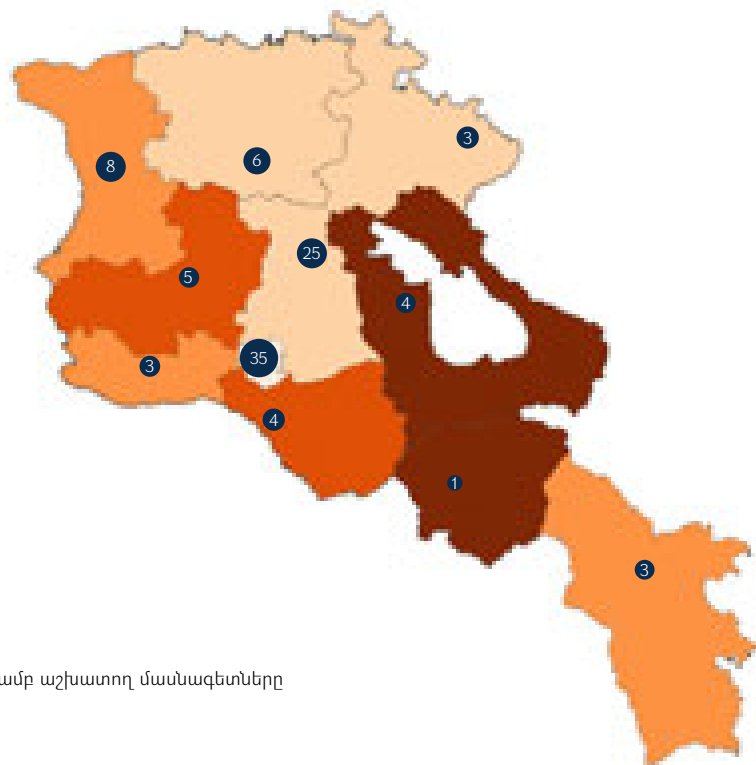
■ 1135 – 1349

■ 1349 – 1645

■ 1645 – 22668

* Մասնական թոքաբան, թոքաբան

* Ներառված են ներքին համատեղությամբ աշխատող մասնագետները

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Առողջապահության
ստատիստիկաՄոր եւ մանկան
առողջությունԻմունաբանական
համակարգԱռողջապահական
օբյեկտներ եւ
սոցիալական
սպասարկություններԿԱԴՐԱՅԻՆ
ՆԵՐՈՒԺՄիջազգային
կոնվենցիաներ

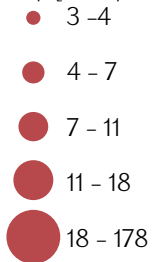
Ունեցվածություն

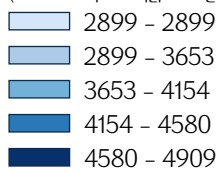
Քարտեզ 12.

ՇԴ (տիպ 1, 2) տարածվածությունը և ներգատաբանների թիվը մարզեր, 2024

Ներգատաբաններ

ՇԴ տարածվածությունը
(100.000 բնակչի հաշվով)

* Մասնական ներգատաբան, ներգատաբան, ներգատաբան
գինեկոլոգ, էնդոկրին վիրաբույժ

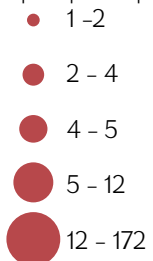
* Ներառված են ներքին համատեղությամբ աշխատող մասնագետները

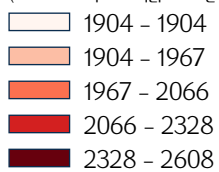
Քարտեզ 13.

ՉՆ տարածվածությունը և ուռուցքաբանների թիվը մարզեր, 2024

Սրտաբաններ

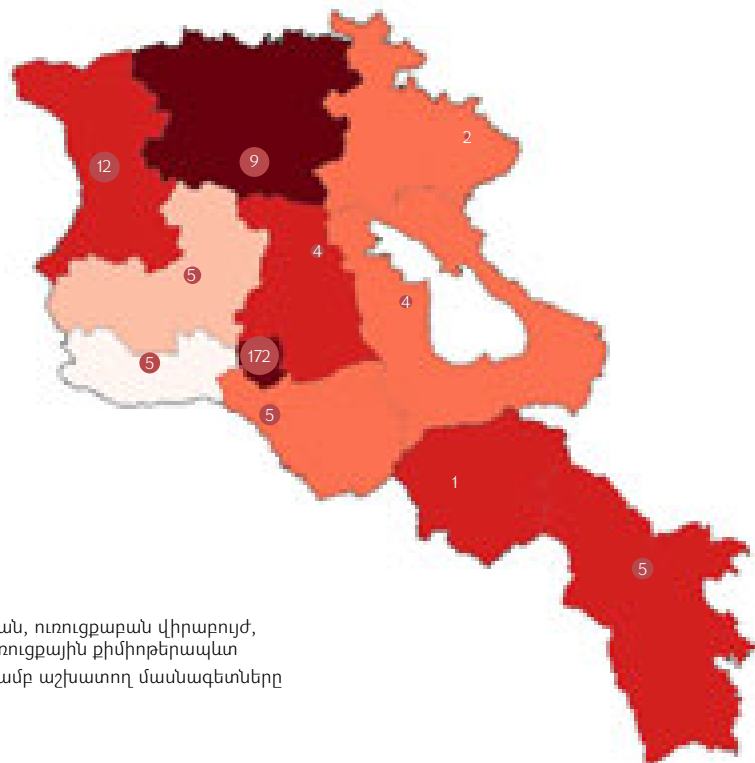

ՉՆ տարածվածությունը
(100.000 բնակչի հաշվով)

* Մասնական ուռուցքաբան, ուռուցքաբան, ուռուցքաբան վիրաբույժ,
ճառագայթային ուռուցքաբան, հակաուռուցքային քիմիոթերապևտ

* Ներառված են ներքին համատեղությամբ աշխատող մասնագետները

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական
գործունեություն

Մոր եւ մանկան
սրտաբանություն

Իմունաբանական
համակարգ

Արդյունաբերական
ուռուցքաբանություն
սրտաբանություններ

Կարգապահ
ներուծ

Միջազգային
փոխանակություններ

Ռազմավարություններ

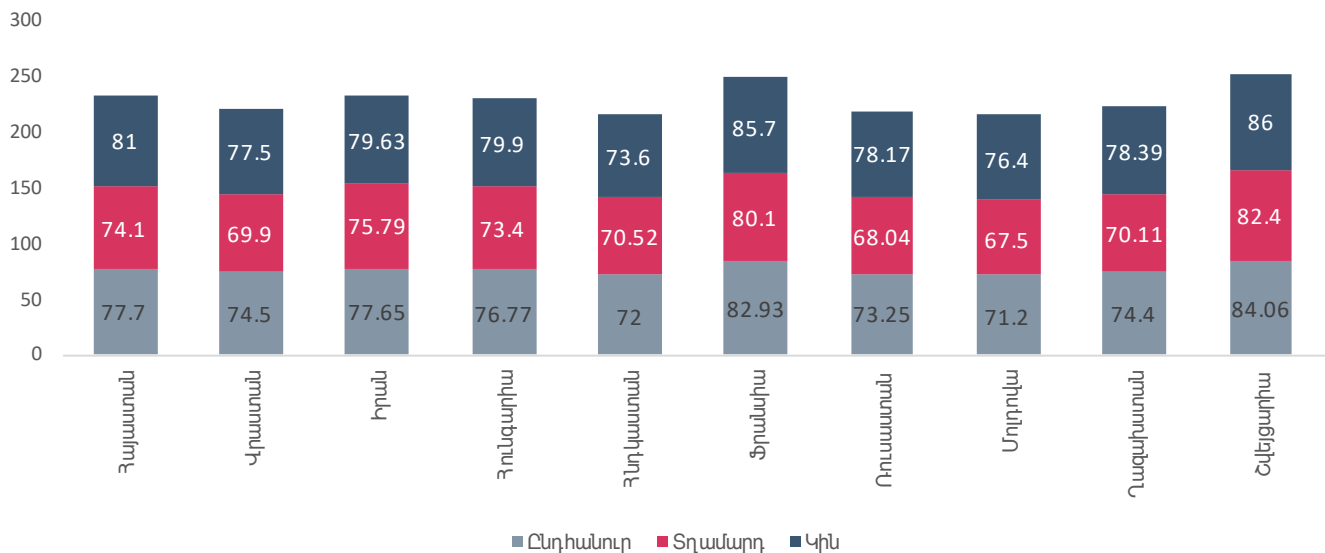

ԳԼՈՒԽ 8
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գլխում ներկայացված են տարբեր միջազգային հարթակների (Համաշխարհային բանկ, Առողջության ցուցանիշների և գնահատման ինստիտուտի (IHME), Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպություն և այլն) վերջին հասանելի տվյալները: Տվյալների անհամապատասխանությունը պայմանավորված է հաշվարկման մեթոդների, սահմանումների, տվյալների աղբյուրների և թարմացման տարբերությամբ:

Գծապատկեր 75.

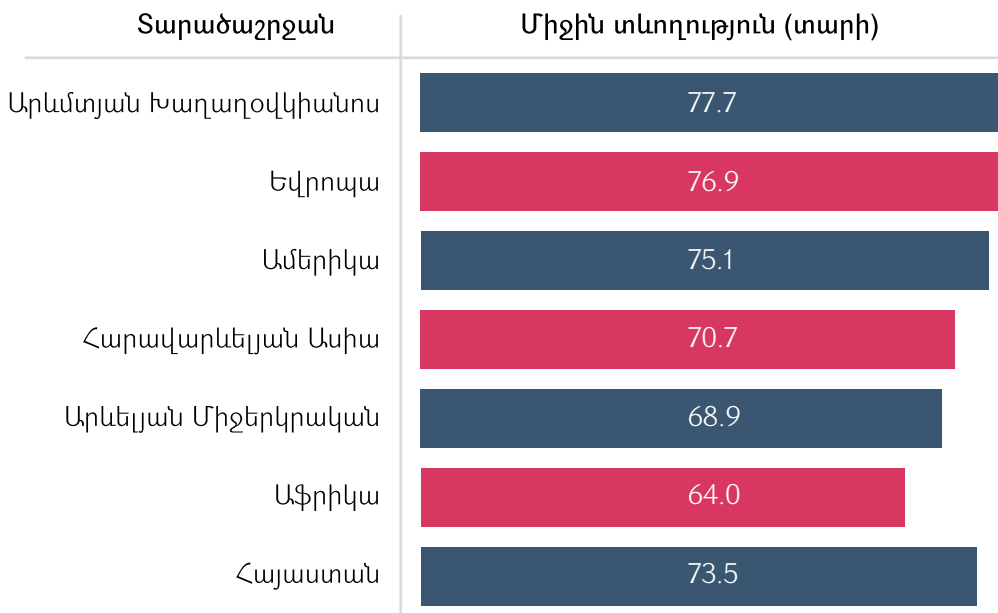
Կյանքի սպասվող տևողությունն ըստ սեռի, երկրներ, 2023

Աղբյուրը՝ worldbank <https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.CBRT.IN?locations=AM>

Գծապատկեր 76.

Կյանքի սպասվող տևողությունն, 2020

Ժողովրդագրություն

Սառնագործություն

Արդյունաբերական և արհեստագործական արտադրություն

Մոր եւ սակավ արդյունաբերություն

Ինֆրաստրուկտուրա

Արդյունաբերական և արհեստագործական արտադրություն

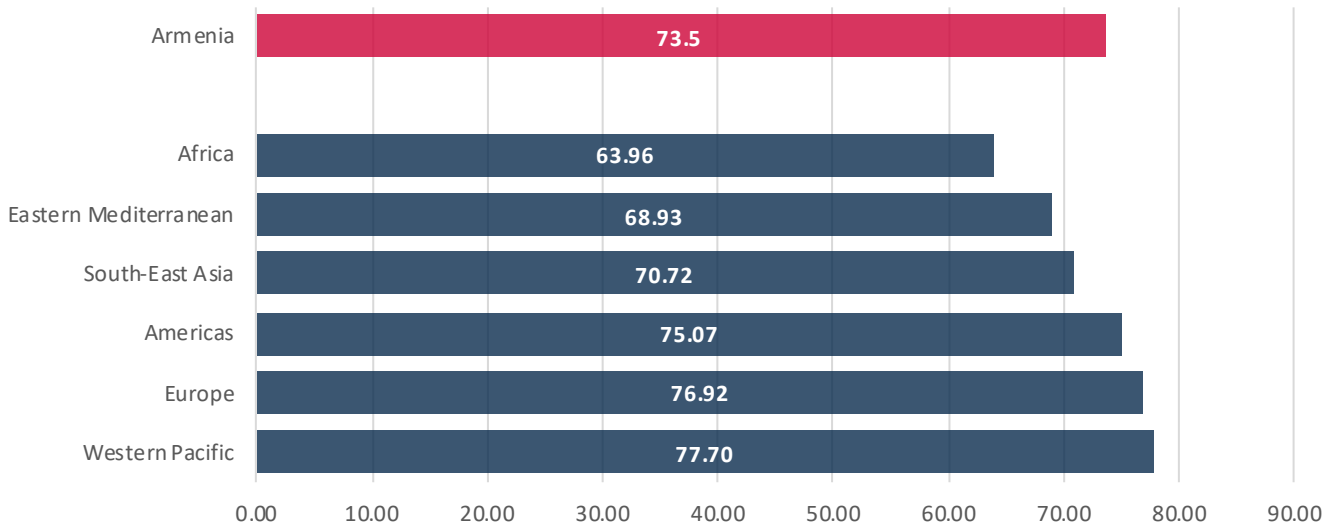
Կարգավորություն

Միջազգային և միջպետական հարաբերություններ

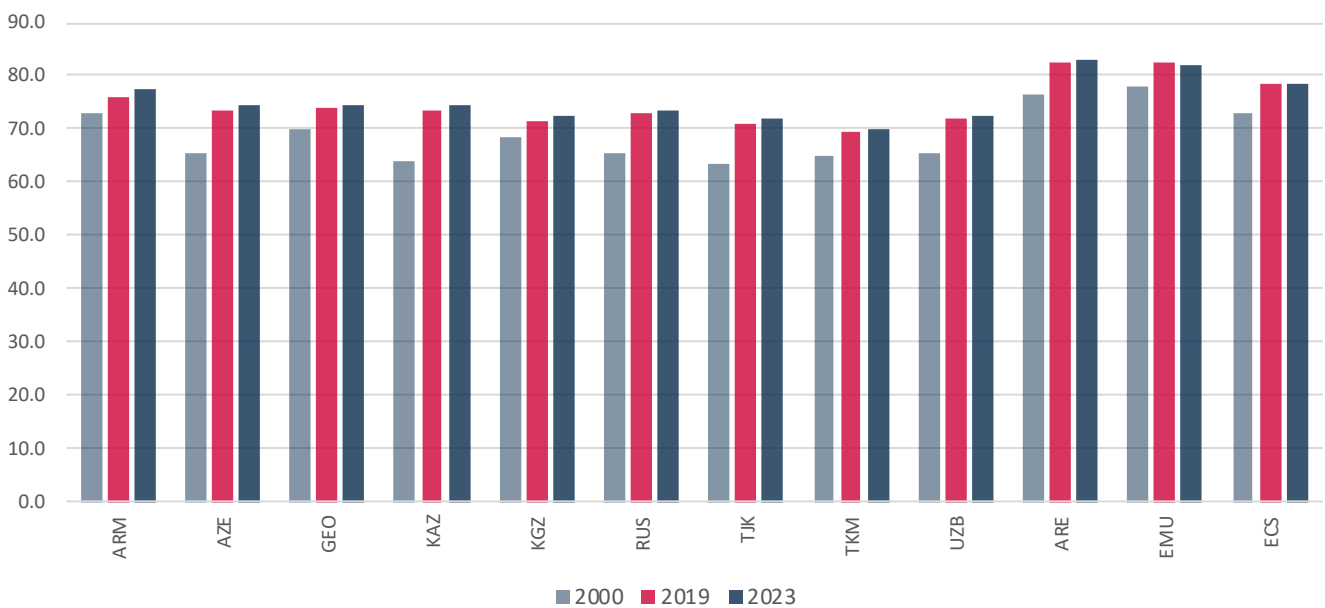
Ռազմավարություն

Աղբյուր՝ WHO [https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/life-expectancy-at-birth-\(years\)](https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/life-expectancy-at-birth-(years))

Գծապատկեր 77.

Կյանքի սպասվող տևողությունն ըստ երկրների, 2000, 2019, 2023

Աղբյուր՝ <https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.LE00.IN>

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական
օրգանիզմներ

Մոր եւ մանկան
սրտային

Ինտերնացիոնալ
համագործակցություն

Առողջապահական
օրգանիզմներ եւ
սոցիալական

Կարգավիճակ
ներքին

Միջազգային
վիճակագրություն

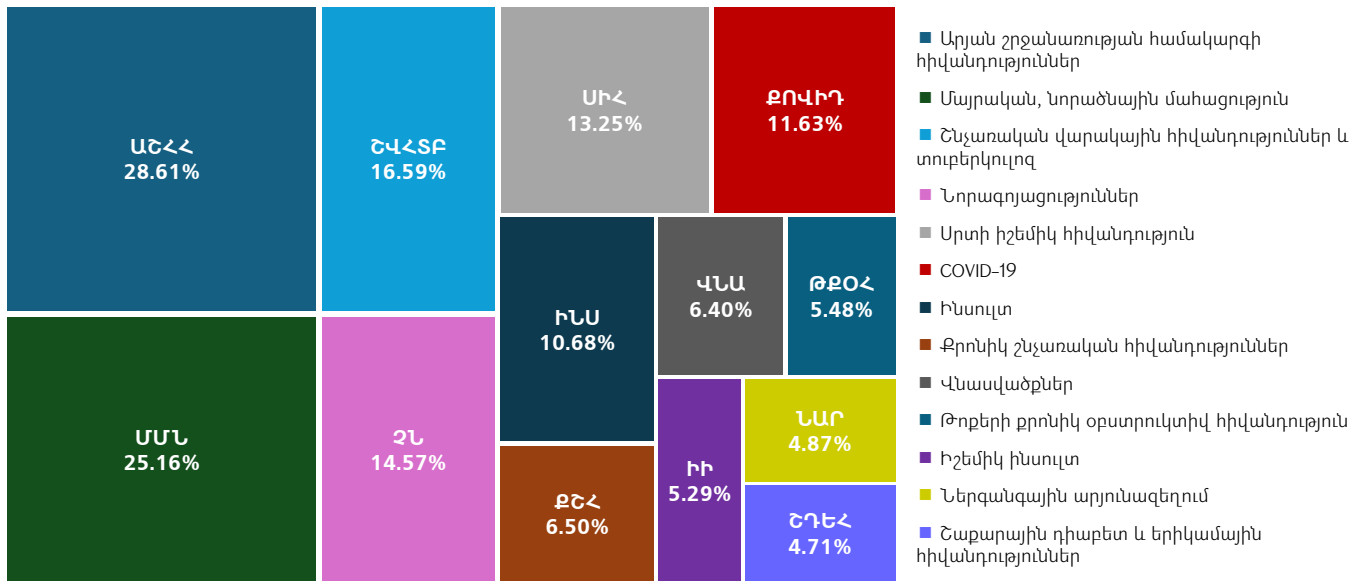

Ռազմավարություն

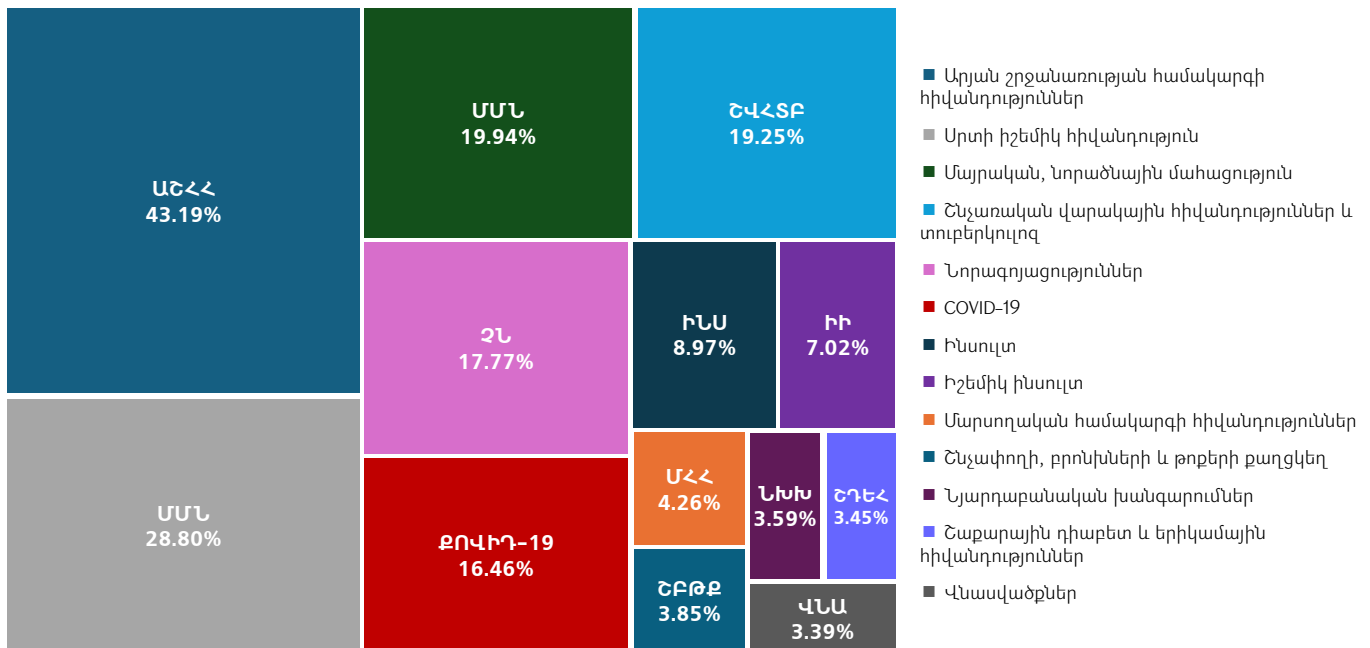
Գծապատկեր 78.

Մահվան հիմնական պատճառները աշխարհում և Հայաստանում, 2021

Մահվան հիմնական պատճառները աշխարհում 2021

Մահվան հիմնական պատճառները Հայաստանում 2021

Աղբյուր՝ IHME, <http://ihmeuw.org/71jj>

Գծապատկեր 79.

Մահացության հիմնական պատճառները (100 000 բնակչի հաշվով)՝ Հայաստան, Կենտրոնական Եվրոպա, Կենտրոնական Ասիա և ԱՄՆ, 2021 (երկու սեռ, բոլոր տարիքները)

Բարձր ցուցանիշ

Ցածր ցուցանիշ

Հիվանդություններ	Հայաստան	Կենտրոնական Եվրոպա	Կենտրոնական Ասիա	ԱՄՆ
ԱՇՀՀ	1	1	1	1
Շնչառական վարակներ և տուբերկուլոզ	2	3	2	3
Նորագոյացություններ	3	2	3	2
Մարսողական հիվանդություններ	4	6	6	7
Նյարդաբանական խանգարումներ	5	5	8	4
Շրճառային և երիկամային քրոնիկ հիվանդություններ	6	7	6	6
Քրոնիկ շնչառական հիվանդություններ	7	8	7	5
Պատահական վնասվածքներ	8	9	10	9
Տրանսպորտային վնասվածքներ	9	12	13	13
Այլ ոչ վարակիչ հիվանդություններ	10	11	12	10
Ինքնավնասում և բռնություն	11	10	11	11
COVID-ի այլ հետևանքներ	12	4	4	12
Մայրական և նորածնային խնդիրներ	13	15	9	15
Թմրամիջոցների օգտագործում	14	13	14	8
Այլ վարակիչ հիվանդություններ	15	16	15	19
Կմախքամկանային հիվանդություններ	16	17	18	17
ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ և սեռական ճանապարհով փոխանցվող վարակներ	17	20	17	20
Մաշկային հիվանդություններ	18	18	20	18
Մանդային պակասարարություններ	19	19	19	14
Մարսողական համակարգի վարակներ	20	14	16	16
Թերազարգացման հիվանդություններ և մալարիա	21	21	21	21
Հոգեկան խանգարումներ	22	22	22	22

Աղբյուր՝ IHME, <http://ihmeuw.org/70ye>

ՄԱՋԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-ԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

ԱՌՈՂՋԱՄԱՆԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

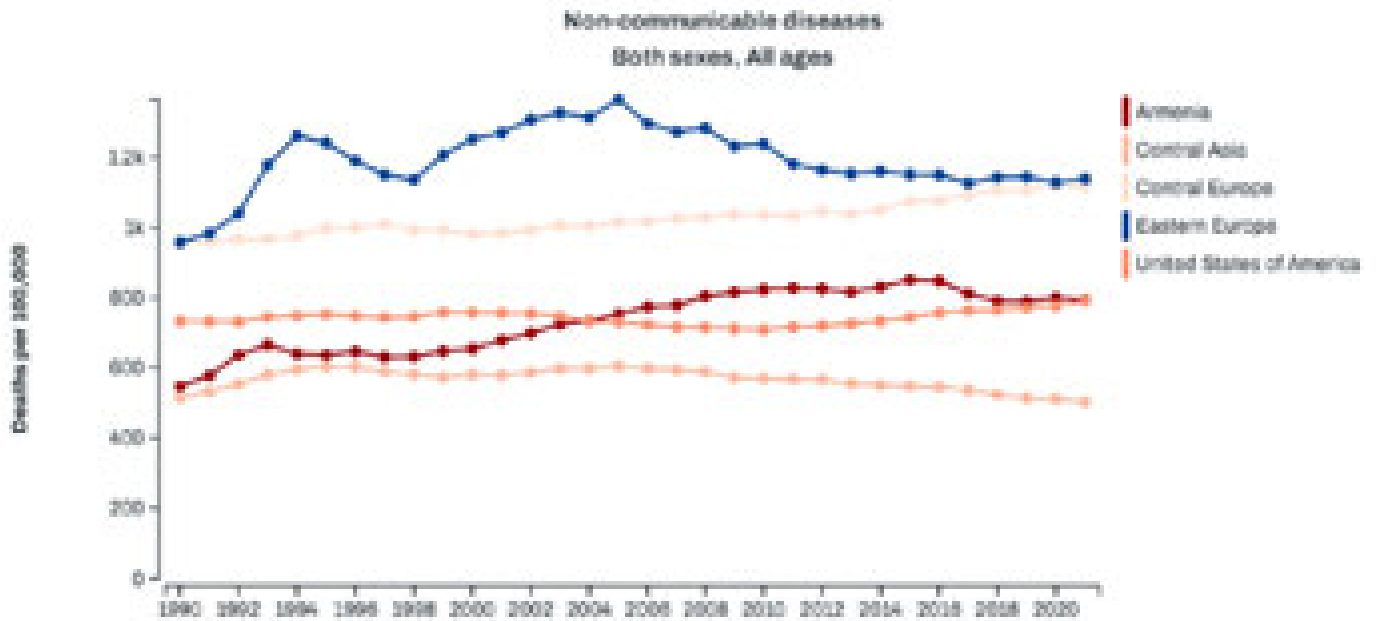
ԿԱՐԴԱՅԻՆ ՆԵՐՈՒԹ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գծապատկեր 80.

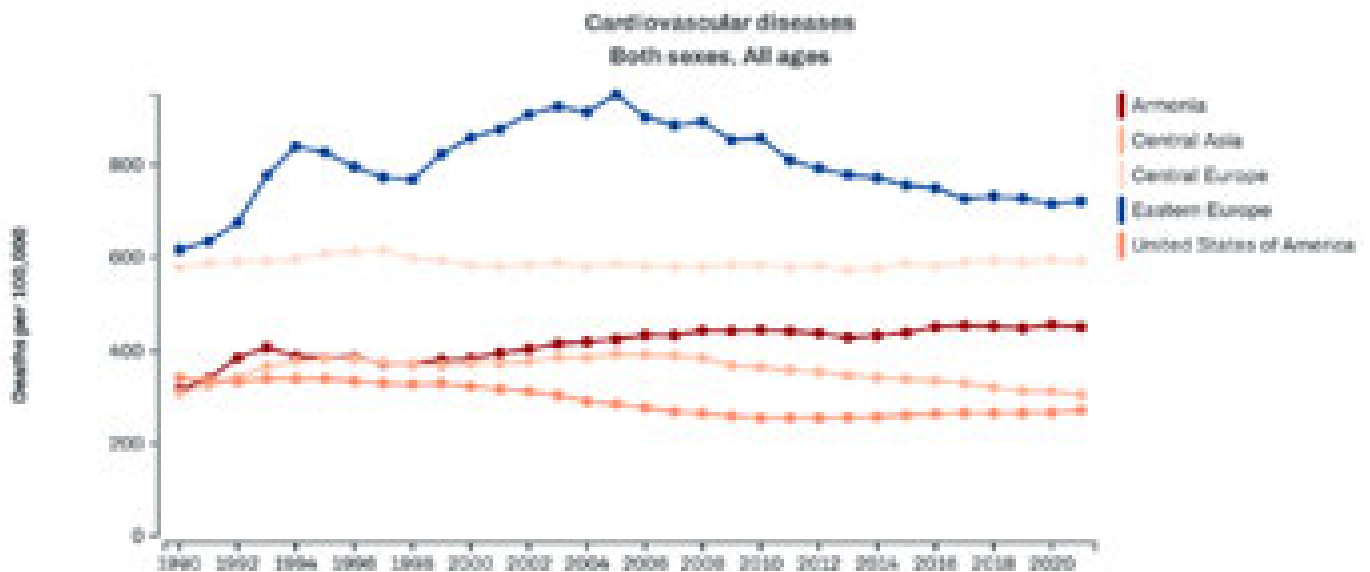
ՈՎՀ մահացությունն (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990- 2021

Աղբյուր՝ IHME <http://ihmeuw.org/70yh>

Գծապատկեր 81.

ԱՇՀՀ մահացությունն (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990-2021

Աղբյուր՝ IHME <http://ihmeuw.org/70yj>

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական
արտադրություն

Մոր եւ մանկան
սրտային

Ինտերակտիվ
համակարգ

Արդյունաբերական
նյութերի եւ
քիմիկատների

Կարգավիճակ
ներքին

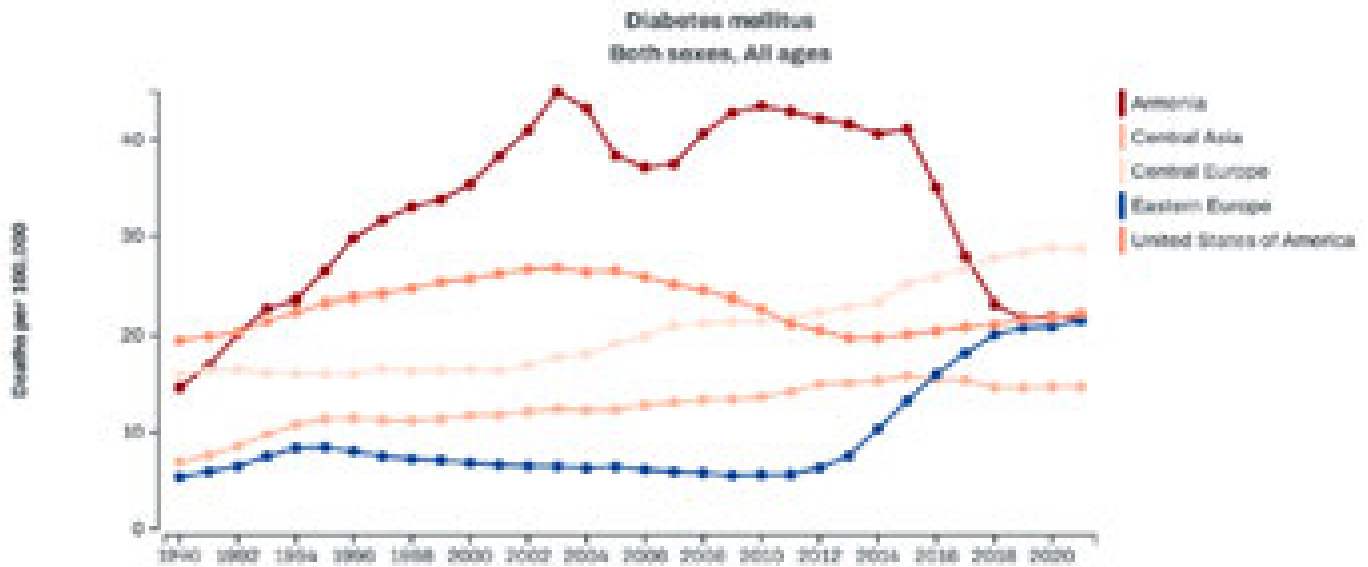
Միջազգային
վիճակագրություն

Ռազմավարություն

Գծապատկեր 82.

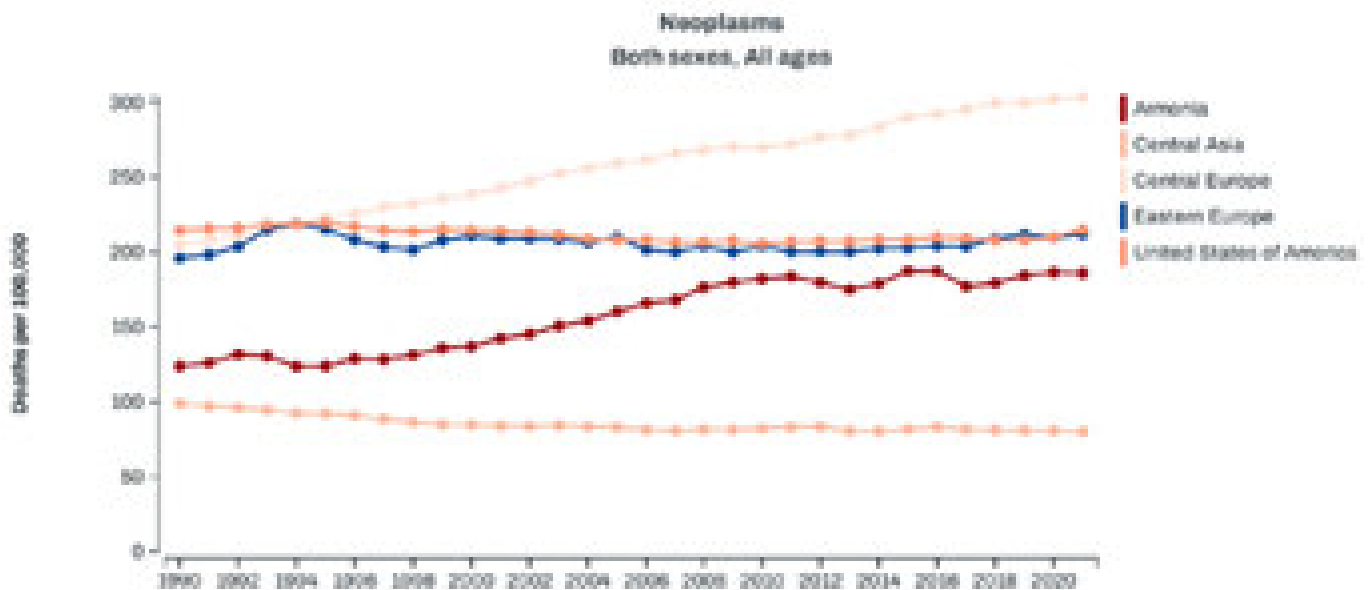
ՇԴ մահացությունն (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990-2021

Աղբյուր՝ IHME <http://ihmeuw.org/70yk>

Գծապատկեր 83.

ՉՆ մահացությունն (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990-2021

Աղբյուր՝ IHME <http://ihmeuw.org/70yl>

Ժողովրդագրություն

Մանկություն

Արդյունավետ
ճանաչումներ

Մոր եւ մանկան
արդյունավետ

Ինքնակաշիմ
համայնություն

Արդյունավետ
նյութեր եւ
ստանդարտներ

Կարգավիճակ
ներքին

Միջազգային
վիճակագրություն

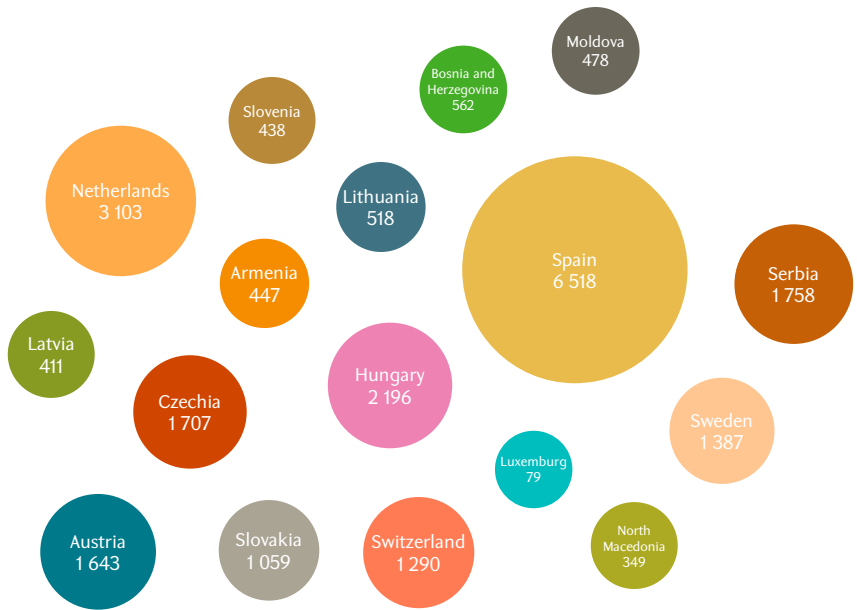
Ունեցվածություն

Գծապատկեր 84.

Կրծքագեղձի քաղցկեղից մահացությունն ըստ երկրների, 2023

Երկիր	Դեպքեր
Իսպանիա	6 518
Նիդերլանդներ	3 103
Հունգարիա	2 196
Սերբիա	1 758
Չեխիա	1 707
Ավստրիա	1 643
Շվեդիա	1 387
Շվեյցարիա	1 290
Սլովակիա	1 059
Բոսնիա և Հերցեգովինա	562
Լիտվա	518
Մոլդովա	478
Հայաստան	447
Սլովենիա	438
Լատվիա	411
Հյուսիսային Մակեդոնիա	349
Լյուքսեմբուրգ	79

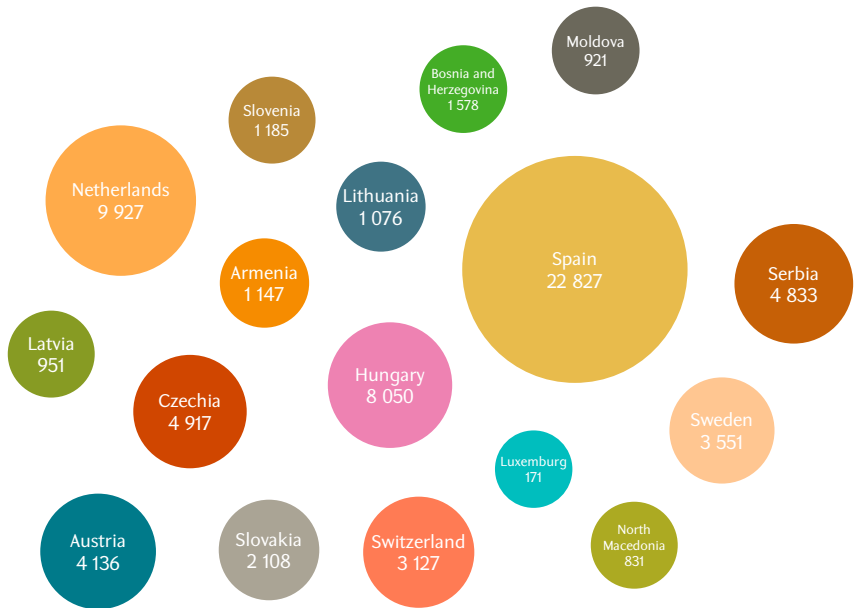

Աղբյուր՝ WHO <https://platform.who.int/mortality/themes/theme-details/topics/indicator-groups/indicator-group-details/MDB/breast-cancer>

Գծապատկեր 85.

Շնչափողի, բրոնխների, թոքերի քաղցկեղից մահացություն, 2023

Երկիր	Դեպքեր
Իսպանիա	22 827
Նիդերլանդներ	9 927
Հունգարիա	8 050
Սերբիա	4 833
Չեխիա	4 917
Ավստրիա	4 136
Շվեդիա	3 551
Շվեյցարիա	3 127
Սլովակիա	2 108
Բոսնիա և Հերցեգովինա	1 578
Սլովենիա	1 185
Հայաստան	1 147
Լիտվա	1 076
Լատվիա	951
Մոլդովա	921
Հյուսիսային Մակեդոնիա	831
Լյուքսեմբուրգ	171

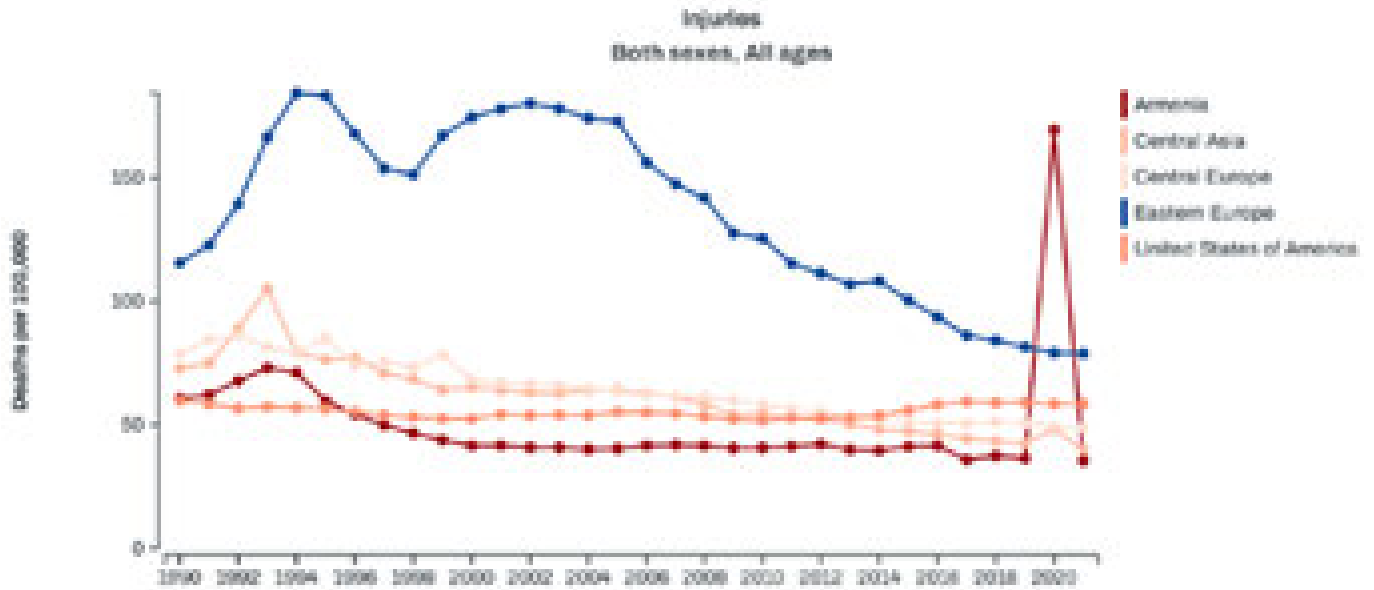

Աղբյուր՝ WHO <https://platform.who.int/mortality/themes/theme-details/topics/indicator-groups/indicator-group-details/MDB/trachea-bronchus-lung-cancers>

Գծապատկեր 86.

Վնասվածքներից մահացությունը (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990-2021

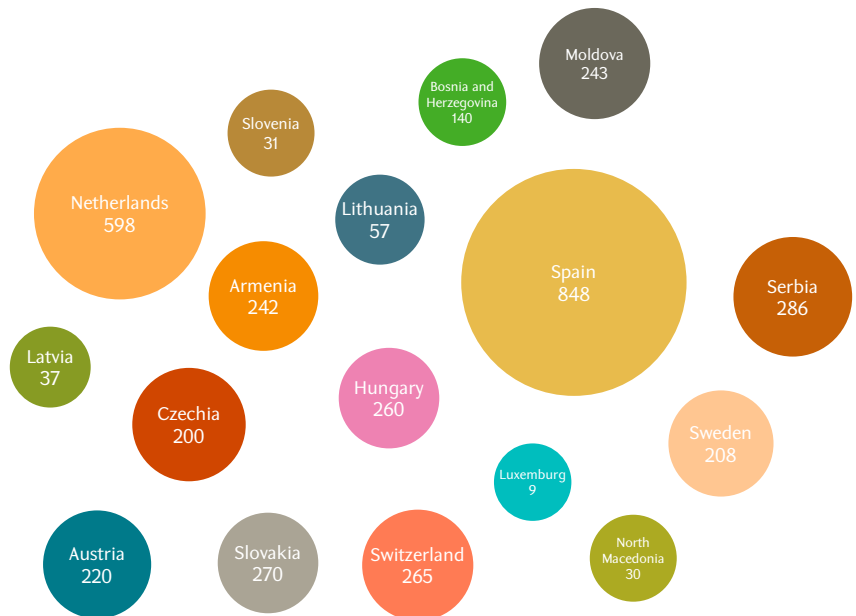

Աղբյուր՝ IHME <http://ihmeuw.org/70yn>

Գծապատկեր 87.

Մինչև 1 տարեկան երեխաների մահացությունն ըստ երկրների, 2023:

Երկիր	Թիվ
Իսպանիա	848
Նիդեռլանդներ	598
Սերբիա	286
Սլովակիա	270
Հունգարիա	260
Շվեյցարիա	265
Մոլդովա	243
Հայաստան	242
Ավստրիա	220
Շվեդիա	208
Չեխիա	200
Բոսնիա և Հերցեգովինա	140
Լիտվա	57
Լատվիա	37
Սլովենիա	31
Հյուսիսային Մակեդոնիա	30
Լյուքսեմբուրգ	9

Աղբյուր՝ WHO <https://platform.who.int/mortality/themes/theme-details/MDB/all-causes>

ՄԱՃԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՄՈՒՆԱԿԱՆ-ԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

ԱՌՈՂՋԱՄԱՆԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՎԱՐՐԱՅԻՆ ՆԵՐՈՒԹ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

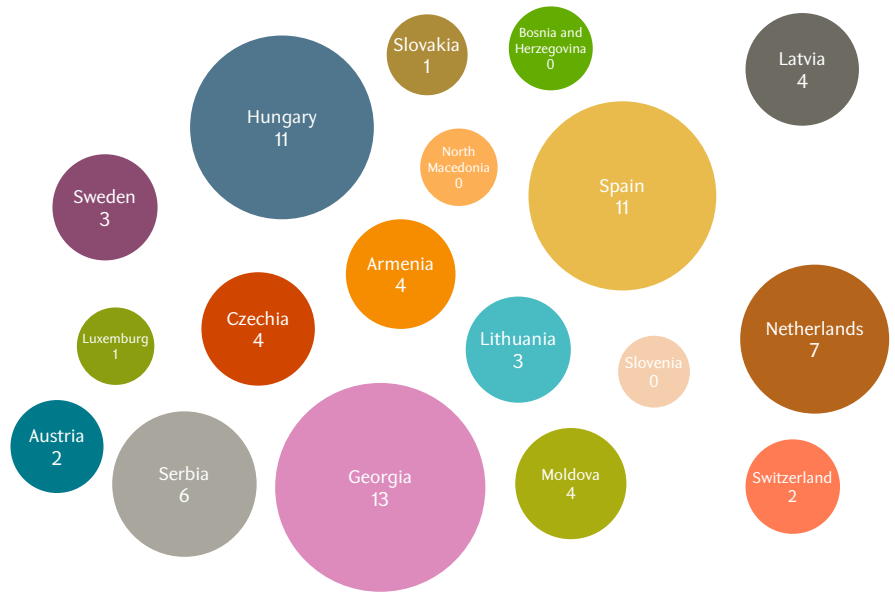
ՈՒՅՄԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գծապատկեր 88.

Մայրական մահացությունն ըստ երկրների, 2023

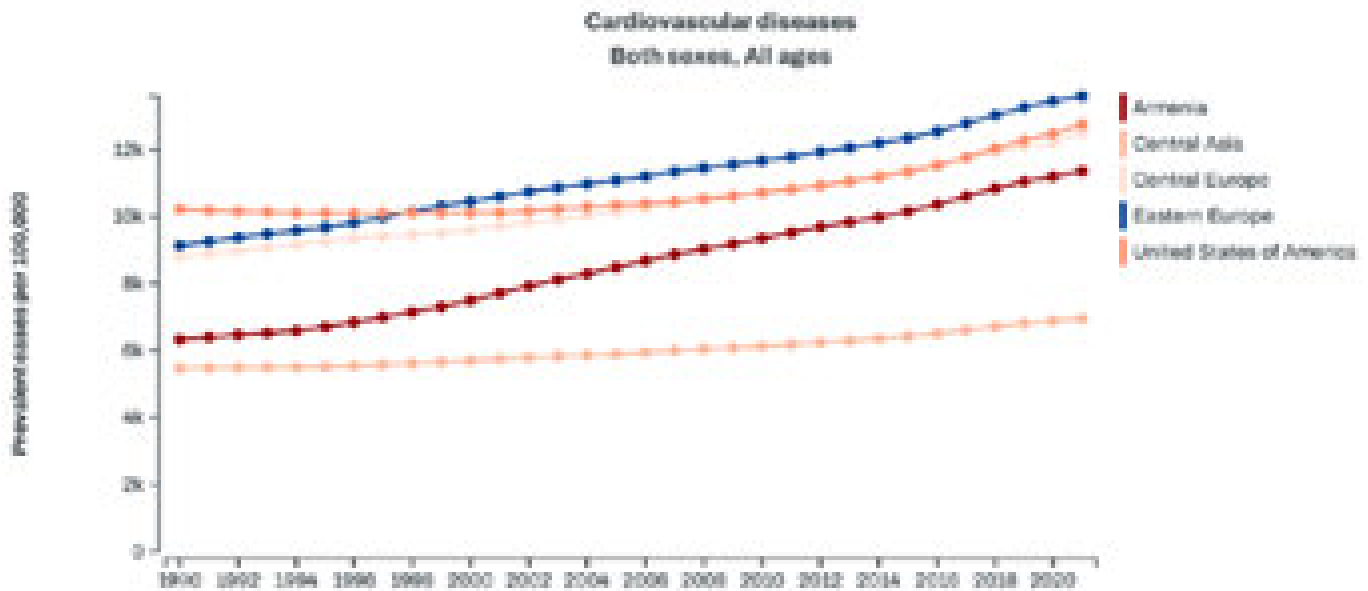
Երկիր	Դեպքեր
Վրաստան	13
Հունգարիա	11
Իսպանիա	11
Նիդերլանդներ	7
Սերբիա	6
Հայաստան	4
Չեխիա	4
Լատվիա	4
Մոլդովա	4
Շվեդիա	3
Լիտվա	3
Ավստրիա	2
Շվեյցարիա	2
Լյուքսեմբուրգ	1
Սլովակիա	1
Բոսնիա և Հերցեգովինա	1
Հյուսիսային Մակեդոնիա	0
Սլովենիա	0

Աղբյուր՝ WHO <https://platform.who.int/mortality/themes/theme-details/topics/topic-details/MDB/maternal-conditions>

Գծապատկեր 89.

ԱՇՀՀ տարածվածությունը (100 000 բնակչի հաշվով), 1990-2021

Աղբյուր՝ IHME <http://ihmeuw.org/70yr>

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական
գործունեություն

Մոր եղևնական
արդյունաբերություն

Ինտերնացիոնալ
հարգելություն

Արդյունաբերական
նյութերի և
քիմիկատների
տարածություններ

Կարգավիճակ

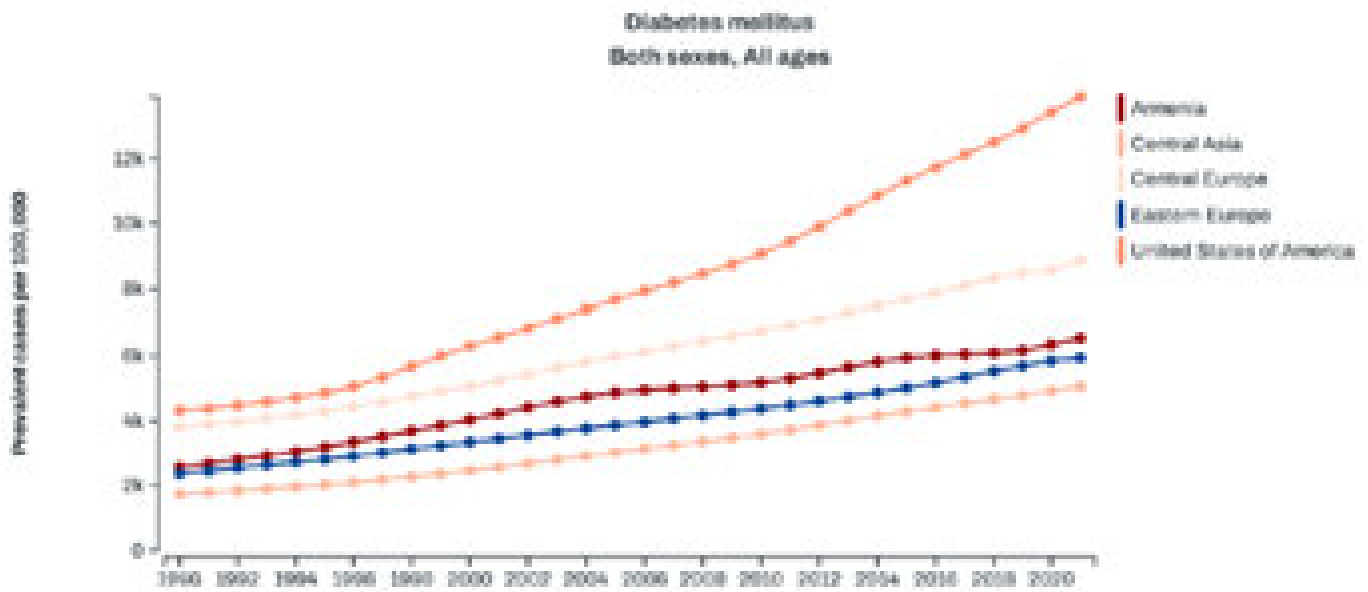
Միջազգային
վիճակագրություն

Ռազմավարություն

Գծապատկեր 90.

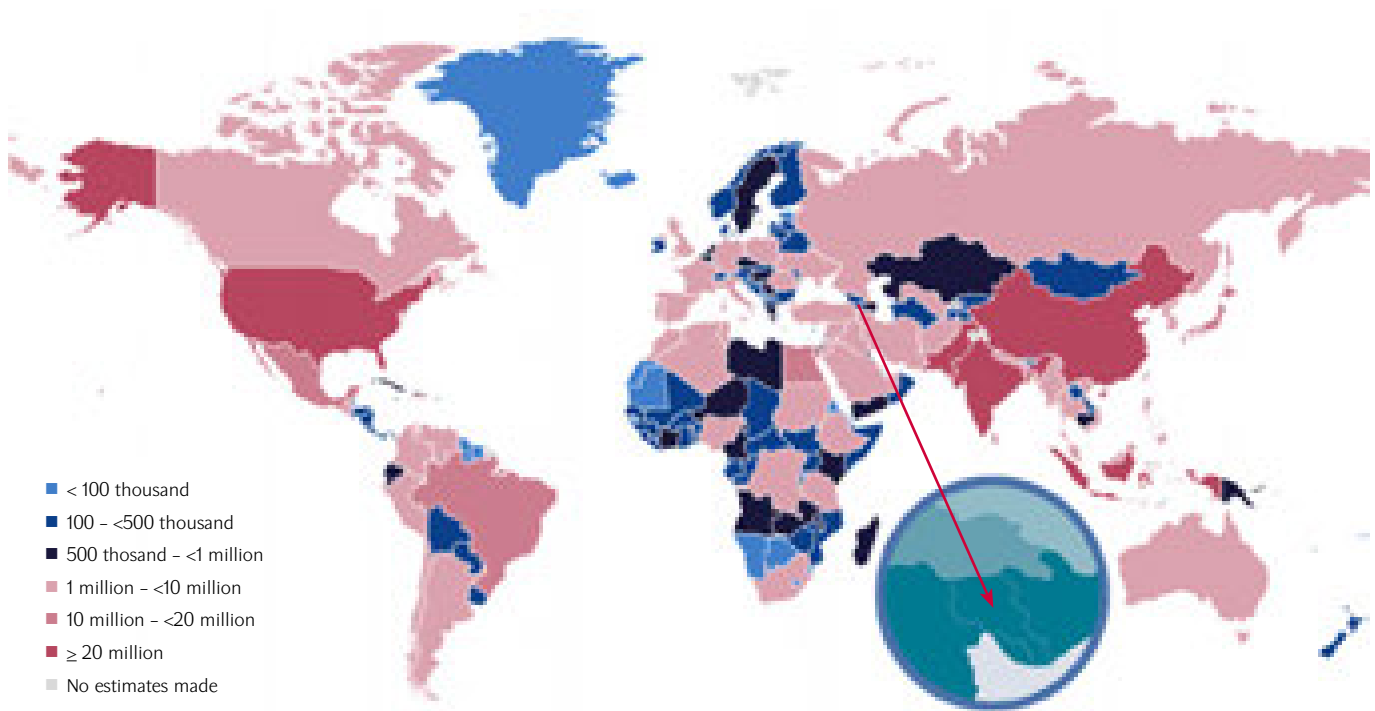
ՇԴ տարածվածությունն (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990-2021

Աղբյուր՝ IHME <http://ihmeuw.org/70yo>

Գծապատկեր 91.

ՇԴ տարածվածությունն աշխարհում, 2024

Աղբյուր՝ <https://diabetesatlas.org/data-by-indicator/diabetes-estimates-20-79-y/people-with-diabetes-in-1000s/>

Ժողովրդագրություն

Մաշնագործություն

Առողջություն
և միջավայր

Մոր եւ մանկան
առողջություն

Իմունապակ-
համակարգ

Առողջապահական
նեյտրալիտետի
ստանդարտներ

Կարգապահ
ներու

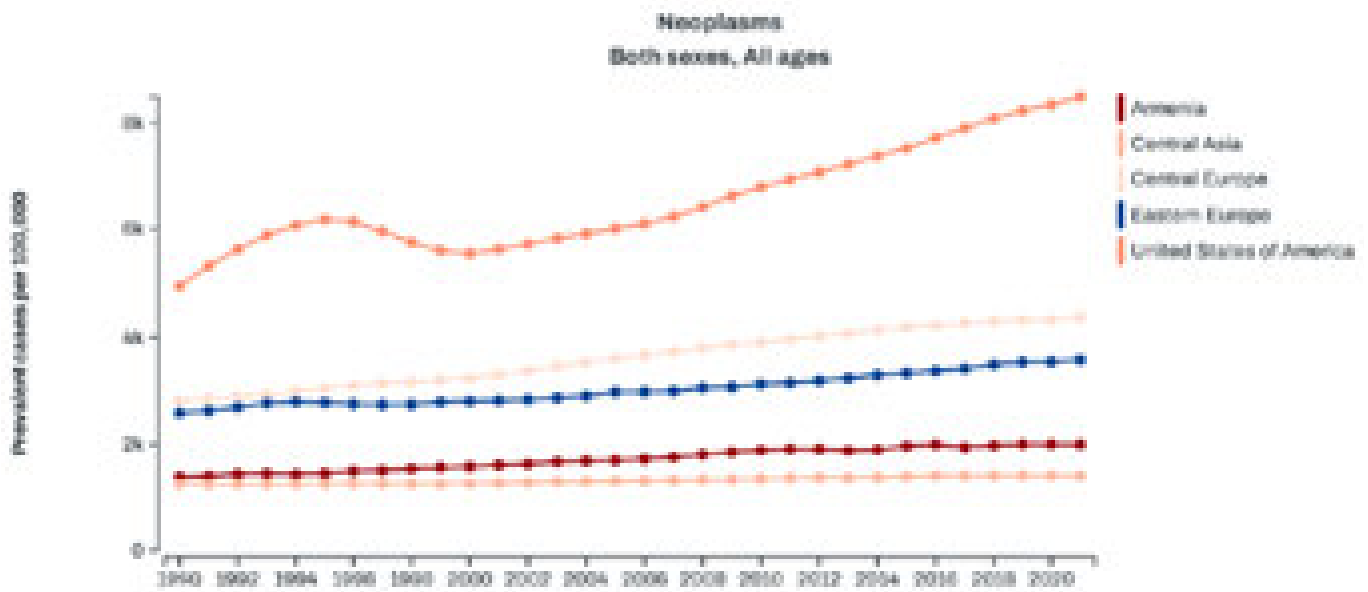
Միջազգային
վիճակագրություն

Ռազմավարություն

Գծապատկեր 92.

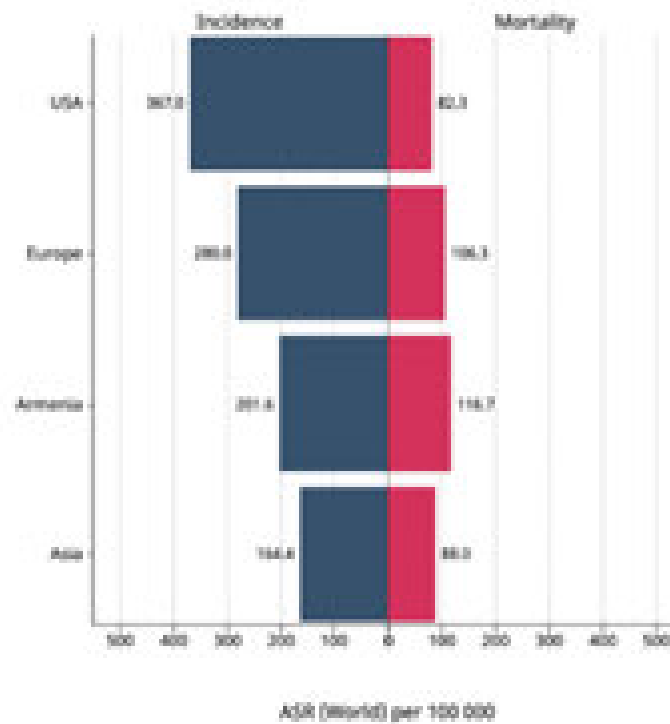
ՉՆ տարածվածությունն (100 000 բնակչի հաշվով) ըստ տարածաշրջանների, 1990-2021

Աղբյուր՝ IHME <http://ihmeuw.org/70yp>

Գծապատկեր 93.

ՉՆ հիվանդացությունը և մահացությունը (100 000 բնակչի հաշվով), Հայաստան, ԱՄՆ, Եվրոպա, Ասիա, 2022

Աղբյուր՝ IARC https://gco.iarc.fr/today/en/dataviz/bars?mode=population&populations=51_840_908_935&types=0_1&sort_by=value1

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական
ընթացիկներ

Մոր եւ մանկան
սոցիալական

Ինտելեկտուալ
հարգելի

Արդյունաբերական
ընթացիկներ եւ
սոցիալական

Կրթական
ներու

Միջազգային
վիճակագրություն

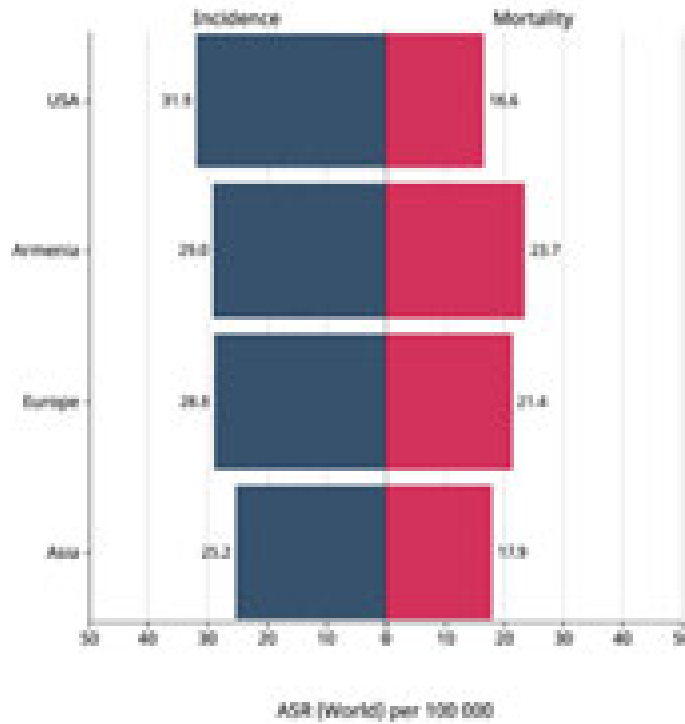

Ռազմավարություն

Գծապատկեր 94.

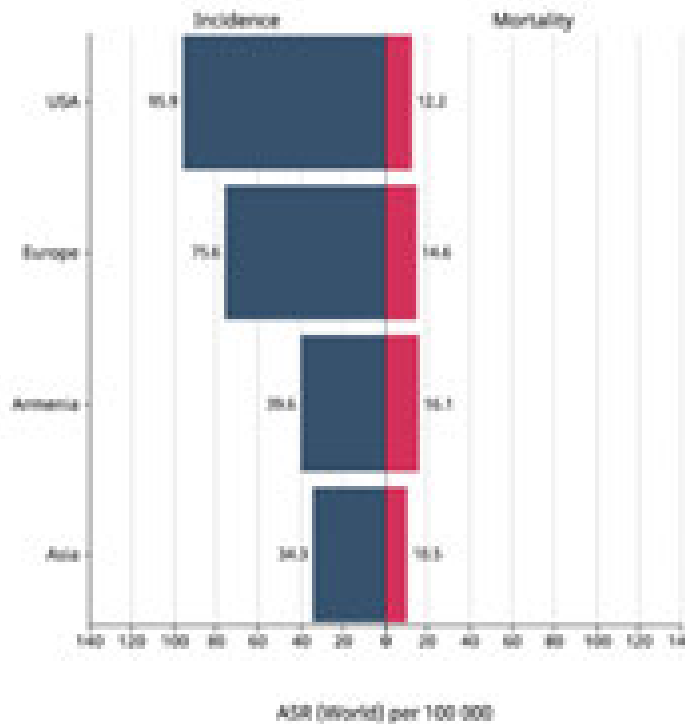
Շնչափողի, բրոնխների և թոքերի քաղցկեղի հիվանդացությունը և մահացությունը (100,000 բնակչի հաշվով)՝ Հայաստան, ԱՄՆ, Եվրոպա, Ասիա, 2022

Աղբյուր՝ IARC https://gco.iarc.fr/today/en/dataviz/bars?mode=population&populations=51_840_908_935&types=0_1&sort_by=value1&cancers=15

Գծապատկեր 95.

Կրծքագեղձի քաղցկեղի հիվանդացությունը և մահացությունը (100,000 բնակչի հաշվով)՝ Հայաստան, ԱՄՆ, Եվրոպա, Ասիա, 2022

Աղբյուր՝ IARC https://gco.iarc.fr/today/en/dataviz/bars?mode=population&populations=51_840_908_935&types=0_1&sort_by=value1&cancers=20

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական
գործունեություն

Մոր եւ մանկան
սրտային

Ինտենսիվ
սրտային

Արդյունաբերական
գործունեություն
և մանկության

Կրթական
սրտային

Միջազգային
գործունեություն

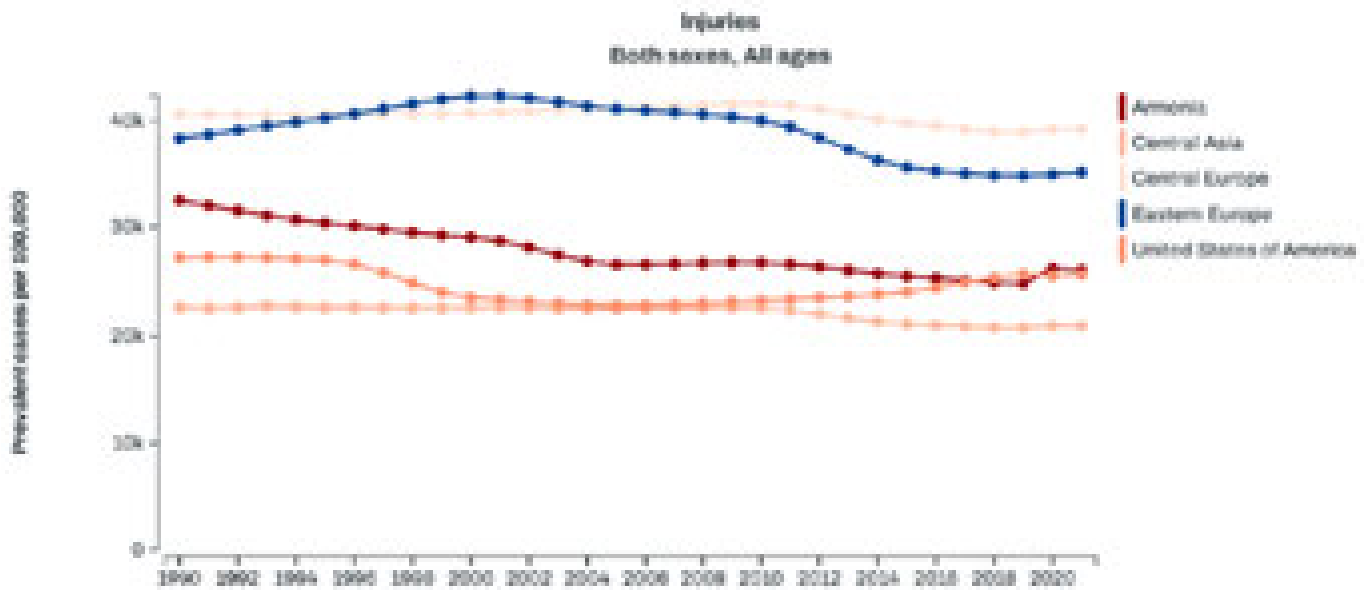

Ռազմավարություն

Գծապատկեր 96.

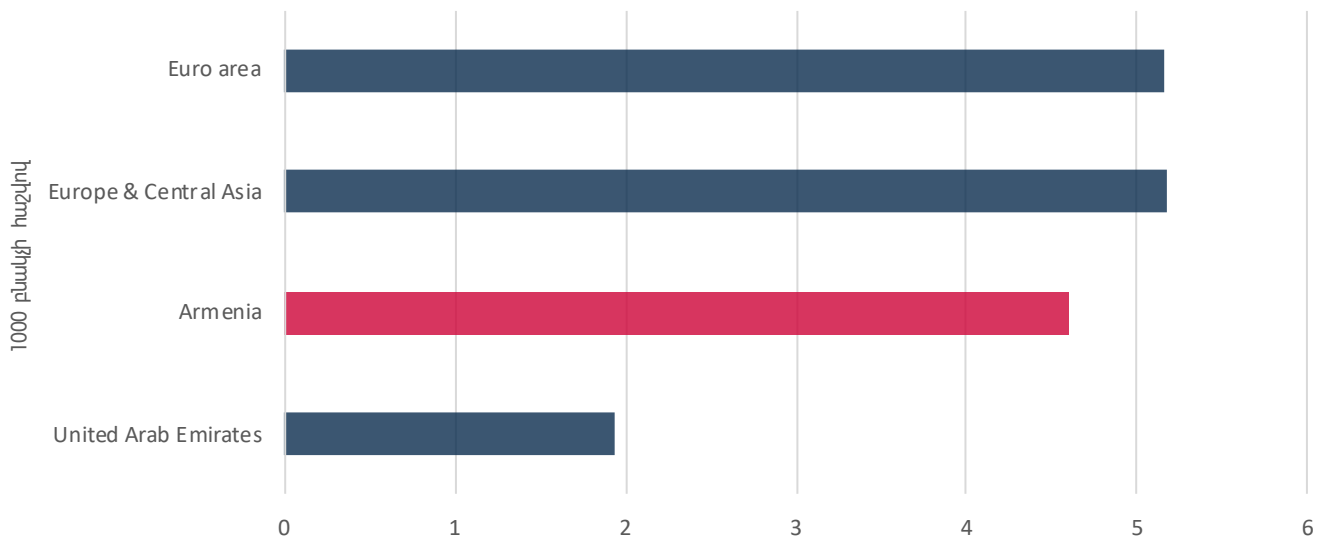
Վնասվածքների տարածվածությունը (100 000 բնակչի հաշվով), 1990-2021

Աղբյուր՝ IHME <http://ihmeuw.org/70ys>

Գծապատկեր 97.

Մահճակալային ֆոնդը՝ Միացյալ Արաբական Էմիրություններ, Հայաստան, Եվրոպա և Կենտրոնական Ասիա, Եվրոյի գոտի, 2020

Աղբյուր՝ world Bank <https://data.worldbank.org/indicator/SH.MED.BEDS.ZS>

Ժողովրդագրություն

Մշակութային

Արդյունաբերական
ցուցանիշներ

Մոր եղևնի
արդյունաբերություն

Ինտերնացիոնալ
հարգելություն

Արդյունաբերական
նյութերի և
քիմիկատների

Կրթություն

Միջազգային
վիճակագրություն

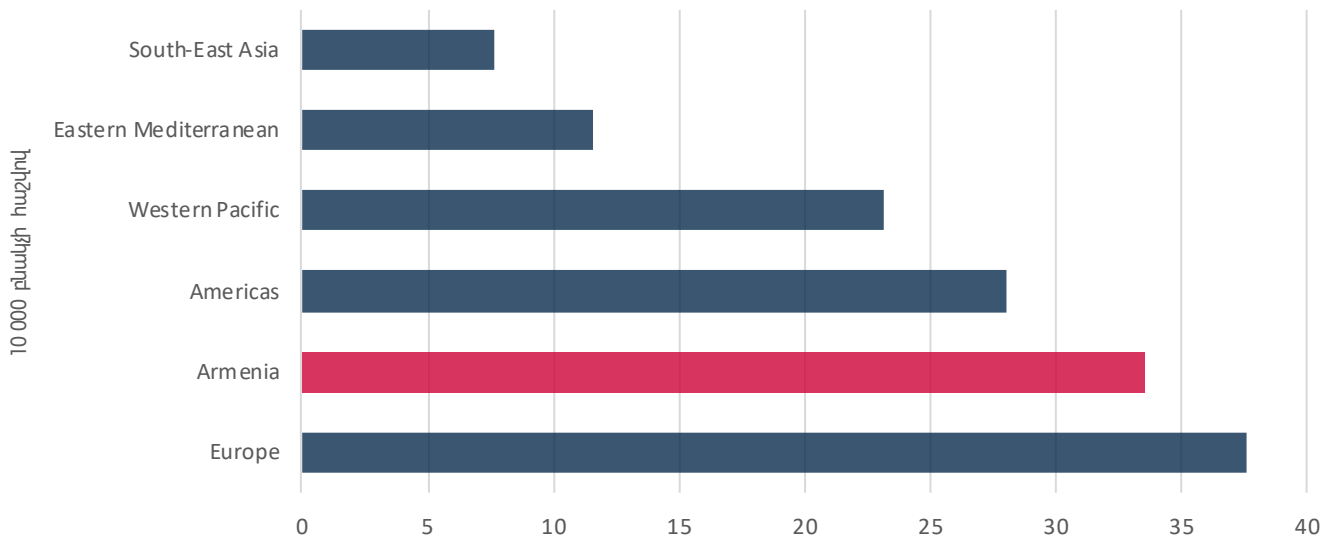

Ռազմավարություն

Գծապատկեր 98.

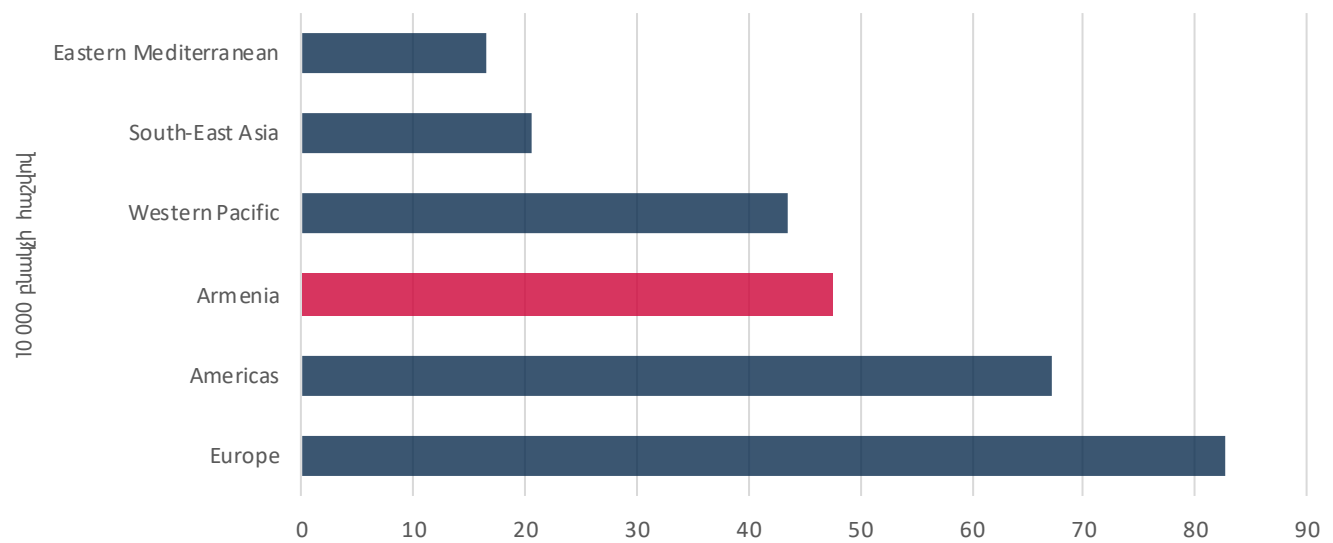
Բժիշկների թիվը, 2022

Աղբյուր՝ WHO [https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/medical-doctors-\(per-10-000-population\)](https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/medical-doctors-(per-10-000-population))

Գծապատկեր 99.

Միջին բուժանձնակազմի թիվը, 2022

Աղբյուր՝ WHO [https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/nursing-and-midwifery-personnel-\(per-10-000-population\)](https://www.who.int/data/gho/data/indicators/indicator-details/GHO/nursing-and-midwifery-personnel-(per-10-000-population))

Ժողովուրդագրություն

Մաշակութային

Արտադրական
Տրանսպորտ

Մոր եւ մանկան
Արտադրություն

Ինտերակա-
հարգելու

Արտադրական
Ռեսուրսներ եւ
Ծախսություններ

Կարգա-
կան

Միջազգային
Վիճակագրություն

Ռազմավարություն

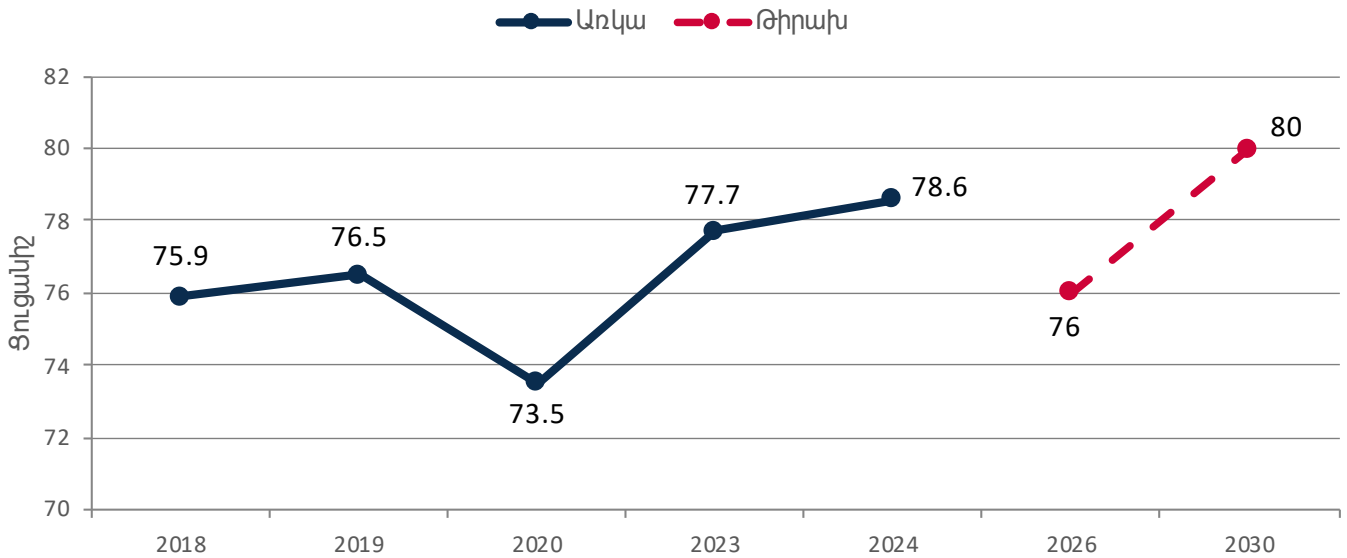
ԳԼՈՒԽ 9

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ 2023-2026 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

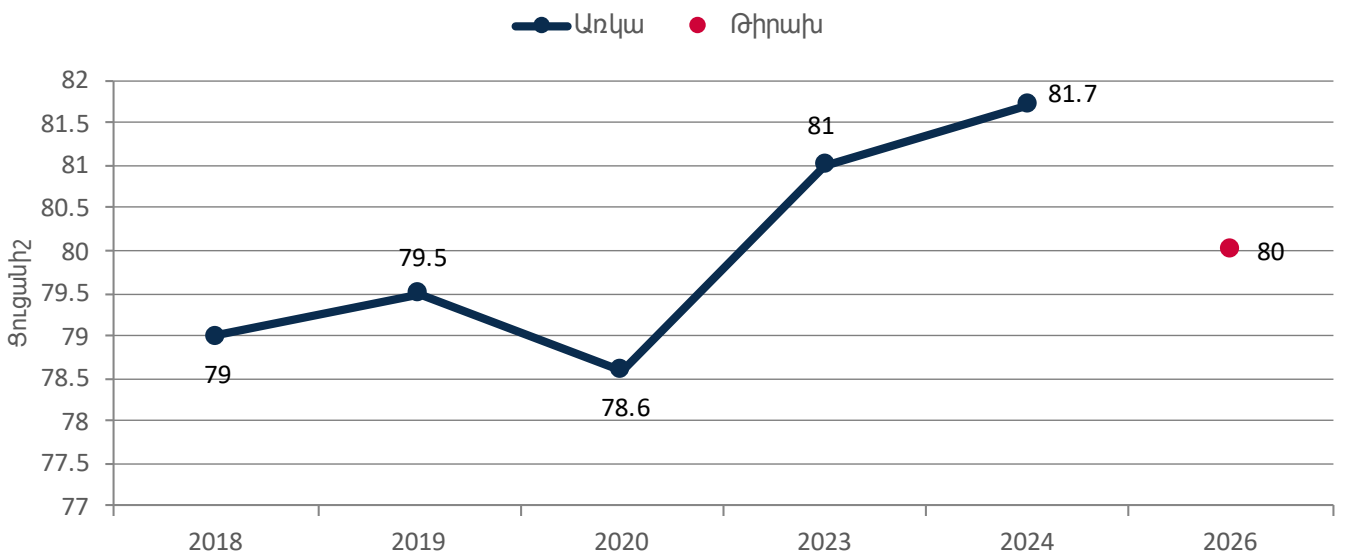
Գծապատկեր 100.

Կյանքի սպասվելիք միջին տևողություն ծնվելիս

Գծապատկեր 101.

Կանանց կյանքի սպասվելիք միջին տևողություն

Ժողովրդագրություն

Մշակութային

Արդյունաբերական
գործունեություն

Մոր եւ մանկան
սրտային

Ինտենսիվ
առնչություն

Արդյունաբերական
ընտանիքներ եւ
ստանդարտներ

Կարգավիճակ
ներում

Միջազգային
կապեր

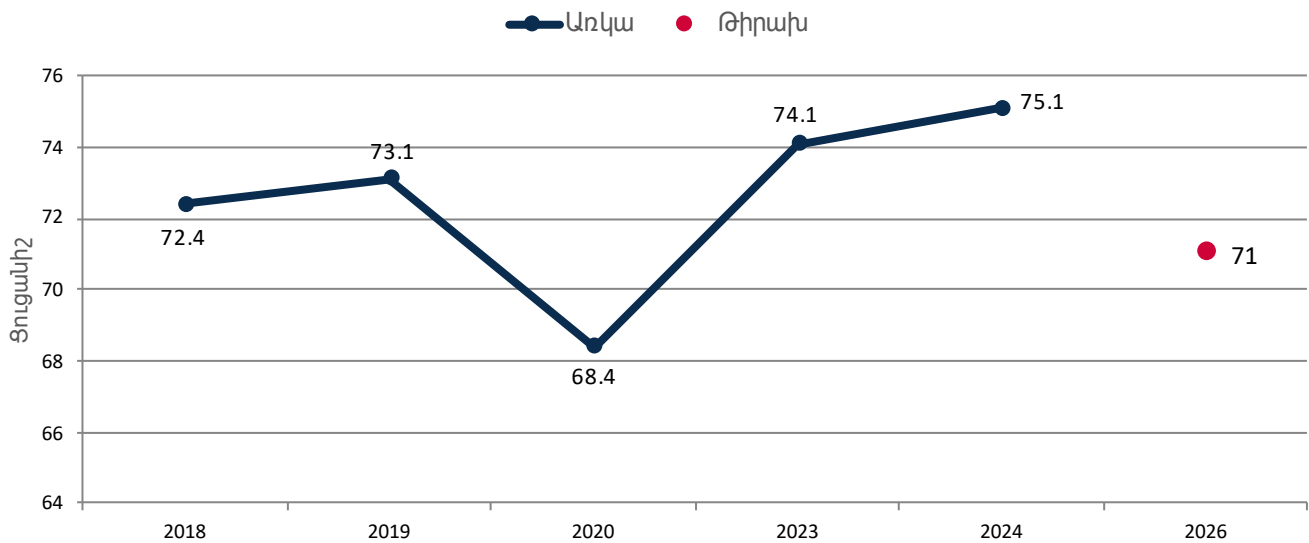

ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

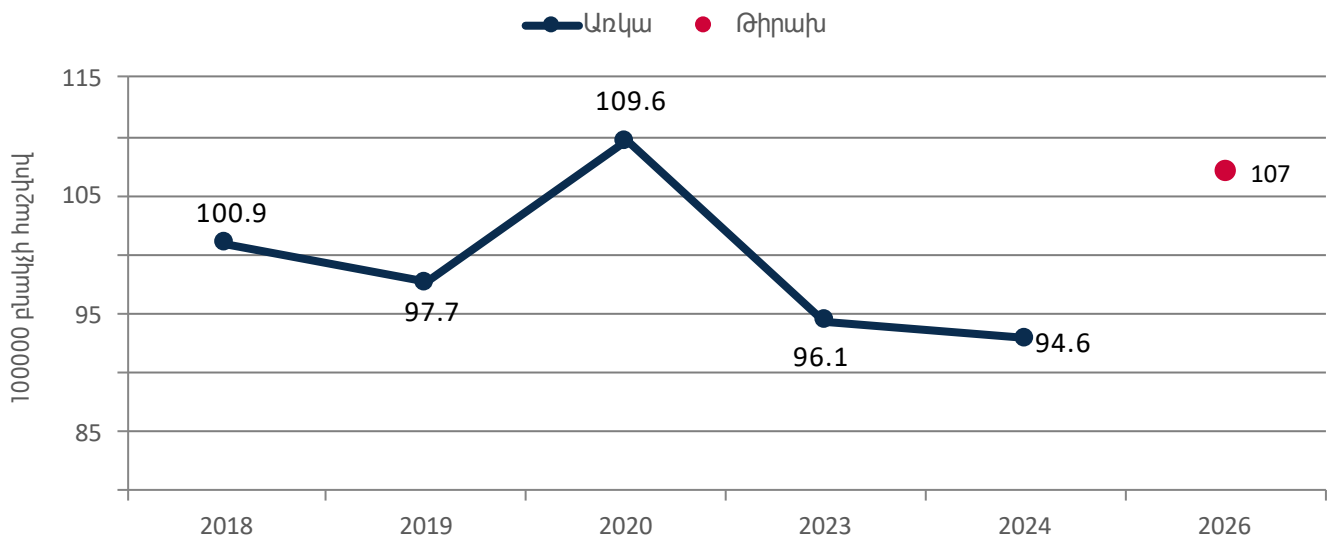
Գծապատկեր 102.

Տղամարդկանց կյանքի սպասվելիք միջին տևողություն

Գծապատկեր 103

Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններից վաղաժամ (մինչև 65 տարեկան) ընդհանուր մահացություն*

* ՀՀ բնակչության տվյալների փոփոխության (ճշգրտման) հիման վրա իրականացվել է վերահաշվարկ

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական և
գյուղատնտեսական

Մոր եւ մանկան
արդյունաբերություն

Ինտերնացիոնալ
համագործակցություն

Արդյունաբերական
և գյուղատնտեսական
արդյունաբերություններ

Կարգապահություն

Միջազգային
կապերի արդյունաբերություն

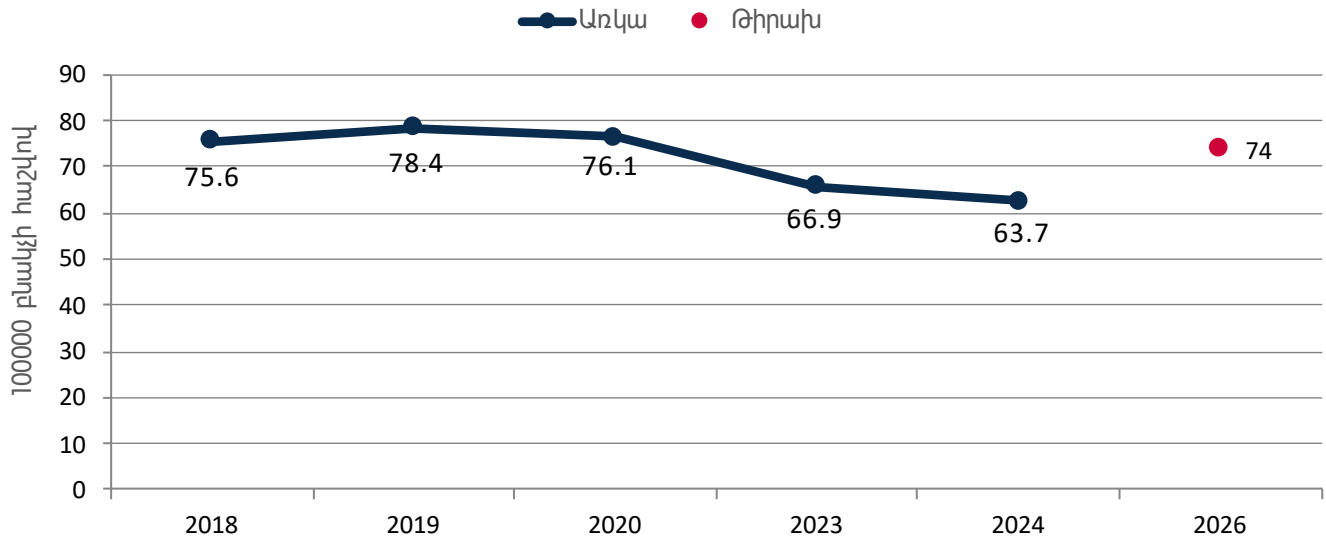

Ռազմավարություն

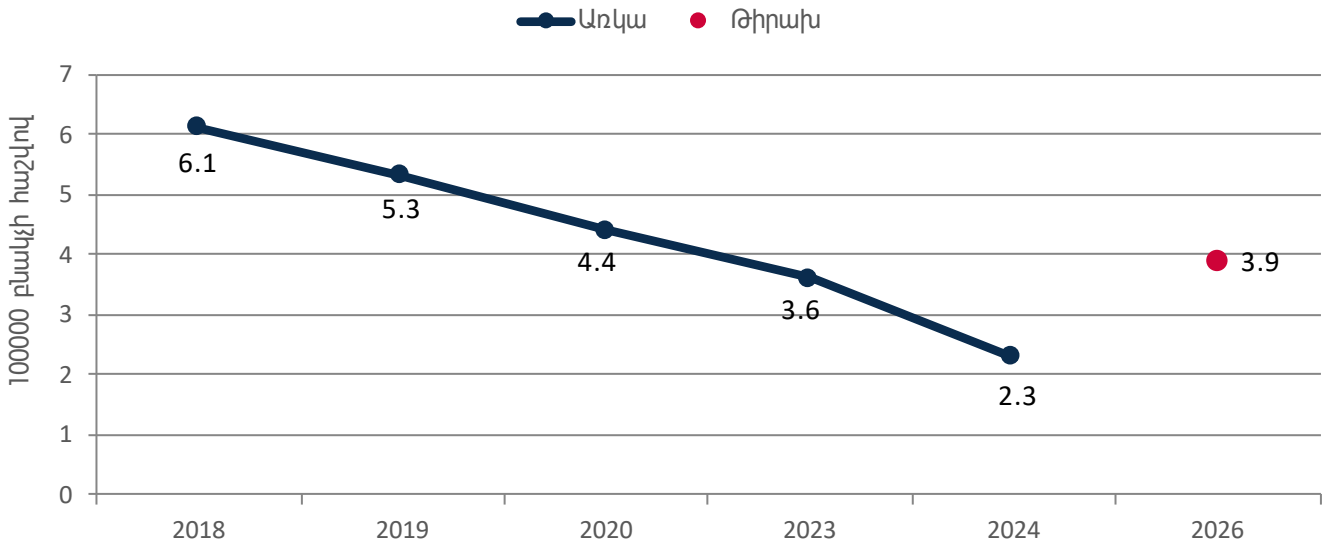
Գծապատկեր 104.

Չարորակ նորագոյացություններից վաղաժամ (մինչև 65 տարեկան) ընդհանուր մահացություն*

Գծապատկեր 105.

Շաքարային դիաբետից վաղաժամ (մինչև 65 տարեկան) ընդհանուր մահացություն

* ՀՀ բնակչության տվյալների փոփոխության (ճշգրտման) հիման վրա իրականացվել է վերահաշվարկ

Ժողովրդագրություն

Մշակութային

Արդյունաբերական
օրհանրություն

Մոր եւ մանկան
արդյունաբերություն

Ինտենսիվ
հարգելու

Արդյունաբերական
նեստորներ եւ
սահմանափակումներ

Կարգադրություն

Միջազգային
փոխհարգելու

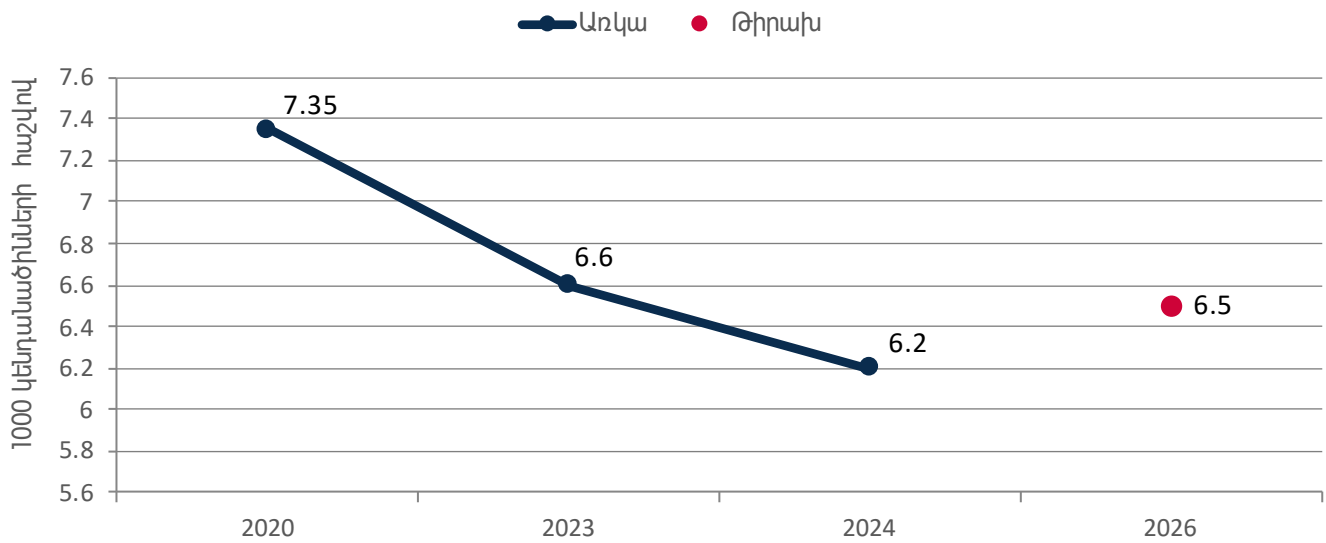

Ռազմավարություն

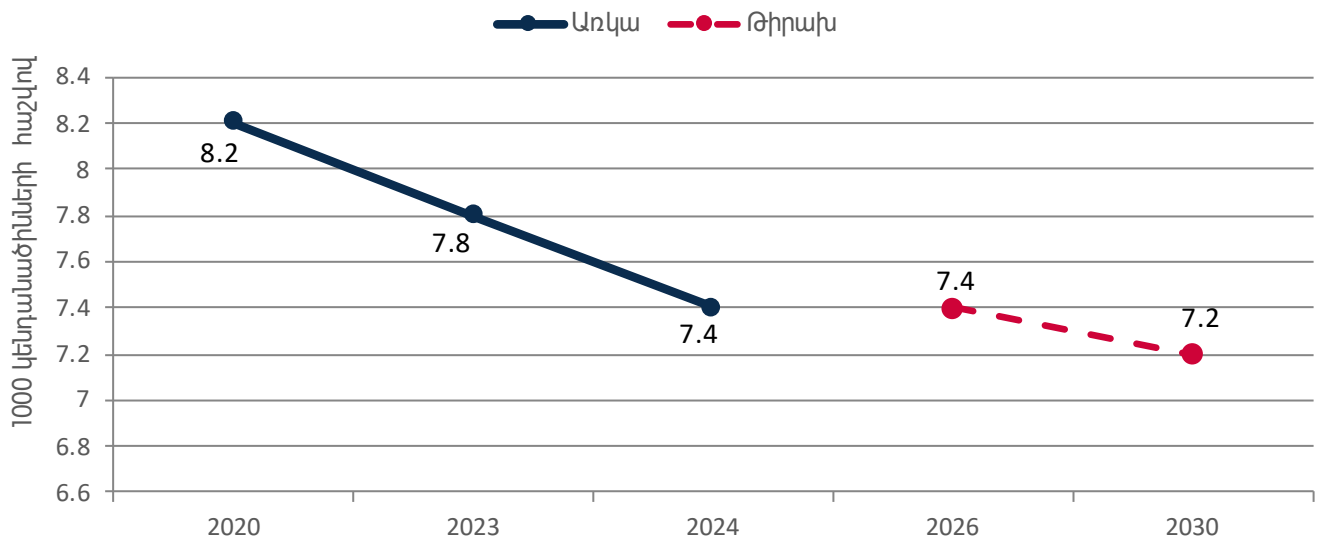
Գծապատկեր 106.

0-1 տարեկան մանկական մահացություն

Գծապատկեր 107.

Մինչև 5 տարեկան մանկական մահացություն

Ժողովուրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական
գյուղատնտեսություն

Մոր եւ մանկան
արդյունաբերություն

Ինտերնացիոնալ
համագործակցություն

Արդյունաբերական
ընտանիքներ եւ
շահագործություններ

Կարգավոր
ներուծ

Միջազգային
կապերի արդյունաբերություն

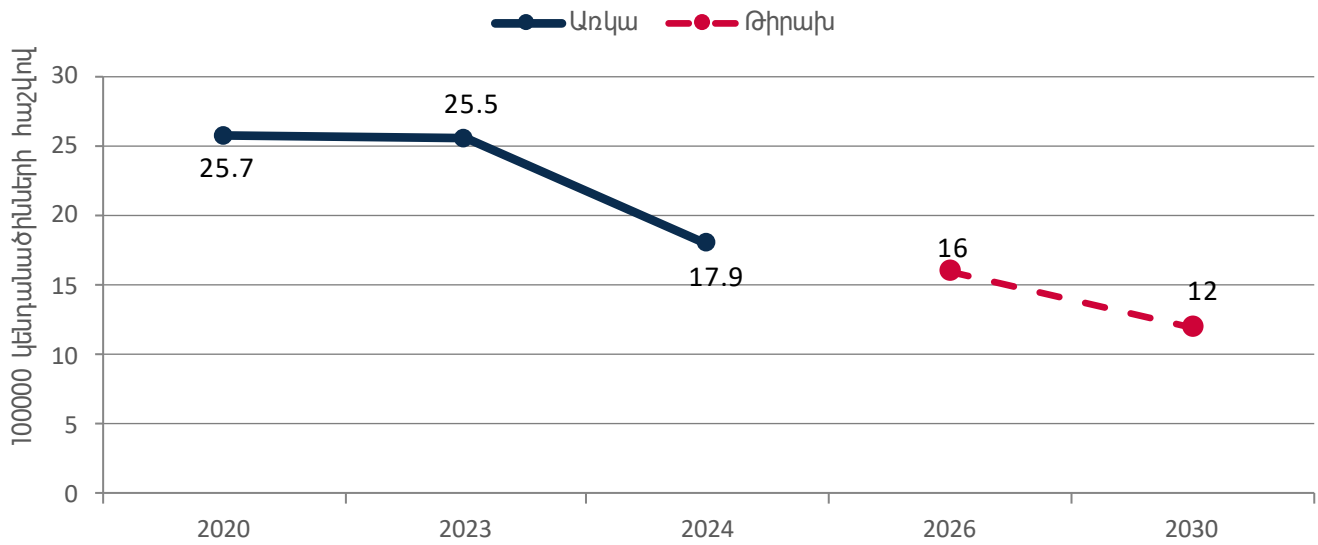

ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

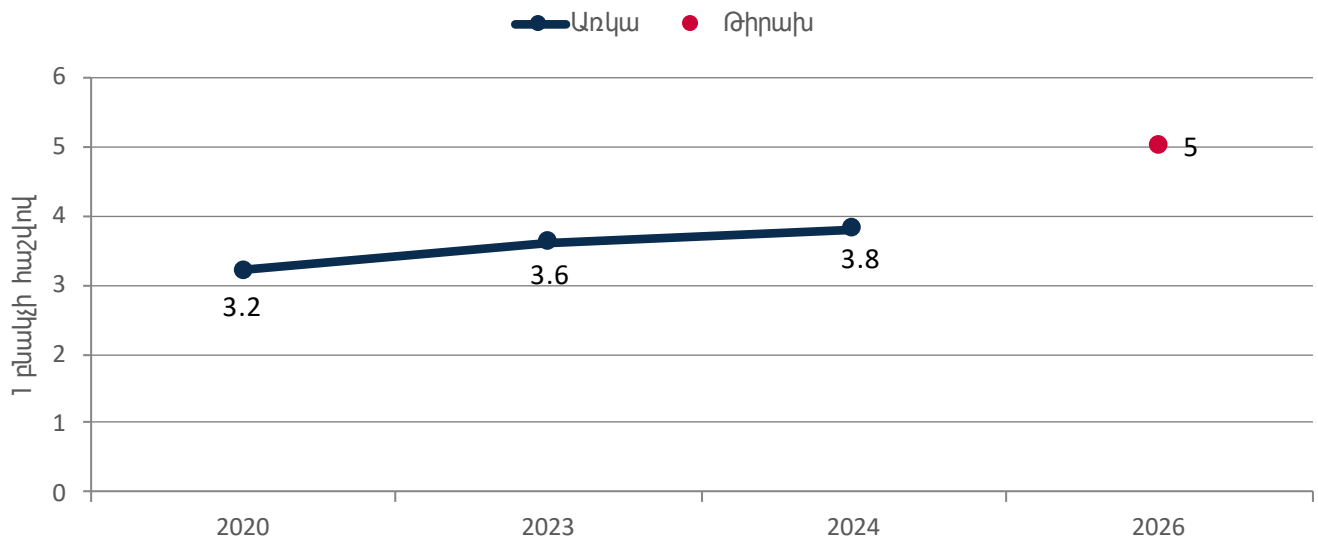
Գծապատկեր 108.

Մայրական մահացություն

Գծապատկեր 109.

ԱԱԴ հաստատություններ հաճախումների միջին թիվ

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Արդյունաբերական
գործունեություն

Մոր եղևնի
արդյունաբերություն

Ինտերնացիոնալ
համագործակցություն

Արդյունաբերական
ընտանիքներ եղևնի
ստացություններ

Կարգավիճակ
ներքին

Միջազգային
կապեր

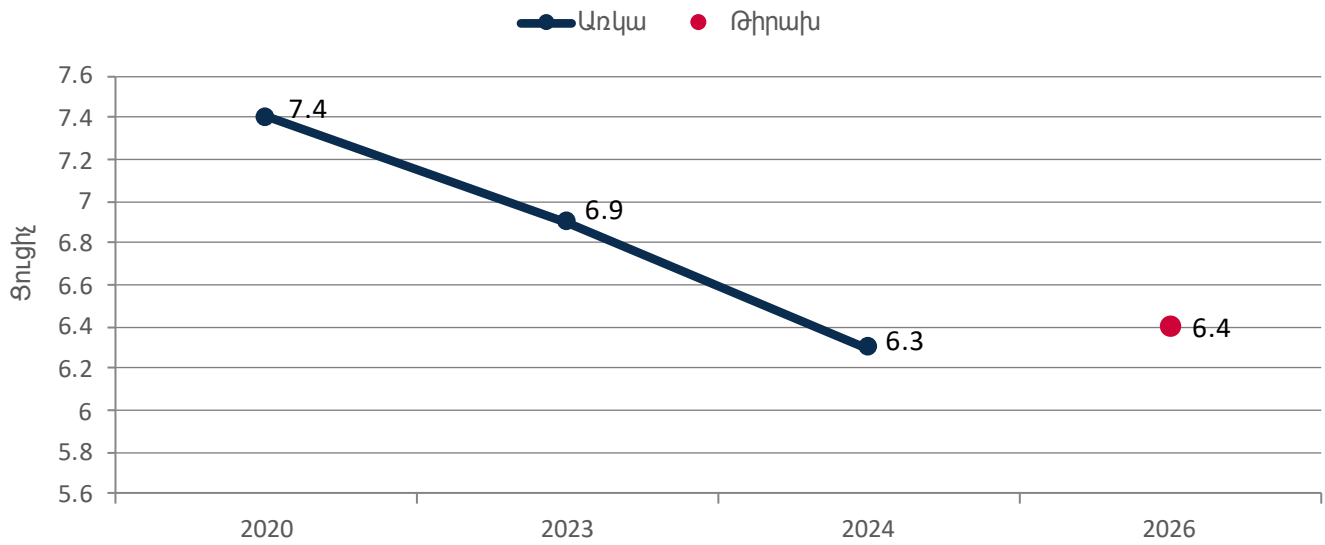

ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

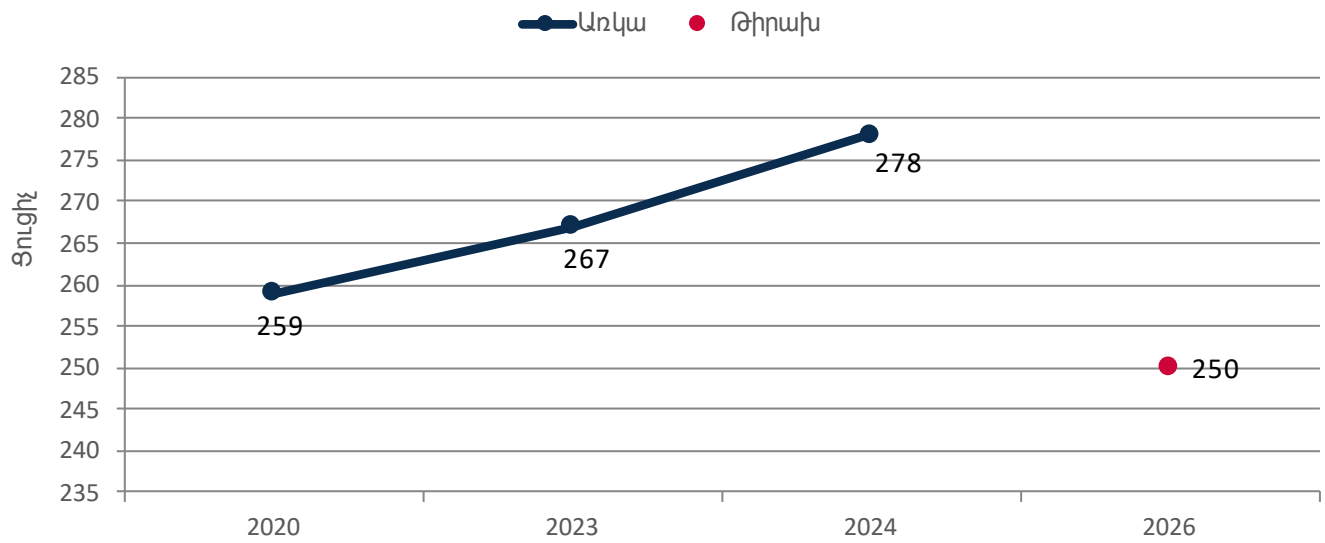
Գծապատկեր 110.

Մահճակալին պացիենտի անցկացրած օրեր

Գծապատկեր 111.

Մահճակալային զբաղվածության ցուցանիշ

Ժողովրդագրություն

Մաշակութային

Առողջապահության
ցուցանիշներ

Մոր եւ մանկան
առողջություն

Իմունապակ-
սման համակարգ

Առողջապահական
օբյեկտներ եւ
սահմանափակումներ

Կարգավոր-
ման համակարգ

Միջազգային
կապերի համակարգ

Ռազմավարություն

**ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
2025**

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ՝
ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐԻ, ԳԾԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐԻ
ԵՎ ՔԱՐՏԵԶՆԵՐԻ ՏԵՍՔՈՎ